

PREZYDENT MIASTA KROSNA

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA KROSNA**

Załącznik nr 1
do Uchwały nr
Rada Miasta Krosna
z dnia

Krosno, 2022

Zamawiający:

Gmina Miasto Krosno

ul. Lwowska 28a

38-400 Krosno

Wykonawca:

AMS CONCEPT

architektura urbanistyka wnętrza

AMS Concept sp. z o.o.

Ul. Dzielna 15 lok. U13

01-029 Warszawa

www.amsconcept.com

Główny projektant:

mgr inż. arch. Agata Stępień, członek Izby Architektów nr SW-0181, członek TUP O/Warszawa nr 4605

Zespół autorski:

dr inż. arch. Małgorzata Denis, WA-378, członek TUP O/Warszawa nr 4600

mgr inż. Paulina Krupińska

inż. Patrycja Zięba

inż. Sylwia Grzywacz

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	8
II. CZĘŚĆ I - UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	12
1. Związki z obszarami zewnętrznymi.....	12
1.1. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności a Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna.....	12
1.2. Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego a Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna.....	13
1.3. Strategia Rozwoju Miasta Krosna na lata 2014-2022 a Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna.....	14
1.4. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego a Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna.....	17
2. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.....	21
2.1. Położenie i wielkość terenu.....	21
2.2. Stan zagospodarowania i uzbrojenia terenów.....	23
2.2.1. Układ przestrzenny osadnictwa i jego charakter.....	23
2.2.2. Rozmieszczenie i charakter terenów o funkcjach mieszkaniowych.....	23
2.3. Analiza planów zagospodarowania przestrzennego.....	24
2.3.1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	24
2.3.2. Opracowywane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	28
2.4. Ruch budowlany.....	28
2.4.1. Wnioski o zmianę Studium.....	28
2.4.2. Wydane pozwolenia na budowę.....	28
3. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony.....	28
4. Diagnoza, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy.....	29
5. Stan środowiska.....	30
5.1. Podstawowe elementy środowiska.....	30
5.1.1. Ukształtowanie terenu.....	30
5.1.2. Budowa geologiczna i surowce mineralne.....	31
5.1.3. Wody powierzchniowe.....	32
5.1.4. Wody podziemne.....	32
5.1.5. Klimat lokalny.....	33
5.1.6. Gleby.....	33
5. 2. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione (fauna i flora).....	33
5.2.1. Parki Krajobrazowe - Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy wraz z	

otuliną.....	35
5.2.2. Obszary Chronionego Krajobrazu – Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu.....	35
5.2.3. Obszary Natura 2000.....	35
5.2.4. Użytki ekologiczne.....	36
5.2.5. Pomniki przyrody.....	36
6. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	37
6.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna.....	37
6.2. Leśna przestrzeń produkcyjna.....	38
7. Wielkość i jakość zasobów wodnych.....	38
8. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.....	39
9. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	40
9.1. Ogólna charakterystyka środowiska kulturowego.....	40
9.2. Osadnictwo – rys historyczny.....	40
9.3. Zabytkowe obiekty.....	41
9.4. Cmentarze.....	45
9.5. Kapliczki, figury i krzyże przydrożne.....	45
9.6. Zabytki architektoniczne i urbanistyczne oraz zabytki archeologiczne.....	47
9.6.1. Zabytki miasta Krosna.....	47
9.6.2. Wykaz obiektów zabytkowych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków.....	50
9.6.3. Stanowiska archeologiczne.....	66
9.6.4. Park Kulturowy Wzgórze Staromiejskie w Krośnie.....	69
10. Krajobraz miasta Krosna.....	71
11. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.....	71
12. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem.....	72
12.1. Struktura społeczno – demograficzna miasta.....	72
12.1.1. Zagadnienia demograficzne.....	72
12.1.2. Zatrudnienie.....	73
12.1.3. Struktura usługowa.....	74
12.1.4. Obiekty przemysłowe, składowe oraz infrastrukturalne.....	75
12.2. Infrastruktura społeczna.....	76
12.2.1. Oświata.....	76
12.2.2. Pomoc społeczna.....	77
12.2.3. Administracja.....	78
12.2.4. Kultura.....	78

12.2.5. Turystyka i rekreacja.....	79
12.3. Rolnictwo.....	80
12.4. Budownictwo.....	80
12.5. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem.....	81
13. Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia.....	82
14. Potrzeby i możliwości rozwoju miasta.....	82
14.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne.....	82
14.2. Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach funkcjonalnych w rozumieniu art. 5 pkt 6a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.....	85
14.3. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.....	87
15. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	88
15.1. Maksymalne w skali miasta Krosna zapotrzebowanie na nową zabudowę.....	88
15.2. Szacowana chłonność obszarów miasta Krosna.....	96
15.3. Porównanie maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością obszarów gminy (bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę).....	101
16. Stan prawny gruntów.....	102
17. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.....	102
18. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.....	103
19. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.....	103
19.1. Złóża kopalne.....	103
19.2. Zasoby wód podziemnych.....	103
19.3. Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.....	104
20. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.....	104
21. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.....	104
21.1. Komunikacja.....	104
21.1.1. Układ drogowy.....	104
21.1.2. Transport publiczny.....	105
21.1.3. Transport kolejowy.....	105
21.2. Infrastruktura lotnicza.....	106
21.3. Stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej.....	106
21.3.1. Zaopatrzenie w wodę.....	106
21.3.2. Gospodarka ściekowa.....	106
21.4. Stopień uporządkowania gospodarki energetycznej.....	106
21.4.1. Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	106

21.4.2. Zaopatrzenie w ciepło.....	108
21.4.3. Zaopatrzenie w gaz.....	108
21.4.4. Energetyka odnawialna.....	109
21.5. Telekomunikacja i dostęp do internetu.....	109
21.6. Stopień uporządkowania gospodarki odpadami.....	109
22. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.....	110
23. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej.....	111
24. Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego..	111
III. CZĘŚĆ II - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	
MIASTA KROSNO.....	112
25. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	112
26. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	113
26.1. Tereny przeznaczone pod zabudowę.....	113
26.2. Tereny wyłączone spod zabudowy.....	130
27. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.....	130
27.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione oraz przewidziane do ochrony na podstawie przepisów szczególnych.....	131
27.1.1. Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody....	131
27.1.2. Obszary chronione na podstawie przepisów o lasach, ochronie gruntów rolnych i leśnych.....	132
27.1.3. Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów prawa wodnego.....	132
27.2. Rekreacja i turystyka.....	133
28. Obszary i zasady ochrony krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	133
29. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.....	135
29.1. Komunikacja.....	135
29.1.1. Układ drogowy.....	136
29.1.2. Ruch pieszy i rowerowy.....	137
29.1.3. Parkingi.....	137
29.2. Infrastruktura techniczna.....	137
29.2.1. Zaopatrzenie w wodę.....	137
29.2.2. Ograniczenia rozwoju wynikające z istniejących i projektowanych stref sanitarnych i bezpieczeństwa.....	137
29.2.3. Odprowadzanie ścieków.....	138
29.2.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	138
29.2.5. Zaopatrzenie w ciepło.....	139

29.2.6. Zaopatrzenie w gaz i ropę naftową.....	139
29.2.7. Gospodarka odpadami.....	140
29.2.8. Telekomunikacja.....	140
29.2.9. Ochrona powietrza.....	140
29.2.10. Ochrona przed hałasem.....	140
29.2.11. Infrastruktura lotnicza.....	140
30. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.	141
31. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.....	141
32. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej.....	142
33. Obszary, dla których miasto zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.....	142
34. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	143
34.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna.....	143
34.2. Leśna przestrzeń produkcyjna.....	143
35. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.....	144
35.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią.....	144
35.2. Obszary osuwania się mas ziemnych.....	144
36. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.....	145
37. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.....	145
38. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.....	145
39. Obszary zdegradowane.....	145
40. Granice terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa.....	145
41. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.....	146
42. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	146
IV. UZASADNIENIE i SYNTEZA.....	147

I. WSTĘP

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna” zwane w dalszej części „Studium” zostało sporządzone na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie zakresu projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 nr 118, poz. 1233).

Podstawą do podjęcia prac nad opracowaniem Studium była Uchwała nr XXX/870/21 Rady Miasta Krosna z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna”.

Opracowanie obejmuje cały teren miasta, w granicach administracyjnych, o powierzchni 4 470,812 ha.

Celem Studium jest określenie polityki przestrzennej miasta Krosna, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego oraz polityki inwestycyjnej i kierunków tych dziedzin gospodarki przestrzennej, które wynikają z przepisów prawa.

Jest to opracowanie ustalające i określające politykę miasta Krosna w zakresie gospodarki przestrzennej, stanowiąc jednocześnie podstawę merytoryczną wielu różnych zadań inwestycyjnych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna jest dokumentem służącym między innymi do następujących działań:

- podejmowanie uchwał o przystąpieniu do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- wewnętrznej kontroli uchwał o miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod kątem ich zgodności z ustaleniami Studium.

Ustalenia Studium, pomimo iż nie jest ono aktem prawa miejscowego, są wiążące dla organów miasta przy sporządzaniu planów miejscowych.

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna” zostało wykonane w 2014 roku i przyjęte Uchwałą Nr LIX/1340/14 Rady Miasta Krosna z dnia 27 czerwca 2014 r. Studium to wykonane zostało w zakresie wymaganym ustawą z dnia z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i obejmowało swoim zasięgiem miasto Krosno w granicach administracyjnych. Studium składało się z części określającej uwarunkowania i kierunki przedstawione w formie tekstowej oraz w formie graficznej.

W 2016 roku Rada Miasta Krosna zmieniła Studium na mocy Uchwały Nr XXXV/708/16 z dnia 28 października 2016 r.

Przystąpienie do sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna” podyktowane jest zmianą granic miasta. Opracowanie Studium w aktualnych granicach administracyjnych jest niezbędne z uwagi na konieczność zachowania jednolitego charakteru dokumentu Studium.

Wobec powyższego, przystępując do opracowania nowego dokumentu Studium uznano, że nie może on dotyczyć poszczególnych ustaleń. Muszą one równocześnie uwzględniać zmieniające się potrzeby i możliwości rozwojowe miasta, jak również obejmować pełny zakres i formę Studium określoną w obowiązujących przepisach prawa. W konsekwencji opracowano tekst i rysunek Studium, stanowiący nowe opracowanie.

W oparciu o zebrane informacje na temat zagospodarowania przestrzennego i stanu społeczno - gospodarczego miasta, usystematyzowano najistotniejsze zjawiska i problemy w formie kompleksowej oceny uwarunkowań oraz wytyczenia kierunków rozwoju ukierunkowanych na osiągnięcie celów równowagi i harmonii przestrzennej.

Poprzez „uwarunkowania” rozumie się zjawiska przyrodnicze, kulturowe, społeczne, ekonomiczne

i przestrzenne, które sprzyjają bądź ograniczają możliwość rozwiązywania problemów oraz zaspokajanie potrzeb.

Zgodnie z wyżej wspomnianą ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w Studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

1. Dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu.
2. Stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.
3. Diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy (Dz.U. 2021 poz. 1057).
4. Stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.
5. Stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
6. Rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.
7. Warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem (Dz. U. 2019 poz. 1696).
8. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.
9. Potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:
 - a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
 - b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach funkcjonalnych w rozumieniu art. 5 pkt 6a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
 - c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
 - d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.
1. Stanu prawnego gruntów.
2. Występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.
3. Występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.
4. Występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.
5. Występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.
6. Stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno - ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.
7. Zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.
8. Wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

W Studium określa się w szczególności:

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego (uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę).
2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy (uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę).
3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.
4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.
6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa.
8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania

- przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej.
9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.
 10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.
 11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.
 12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.
 13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. 2015 poz. 2120).
 14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.
 15. Obszary zdegradowane.
 16. Granice terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa.
 17. Jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu - w Studium określa się ich rozmieszczenie.
 18. Jeżeli na terenie gminy przewiduje się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², w Studium określa się obszary, na których mogą być one sytuowane.

Studium obejmuje następujące materiały, stanowiące Załączniki do uchwały zatwierdzającej Studium:

1. **Załącznik nr 1:** ustalenia tekstowe, w skład których wchodzi:
 - I. Wstęp.
 - II. CZĘŚĆ I – „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”.
 - III. CZĘŚĆ II – „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.
 - IV. Uzasadnienie i synteza.
2. **Załącznik nr 2:** rysunek w skali 1:10 000: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.”
3. **Załącznik nr 3:** rysunek w skali 1:10 000: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna. Kierunki zagospodarowania przestrzennego.”
4. **Załącznik nr 4:** rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag zgłoszonych do projektu Studium.
5. **Załącznik nr 5:** dane przestrzenne do „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna”.

W toku prac nad „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna” wykorzystane zostały między innymi następujące materiały wyjściowe:

1. „Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności”, przyjęta Uchwałą Nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r.
2. „Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030”, przyjęta Uchwałą Nr XXVII/458/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 września 2020 r.
3. „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030”, przyjęty Uchwałą Nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r.
4. „Program Strategiczny Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2023 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko”, przyjęty Uchwałą Nr 129/2815/15 Zarządu Województwa Podkarpackiego z dnia 29 grudnia 2015 r.
5. „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla gmin: Chorkówka, Jedlicze, Miejsce Piastowe, Korczyzna, Krościenko Wyżne, Krosno i Wojaszówka”, przyjęty Uchwałą Nr XXXIV/686/16 Rady Miasta Krosna z dnia 21 października 2016 r.
6. „Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Krosno”, przyjęta Uchwałą Nr LXI/1401/18 Rady

Miasta Krosna z dnia 31 sierpnia 2018 r.

7. „Program rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2016 -2023”, przyjęty Uchwałą Nr XXV/692/20 Rady Miasta Krosna z dnia 28 sierpnia 2020 r.
8. „Strategia Rozwoju Miasta Krosna na lata 2014-2022” - przyjęta Uchwałą Nr LXIV/1470/14 Rady Miasta Krosna z dnia 7 listopada 2014 r.
9. „Gminna Ewidencja Zabytków Miasta Krosna”.
10. „Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Krosna na lata 2021-2030”.
11. „Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Krosna na lata 2008-2021”.
12. „Strategia rozwiązywania problemów społecznych w mieście Krośnie na lata 2017 –2022”.
13. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla obszaru obejmującego Miasto Krosno oraz gminy: Jedlicze, Miejsce Piastowe, Chorkówka, Korczyna, Wojaszówka i Krościenko Wyżne – Aktualizacja 2019”.
14. Wnioski instytucji do Studium.
15. Wnioski osób prywatnych do Studium.
16. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna oraz planów miejscowych z 2021 roku.
17. Oficjalna strona internetowa miasta Krosna.

II. CZĘŚĆ I - UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Związki z obszarami zewnętrznymi.

1.1. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności a Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna.

„Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności” z dnia 5 lutego 2013 r. została opublikowana w Monitorze Polskim (Monitor Polski 2013, poz. 121) jako załącznik do Uchwały Nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r.

Polityka przestrzenna zawarta w Strategii Rozwoju Kraju wyznacza następujące cele strategiczne i kierunki interwencji w obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:

- Cel 1. Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji.
- Cel 2. Zmniejszenie długu publicznego i kontrola deficytu w cyklu koniunkturalnym.
- Cel 3. Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności gospodarki.
- Cel 4. Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki.
- Cel 5. Stworzenie Polski Cyfrowej.
- Cel 6. Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”.
- Cel 7. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska.
- Cel 8. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.
- Cel 9. Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.
- Cel 10. Stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej.
- Cel 11. Wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Polityka przestrzennego zagospodarowania miasta Krosna uwzględnia powyższe cele oraz posiada uwarunkowania, które są zgodne i sprzyjają realizacji powyższych założeń.

Zgodnie z Długookresową Strategią Rozwoju Kraju „*określając długoterminową strategię modernizacji kraju dotyczącą rozwoju regionalnego, nie można jednak tworzyć alternatywy: solidarność z regionami słabszymi (ang. equity) albo wspieranie najbardziej dynamicznych obszarów (ang. efficiency). Szansa relatywnie biednych obszarów polega bowiem nie na doraźnej pomocy w ramach polityki redystrybucji, ale przede wszystkim na uczestniczeniu w sukcesie najsilniejszych regionów poprzez budowanie i odpowiednie wykorzystywanie własnego potencjału rozwojowego. Jednocześnie przeciwdziałanie wyludnianiu się słabiej rozwiniętych obszarów musi być jednym z priorytetów polityki rozwojowej. Spójność rozumiana jest więc nie jako wyłącznie wyrównywanie poziomu dochodów, ale w kategoriach funkcjonalnych. Odnosi się do budowania intensywnych powiązań społeczno-gospodarczych i wykorzystania komplementarnych zasobów w układzie terytorialnym.*”

Zgodnie z powyższymi zapisami strategii należy dążyć do kształtowania ładu przestrzennego w zagospodarowywaniu kraju jako całości oraz ładu i spójności w rozwoju potencjału regionalnego.

1.2. Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego a Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna.

„Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030”, uchwalona dnia 28 września 2020 r. Uchwałą Nr XXVII/458/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie, przewiduje szereg kompleksowych zadań dotyczących podniesienia standardów oraz rozwoju województwa. Zadania i programy narzucone przez strategię mają wpływ na kształtowanie zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna, poprzez określenie trendów rozwoju, celów i głównych działań zmierzających do ich osiągnięcia.

Wizją rozwoju województwa podkarpackiego w 2030 roku jest:

„W 2030 roku województwo podkarpackie to obszar innowacyjnego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego, odpowiedzialnie wykorzystujący wewnętrzne potencjały i zapewniający wysoką jakość życia mieszkańców we wszystkich subregionach oraz lider rozwoju wśród województw makroregionu Polski Wschodniej i aktywny uczestnik relacji transgenicznych.”

Zgodnie ze „Strategią Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030” miasto Krosno ma potencjał rozwojowy oraz kierunki działania w następujących zakresach:

- Wzmacnianie potencjału regionalnej gospodarki oraz zwiększenie udziału nauki i badań dla innowacyjnego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa poprzez:
 - działania wspierające naukę, badania i szkolnictwo wyższe,
 - zwiększenie roli badań w stymulowaniu rozwoju gospodarki regionu,
 - wzmacnianie i rozwój inteligentnych specjalizacji gospodarczych regionu,
 - prowadzenie procesu przedsiębiorczego odkrywania (PPO) oraz identyfikowanie nowych, rozwojowych branż gospodarki
 - wprowadzenie innowacji i nowoczesnych technologii w celu konkurencyjności gospodarki,
 - wprowadzenie gospodarki cyrkularnej, jako kierunku dalszego, zrównoważonego rozwoju gospodarki regionu.
- Wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego jako podstawy umożliwiającej rozwój regionu oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców poprzez:
 - poprawę jakości edukacji i dostępności usług edukacyjnych,
 - rozwój oferty edukacyjnej, jakości kształcenia i wspierania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży z uwzględnieniem potrzeb regionalnego rynku pracy,
 - rozwój nowoczesnej infrastruktury edukacyjnej,
 - kształtowanie i promocję postaw związanych z uczeniem się przez całe życie oraz rozwój placówek kształcenia ustawicznego,
 - rozwój regionalnej polityki zdrowotnej,
 - rozwój specjalistycznej bazy leczniczej,
 - tworzenie warunków dla upowszechnienia kultury, rozwijania działalności kulturalnej i interpretacji dziedzictwa wraz ze zwiększeniem kompetencji kulturowych mieszkańców,
 - aktywizację zawodową i utrzymanie zatrudnienia,
 - poprawę zaangażowania społecznego i współpracy pomiędzy podmiotami publicznymi, prywatnymi, sektorem nauki i społeczeństwem obywatelskim poprzez skuteczne wykorzystanie różnych form partnerstwa i współpracy,
 - podejmowanie działań zmierzających do zmniejszenia poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego w województwie,
 - propagowanie aktywnego stylu życia i sportu, rozwój usług rekreacyjnych i aktywnego wypoczynku,
- Rozbudowa infrastruktury służącej rozwojowi oraz optymalizacji wykorzystania zasobów naturalnych i energii przy zachowaniu dbałości o stan środowiska przyrodniczego:
 - rozwój infrastruktury energetycznej,
 - racjonalne wykorzystanie energii,
 - wsparcie energetyki opartej na OZE,

- poprawę dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwoju transportu publicznego,
- rozbudowę infrastruktury sieci informacyjno-komunikacyjnej ze szczególnym uwzględnieniem obszarów o trudnej dostępności,
- rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki,
- przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi,
- zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych
- zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie czystości powietrza i hałasu,
- zapewnienie właściwej gospodarki odpadami,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu.
- Zwiększenie dostępu obywateli do usług publicznych i podniesienie standardu ich świadczenia dla poprawy jakości życia i wzmacniania procesów rozwojowych:
 - poprawę dostępności do usług publicznych poprzez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych,
 - planowanie przestrzennego wspierające aktywizację społeczności i aktywizację obszarów zdegradowanych,
 - aktywizację i rewitalizację obszarów zdegradowanych,
 - wsparcie instytucjonalne i poprawę bezpieczeństwa mieszkańców.

Strategia określa również zakładane działania w zakresie infrastruktury kultury i zwiększenia atrakcyjności dziedzictwa kulturowego, tj.

- ochrona obiektów zabytkowych i miejsc cennych kulturowo, jako element działań prorozwojowych i prospołecznych,
- restauracja i adaptacja obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym przemysłowego, w celu tworzenia innowacyjnych produktów kulturowych i turystycznych,
- poprawa jakości, poszerzenie i budowa nowej infrastruktury kultury, m.in. poprzez realizację projektów adaptacyjnych, modernizacyjnych i technologicznych w instytucjach kultury,
- realizacja projektów digitalizacyjnych oraz informatycznych mających na celu ułatwienie i poszerzenie dostępu do kultury,
- realizacja programów mających na celu tworzenia ułatwień w dostępie i promocji zasobów kulturowych regionu,
- budowa Podkarpackiego Galerii Słowa i Obrazu w celu podniesienia efektywności edukacji kulturowej i poziomu kształcenia ustawicznego oraz zwiększenia potencjału funkcjonalnego samorządowych instytucji kultury, a także artystycznego i architektonicznego potencjału regionu,
- utworzenie Podkarpackiego Centrum Nauki, jako przestrzeni kooperacji nauki z kulturą i dziedzictwem oraz wiodącego ośrodka budowy kapitału ludzkiego i społecznego,
- ochrona i promowanie pomników historii, jako elementu dziedzictwa kulturowego.

1.3. Strategia Rozwoju Miasta Krosna na lata 2014-2022 a Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna.

„Strategia Rozwoju Miasta Krosna na lata 2014 – 2022” została przyjęta Uchwałą Nr LXIV/1470/14 Rady Miasta Krosna z dnia 7 listopada 2014 r., zostały w niej określone cele strategiczne i kierunki działań w poszczególnych obszarach. Główną wizją rozwoju miasta jest:

„Krosno jest miastem inteligentnym, dbającym o jakość życia mieszkańców poprzez rozwój innowacyjnej gospodarki, edukacji, kultury z poszanowaniem środowiska.”

Cele strategiczne oraz operacyjne rozwoju miasta Krosna podejmowane są w następujących obszarach strategicznych:

1) Konkurencyjna gospodarka.

Cel: Stymulowanie rozwoju konkurencyjnej gospodarki, tworzącej nowe miejsca pracy poprzez podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta oraz wspieranie przedsiębiorczości.

- Priorytet 1 – Przedsiębiorczość - Tworzenie systemu wsparcia i warunków do rozwoju przedsiębiorczości oraz powstawania nowych miejsc pracy.

Kierunki działań:

- Rozwój systemu zachęt inwestycyjnych.
- Ułatwianie startu nowym firmom, wspieranie samozatrudnienia.
- Kompleksowe przygotowanie nowych obszarów dla rozwoju przemysłu i innowacyjnych usług.
- Promocja gospodarcza i pozyskiwanie inwestorów.
- Wspieranie współpracy sfer nauki i gospodarki sprzyjające transferowi wiedzy.
- Wspieranie rozwoju instytucji otoczenia biznesu oraz sieci kooperacji.

- Priorytet 2 – Turystyka - Podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta.

Kierunki działań:

- Tworzenie produktów turystycznych.
- Poprawa infrastruktury turystycznej.
- Prowadzenie zintegrowanych działań promocyjnych i informacyjnych.
- Wspieranie działań na rzecz rozwoju turystyki.

2) Kapitał ludzki i społeczny.

Cel: Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego prowadzące do poprawy jakości życia mieszkańców.

- Priorytet 1 – Zdrowie - Podejmowanie działań na rzecz poprawy stanu zdrowia mieszkańców.

Kierunek działań:

- Promowanie zdrowego stylu życia.
- Wzmocnienie działań w zakresie profilaktyki zdrowia.
- Wspieranie systemu rehabilitacji osób niepełnosprawnych.
- Przeciwdziałanie uzależnieniom.

- Priorytet 2 – Sport i rekreacja - Wzrost aktywności fizycznej mieszkańców.

Kierunek działań:

- Upowszechnianie aktywności fizycznej.
- Organizacja prestiżowych imprez sportowych.
- Wspieranie rozwoju lokalnego sportu kwalifikowanego.
- Rozbudowa bazy sportowej.
- Kształtowanie przestrzeni dla rekreacji.

- Priorytet 3 – Edukacja - Podnoszenie jakości kształcenia i wychowania.

Kierunek działań:

- Podnoszenie jakości i efektywności kształcenia oraz atrakcyjności nauczania.
- Upowszechnianie dostępu do edukacji miejskiej i wyrównywanie szans edukacyjnych.
- Wzmacnianie kształcenia zawodowego.
- Wspieranie dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- Poprawa stanu bazy oświatowej.
- Upowszechnianie uczenia się przez całe życie.

- Priorytet 4 – Kultura i dziedzictwo kulturowe - Wzrost uczestnictwa i wyrównywanie szans w dostępie do kultury i dziedzictwa kulturowego.

Kierunek działań:

- Rozwój edukacji kulturalno – artystycznej dzieci, młodzieży i dorosłych.
- Ułatwianie mieszkańcom uczestnictwa w życiu kulturalnym.
- Rozwój atrakcyjnej, innowacyjnej oferty instytucji kultury.
- Stworzenie przestrzeni dla działalności artystycznej i kulturalnej.
- Wspieranie działań na rzecz dziedzictwa kulturowego.

- Priorytet 5 – aktywność społeczna - Zwiększenie aktywności społecznej.

Kierunek działań:

- Wspieranie inicjatyw społecznych poprawiających jakość życia mieszkańców.
- Aktywizacja osób starszych.
- Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej.
- Włączanie społeczne osób zagrożonych marginalizacją.
- Aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych i niepełnosprawnych.
- Zwiększanie udziału organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych.
- Promowanie idei wolontariatu.

- Priorytet 6 – bezpieczeństwo - Zwiększenie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Kierunek działań:

- Zapobieganie przestępczości i rozwój monitoringu miejskiego.
- Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.
- Zapewnienie nowoczesnego i sprawnego systemu zarządzania kryzysowego.
- Zapobieganie bezdomności zwierząt.

3) Przestrzeń i środowisko.

Cel: Kształtowanie przestrzeni miasta zapewniające rozwój gospodarczy z poszanowaniem środowiska.

- Priorytet 1 – dostępność komunikacyjna - Zwiększenie efektywności układu komunikacyjnego.

Kierunek działań:

- Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej Miasta oraz rozwój wewnętrznego układu komunikacyjnego.
- Rozbudowa lotniska pod kątem wykorzystania jego potencjału dla celów m.in. biznesowych, szkoleniowych, komunikacyjnych.
- Budowa zintegrowanej sieci ścieżek rowerowych.
- Zwiększenie wykorzystania transportu zbiorowego.
- Optymalizacja systemu parkingowego.
- Zwiększenie płynności ruchu.

- Priorytet 2 – przestrzeń miejska - Kształtowanie funkcjonalnej i estetycznej przestrzeni miejskiej podnoszącej jakość życia mieszkańców

Kierunki działań:

- Optymalizacja przestrzeni miejskiej.
- Podnoszenie atrakcyjności Starego Miasta.
- Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.

- Zagospodarowanie terenów nadrzecznych.
- Poprawa estetyki zieleni miejskiej.
- Dostosowanie przestrzeni miejskiej do potrzeb osób niepełnosprawnych, starszych i rodziców z dziećmi.
- Modernizacja systemu mieszkań komunalnych i socjalnych.

- Priorytet 3 – Ochrona środowiska - Poprawa stanu środowiska i efektywności energetycznej.

Kierunek działań:

- Poprawa efektywności energetycznej infrastruktury.
- Zwiększenie stopnia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.
- Poprawa czystości powietrza.
- Zwiększenie efektywności gospodarki odpadami.
- Optymalny rozwój infrastruktury wodno–ściekowej.
- Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców.

- Priorytet 4 – Społeczeństwo informacyjne - Wzrost wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Kierunek działań:

- Rozwój sieci światłowodowej i szerokopasmowej.
- Zwiększenie dostępu do informacji przestrzennej.
- Rozwój zasobów cyfrowych.
- Upowszechnienie usług e-administracji.

Po zakończeniu obowiązywania aktualnej strategii, planowane jest stworzenie nowego dokumentu na kolejne lata, który będzie wskazywał wizję rozwoju miasta, w tym cele i kierunki działań.

1.4. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego a Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna.

„Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030” został uchwalony Uchwałą Nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r.

Wg powyższego dokumentu dla Krosna określone zostały ponadlokalne elementy i formy zagospodarowania przestrzennego w dziedzinach:

- Osadnictwa:
 - Obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym:
 - Górski Obszar Funkcjonalny.
 - Przygraniczny Obszar Funkcjonalny.
 - Obszary funkcjonalne o znaczeniu regionalnym:
 - Miejski Obszar Funkcjonalny Krosno.
 - Obszar Funkcjonalny Kotliny Jasielsko – Krośnieńskiej.
- Środowiska:
 - Główny Zbiornik Wod Podziemnych nr 432 - „Dolina rzeki Wisłok”.
 - Obszary szczególnego zagrożenia powodzią Q1% i Q10%.
 - Złóża kopalin strategicznych: gaz ziemny i ropa naftowa - Turaszówka NR 4862, Krościenko NR 4789.
 - Natura 2000 - specjalny obszar ochrony siedlisk: Wisłok Środkowy z Dopływami PLHI80030.
 - Tereny osuwiskowe wskazane w projekcie SOPO.
 - Zabytek architektury rezydencjonalnej.
 - Budownictwo sakralne rzymskokatolickie (murowane).
 - Budownictwo sakralne rzymskokatolickie (drewniane): Krosno (obiekt wskazany do uznania za pomnik historii).
 - Historyczny układ urbanistyczny wpisany do rejestru zabytków wskazany do uznania za pomnik

- historii oraz do rewaloryzacji.
- Infrastruktury społeczno-gospodarczej:
 - Ośrodek szkolnictwa wyższego przewidziany do rozwoju.
 - Ośrodek leczenia o znaczeniu regionalnym przewidziany do utrzymania i wzmocnienia (szpital wojewódzki i specjalistyczny).
 - Dyspozytornia medyczna.
 - Ośrodek przewidziany do wzmocnienia jako centrum kultury o znaczeniu regionalnym.
 - Ośrodek organizacji krajowych i międzynarodowych wydarzeń sporawych przewidziany do wzmocnienia.
 - Specjalna Strefa Ekonomiczna Euro - Park Mielec (2 komplekсы).
 - Krakowska Specjalna Strefa Ekonomiczna (3 komplekсы).
 - Obszary atrakcyjne inwestycyjnie.
- Komunikacji:
 - Droga krajowa nr 28 relacji: Zator – Wadowice - Rabka - Limanowa - Nowy Sącz - Gorlice - Jasło Krosno - Sanok - Kuźmina – Bircza – Przemyśl – Medyka - granica państwie (Ukraina).
 - Droga wojewódzka nr 990 relacji: Twierdza – Krosno.
 - Droga wojewódzka nr 991 relacji: Lutcza – Krosno.
 - Linia kolejowa nr 108 relacji: Stróże – Krościenko.
 - Lotnisko Krosno.
 - Powierzchnie ograniczające w otoczeniu lotniska.
 - Lądowisko sanitarne Krosno.
- Infrastruktury technicznej:
 - Linie elektroenergetyczne: 400kV (sieć TEN-E), linie 110kV.
 - Główne punkty zasilania (GPZ) komunalne ze stacjami redukcyjnymi 110k V/SN.
 - Główne punkty zasilania (GPZ) przemysłowe ze stacjami redukcyjnymi 110kV/S.
 - Gazociąg w realizacji: DN 1000 Strachocina - granica województwa - Pogórska Wola (sieć TEN-E).
 - Gazociąg o znaczeniu regionalnym: DN 300 Warzyce - Strachocina (przewidziany do rozbudowy i przebudowy).
 - Gazociąg o znaczeniu lokalnym.
 - Kopalnia gazu ziemnego i ropy naftowej.
 - Elektrociepłownia.
 - Węzeł rozdzielczo-pomiarowy: Turaszówka (przewidziany do przebudowy i rozbudowy).
 - Oczyszczalnia ścieków komunalnych o średniej przepustowości powyżej 1000 m³/d: Krosno.
 - Regionalne Instalacje Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK): instalacja mechaniczno - biologiczna, instalacja przetwarzania odpadów zielonych.
 - Składowisko odpadów przyjmujące odpady komunalne „Krosno”.
 - Sieć szerokopasmowa eTEN.

W „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030” ujęto kierunki rozwoju i polityki przestrzennej w dziedzinach:

- osadnictwo

- kierunek: poprawa spójności funkcjonalno-przestrzennej systemu osadniczego województwa,
 - polityka przestrzenna: utrzymanie policentrycznego charakteru osadnictwa w odniesieniu do miast, kształtowanie miejskich obszarów funkcjonalnych (MOF) oraz poprawa spójności miast z ich obszarami funkcjonalnymi, wzmocnienie roli miast jako ośrodków kreujących wysoką jakość życia mieszkańców, racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz kształtowanie ładu przestrzennego,

- środowisko

- kierunek: ochrona środowiska oraz racjonalne wykorzystanie jego zasobów
 - polityka przestrzenna: ochrona zasobów wodnych, ochrona i racjonalna gospodarka zasobami kopalin, zachowanie i zwiększenie skuteczności ochrony terenów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych oraz kształtowanie spójnego systemu obszarów

- chronionych i powiązań ekologicznych, ochrona zasobów leśnych oraz rozwój trwałej, zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej,
- kierunek: zapobieganie zagrożeniom i zanieczyszczeniom środowiska oraz minimalizowanie ich negatywnych skutków
 - polityka przestrzenna: Ograniczenie negatywnych skutków zjawisk naturalnych, Zapobieganie zagrożeniom i zanieczyszczeniom środowiska spowodowanym działalnością człowieka
- kierunek: ochrona dziedzictwa kulturowego,
 - polityka przestrzenna: zachowanie i ochrona zabytkowych obiektów i zespołów przestrzennych, zachowanie i ochrona walorów przestrzeni w tym warunków krajobrazu kulturowego, zachowanie i ochrona współczesnego materialnego dziedzictwa kulturowego, rozwijanie sieci szlaków kulturowych, jako istotnego elementu spajającego zasoby kulturowe województwa, ochrona pozostałych zasobów i elementów dziedzictwa kulturowego, w tym zasobów niematerialnych,
- infrastruktura społeczno – gospodarcza
 - kierunek: podniesienie poziomu życia mieszkańców województwa
 - polityka przestrzenna: rozwój szkolnictwa wyższego, rozwój infrastruktury ochrony zdrowia i opieki społecznej, wzmocnienie i rozwój potencjału kulturowego, kształtowanie i rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej
 - kierunek: kształtowanie warunków rozwoju gospodarczego
 - polityka przestrzenna: zwiększenie potencjału gospodarczego i podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej województwa,
- komunikacja
 - kierunek: poprawa dostępności komunikacyjnej województwa
 - polityka przestrzenna: rozwój powiązań drogowych wzmacniających zewnętrzną dostępność komunikacyjną województwa w wymiarze krajowym i transgranicznym (międzynarodowym), wzmocnienie i rozwój wewnątrz oraz powiązań pomiędzy ośrodkami, rozwój spójnego systemu kolejowego w zakresie zewnętrznych i wewnętrznych powiązań województwa, rozwój infrastruktury i usług transportu lotniczego, zwiększenie dostępności infrastruktury granicznej na granicy województwa podkarpackiego z Ukrainą,
- infrastruktura techniczna
 - kierunek: zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego województwa,
 - polityka przestrzenna: rozwój sieci elektroenergetycznych, zwiększenie zdolności przesyłowych gazociągów wysokiego ciśnienia, rozwój odnawialnych źródeł energii,
 - kierunek: racjonalny rozwój gospodarki wodnej i ściekowej,
 - polityka przestrzenna: zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wód, zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, rozwój gospodarki ściekowej,
 - kierunek: rozwój systemu gospodarki odpadami,
 - polityka przestrzenna: racjonalne gospodarowanie odpadami komunalnymi, gospodarowanie pozostałymi grupami odpadów,
 - kierunek: rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej,
 - polityka przestrzenna: rozbudowa sieci telekomunikacyjnych oraz zwiększenie dostępu do Internetu,
- obronność i bezpieczeństwo państwa
 - kierunek: zwiększenie zdolności obronnej i bezpieczeństwa państwa,
 - polityka przestrzenna: rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa, utrzymanie istniejących oraz ustanawianie nowych terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

Na terenie miasta wskazano następujące inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym:

- 1) Budowa sieci przesyłowej gazu ziemnego - gazociąg Strachocina – granica województwa - Pogórska Wola DN 1000 mm, MOP 8,4 MPa, L-98 km - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: GAZ SYSTEM S.A.

- 2) Rewitalizacja linii kolejowej nr 108 na odcinku Jasło - Nowy Zagórz - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: PKP PLK S.A.
- 3) Budowa, rozbudowa, modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: jednostka samorządu terytorialnego, na terenie której będzie realizowane zadanie.
- 4) Przebudowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: jednostka samorządu terytorialnego, na terenie której będzie realizowane zadanie.
- 5) Odcinkowa regulacja potoku Śmierdziączka w km 0+000-2+400 potoku Ślącza w km 0+000-1+040 na terenie miasta Krosna oraz potoku Śmierdziączka w km 5+470-6+080 i potoku Olszyny w km 0+000-4+820 w miejscowości Korczyna, gm. Korczyna - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
- 6) Ochrona przed powodzią terenów położonych w zlewni potoków: Ślącza, Śmierdziączka i Olszyny, zlokalizowanych na terenie gmin: Krościenko Wyżne, Korczyna, Krosno woj. podkarpackie – jednostka odpowiedzialna za inwestycji: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
- 7) Budowa lewego wału o długości 373 m na cieku Wisłok (km modelu 151+560 – 152+000) - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
- 8) Budowa lewego wału o długości 385 m na cieku Wisłok (km modelu 149+900 – 152+000) - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
- 9) Budowa lewego wału o długości 402 m na cieku Lubatówka (km modelu 2+085 - 2+310)- jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
- 10) Budowa prawego wału o długości 379m na cieku Lubatówka (km modelu 6+134 - 6+635)-jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
- 11) Modernizacja części mechanicznej Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: MPGK Krosno Sp. z o.o.
- 12) Modernizacja części biologicznej Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów - etap I i II - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: MPGK Krosno Sp. z o.o.
- 13) Wsparcie obszaru kultury w województwie podkarpackim poprzez realizację projektów infrastrukturalnych kluczowych dla rozwoju regionu i państwa, służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego:
 - Modernizacja zabytkowego dworca PKP na potrzeby funkcjonowania Etnocentrum Ziemi Krośnieńskiej - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Miasto Krosno.
 - Rewaloryzacja i modernizacja zabytkowych budynków Muzeum Podkarpackiego w Krośnie dla zachowania i prezentacji unikatowego dziedzictwa regionu - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Muzeum Podkarpackie w Krośnie.
- 14) Modernizacja kluczowych elementów infrastruktury mających istotny wpływ na poprawę dostępności do jednej z podstawowych grup usług publicznych, jakimi są usługi zdrowotne w woj. podkarpackim:
 - Podkarpacka sieć opieki psychiatrycznej i geriatrycznej jako odpowiedź na wyzwania demograficzne i cywilizacyjne.
 - Wojewódzki Szpital Podkarpacki w Krośnie - Regionalne Centrum Senioralnej Opieki oraz Regionalne Centrum Psychiatrii - kompleksowa opieka dla dzieci, młodzieży i dorosłych - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Wojewódzki Szpital Podkarpacki w Krośnie.

2. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.

2.1. Położenie i wielkość terenu.

Miasto Krosno jest miastem na prawach powiatu położonym w południowo-wschodniej Polsce, w południowo-zachodniej części woj. podkarpackiego, na Pogórzu Karpackim. Miasto Krosno zlokalizowane jest w widłach rzeki Wisłok (dopływ Sanu) i potoku Lubatówka. Miasto jest siedzibą władz powiatu krośnieńskiego. Graniczy z sześcioma gminami. Od północy graniczy z gminami Wojaszówka oraz Korczyna, od wschodu graniczy z gminą Krościenko Wyżne. Od południa graniczy z gminą Miejsce Piastowe, od południowego zachodu z gminą Chorkówka, a od zachodu z gminą Jedlicze.

Rysunek 1. Miasto Krosno na tle gmin sąsiednich. Źródło: opracowanie własne.

W skład miasta Krosna wchodzi 6 wyodrębnionych dzielnic: Dzielnicą Białobrzegi, Dzielnicą Krościenko Niżne, Dzielnicą Suchodół, Dzielnicą Polanka, Dzielnicą Śródmieście, Dzielnicą Zawodzie oraz 6 osiedli: Osiedle Stefana Grota - Roweckiego, Osiedle Ks. Bronisława Markiewicza, Osiedle Południe, Osiedle Traugutta, Osiedle Turaszówka oraz Osiedle Tysiąclecia. Obszar miasta podzielony jest na 7 obrębów ewidencyjnych: Turaszówka, Białobrzegi, Krościenko Niżne, Suchodół, Przemysłowa, Polanka i Śródmieście.

Rysunek 2. Podział na obręby ewidencyjne miasta Krosna. Źródło: opracowanie własne.

Powierzchnia miasta Krosna wynosi prawie 4 500 ha.

L.p.	Obręb	Powierzchnia w ha
1.	KROŚCIENKO NIŻNE	996,01
2.	SUCHODÓŁ	729,54
3.	BIAŁOBRZEGI	633,59
4.	PRZEMYSŁOWA	551,09
5.	ŚRÓDMIEŚCIE	532,02
6.	POLANKA	524,78
7.	TURASZÓWKA	503,77
	razem	4 470,80

Tabela 1. Podział na obręby miasta Krosna wraz z danymi dotyczącymi powierzchni ewidencyjnej. Źródło: opracowanie własne.

Pod względem fizyczno - geograficznym wg klasyfikacji Kondrackiego (2002 r.) miasto Krosno leży w obrębie mezoregionu: Kotlina Jasielsko - Krośnieńska, oraz w obrębie makroregionu Pogórza Środkowobeskidzkiego.

Na terenie miasta Krosna zlokalizowane są elementy ponadlokalnej sieci transportowej:

- Droga krajowa nr 28 relacji Zator – Medyka.
- Droga wojewódzka nr 990 relacji Twierdza – Krosno.
- Droga wojewódzka nr 991 relacji Lutcza – Krosno.

Przy wschodniej granicy miasta przebiega droga krajowa nr 19 relacji Barwinek – Kuźnica (droga ma zostać przebudowana na drogę ekspresową S19, która będzie stanowić część europejskiego szlaku transportowego „Via Carpathia”).

Miasto przecina linia kolejowa nr 108 relacji Stróże – Krościenko. W Krośnie znajduje się lotnisko lokalne. Infrastruktura lotniska przystosowana jest do wykonywania operacji lotniczych samolotami, które zabierają na pokład do 45 pasażerów. Lotnisko wykorzystywane jest obecnie głównie do celów szkoleniowych, sportowych i lotnictwa prywatnego.

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. miasto Krosno zamieszkiwały 45 944 osoby.

2.2. Stan zagospodarowania i uzbrojenia terenów.

2.2.1. Układ przestrzenny osadnictwa i jego charakter.

Centralną część miasta stanowi zespół staromiejski o historycznym układzie urbanistycznym z prostokątnym rynkiem i wychodzącymi z niego trzema ulicami na północ i trzema na południe. Teren do dziś zachował swe średniowieczne rozplanowanie. Układ tej części miasta kształtują ulice Podwale, Legionów, Wisłocza, Feliksa Czajkowskiego (fragment) oraz Pl. Konstytucji 3 Maja. Miasto zostało wzniesione na wzgórzu w widłach rzeki Wisłok oraz potoku Lubatówka. Wokół centralnej części miasta znajduje się zabudowa śródmiejska. Charakteryzuje się ona mieszkanką zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz zabudowy usługowej. Miasto posiada dzielnicę przemysłową. Znajduje się ona pomiędzy lotniskiem, a ulicą Tysiąclecia, zaś na południe od lotniska powstaje strefa inwestycyjna. Dookoła śródmieścia dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Tereny miasta Krosna stopniowo przechodzą proces przekształcenia w wielofunkcyjną strefę zurbanizowaną, a pozostałe tereny rolne to głównie tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Tereny zielone znajdują się głównie w dolinach rzeki oraz potoków występujących na terenie miasta.

Nieruchomości gruntowe na terenie miasta charakteryzują się dużym rozdrobnieniem, co jest istotnym czynnikiem utrudniającym działalność inwestycyjną. W Krośnie występują także obszary zdegradowane (głównie poprzemysłowe).

Ukształtowanie przestrzenne Krosna wiąże się w dużej mierze z wiodącymi funkcjami miasta tj. funkcją mieszkaniową, funkcją usługową, funkcją rekreacyjną, funkcją kulturową oraz funkcją przyrodniczą.

2.2.2. Rozmieszczenie i charakter terenów o funkcjach mieszkaniowych.

Miasto Krosno pełni funkcję mieszkaniową, stanowi ośrodek miejski. W granicach administracyjnym miasta skupiają się wszystkie rodzaje zabudowy mieszkaniowej – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w formie wolnostojącej, bliźniaczej lub szeregowej oraz zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

W obszarze śródmiejskim, zlokalizowana jest zabudowa zwarta pierzejowa pełniąca funkcje mieszkaniowe na kondygnacjach powyżej parteru, w parterze funkcje uzupełniające pełnią w głównej mierze usługi komercyjne (gastronomiczne, handlu). Obszar miejski odznacza się wysokim stopniem zwartości zabudowy.

2.3. Analiza planów zagospodarowania przestrzennego.

2.3.1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Obecnie około 62,2 % powierzchni administracyjnej miasta Krosna jest objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

MIASTO KROSNO	
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna - „BIAŁOBRZEGI I” ul. Okrzei	Uchwała Nr XXIV/562/2000 Rady Miasta Krosna z dnia 30 października 2000 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna – „BIAŁOBRZEGI II” ul. Krakowska	Uchwała Nr XLVI/1020/02 Rady Miasta Krosna z dnia 30 sierpnia 2002 r. Uchwała Nr XVIII/292/07 Rady Miasta Krosna z dnia 30 listopada 2007 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna – „BIAŁOBRZEGI III”	Uchwała Nr VI/146/19 Rady Miasta Krosna z dnia 27 lutego 2019 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna – „BIAŁOBRZEGI IV” - Etap I	Uchwała Nr XXVI/732/20 Rady Miasta Krosna z dnia 28 września 2020 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna pn. „BIAŁOBRZEGI VI”	Uchwała Nr XIX/397/15 Rady Miasta Krosna z dnia 30 grudnia 2015 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „CENTRUM-I”	Uchwała Nr IV/43/98 Rady Miejskiej w Krośnie z dnia 29 grudnia 1998 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „KROŚCIENKO I”	Uchwała Nr VII/174/19 Rady Miasta Krosna z dnia 26 marca 2019 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „KROŚCIENKO II”	Uchwała Nr XXX/621/97 Rady Miejskiej w Krośnie z dnia 27 czerwca 1997 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „KROŚCIENKO III”	Uchwała Nr XXX/622/97 Rady Miejskiej w Krośnie z dnia 27 czerwca 1997 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „KROŚCIENKO IV”	Uchwała Nr VI/145/19 Rady Miasta Krosna z dnia 27 lutego 2019 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „KROŚCIENKO IX” ul. Chopina	Uchwała Nr IX/158/03 Rady Miasta Krosna z dnia 30 maja 2003 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „KROŚCIENKO V”	Uchwała Nr XV/325/99 Rady Miejskiej w Krośnie z dnia 29 grudnia 1999 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „KROŚCIENKO VI”	Uchwała Nr XLVI/1019/02 Rady Miasta Krosna z dnia 30 sierpnia 2002 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „KROŚCIENKO VII” ul. Okrzei	Uchwała Nr III/55/02 Rady Miasta Krosna z dnia 30 grudnia 2002 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „KROŚCIENKO VIII” ul. Nadbrzeżna	Uchwała Nr III/56/02 Rady Miasta Krosna z dnia 30 grudnia 2002 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „KROŚCIENKO XI”	Uchwała Nr IX/130/11 Rady Miasta Krosna z dnia 11 marca 2011 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „KROŚCIENKO XVII”	Uchwała Nr XXXII/506/12 Rady Miasta Krosna z dnia 30 sierpnia 2012 r.
Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „ŁUKASIEWICZA II”	Uchwała Rady Miejskiej w Krośnie Nr IV/42/98 z dnia 29 grudnia 1998 r. Uchwała Rady Miasta Krosna Nr LXXI/1221/10 z dnia 29 października 2010 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „POLANKA I” ul. Zręcińska	Uchwała Nr XXII /486/04 Rady Miasta Krosna z dnia 31 sierpnia 2004 r.
Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „POLANKA I” ul. Zręcińska	Uchwała Nr XXVII/765/20 Rady Miasta Krosna z dnia 30 października 2020 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta	Uchwała Nr XLVIII/1062/02 Rady Miasta Krosna z dnia

Krosna „POLANKA II” ul. Baczyńskiego	7 października 2002 r.
Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna ul. ks. Popietuszki	Uchwała Nr XL/847/17 Rady Miasta Krosna z dnia 28 lutego 2017 r
Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna ul. ks. Popietuszki	Uchwała Nr XLII/908/17 Rady Miasta Krosna z dnia 28 kwietnia 2017 r.
Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „POLANKA III”	Uchwała Nr XLIII/831/09 Rady Miasta Krosna z dnia 26 czerwca 2009 r
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „POLANKA III” ul. ks. Popietuszki	Uchwały Rady Miasta Krosna Nr LIII/1003/06 z dnia 26 lipca 2006 r., Nr XLIII/831/09 z dnia 26 czerwca 2009 r., Nr XL/847/17 z dnia 28 lutego 2017 r. i Nr XLII/908/17 z dnia 28 kwietnia 2017 r.
Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna ul. ks. Decowskiego	Uchwała Nr III/41/14 Rady Miasta Krosna z dnia 30 grudnia 2014 r
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „POLANKA IV” ul. ks. Decowskiego	Uchwały Rady Miasta Krosna Nr LV/1015/06 z dnia 30 sierpnia 2006 r i Nr III/41/14 z dnia 30 grudnia 2014 r
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna pn. „PRZEMYSŁOWA I”	Uchwała Nr XXII/626/20 Rady Miasta Krosna z dnia 29 maja 2020 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „PRZEMYSŁOWA I – strefa inwestycyjna”	Uchwała Nr XXXVII/734/16 Rady Miasta Krosna z dnia 25 listopada 2016 r.
Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna pn. „Przemysłowa II”	Uchwała Nr LIX/ 1346/18 Rady Miasta Krosna z dnia 28 maja 2018 r.
Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna pn. „Przemysłowa II”	Uchwała Nr XXVI/733/20 Rady Miasta Krosna z dnia 28 września 2020 r
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna pn. „Przemysłowa II”	Uchwała Nr XXVIII/445/12 Rady Miasta Krosna z dnia 29 maja 2012 r. zm. Uchwałą Nr LIX/1346/18 Rady Miasta Krosna z dnia 28 maja 2018 r. i Uchwałą Nr XXVI/733/20 Rady Miasta Krosna z dnia 28 września 2020 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna pn. „Przemysłowa III”	Uchwała Nr XLVI/963/17 Rady Miasta Krosna z dnia 28 czerwca 2017 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna pn. „Przemysłowa III” część 2	Uchwała Nr LII/1152/17 Rady Miasta Krosna z dnia 29 listopada 2017 r.
Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna ul. Batorego	Uchwała Nr XIV/457/19 Rady Miasta Krosna z dnia 29 listopada 2019 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „Przemysłowa IV” ul. Batorego	Uchwała Nr XLVI/964/17 Rady Miasta Krosna z dnia 28 czerwca 2017 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „Przemysłowa V”	Uchwała Nr LIII/1221/17 Rady Miasta Krosna z dnia 28 grudnia 2017 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „Przemysłowa VI”	Uchwała Nr VII/175/19 R Rady Miasta Krosna z dnia 26 marca 2019 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „Przemysłowa VII”	Uchwała Nr VII/176/19 Rady Miasta Krosna z dnia 26 marca 2019 r.
Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna STARE MIASTO 1	Uchwała Nr XXXVII/735/16 Rady Miasta Krosna z dnia 25 listopada 2016 r.
Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna STARE MIASTO 1	Uchwała Nr XI/303/19 Rady Miasta Krosna z dnia 30 sierpnia 2019 r
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna STARE MIASTO 1	Uchwała Nr LXXII/1262/10 Rady Miasta Krosna z dnia 10 listopada 2010 r. zm. Uchwałą Nr XXXVII/735/16 Rady Miasta Krosna z dnia 25 listopada 2016 r., Uchwałą Nr XI/303/19 Rady Miasta Krosna z dnia 30 sierpnia 2019 r. i Uchwałą Nr XXXIX/1120/21 Rady Miasta Krosna z dnia 19 listopada 2021 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „SUCHODÓŁ – III”	Uchwała Nr XXVII/619/2000 Rady Miasta Krosna z dnia 28 grudnia 2000 r.

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna pn. „SUCHODÓŁ IX”	Uchwała Nr XXI/287/11 Rady Miasta Krosna z dnia 25 listopada 2011 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „SUCHODÓŁ VI” ul. Dmochowskiego	Uchwała Nr XXXV/761/2001 Rady Miasta Krosna z dnia 29 sierpnia 2001 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna pn. „SUCHODÓŁ X” - część A	Uchwała Nr XLII/842/13 Rady Miasta Krosna z dnia 26 kwietnia 2013 r. Uchwała Nr LII/1151/17 Rady Miasta Krosna z dnia 29 listopada 2017 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „SUCHODÓŁ X – strefa inwestycyjna”	Uchwała Nr LXII/1421/14 Rady Miasta Krosna z dnia 30 września 2014 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „SUCHODÓŁ XI” ul. Polna	Uchwała Nr XLVI/965/17 Rady Miasta Krosna z dnia 28 czerwca 2017 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „ŚRÓDMIEŚCIE I”	Uchwała Rady Miasta Krosna Nr XLVI/1018/02 z dnia 30 sierpnia 2002 r., Nr XLIII/840/05 i Nr XLIII/841/05 z dnia 30 grudnia 2005 r. oraz Nr XXXV/614/08 z dnia 28 listopada 2008 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „ŚRÓDMIEŚCIE II” ul. Bursaki	Uchwała Nr XXXIII/737/2001 Rady Miasta Krosna z dnia 28 czerwca 2001 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „ ŚRÓDMIEŚCIE IV” ul. Wieniawskiego i Chopina	Uchwała Rady Miasta Krosna Nr III/59/02 z dnia 30 grudnia 2002 r. i Nr XVIII/228/11 z dnia 31 sierpnia 2011 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna pn. „ŚRÓDMIEŚCIE IX”	Uchwała Nr XXXV/615/08 Rady Miasta Krosna z dnia 28 listopada 2008 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna pn. „ŚRÓDMIEŚCIE V” ul. Grodzka	Uchwała Nr XXIX/613/05 Rady Miasta Krosna z dnia 31 stycznia 2005 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krosna „ŚRÓDMIEŚCIE VII” ul. Krakowska	Uchwała Rady Miasta Krosna Nr XII/243/03 z dnia 26 września 2003 r. i Nr LVI/1017/10 z dnia 26 lutego 2010 r.
Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „ŚRÓDMIEŚCIE VIII”	Uchwała Nr XLV/896/13 Rady Miasta Krosna z dnia 28 czerwca 2013 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krosna „ŚRÓDMIEŚCIE VIII”	Uchwały Rady Miasta Krosna Nr XXIX/507/08 z dnia 28 sierpnia 2008 r. i XLV/896/13 z dnia 28 czerwca 2013 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krosna „ŚRÓDMIEŚCIE XII”	Uchwała Nr XXXV/616/08 Rady Miasta Krosna z dnia 28 listopada 2008 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krosna „ŚRÓDMIEŚCIE XIII”	Uchwały Rady Miasta Krosna Nr XXXV/617/08 z dnia 28 listopada 2008 r. i Nr XXVII/535/2016 z dnia 31 maja 2016 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krosna „ŚRÓDMIEŚCIE XIV”	Uchwała Nr XXXVII/679/09 Rady Miasta Krosna z dnia 30 stycznia 2009 r.
Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „ŚRÓDMIEŚCIE XV”	Uchwała Nr XXXV/707/16 Rady Miasta Krosna z dnia 28 października 2016 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krosna „ŚRÓDMIEŚCIE XV”	Uchwała Nr XXXVII/680/09 Rady Miasta Krosna z dnia 30 stycznia 2009 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „TRAUGUTTA – I”	Uchwały Rady Miasta Krosna Nr XXVI/582/2000 z dnia 29 listopada 2000 r.

	i Nr LXXI/1222/10 z dnia 29 października 2010 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „TURASZÓWKA II”	Uchwały Rady Miasta Krosna Nr XXVIII/658/01 z dnia 31 stycznia 2001 r. i Nr LIX/1342/14 z dnia 27 czerwca 2014 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „TURASZÓWKA III”	Uchwała Nr VI/106/03 Rady Miasta Krosna z dnia 28 marca 2003 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „TURASZÓWKA IV” ul. Długa	Uchwała Nr XXXVIII/790/16 Rady Miasta Krosna z dnia 29 grudnia 2016 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „TURASZÓWKA V” ul. Sportowa	Uchwała Nr III/58/02 Rady Miasta Krosna z dnia 30 grudnia 2002 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „TURASZÓWKA VI” ul. Klonowa	Uchwała Nr XXXVIII/791/16 Rady Miasta Krosna z dnia 29 grudnia 2016 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Krosna „TURASZÓWKA VII”	Uchwała Nr XVII/265/07 Rady Miasta Krosna z dnia 26 października 2007 r.
Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego STARE MIASTO 1	Uchwała Nr Rady Miasta Krosna z dnia 19 listopada 2021 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego „Turaszówka VIII”	Uchwała Nr XLVI/1306/22 Rady Miasta Krosna z dnia 29 kwietnia 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna „Turaszówka VIII” – ETAP I.
Na podstawie art. 4ea ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.):	
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne	Uchwała Nr XII/84/2004 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 31 marca 2004 r. (ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z dnia 2 czerwca 2004 r. nr 67, poz. 749), zmieniony uchwałą Nr XXXI/239/2013 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 28 listopada 2013 roku w sprawie uchwalenia Zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne C część I (ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z 3 stycznia 2014 r. poz. 28), uchwałą Nr XXXIII/262/2014 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 21 lutego 2014 roku w sprawie uchwalenia Zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne C część III (ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z 13 maja 2014 r. poz. 1515) oraz uchwałą Nr IV/18/2015 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 6 lutego 2015 roku w sprawie uchwalenia Zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne C etap III (ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z 2 marca 2015 r. poz. 529).
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego „ZALESIE 2) w Gminie Miejsce Piastowe	Uchwała Nr XII/113/07 Rady Gminy Miejsce Piastowe z dnia 6 listopada 2007 r. (ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z 3 grudnia 2007 r. Nr 101, poz. 2258) zmieniony Uchwałą Nr VI/36/2019 Rady Gminy Miejsce Piastowe z dnia 14 lutego 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „ZALESIE 2” w Gminie Miejsce Piastowe (ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z 7 marca 2019 r. poz. 1422).

Tabela 2. Wykaz obowiązujących planów miejscowych na terenie miasta Krosna. Źródło: opracowanie własne, stan na dzień 30.11.2022 r.

2.3.2. Opracowywane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarze miasta Krosna w chwili obecnej są w trakcie opracowania następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krosna „STARE MIASTO – WZGÓRZE STAROMIEJSKIE”;
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krosna „Suchodół I”;
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krosna „Strefa inwestycyjna – Krosno 2”.

2.4. Ruch budowlany.

2.4.1. Wnioski o zmianę Studium.

W trakcie procedury sporządzania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna” wpłynęło 7 wniosków od osób prywatnych oraz 31 od instytucji. Poniżej przedstawiono zbiorcze zestawienia wniosków złożonych do Studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przez osoby prywatne w roku 2021.

Wnioski złożone w trakcie procedury sporządzania Studium:

- zmiana przeznaczenia działki na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- zmiana przeznaczenia działki na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – szeregowej, drobne usługi, rekreacja,
- zmiana przeznaczenia działek na tereny zielone.

Wnioski złożone do sporządzania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna” dotyczyły głównie zmiany przeznaczenia terenów na cele mieszkalne, drobne usługi oraz zmiany przeznaczenia na tereny zielone. Większość wniosków złożonych przez osoby prywatne dotyczy obrębu Krościenko Niżne, tylko jeden wniosek dotyczy obrębu Śródmieście.

2.4.2. Wydane pozwolenia na budowę.

Ponad połowa powierzchni administracyjnej miasta Krosna pokryta jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Na obszarach gdzie brakuje podjętych aktów prawa miejscowego wydawane są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Wydawane są dwa rodzaje takich decyzji: dla lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W roku 2020 wydano 229 pozwoleń na budowę dotyczących budynków mieszkalnych. Ponad połowa pozwoleń dotyczyła budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Wnioski o pozwolenia na budowę i zgłoszenia w Krośnie dotyczyły głównie budowy nowego/nowych obiektów budowlanych bądź wykonania robót budowlanych.

3. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony.

Układ przestrzenny miasta Krosna ma charakter harmonijny, który wykształcił się promieniście od historycznego zespołu staromiejskiego. Centrum miasta stanowi zabudowa śródmiejska, przechodząca stopniowo w zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i jednorodziną. Istniejąca zabudowa warunkuje dalszy rozwój osadnictwa na istniejących zasadach zagospodarowania przestrzennego oraz na wyznaczonych planami terenach sąsiadujących z nimi.

Uwarunkowaniem jest konieczność zachowania walorów krajobrazowych, istniejących na terenach chronionych oraz wzdłuż obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz unikalnych walorów kulturowych. Utrzymanie dotychczasowej poprawnej kondycji różnorodnych składników środowiska przyrodniczego, wymaga dalszej prawidłowej gospodarki i kontynuowania działań poprawy stanu środowiska przyrodniczego.

Należy chronić historyczne układy urbanistyczne z centralną częścią miasta. W centrum przeważa funkcja usługowa i mieszkaniowa o charakterze śródmiejskim.

Na całym obszarze miasta należy dążyć do harmonizacji zabudowy poprzez budowanie zabudowy plombowej, remonty zabudowy zabytkowej (zgodnie z przepisami odrębnymi) oraz budynków o wartościach substandardowych.

Ponadto w celu kształtowania i utrzymania ładu przestrzennego zaleca się realizację miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

4. Diagnoza, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy.

W oparciu o „Strategię Rozwoju Miasta Krosna na lata 2014 – 2022” dokonano analizy społeczno - gospodarczej. Analiza przedstawia konkurencyjność Krosna względem innych podobnych ośrodków miejskich: Rzeszowa, Przemyśla, Tarnobrzega.

Silne strony:

- korzystne położenie geograficzne – przygraniczne,
- dwie drogi krajowe (jedna położona na terenie miasta oraz jedna stanowiąca południowo-wschodnią granicę miasta),
- dwie drogi wojewódzkie,
- lotnisko,
- atrakcyjne Stare Miasto,
- cenne obiekty zabytkowe,
- bogata oferta edukacyjno – wychowawcza (wysoki poziom kształcenia),
- obecność szkół wyższych,
- szeroki zakres świadczeń medycznych,
- bogata oferta instytucji kultury,
- nowoczesna baza lokalowa,
- bogata oferta nowoczesnej bazy sportowej i rekreacyjnej,
- atrakcyjne tereny inwestycyjne,
- specjalna strefa ekonomiczna,
- funkcjonowanie instytucji otoczenia biznesu,
- marka – „Krosno Miasto Szkła”,
- nowe formy finansowania i realizacji celów miasta.

Słabe strony:

- peryferyjne położenie miasta w stosunku do głównych ośrodków miejskich Polski,
- brak bezpośredniego dostępu do drogi szybkiego ruchu,
- niewystarczalna infrastruktura lotniskowa,
- niewystarczalna infrastruktura przeciwpowodziowa na terenie miasta,
- brak bezpośredniego połączenia transportowego z Rzeszowem,
- zanieczyszczenie powietrza,
- rozdrobnienie własności nieruchomości gruntowych,
- obszary wymagające rewitalizacji,
- niskie wynagrodzenie,
- spadek liczby mieszkańców (emigracje zarobkowe),
- spadek liczby studentów,
- mało obszarów zielonych oraz urządzonych terenów rekreacyjnych,
- brak spójności w ofercie turystycznej Krosna i sąsiednich gmin,
- odnawialne źródła energii są niewystarczająco wykorzystywane.

Miasto posiada wiele silnych stron związanych z możliwościami rozwoju aglomeracji. Bliskość dróg szybkiego ruchu, obecność terenów inwestycyjnych oraz funkcjonowanie instytucji otoczenia biznesu

zwiększa atrakcyjność miasta dla inwestorów krajowych i międzynarodowych, co może w przyszłości skutkować powstawaniem nowych miejsc pracy. Te z kolei przyciągają młodych ludzi, którzy osiedlając się na terenie miasta zwiększą liczbę ludności, zapobiegając tym samym wyludnianiu się miasta i starzeniu społeczeństwa.

Największą i bardzo poważną słabością miasta, która może rzutować na różnorakie aspekty życia i rozwój miasta, jest spadek liczby mieszkańców (zwłaszcza ludzi młodych w wieku produkcyjnym). Wraz z niekorzystnym trendem demograficznym postępującego spadku liczby mieszkańców, tworzy się problem starzejącego się społeczeństwa, może on mieć niekorzystny wpływ na system edukacji, system ochrony zdrowia, system pomocy społecznej, rynek pracy czy usług, finanse publiczne itp.

W „Planie Rozwoju Lokalnego Miasta Krosna na lata 2021 – 2030” dokonano diagnozy deficytów, problemów i barier rozwojowych miasta. Diagnoza została podzielona na poszczególne obszary, w których wskazano słabe strony. W kwestii sytuacji demograficznej obserwuje się trend spadkowy liczby ludności, który w porównaniu do innych miast nie jest aż tak głęboki. Zmiany w sytuacji demograficznej, tj. starzenie się społeczeństwa mają wpływ na zmianę popytu na usługi, infrastrukturę techniczną, społeczną, sytuację finansową miasta i mieszkańców, przez co rozumie się zwiększenie zapotrzebowania na usługi zdrowia, usługi opiekuńcze. W obszarze gospodarczym głównym problemem jest niewystarczający poziom rozwoju gospodarki innowacyjnej, na który wpływa niewystarczająca dostępność wykwalifikowanych kadr pracowników, brak uczelni prowadzących działalność naukowo – badawczą, niski poziom przedsiębiorczości akademickiej. W obszarach środowiskowym i przestrzennym głównym problemem jest niewystarczająca atrakcyjność miasta jako miejsca do życia, który jest spowodowany przez szereg przyczyn np.; zanieczyszczenie środowiska, zmiany klimatyczne, zanieczyszczenie wód powierzchniowych, wandalizm, niewystarczający poziom bezpieczeństwa, brak atrakcyjnych przestrzeni publicznych, niewystarczająca oferta mieszkaniowa. Problem w strefie społecznej to niewystarczająca oferta usług publicznych odpowiadających potrzebom lokalnej społeczności, na który wpływ mają niewystarczająco rozbudowana: oferta edukacyjna, oferta studiów wyższych, oferta kulturalna. Mała powierzchnia terenów zielonych dostępnych dla mieszkańców, brak terenów do rekreacji, niewystarczający poziom dostępności usług publicznych, usług społecznych, usług zdrowia. Jako problem zostały wskazane również niewystarczający poziom współzarządzania miastem oraz słaba rozpoznawalność różnorodnej oferty turystycznej. Jednak jako problem nadrzędny wskazuje się depopulację Krosna oraz niską atrakcyjność miasta jako miejsca do życia i rozwoju dla młodych.

5. Stan środowiska.

5.1. Podstawowe elementy środowiska.

5.1.1. Ukształtowanie terenu.

Krosno położone jest w dolinie rzeki Wisłok w Kotlinie Jasielsko – Krośnieńskiej. Kotlina ta jest środkową częścią Dołów Jasielsko – Sanockich. Obszar w dużym stopniu pokryty jest bogatą siecią rzeczną i charakteryzuje się różnorodną rzeźbą terenu, typową dla terenów górskich. Kotlina Jasielsko – Krośnieńska jest rozległym obniżeniem terenu o długości 47 km, szerokości od 5 do 10 km i powierzchni ok. 400 km². Jej dno jest wypełnione głównie osadami rzecznyymi. Kotlina Jasielska znajduje się pomiędzy Pogórzem Strzyżowskim, Pogórzem Dynowskim, Pogórzem Jasielskim oraz Pogórzem Bukowskim. Najniżej położony punkt na terenie miasta wynosi 253,1 m n.p.m., najwyższy zaś 337,0 m n.p.m. (szczyt Korona).

Działalność erozyjna rzeki Wisłok oraz jej dopływów przepływających przez obszar opracowania posiada znaczny wpływ na kształtowanie i zmiany w rzeźbie terenu miasta Krosna. Ukształtowanie terenu ma duży wpływ na tworzenie się osuwisk mas ziemnych, a te zaś mają negatywny wpływ m.in. na zmiany w środowisku czy ekosystemie lokalnym.

Pod względem fizyczno - geograficznym wg klasyfikacji Kondrackiego (2002 r.) miasto Krosno leży w obrębie mezoregionu: Kotlina Jasielsko - Krośnieńska, oraz w obrębie makroregionu Pogórza Środkowobeskidzkiego.

5.1.2. Budowa geologiczna i surowce mineralne.

Pod względem geologicznym Krosno położone jest w obrębie zewnętrznych Karpat fliszowych. W budowie geologicznej dominują utwory fliszowe, które osadzały się w okresie od kredy do paleogenu. Na terenie Krosna występuje jedna jednostka tektoniczno – facjalna Karpat i jest to jednostka śląska, którą charakteryzują znacznej miąższości kredowo-paleogeńskie utwory piaskowcowo – łupkowe. W warstwie istebniańskiej, na terenie Krosna występują szare łupki ilaste i mułowcowe, piaskowce drobnoziarniste i gruboziarniste oraz zlepieńce. Nad warstwą istebniańską występują łupki pstre o zmiennej miąższości, piaskowce ciężkowickie, łupki mikowe oraz łupki brunatnie, silnie skrzemionkowane.

W rejonie Krosna najmłodszym utworem fliszowym są warstwy krośnieńskie, które dzielą się na ogniwa piaskowcowo-łupkowe i piaskowcowe. Utwory fliszowe w dużej części pokryte są osadami czwartorzędowymi o niejednorodnej genezie – utwory zwietrzelinowe, koluwalne czy rzeczne. Te ostatnie wypełniają dolinę Wisłoka. Na północy miasta występują pokrywy lessów piaszczystych i glin.

Krosno jest najstarszym w Polsce rejonem wydobycia ropy naftowej. Na terenie miasta eksploatuje się także gaz ziemny. Surowce mineralne związane z utworami powierzchniowymi na omawianym obszarze nie są eksploatowane. Wiąże się to z faktem, iż Krosno jako duża aglomeracja miejska, tereny na których występują gliny zwietrzelinowe czy łupki krośnieńskie, przeznacza na realizację zabudowy przemysłowej czy rekreacyjnej zamiast na cele eksploatacyjne.

Na terenie miasta Krosna istnieją trzy złoża:

1. Krościenko (NR 4789) - kopalina główna – ropy naftowe, kopalina towarzysząca – gazy ziemne.
Forma złoża: warstwowe
Stan zagospodarowania: złożo zagospodarowane
Sposób eksploatacji: otworowy
Data rozpoczęcia eksploatacji: 1886-01-01
Powierzchnia złoża [ha]: 134,00
Rzędna pow. terenu na obszarze złoża: 294 - 310,5 m n.p.m.
Ilość pokładów: 2
Współczynnik wydobycia: 0,31
Koncesja na wydobycie ropy naftowej: Minister Ochrony Środowiska, Zasoby Naturalne i Leśnictwo na podstawie decyzji nr 51/92 z dnia 10 grudnia 1992r.
Wykorzystanie: ropa naftowa - cele energetyczne i przemysł rafineryjny
gaz ziemny – własne potrzeby kopalni
2. Krościenko – szac. (GZ 5312)- kopalina główna – gazy ziemne.
3. Turaszówka (NR 4862) - kopalina główna – ropy naftowe, kopalina towarzysząca – gazy ziemne.
Forma złoża: brak danych
Stan zagospodarowania: eksploatacja złoża zaniechana
Sposób eksploatacji: otworowy
Data rozpoczęcia eksploatacji: 1930-01-01
Data zakończenia eksploatacji: 2018-04-01
Powierzchnia złoża [ha]: 21,00
Rzędna pow. terenu na obszarze złoża: 250 - 267 m n.p.m.
Koncesja na wydobycie ropy naftowej: Minister Ochrony Środowiska, Zasoby Naturalne i Leśnictwo na podstawie decyzji nr 53/92 z dnia 10 grudnia 1992r.

Na terenie miasta Krosna istnieją dwa aktualne i trzy zniesione obszary górnicze:

1. Potok – aktualny.
2. Krościenko – zniesiony.
3. Krościenko I – aktualny.

4. Turaszówka 1 – zniesiony.
5. Turaszówka – zniesiony.

Aktualne tereny górnicze zostały wyznaczone na podstawie decyzji wyznaczających tereny górnicze, tj.:

- „Potok” - wyznaczony decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 15.10.1997 r., znak: GK/wk/MN/3785/97,
- „Krościenko I” - wyznaczony decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 28.02.1997 r., znak: Bkk/MN/319/97.

W związku z długoletnią eksploatacją zasoby zarówno ropy naftowej jak i gazu ziemnego stopniowo się uszczuplają i w niedalekiej przyszłości mogą ulec wyczerpaniu. Gdy to nastąpi odwierty zostaną zlikwidowane poprzez stworzenie korków cementowych i korków likwidacyjnych (głębokość 0 – 30 metrów). Zabieg ten spowoduje przywrócenie stanu pierwotnego na ówczesnym terenie eksploatacji.

5.1.3. Wody powierzchniowe.

Krosno jest położone w obrębie dorzecza Wisłoka (lewobrzeżny dopływ Sanu). Całkowita powierzchnia dorzecza to 3 530 km², a długość 205 km. Wisłok przepływa przez północną część Krosna i jest jego dominującym elementem sieci hydrograficznej. Rzekę charakteryzuje deszczowy, śnieżny oraz gruntowy sposób zasilania. Potokami zasilającymi Wisłok są Lubatówka, Badoń, Śmierdziączka, Ślącza, Marcinek, Marzec, Małka oraz mniejsze ciek wodne.

Krosno wprowadza do Wisłoka ścieki komunalne z oczyszczalni mechaniczno – biologicznych. Obszar opracowania znajduje się w granicach jednolitej części wód powierzchniowych Wisłok od Zbiornika Besko do Czarnego Potoku, Lubatówka, Ślącza, Marcinek. Stan chemiczny wód w punkcie pomiarowo-kontrolnym Wisłok od Zbiornika Besko do Czarnego Potoku został oceniony jako dobry, a potencjał ekologiczny wód rzeki jako dobry oraz powyżej dobrego. Jako zły został określony ogólny stan wód w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych – Lubatówka. Natomiast dla jednolitej części wód powierzchniowych Marcinek oraz Ślącza stan chemiczny jest oceniany jako dobry, natomiast stan ekologiczny dla JCW Marcinek umiarkowany, a dla JCW Ślącza słaby. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych we wszystkich wyżej wymienionych częściach wód powierzchniowych nie jest zagrożona.

W rejonie Krosna jakość wód powierzchniowych monitorowana jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Miasto współpracuje również z administratorem cieków wodnych – Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej Wody Polskie w Rzeszowie. Dzięki tej współpracy miasto realizuje inwestycje służące poprawie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. Obszar miasta Krosna w systemie zarządzania gospodarką wodną przynależy do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.

Ujęcia powierzchniowe używane są do celów komunalnych i przemysłowych. Zaopatrzeniem miasta w wodę zajmują się trzy Zakłady Uzdatniania Wody: ZUW Szczepańcowa, ZUW Iskrzynia, ZUW Sieniawa.

5.1.4. Wody podziemne.

Jako główne użytkowe poziomy wodonośne można zaliczyć czwartorzędowy poziom wodonośny, fliszowy poziom paleogeński oraz czwartorzędowo-paleogeński poziom wodonośny. Dla Krosna największe znaczenie dla zaopatrzenia w wody zwykłe ma czwartorzędowy poziom wodonośny zbudowany z osadów rzecznych doliny Wisłoka. Utwory czwartorzędowe zasilane są głównie bezpośrednio poprzez infiltrację opadów atmosferycznych, a także z cieków powierzchniowych, czasem poprzez dopływ wód podziemnych.

W rejonie Krosna wydzielono jeden Główny Zbiorniki Wód Podziemnych - zbiornik Dolina rzeki Wisłok (nr 432). Zbiornik ten jest położony w południowej okolicy Beska i ciągnie się do północnego brzegu Karpat. Powierzchnia zbiornika to 172 km². Woda ze zbiornika eksploatowana jest za pomocą studni kopanych oraz otworów hydrogeologicznych na cele socjalno-bytowe oraz na cele przemysłowe czy rolnicze.

Na terenie Krosna występują także wody podziemne wysoko zmineralizowane, związane z lokalnymi złożami ropy naftowej i gazu ziemnego. Wody te występują w głębokich strukturach geologicznych i są to głównie wody chlorkowo-sodowe.

5.1.5. Klimat lokalny.

Pod względem klimatycznym obszar miasta Krosna położony jest między klimatem oceanicznym a kontynentalnym o cechach klimatu podgórskiego. Klimat podgórski charakteryzuje się dużymi amplitudami temperatury powietrza w przebiegu rocznym. Średnia temperatura roczna wynosi 7 °C. Dobowa średnia temperatura wynosi od -2,8°C zimą (styczeń) do 18°C latem (lipiec). Na omawianym obszarze przymrozki występują 100 – 130 dni w roku, mróz 50 – 70 dni w roku.

Średnia roczna suma opadów wynosi ok. 770 mm, a udział opadów letnich jest większy niż udział opadów zimowych. Dodatkowo warto wspomnieć, że pokrywa śnieżna na opisywanym terenie zalega od 100 do 105 dni w ciągu roku.

Klimat podgórski charakteryzuje się także różnicami w wielkości i rodzaju zachmurzenia i nasłonecznieniu. Średnie nasłonecznienie w ciągu dnia to 5 godzin, przy czym w okresie zimowym to zaledwie 1 godzina słońca dziennie. Z powyższego wynika, iż warunki nasłonecznienia na terenie opracowania są niekorzystne.

Na terenie miasta Krosna występują głównie wiatry z południa przynoszące cieplejsze powietrze (wiatry typu fenowego) oraz wiatry północno-zachodnie. Te pierwsze występują szczególnie jesienią i zimą, z kolei te drugie wiosną i latem.

5.1.6. Gleby.

Gleby są ważnym elementem środowiska przyrodniczego. Ich jakość i rodzaj oddziałuje na stan produkcji rolniczej oraz bioróżnorodności, a ich możliwości produkcyjne zależą od warunków geomorfologicznych i klimatycznych.

Na terenie miasta Krosna występują głównie następujące gleby:

- gleby brunatne kwaśne,
- gleby brunatne wylugowane,
- gleby bielcowe pyłowe,
- czarne ziemie torfowe.

Na obszarze Krosna nie występują gleby I klasy bonitacyjnej, gleby II klasy bonitacyjnej występują jedynie w dzielnicy Krościenko Niżne. Największy obszar terenu opracowania zajmują gleby zaliczane do III klasy bonitacyjnej i występują one na obszarze Turaszówki, Krościenka Niżnego oraz Suchodołu. Na terenie miasta znajdują się użytki rolne o IV klasie bonitacyjnej. W dolinach rzeki Wisłok znajdują się urodzajne mady, zaklasyfikowane do II, III, IV oraz V klasy bonitacyjnej.

W Krośnie głównymi sektorami gospodarki są przemysł i usługi, co powoduje spadek sektora rolnictwa na dalszy plan. Krosno jako miasto rozrasta się, a dzieje się to kosztem terenów rolnych. Stan gleb w granicach miasta jest ogólnie zadowalający, lecz niestety wraz z ekspansją przestrzenną miasta nasilają się procesy prowadzące do degradacji i zanieczyszczenia gleb. Zanieczyszczenia mają charakter punktowy i liniowy. Do zanieczyszczeń punktowych zalicza się emisje zakładów przemysłowych i wysypiska śmieci, zaś do zanieczyszczeń liniowych, zanieczyszczenia związane z emisją spalin wzdłuż szlaków komunikacyjnych.

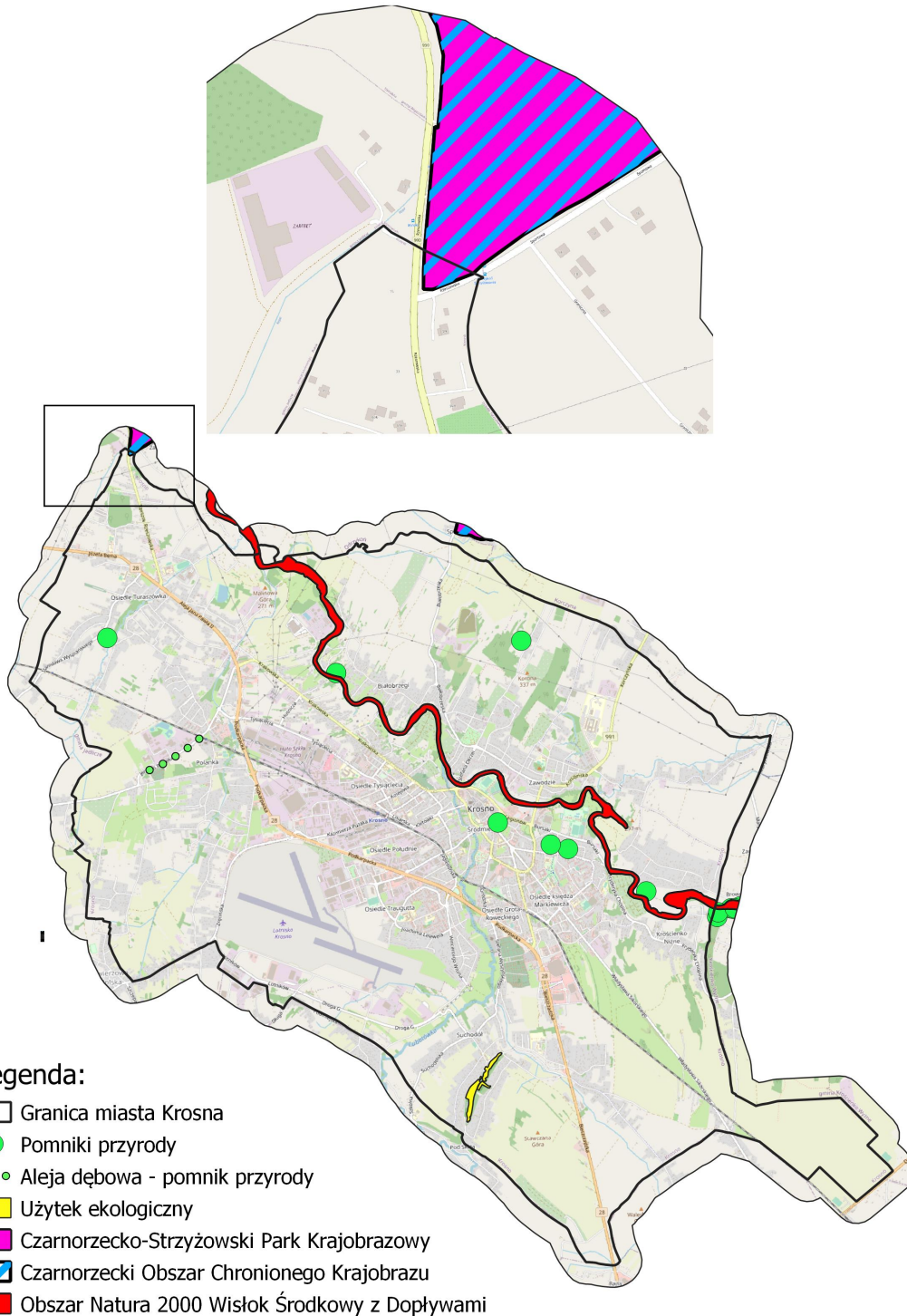
5. 2. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione (fauna i flora).

Faunę i florę w granicach administracyjnych miasta Krosna, tworzy przede wszystkim koryto rzeki Wisłok, tereny położone wzdłuż potoków Lubatówka, Olszyny i Badoń oraz kompleks leśny w obrębie Turaszówka. Do najbardziej cennych obszarów, bogatych w różnorodność zbiorowiska gatunków roślin i zwierząt, należą obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody.

W granicach miasta Krosna występują formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2022 poz. 916), (na podstawie centralnego

rejestr form ochrony – prowadzonego przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska):

- 1) Park Krajobrazowy: Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy – otulina,
- 2) Obszary Chronionego Krajobrazu: Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- 3) Obszary Natura 2000 : obszary siedliskowe – Wisłok Środkowy z Dopływami,
- 4) użytki ekologiczne: Dolina Potoku Badoń,
- 5) pomniki przyrody.

Rysunek 3. Formy ochrony przyrody na terenie miasta Krosna. Źródło: opracowanie własne na podkładzie mapy OSM Standard.

5.2.1. Parki Krajobrazowe - Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy wraz z otuliną.

W granicach miasta Krosno, w części północno-zachodniej, rozciąga się Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy wraz z otuliną. Park położony w województwie podkarpackim na Pogórzu Strzyżowskim i Pogórzu Dynowskim. Park został utworzony w 1993 r. na mocy Rozporządzenia Nr 11 Wojewody Rzeszowskiego z dnia 16 marca 1993 r. Park wchodzi w skład Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych, a jego powierzchnia wynosi 25 654 ha.

5.2.2. Obszary Chronionego Krajobrazu – Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu.

Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest w środkowo-zachodniej części województwa podkarpackiego. Obszar ten powstał w 1998 r. na mocy Rozporządzenia Nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 r. w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krośnieńskiego (Dz. Urz. z 1998 r. Nr 17/98, poz. 223). Powierzchnia Czarnorzeckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wynosi 10 400 ha i zlokalizowany jest na terenie gmin: Jasienica Rosielna, Jedlicze, Korczyzna, Domaradz, Wojaszówka, Haczów, Brzozów oraz miasta Krosna. Obszar ten stanowi otulinę dla Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego, a celem jego wyznaczenia była przede wszystkim ochrona rolniczego krajobrazu pogórza.

Lp.	Tytuł aktu prawnego	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Data publikacji
1.	ROZPORZĄDZENIE WOJEWODY PODKARPACKIEGO z dnia 26 lipca 2001 r. zmieniające rozporządzenie Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998r. w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krośnieńskiego	Dz. Urz. z 2001 r. Nr 62, poz. 1086	2001-08-17
2.	UCHWAŁA NR XLVIII/996/14 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Czarnorzeckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu	Dz. Urz. z 2014 r. poz. 1949 z późn. zm.	2014-07-10

Tabela 3. Dane aktów prawnych dotyczących Czarnorzeckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

5.2.3. Obszary Natura 2000

Obszary Natura 2000 to istniejący na terytorium Unii Europejskiej program sieci obszarów objętych ochroną przyrody. Sieć Natura 2000 tworzą dwa typy obszarów: obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO).

Na terenie miasta Krosno występuje jeden Obszar Natura 2000 SOO, o którym mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Specjalne obszary ochrony siedlisk tworzone są w celu szczególnej ochrony cennych przyrodniczo terenów oraz siedlisk przyrodniczych oraz zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt. Natura 2000 może powstać także w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków.

Obszary Natura 2000 – Wisłok Środkowy z Dopływami PLH180030

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wisłok Środkowy z Dopływami PLH180030 zajmuje powierzchnię 1 064,64 ha. Wisłok jest największym dopływem Sanu, który ma długość ok. 205 km oraz powierzchnię zlewni ok. 3530 km². Rzeka ma charakter cieku podgórskiego, przepływającego przez Kotlinę Jaślisko-Krośnieńską, Pogórze Strzyżowskie oraz Dynowskie, z wyłączeniem odcinka górskiego przed zaporą w Besku. Jego krótki odcinek przepływa przez Podgórze Rzeszowskie.

Wisłok należy do grupy małych rzek fliszowych. Znaczną część zlewni Wisłoka to tereny rolniczo-produkcyjne o średnim natężeniu czynników zagrażających środowisku. Gdzieniegdzie pola uprawne graniczą bezpośrednio z korytem rzeki.

Szerokość koryta może osiągać od 5-10 m do nawet 20 m w dolnej części. Równie zróżnicowane wartości może osiągać głębokość koryta rzecznego, bo aż od 0,15 m do 3 m. Dno rzeki jest przeważnie kamieniste, jedynie w środkowej części dno jest piaszczysto-żwirowe. Przebieg rzeki jest równie zróżnicowany.

Tereny nadrzeczne, nawet te pozbawione siedlisk należy włączyć w granice ostoi celem ochrony samego koryta rzecznego.

W obszarze występują następujące ważne dla Europy typy siedlisk przyrodniczych z Zał. I Dyr. Siedliskowej, w tym siedliska priorytetowe (*):

- zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion),
- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris),
- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum),
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe, i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe)*

oraz ważne dla Europy gatunki zwierząt z Zał. II Dyr. Siedliskowej:

- boleń pospolity – ryba,
- brzanka karpacka – ryba,
- koza pospolita – ryba,
- głowacz białołętwy – ryba,
- minóg strumieniowy – ryba,
- wydra europejska – ssak,
- czerwończyk nieparek – bezkręgowiec,
- piskorz – ryba,
- modraszek nausitous – bezkręgowiec,
- modraszek telejus – bezkręgowiec,
- różanka europejska – ryba,
- kiełb białołętwy – ryba,
- kiełb kesslera – ryba,
- skójka gruboskorupowa – bezkręgowiec.

5.2.4. Użytki ekologiczne.

Na terenie miasta Krosna zlokalizowany jest jeden użytek ekologiczny pod nazwą „Dolina potoku Badoń”. Granice użytku wyznacza dolina wzdłuż dopływu potoku Badoń, położona na terenie miasta Krosno w dzielnicy Suchodół w województwie podkarpackim. Obecnie powierzchnia użytku wynosi 4,9919 ha. Celem utworzenia użytku ekologicznego jest ochrona mających znaczenie dla zachowania bioróżnorodności, pozostałości ekosystemów ze stanowiskami rzadkich gatunków roślin o charakterze łągowym.

5.2.5. Pomniki przyrody.

Na terenie miasta Krosna znajduje się wyszczególnione poniżej pomniki przyrody, objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Lp.	Gatunek	Miejsce	Wymiary	Rodzaj	Data wpisu
1.	Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus laevis</i>	ul. Kapucyńska – dz. nr ew. 2090, obręb Śródmieście	Wysokość - 18 m; Obwód na wysokości 1,3 m – 320 cm; Wiek 250-300 lat.	Drzewo	15.11.1978 r.
2.	Dąb szypułkowy- <i>Quercus robur</i>	po między ul. Kopernika a ul. Skrajną – dz. nr ew. 1151/3,	Wysokość - 28 m; Obwód – 337 cm; Średnica korony – 18 m.	Drzewo	12.11.2005 r.

		obręb Białobrzegi			
3.	Dąb szypułkowy „ANTEK” - Quercus robur	przy ul. Klonowej – dz. nr ew. 957/12, obręb Turaszówka	Wysokość - 22 m; Obwód – 436 cm; Średnica korony - 17 m.	Drzewo	12.11.2005 r.
4.	Dąb szypułkowy „FRANIO” - Quercus robur	przy ul. Lunaria – dz. nr ew. 2290, obręb Krościenko Niżne	Wysokość - 25 m; Obwód – 410 cm; Średnica korony – 20 m.	Drzewo	21.10.2006 r.
5.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	przy ul. Szarych Szeregów – dz. nr ew. 1879, obręb Śródmieście	Wysokość - 19 m; Obwód – 367 cm; Średnica korony – 7 m.	Drzewo	01.07.2011 r.
6.	Dąb szypułkowy- Quercus robur	przy ul. Prządki – dz. nr ew. 2693/2, obręb Zawodzie	Wysokość. - 20 m; Obwód – 315 cm; Średnica korony – 18 m.	Drzewo	01.07.2011 r.
7.	Świerk pospolity – Picea abies	przy ul. Powstańców Warszawskich – obręb Śródmieście	Wysokość - 22,5 m; Obwód – 258 cm; Średnica korony – 13 m.	Drzewo	28.12.2021 r.
8.	Klon jawor (Acer pseudoplatanus)	przy ul. Grodzkiej – dz. nr ew. 2358/3, obręb Śródmieście	Wysokość – 17,9 m; Obwód – 252 cm.	Drzewo	26.03.2021 r.
9.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	przy ul. Maczka – dz. nr ew. 855/2, obręb Polanka	Wysokość – 22 m; Obwód – 428 cm.	Drzewo	28.05.2021 r.
10.	18 sztuk – Dąb szypułkowy „Aleja dębowa w Polance” (Quercus robur)	przy ul. Popiełuszki – dz. nr ew. 578, 564, obręb Polanka		2 - stronna aleja drzew	31.08.2021 r.

Tabela 4. Pomniki przyrody na terenie miasta Krosna. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

6. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

6.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna.

Strukturę użytkowania gruntów przedstawiono poniżej:

Rodzaj użytku gruntowego		Powierzchnia [ha]
użytki rolne (razem – 2 782 ha)	grunty orne	1 990
	sady	42
	łąki trwałe	225
	pastwiska trwałe	374
	grunty rolne zabudowane	123
	grunty pod stawami	4
	grunty pod rowami	24
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione		56
grunty pod wodami		38
użytki ekologiczne		5
nieużytki		12

Tabela 5. Kierunki wykorzystania gruntów rolnych miasta Krosna. Źródło: Informacje z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego za 2014 rok, www.bdl.stat.gov.pl

Krosno położone jest na terenie o korzystnych warunkach glebowych do rozwoju rolnictwa. Najwięcej gleb można zaliczyć do III i IV grupy bonitacyjnej. Na obszarze Turaszówki, Krościenka Niżnego oraz Suchodołu występują gleby zaliczane do III klasy bonitacyjnej, zaś w dolinach rzeki Wisłok znajdują się urodzajne mady, zaklasyfikowane do II, III, IV oraz V klasy bonitacyjnej. Gleby I klasy nie występują wcale.

Miasto Krosno jest gęsto zaludnionym i uprzemysłowionym miastem. Rolnictwo nie pełni istotnej roli, a z roku na rok jego znaczenie maleje. Tereny rolne zanikają kosztem rozbudowy miasta.

6.2. Leśna przestrzeń produkcyjna.

Miasto Krosno zalicza się do gmin z bardzo niskim poziomem lesistości wynoszącym zaledwie 0,6 % - (21,52 ha). Jest to bardzo niski poziom w porównaniu z lesistością na terytorium całego RDLP w Krośnie – 39,6 % - (558,7 tys.ha). Poszczególne lasy zajmują obszary o powierzchni maksymalnie kilkunastu arów. Największy z nich znajdujący się w Turaszówce pełni rolę glebochronną, wodochronną, a także wpływa pozytywnie na krajobraz dzielnicy.

Na terenie miasta występują głównie takie gatunki drzew jak sosna, buk czy jodła. Są to gatunki, które zajmują kolejno 27,6%, 23,2% oraz 22,7% powierzchni lasów na terenie Krosna. W mniejszej ilości - od 1% do 6% występują także dęby, olsze, świerki, brzozy czy graby.

Jednym z cenniejszych zadrzewień w Krośnie są drzewostany w bezpośrednim sąsiedztwie Wisłoka. Są to stare lasy (40-50 lat). Występują tam głównie jesion, olcha, topola, grab, wiąz i gdzieśgdzie dąb - przewaga drzew liściastych. Lasy Krosna zwykle występują w formie zadrzewień śródpolnych. W Turaszówce znajduje się jedyny las na terenie miasta Krosna, który charakteryzuje się zwartą strukturą biotyczną i dobrze wykształconymi siedliskami. Niestety las ten nie może pełnić funkcji węzła ekologicznego, który mógłby zasilić system przyrodniczy miasta. Na terenach zieleni przyulicznej występują lipy, klony, kasztanowce, dęby. Na osiedlach mieszkaniowych występują takie drzewa jak świerk srebrny, sosna, jarzębina, brzoza, kłona oraz takie krzewy jak forsycja, jaśminowiec, cis czy jałowiec.

Uzupełnieniem dla leśnej przestrzeni miasta Krosna, są tereny zieleni urządzonej: parki, zieleńce, cmentarze, ogrody działkowe i przydomowe, zieleń obiektów sportowych, zieleń osiedlowa, zieleń izolacyjna zakładów przemysłowych oraz tras komunikacyjnych i zieleń przyuliczna.

7. Wielkość i jakość zasobów wodnych.

Zgodnie z podziałami na regiony hydrogeologiczne wg Paczyńskiego obszar miasta Krosna zlokalizowany jest w granicach regionu XIII-przedkarpacki, XIV-karpacki.

Obszar opracowania znajduje się w granicy jednego obszaru bilansowego o nazwie „San” i kodzie obszaru bilansowego K08. Według stanu na 31.12.2020 r. zasoby dyspozycyjne w granicach obszaru K08 wynoszą 1293571 m³/24h.

Miasto Krosno położone jest w granicach udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 432 „Dolina rzeki Wisłok”, który należy do zbiorników porowych. Obszar opracowania położony jest w obrębie jednej Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 152 (region Górnej Wisły w pasie Zewnętrznych Karpat Zachodnich) (PLGW2000152), a jego powierzchnia to 2 043,90 km². Stwierdzono dobry stan ilościowy i chemiczny. Główną presję na stan ilościowy JCWPd wywierają ujęcia wód podziemnych, oddziaływanie lokalne oraz złoża kruszyw naturalnych w dolinie Wisłoka. Presję na stan chemiczny JCWPd wywierają zakłady przemysłowe: spożywczy, produkcji szkła, meblarski, metalowy, lotniczy. Dodatkowo potencjalnym źródłem zanieczyszczeń wód podziemnych są czynne i nieczynne kopalnie ropy naftowej, wysypiska śmieci oraz brak kanalizacji na obszarach wiejskich. W granicach Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 152 nie występuje również ryzyko niespełnienia celów środowiskowych.

Główną rzeką miasta Krosna jest Wisłok, który przepływa przez północną część miasta i jest jego dominującym elementem sieci hydrograficznej. Rzekę charakteryzuje deszczowy, śnieżny oraz gruntowy sposób zasilania. Wisłok stanowi lewobrzeżny dopływ Sanu. Całkowita powierzchnia dorzecza to 3 530 km², a długość 205 km. Zlewniami Wisłoka są:

- „Lubatówka” RW200012226329 o powierzchni 91,91 km², stan/potencjał ekologiczny umiarkowany, stan chemiczny dobry, stan ogólny zły, ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona.
- „Ślącza” RW2000122263149 o powierzchni 33,67 km²; stan/potencjał ekologiczny słaby, stan chemiczny dobry, stan ogólny zły, ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona.
- „Wisłok od Zb. Besko do Czarnego Potoku” RW2000142263337 o powierzchni 104,95km², stan/potencjał ekologiczny dobry i powyżej dobrego, stan chemiczny dobry, stan ogólny dobry, ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona.

- „Marcinek” RW200012226332 o powierzchni 10,73 km², stan/potencjał ekologiczny umiarkowany, stan chemiczny dobry, stan ogólny zły, ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona.

Na terenie miasta brak jest naturalnych zbiorników wodnych. Jedyne zbiorniki to te związane z działalnością człowieka. Zbiorniki wodne zlokalizowane na terenie miasta Krosna położone są w obszarach zurbanizowanych. Nie pełnią one jednak istotnych funkcji w ponadlokalnym systemie przyrodniczym.

Zaopatrzeniem miasta w wodę zajmują się trzy Zakłady Uzdatniania Wody: ZUW Szczepańcowa, ZUW Iskrzynia, ZUW Sieniawa.

8. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Jednym z nadrzędnych celów ochrony i kształtowania środowiska jest stworzenie takich warunków gospodarowania środowiskiem, które będą w stanie spełniać wymogi związane z zrównoważonym rozwojem. Warunki te powinny jednocześnie zapewnić wyższą jakość i komfort życia mieszkańców danego obszaru, a także zwiększyć atrakcyjność danego miejsca pod względem turystycznym dla osób przyjezdnych. Najważniejsze jednak w idei zrównoważonego rozwoju jest zabezpieczenie środowiska naturalnego w taki sposób aby mogły z niego korzystać przyszłe pokolenia.

Na terenach zurbanizowanych istotną rolę odegra także zapewnienie spójności i powiązań między obszarami przyrodniczymi i obszarami zurbanizowanymi. Należy dążyć do zmian w sposobie zagospodarowania w taki sposób, aby sukcesywnie realizować działania ukierunkowane na ochronę już istniejących powiązań oraz tworzenie nowych. Przeprowadzona analiza miasta pozwala określić walory przyrodnicze poszczególnych obszarów oraz nadać im rangę ważności.

Działania miasta na rzecz ochrony przyrody powinny koncentrować się na:

- zabezpieczeniu terenów o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych,
- utrzymaniu różnorodności biologicznej,
- ochronie wód powierzchniowych i podziemnych, złóż, kopalin, jakości powietrza,
- rekultywacji terenów zdegradowanych
- ochronie terenów i systemów przyrodniczych przed naciskiem inwestycyjnym.

Dodatkowo konieczne jest stosowanie się do ustaleń planów ochrony, a także pozostałych wymagań wynikających z przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody.

Obecnie na terenie miasta Krosna zlokalizowane są obszary i obiekty o krajowej randze przyrodniczo-krajobrazowej, do których zaliczane są w szczególności: Obszar Natura 2000 Wisłok Środkowy z Dopływami PLH180030, Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy wraz z otuliną, a także pomniki przyrody i użytek ekologiczny.

Mimo niskiego stopnia lesistości (0,6% powierzchni miasta) miasto Krosno posiada wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe. Najcenniejszymi obszarami przyrodniczymi w granicach administracyjnych miasta są tereny wzdłuż doliny rzeki Wisłok, w otoczeniu którego prowadzona jest granica Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Wisłok Środkowy z Dopływami. Obszar ten chroniony jest przede wszystkim ze względu na występowanie ważnych dla Europy typów siedlisk przyrodniczych, a także gatunków zwierząt. Dodatkowo Wisłok jest jedną z najważniejszych rzek Podkarpacia i największym lewobrzeżnym dopływem Sanu.

Na terenie miasta wyznaczono m.in. następujące szlaki:

1. Znakowany szlak pieszy - zielony: trasa szlaku biegnie z Krosna poprzez ruiny zamku "Kamieniec" w Odrzykoniu, Węglówkę, Bonarówkę do Strzyżowa. Początek szlaku znajduje się w Krośnie przy dworcu PKP.
2. Szlak Architektury Drewnianej – szlak rozciąga się poprzez tereny Podkarpacia, Małopolski i Śląska, przy czym na terenie Podkarpacia został on podzielony na dziewięć tras, które ułatwiają zwiedzanie znajdujących się na szlaku kościołów, cerkwi, skansenów itp.
3. Szlak Dziedzictwa Kulturowego Miasta Krosna – trasa obejmuje 30 obiektów na terenie miasta.
4. Szlak naftowy – transgraniczny szlak rozpoczynający się w Jaśle i kończący w Lwowie. Wzdłuż szlaku znajdują się m.in. urządzenia wydobywcze i przetwórcze oleju skalnego. Dodatkowo szlak jest

- wzbogacony o dodatkowe ścieżki piesze i rowerowe.
5. Szlak Świątyń Karpackich – szlak ma swój początek w Stropkowie (Słowacja), a koniec w Krośnie i obejmuje 35 najcenniejszych zabytków sakralnych.
 6. Transgraniczny szlak rowerowy „Beskidzkie Muzea” – szlak rozpoczyna się w Krośnie pętlą o długości 321 km (235km strona polska + 86 km strona słowacka) i obejmuje 21 obiektów muzealnych

Zarówno trasy piesze jak i trasa rowerowa łączą najbardziej atrakcyjne pod względem przyrodniczym i kulturowo-historycznym obszary oraz obiekty na terenie Krosna. Rozwinięty system obszarów chronionych wpływa korzystnie na podniesienie atrakcyjności turystycznej.

9. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

9.1. Ogólna charakterystyka środowiska kulturowego.

Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej został opracowany przy wykorzystaniu informacji pozyskanych, m.in.: z obowiązującego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krosna”, „Gminnej Ewidencji Zabytków dla miasta Krosna”, wojewódzkiej ewidencji zabytków, rejestru zabytków województwa podkarpackiego oraz opracowań w zakresie historii i dziejów miasta.

9.2. Osadnictwo – rys historyczny.

Na ówczesne znaczenie i poziom rozwoju miasta Krosna miały wpływ dzieje miasta. Początkowo Krosno wymieniane było jako jedna z 34 małopolskich posiadłości biskupstwa lubelskiego. Dopiero w XIV wieku zostało przekształcone z osady na miasto lokowane na prawie magdeburskim. W tym okresie miasto dwukrotnie ucierpiało z powodu pożarów, ale szkody zostały szybko usuwane, a zniszczenia odbudowywane. Wskutek stworzenia przez władze dobrych i bezpiecznych warunków do miasta zaczęła napływać ludność, specjalizująca się w szczególności w rzemieślnictwie, dzięki czemu miasto Krosno stało się ośrodkiem produkcji płócien. W 1461 roku, Kazimierz Jagiellończyk podjął decyzję o budowie wodociągu, była to pierwsza taka inwestycja w Polsce. Obszar miasta Krosna zawdzięcza swój dynamiczny rozwój również dogodnemu położeniu geograficznemu – w sąsiedztwie szlaków handlowych prowadzących na Węgry, Ruś Halicką i pozostałe kraje znajdujące się na południe.

Miasta Krosna nie ominęły również klęski żywiołowe, wielokrotnie w mieście miały miejsce pożary, tj. w roku 1426, 1460, 1500 oraz 1512. W 1497 roku miasto nawiedziła wielka powódź, natomiast w 1601 roku wybuchła zaraza, która przyczyniła się do śmierci dużej części ludności. Mimo przeciwności jakie dotknęły miasto Krosno wiek XVI określany jest mianem złotego wieku. Poziom życia mieszkańców nieustannie wzrastał, co przyczyniło się do wzrostu liczby ludności, do około 4 tysięcy, dając tym samym miasto jednego z ludniejszych miast w Małopolsce. Oprócz rozwoju strefy rzemieślniczej oraz produkcyjno - usługowej, następował postęp handlu i wymiany. Trzy razy w roku odbywał się jarmark, podczas którego oprócz sprzedaży płócien, handlowano bydłem, jak również materiałami pochodzącymi z importu, tj. węgierskim winem, miedzią, żelazem. W Krośnie prowadzona była szkoła parafialna, w której wykształcenie zdobyło 173 mieszkańców, przyczyniając się tym samym do wzrostu poziomu życia.

Od momentu najazdu Jędrzeja Chrzastowskiego w roku 1637 rozpoczął się niekorzystny okres dla miasta Krosna. Mieszkańcy tracili życie i zdrowie podczas napaści wojennych, jak również wskutek powracających zaraz i klęsk żywiołowych. W latach 1702-1709 na terenie miasta trwały walki pomiędzy wojskami szwedzkimi a armią saską. W tym okresie pozycja miasta znacznie spadła, a mieszkańcy znacząco zubożeli. Dopiero od momentu autonomii galicyjskiej, od II połowy XIX w. sytuacja miasta zaczęła się poprawiać. Głównym powodem powtórnego rozwoju Krosna jest przemysł naftowy. W 1856 r. Tytus Trzeciecki wraz z Karolem Klobassą założyli pierwszą na świecie spółkę do poszukiwania i wydobywania ropy naftowej. Niedługo później przez Ignacego Łukasiewicza została założona kopalnia oraz destylarnia oleju skalnego. Dzięki temu nastąpiła poprawa sytuacji gospodarczej oraz społecznej. Za sprawą rosnącej pozycji miasto Krosno zostało siedzibą powiatu krośnieńskiego w roku 1867. Do miasta doprowadzono kolej żelazną, a w roku 1905 otwarto Zakład Rafinerii Ropy Naftowej. Wraz z wzrostem gospodarczym rozwijała się również sfera społeczna oraz kulturalna, podczas tego okresu w Krośnie powstały nowe szkoły, instytucje

oraz towarzystwa, np.: Seminarium Nauczycielskie, Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, Krajowa Szkoła Tkacka.

Rozwój miasta zatrzymała I wojna światowa. Od tej pory Krosno ponownie musiało się zmagać z szeregiem strat. Przez działania wojenne, wskutek bombardowań, walk zbrojnych doszło do wielu zniszczeń. W okresie międzywojennym skupiono się na odbudowie gospodarki. W 1923 r. rozpoczęto budowę zakładów szklarskich „Polskie Huty Szkła”. Od tego czasu przemysł szklarski stał się wizytówką miasta. W latach powojennych rozwinął się również przemysł elektrochemiczny, wybudowano miedlarnie oraz tkalnię lnu. W latach 1928 – 1932 wybudowano lotnisko, 1938 r. przeniesiono Szkołę Lotniczą z Bydgoszczy. Podczas II wojny światowej miasto ponownie poniosło znaczne straty, zniszczono budynki przemysłowe, rafinerie, huty szkła. Wartościowe urządzenia, maszyny zostały skradzione i wywiezione przez wojsko okupantów. W wyniku działań wojennych, egzekucji, łapanek, wywozów do obozów koncentracyjnych życie straciło wielu mieszkańców.

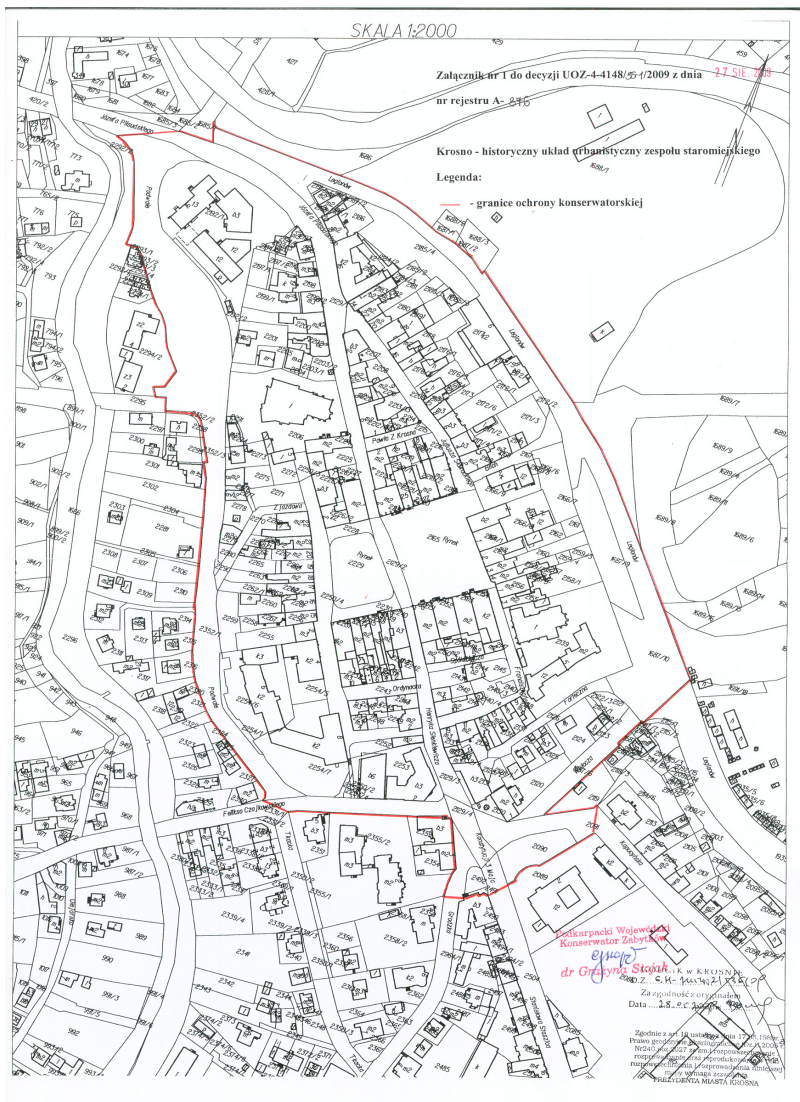
Po zakończeniu II wojny światowej rozpoczęto odbudowę miasta. Głównie skupiono się na przywróceniu roli przemysłu, odbudowywano kopalnie ropy naftowej, huty szkła i inne zakłady przemysłowe. Miasto przystąpiło również do zwiększenia postępu w sferze naukowej, rozpoczęto prace naukowe z zakresu geologii i wiertnictwa. Budowano szkoły średnie, obiekty kulturowe. W II połowie XX wieku Krosno stało się siedzibą powiatu w województwie rzeszowskim. Następnie od 1975 r. było stolicą województwa krośnieńskiego, natomiast od 1998 r. jest miastem na prawach powiatu oraz siedzibą władz powiatu krośnieńskiego.

9.3. Zabytkowe obiekty.

Elementy dziedzictwa kulturowego posiadające wartość zabytkową, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840) podlegają ochronie. Do najcenniejszych obiektów i obszarów zabytkowych na terenie miasta Krosna należy przede wszystkim historyczny układ urbanistyczny, w tym Bazylika Kolegiacka Świętej Trójcy, zespół kościelny o.o. Franciszkanów, dawny pałac Biskupów Przemyskich. W granicach miasta Krosna znajduje się także wiele cennych stanowiska archeologicznych.

Wartościowe układy przestrzenne. Historyczny układ urbanistyczny zespołu staromiejskiego miasta Krosna.

Zabytkowy zespół staromiejski odznacza się wysokimi walorami historycznymi, urbanistycznymi, kulturowymi i krajobrazowymi. Znajduje się w śródmiejskiej części miasta i jest wyznaczony przez ulice: Legionów, Wisłocza, plac Konstytucji 3 Maja, część ul. Feliksa Czajkowskiego oraz ul. Podwale, obejmując tym samym najstarszą część miasta. Mimo przemian jakie zachodziły na przestrzeni lat, obszar zachował średniowieczny układ urbanistyczny oraz jego założenia, które są niezwykle czytelne. Zespół urbanistyczny położony jest na wzniesieniu i odznacza się szerokim zróżnicowaniem przestrzennym. Rynek zlokalizowany jest w centrum miejskiego zespołu urbanistycznego. Posiada regularny, prostokątny kształt, wokół niego znajduje się zwarta zabudowa, w której aktualnie rozwija się branża turystyczna, gastronomiczna oraz kulturowa, posiadająca znaczenie lokalne i ponadlokalne. Rynek oprócz funkcji reprezentacyjnej, pełni również rolę społeczną z uwagi na koncentrację usług publicznych, zachęcającą do kontaktów międzyludzkich oraz funkcję komunikacyjną, gdyż rozchodzi się z niego sieć ulic. Zwartą zabudowę układu urbanistycznego tworzą kamienice z XV i XVI w., które były rozbudowywane na przełomie XIX i XX w. Na uwagę zasługuje zabudowa pierzejowa, składająca się z zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz usługowej, kamienica wójtowska, kamienica Portiusa z kamiennymi, renesansowymi portalami. Szczególnie cennym zabytkiem w zabudowie rynku stanowi kościół farny pw. Św. Trójcy oraz zespół kościelno-klasztorny franciszkanów. W zabudowie zespołu można wyróżnić również gotycki dom wójtowski, renesansowy ratusz oraz modernistyczne budynki kamienic przy Ordynackiej 5, Kazimierza Wielkiego 1 oraz 2. Staromiejski zespół urbanistyczny posiada cenne walory architektoniczne oraz archeologiczne, z uwagi na nagromadzenie aspektów kulturowych z poszczególnych okresów.

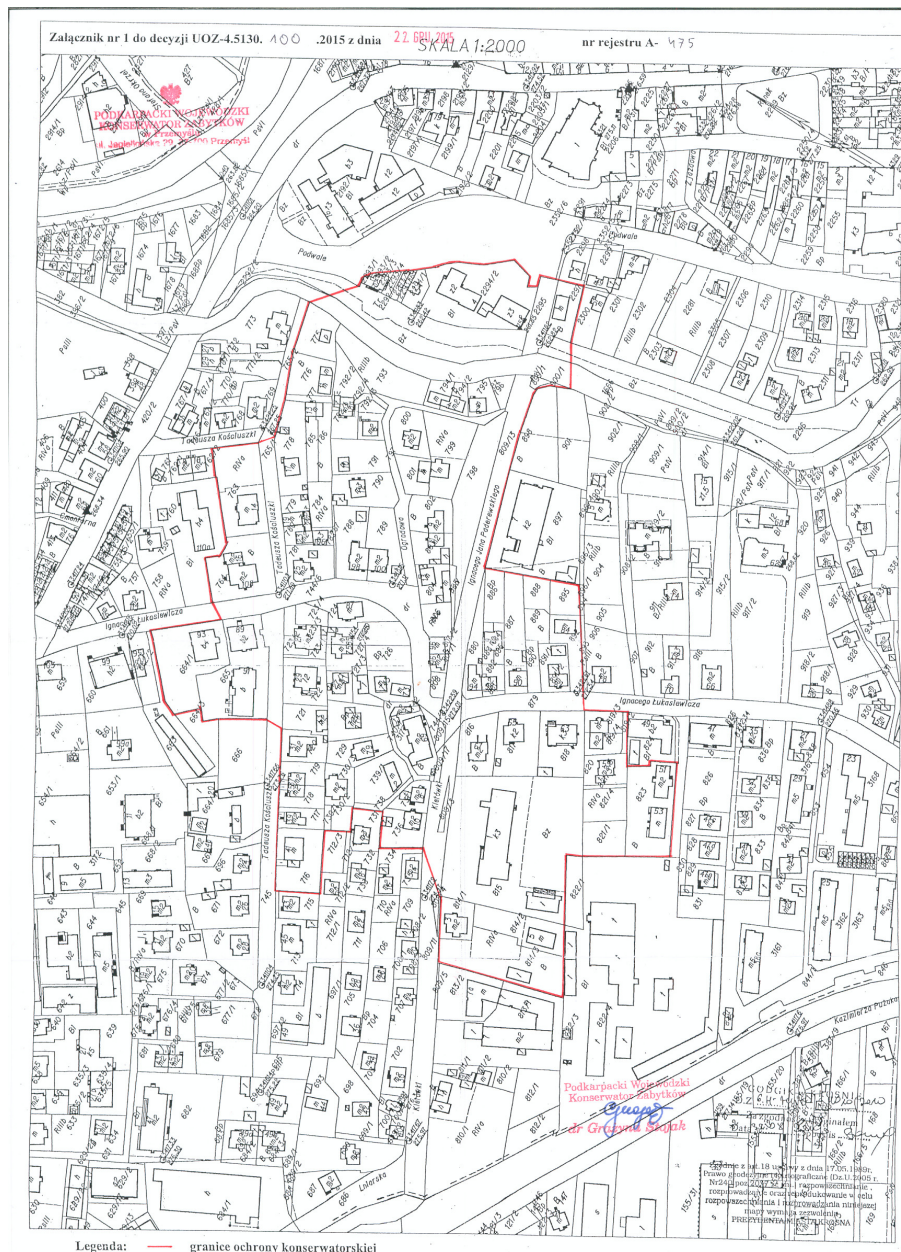

Rysunek 4. Historyczny układ urbanistyczny zespołu staromiejskiego.

Źródło: <https://www.wuozprzemysl.pl/sites/default/files/do-pobrania/2020-01/Krosno-zespol-staromiejski-obszar%20ochrony.jpg>

Historyczny układ urbanistyczny części Krosna w rejonie ulic Kościuszki, Paderewskiego, Łukasiewicza.

Układ urbanistyczny znajduje się w obrębie Śródmieście w rejonie ulic: Tadeusza Kościuszki, Ignacego Jana Paderewskiego oraz Ignacego Łukasiewicza. Układ powstał na przełomie XIX oraz XX w. i odznacza się schematem układu parcelowego. Elementami o wartościowych walorach jest układ ulic z historycznymi liniami zabudowy, historyczna zabudowa miasta wraz z zabytkami techniki, krajobraz kulturowy, historyczna mała architektura, zieleń komponowana.

Rysunek 5. Historyczny układ urbanistyczny zespołu staromiejskiego.

Źródło: <https://wuooprzemysl.pl/sites/default/files/do-pobrania/2020-01/Krosno-Kosciuszki-obszar%20ochrony.jpg>

Wartościowe zespoły architektoniczne. Zespół kościoła farnego.

Zespół kościoła farnego, pochodzący z XIV-XV w., rozbudowywany w XVII w., położony jest przy ul. Józefa Piłsudskiego, w kierunku północnym od rynku starego miasta. Zespół składa się z kościoła pochodzącego z okresu późnego gotyku i manieryzmu, dzwonnicy, która stanowi dominantę wysokościową. Dodatkowo w skład wchodzi plebania, organistówka oraz wikarówka. Najstarszą częścią kościoła jest prezbiterium i nawa współczesnej świątyni, które zachowały się z XIV w. Budowla była w przeszłości rozbudowywana, z powodu niewystarczającej ówczesnej wielkości kościoła. Wnętrze świątyni jest jednym z najlepiej zachowanych i najbogatszych zabytków w Polsce. Szczególnie ważne są dzieła sztuki, m.in.: obraz Koronacja Matki Bożej pochodzący z gotyku, nagrobek Jana Skotnickiego, wczesnorenesansowe malowidła w kaplicy Matki Bożej Szkaplerzenej, dekoracje sztukatorskie w kopułach kaplicy Porcjuszów. Wystrój kościoła łączy wiele okresów. Dzwonnica, która uznawana jest za dominantę wysokościową pochodzi z XVII

wieku. Budowla o wysokości 38 metrów, posiada trzy kondygnacje i jest zakończona bogatym gzymsem, jej charakterystycznym elementem jest cebulasty hełm. Dzwonnica posiada trzy dzwony: „Urban”, który jest jednym z największych w Polsce i posiada obwód 490 cm, „Jan” i „Marian”. Murowana, piętrowa plebania położona jest tuż obok dzwonnicy i nie posiada charakterystycznego stylu architektonicznego. Natomiast organistówka odznacza się cechami klasycystycznymi.

Zespół oo. Franciszkanów.

Zespół o.o. Franciszkanów składa się z XIII wiecznego kościoła oraz XV/XVI wiecznego, murowanego klasztoru i jest położony w bliskiej okolicy rynku, przy ul. Franciszkańskiej. Kościół budowany był etapami od początku XV w, jego ówczesna została prawie w całości zniszczona przez pożar w 1872 r. Z tamtego okresu do dnia dzisiejszego przetrwało trójboczne prezbiterium. Po zniszczeniu rozpoczęto generalny remont kościoła pod nadzorem architekta Tadeusza Stryjeńskiego i inż. Wiktora Sikorskiego. Wnętrze kościoła posiada elementy z nowszych czasów. Z okresu renesansu i baroku pochodzą cztery nagrobki. Klasztor natomiast pochodzi z XV i XVI w. Pierwotnie klasztor był elementem dużego kompleksu zabudowań, jednak na przestrzeni lat uległ on zniszczeniu. Do dnia dzisiejszego zachowały się dwa skrzydła. Wewnątrz klasztoru mieszczą się wartościowe obrazy oraz zasobna biblioteka.

Zespół klasztorny Ojców Kapucynów.

Zespół znajduje się przy Placu Konstytucji 3 Maja, przy ul. Kapucyńskiej i ul. ks. Stanisława Staszica. W skład zespołu wchodzi: kościół z dziedzińcem, klasztor oraz klasztorny ogród. Całość odseparowana jest murowanym ogrodzeniem. Szczególną uwagę zwracają elewacje zewnętrzne kościoła, które posiadają bogato zdobioną fasadę. Wnętrze kościoła również odznacza się zróżnicowanymi ozdobieniami, np.: pochodzącą z 1809 r. polichromią. Klasztor pochodzi z okresu późnobarokowego. Składa się z trzech skrzydeł, usytuowanych wokół wirydarza.

Krośnieński Pałac Biskupi.

Pałac Biskupi znajduje się przy ul. Józefa Piłsudskiego, w sąsiedztwie Bramy Krakowskiej, na terenie miasta lokacyjnego. Pałac powstał w II połowie XVI w., jednak jego pierwotna wersja została zniszczona wskutek pożaru. Na przestrzeni lat został on odbudowywany. Wskutek XIX wiecznej rozbudowy kompleks zyskał wewnętrzny dziedziniec. Aktualny wygląd utrzymał się od generalnego remontu przeprowadzonego w latach 1893 – 1899. Budynek przed II wojną światową wykorzystywany był jako szkoła średnia, w latach 1960 – 1974 mieściła się w nim Państwowa Szkoła Muzyczna w Krośnie, natomiast aktualnie znajduje się w nim Muzeum Podkarpackie.

Inne zabytkowe obiekty:

Kościół św. Wojciecha

Kościół znajduje się na dawnym Przedmieściu Górnym, który leży na podkarpackim Szlaku Architektury Drewnianej. Pochodzący z XV w. drewniany budynek zlokalizowany jest na szczycie wzgórza. Aktualny wygląd Kościół zyskał po renowacji i remoncie w latach powojennych (1945-1947).

Na terenie miasta są również parki objęte ochroną konserwatorską:

- **Zespół dworsko-parkowy w Polance**, który obejmuje pałac wzniesiony w 1808 roku wraz z pozostałościami parku krajobrazowego założonego w poł. XIX wieku, o powierzchni 4,0 ha, w tym 0,8 ha to powierzchnia wód.
- **Zespół pałacowo-parkowy przy ul. Piastowskiej** o powierzchni 1882 m², powierzchnia użytkowa pałacu wynosi 0,08 ha.

- **Cmentarz zabytkowy w obrębie Śródmieście**, przy ul. Krakowskiej powstał w roku 1786 i zajmuje powierzchnię ok 2,5 ha.

9.4. Cmentarze.

Na obszarze miasta Krosna znajdują się także inne cmentarze o uznanych wartościach kulturowych. Wśród najbardziej cennych obszarów cmentarnych wyróżnia się: Cmentarz Komunalny, który jest aktualnie czynny oraz cmentarz żydowski, cmentarz żołnierzy radzieckich, w których znajdują się zabytkowe nagrobki.

Cmentarz Komunalny.

Cmentarz komunalny jest aktualnie czynny i znajduje się przy ul. kard. Stefana Wyszyńskiego. Powstał on na początku XX w. Na terenie cmentarza znajduje się cenny pod względem kulturowym układ alejek oraz nagrobki i rzeźby. Na cmentarzu komunalnym zlokalizowane są kwatery i grobowce poległych podczas I oraz II wojny światowej, np.: Franciszka Płonki – dowódcy oddziałów AK, Józefa Kwaciszewskiego – generała brygady WP.

Cmentarz żydowski.

Cmentarz żydowski powstał w II połowie XIX w. i aktualnie jest nieczynny. Znajduje się przy ul. Stefana Okrzei, posiada powierzchnię około 1 ha. Cmentarz Żydowski ma charakter zabytkowy i wskazuje na obecność Żydów w przeszłości. Podczas II wojny światowej cmentarz uległ znacznemu zniszczeniu, a większość nagrobków została skradziona. Aktualny stan zawdzięcza działaniom krośnian o wyznaniu judaistycznym, którym udało się ująć z życiem i ocalić cenne nagrobki. Obecnie na cmentarzu znajduje się około 250 macew. Na terenie cmentarza znajduje się zbiorowa mogiła pomordowanych podczas II wojny światowej Żydów. Za sprawą Stowarzyszenia „Olszówka”, które dba o stan cmentarza od 2002 roku, przeprowadzono inwentaryzację cmentarza, odnowiono wybrane elementy i odkryto około 100 nagrobków.

Cmentarz żołnierzy radzieckich.

Cmentarz żołnierzy radzieckich znajduje się w okolicy kościoła oo. Kapucynów, przy ul. Plac Konstytucji 3 Maja. Na cmentarzu położone są zwłoki poległych podczas walk o Krosno w 1944 r., znajduje się 25 mogił.

9.5. Kapliczki, figury i krzyże przydrożne.

Kapliczki, figury i krzyże przydrożne są elementem przestrzennym związanym z polską kulturą i obyczajowością. Zawsze były miejscem ważnym dla lokalnych społeczności. Z uwagi na zasługi jakie przypisuje się Ignacemu Łukasiewiczowi, na ul. Plac Konstytucji 3 Maja zlokalizowano 1932 roku jego pomnik. Kolejnym ważnym dla dziedzictwa kulturowego Krosna są pomniki Poległych na ul. Krakowskiej, ul. Grunwaldzkiej.

Poza pomnikami ważnym elementem są kapliczki. W Krośnie wyróżniono aż pięć typów kapliczek: z figurami św. Rodziny, z figurą Matki Boskiej, z figurą Chrystusa, Chrystusa upadającego pod krzyżem, słupowe oraz z krucyfiksem.

l.p.	Ulica	nazwa	Data powstania	Nr rejestru zabytków
1.	Bema/Wyspiańskiego	kapliczka	1913 r.	
2.	Białobrzaska 57	kapliczka	1881	B-804 z 1 grudnia 2016 r.
3.	Białobrzaska 72	kapliczka	1869	
4.	Białobrzaska (w pobliżu posesji 107)	kapliczka	1870	
5.	Bieszczadzka (w pobliżu posesji nr 116)	kapliczka	1835	

6.	Bursaki 1/Kapucyńska 2	kapliczka	1800–1825	
7.	Chopina 15	kapliczka	1850-1899	
8.	Chopina 80	kapliczka	1903	
9.	Decowskiego (w pobliżu posesji nr 88, działka 553)	kapliczka murowana	1911	
10.	Decowskiego 32	figura przydrożna św. Floriana	1900–1925	
11.	Dębowa 8	kapliczka	pocz. XX w.	
12.	Dębowa 51a	kapliczka	1940	
13.	Dębowa 57	kapliczka	1875-1899	
14.	Dębowa 66	kapliczka	1878 r.	
15.	Drzymały 14	kapliczka	1862	
16.	Franciszkańska 5	kaplica Oświęcimów z zespołu klasztorного O.O. Franciszkanów, murowana	1647-1648	A-1407 (d. 10) z 30 listopada 1947 r.
17.	Gałczyńskiego 74	kapliczka	1890	
18.	Grodzka 31	kapliczka	1836	
19.	Grodzka 47	figura Chrystusa	1936	
20.	Grodzka (w pobliżu posesji nr 68a)	kapliczka przydrożna Świętej Rodziny	1900	B-952 z 14 października 2019 r.
21.	Grunwaldzka 2	kapliczka	1891	
22.	Kochanowskiego/Jana Pawła II 31	figura NMP	1911	
23.	Kletówki 38 (d. 23)	kaplica Emaus, murowana	1775–1799	
24.	Krakowska (obok nr 20)	kapliczka z figurą św. Jana Nepomucena	1767	
25.	Kopernika 6	kapliczka	1 ćw. XX w.	
26.	Kopernika 11	kapliczka	1881	
27.	Kopernika 84	kapliczka	1883	
28.	Korczyńska 11	kapliczka	1900–1925	
29.	Korczyńska (w pobliżu posesji nr 55)	kapliczka	1946	
30.	Krakowska (obok nr 20)	kapliczka z figurą św. Jana Nepomucena	1767	
31.	Krakowska (w pobliżu posesji nr 45)	kapliczka	ok. 1912	
32.	Krakowska 70 (obiekt przemieszczony, pierwotnie przy posesji Suchodolska 78)	figura Chrystusa	1936	
33.	Krakowska 151 (dawn.147)	kapliczka	1863	B-135 z 23 grudnia 2005 r.
34.	Krakowska 181	kapliczka	1880	
35.	Lotników (w pobliżu posesji nr 6, przy granicy działek 300/2 i 301/13)	kapliczka kamienna	1852	
36.	Lwowska 24	kapliczka	1 poł. XIX w.	
37.	Łukasiewiczza 82 (d. 78)	kapliczka	1827	
38.	Maczka/Baczyńskiego	figura NMP	1959	
39.	Moniuszki 18a (d. 18)	kapliczka z figurą MB (d. Chrystus Frasobliwy)	1800-1849	
40.	Moniuszki 56	kapliczka	1890–1910	B-419 z 2 sierpnia 2011 r.
41.	Nad Lubatówką 7	kapliczka	1 ćw. XX w.	

42.	Orzeszkowej (przy posesji nr 8)	kapliczka	1889	
43.	Orzeszkowej 17	figura Chrystusa	1894	B-397 z 24 lutego 2011 r.
44.	Paderewskiego (w pobliżu posesji nr 7)	figura NMP	1906	B-275 z 10 listopada 2009 r.
45.	Pl. Konstytucji 3 Maja 2	figura NMP z zespołu klasztornego O.O. Kapucynów	2 poł. XIX w.	
46.	Portiusa 5	figura NMP	XIX/XX w.	
47.	Powstańców Śląskich 3	figura NMP	1933	
48.	Powstańców Śląskich 45	figura św. Rodziny	1912	
49.	Powstańców Warszawskich 46	kapliczka	1807	
50.	Powstańców Warszawskich 52	kapliczka	1807	
51.	Powstańców Warszawskich 91	kapliczka	1850-1875	
52.	Reymonta 4a/Nad Badoniem	kapliczka	k. XIX w.	
53.	Reymonta 11/Prusa	figura NMP	1875-1900	
54.	Stapińskiego 6	kapliczka	1 poł. XX w.	
55.	Stapińskiego 41	kapliczka	1899	
56.	Stapińskiego 73	kapliczka	1891	
57.	Stroma (w pobliżu posesji nr 1)	kapliczka	1890	
58.	Szuby 38	kapliczka	1884	
59.	Ślącza 8a/Żeromskiego	figura MB	1901	
60.	Wiejska 19	kapliczka	1850-1875	
61.	Wiejska 40	kapliczka	1875	
62.	Wiejska 40	figura św. Rodziny	1925	
63.	Wieniawskiego 61	kapliczka	1887	
64.	Wierzbowa 12	kapliczka	1862	
65.	Wierzbowa 50	kapliczka	1907	
66.	Wojska Polskiego 4	figura NMP	1945-1960	
67.	Wyszyńskiego 72	kapliczka z figurą św. Floriana	1 ćw. XX w.	
68.	Wyszyńskiego 75	figura św. Antoniego	1921	
69.	Żeromskiego (w pobliżu posesji nr 22)	figura Chrystusa	1938	
70.	Żółkiewskiego 41	figura NMP	1905	B-11 z 10 grudnia 1999 r.

Tabela 6. Wybrane kapliczki i figury na terenie miasta Krosna. Źródło: opracowanie własne na podstawie Gminnej Ewidencji Zabytków położonych na terenie miasta Krosna.

9.6. Zabytki architektoniczne i urbanistyczne oraz zabytki archeologiczne.

9.6.1. Zabytki miasta Krosna.

Zabytek stanowi, zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich część lub zespół, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Na terenie miasta Krosna znajduje się 21 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków (tabela poniżej). Są to najcenniejsze elementy krajobrazu kulturowego na terenie miasta Krosna.

Na terenie miasta Krosna do rejestru zabytków województwa podkarpackiego wpisano następujące obiekty:

Lp.	OBIEKT/ZESPÓŁ OBIEKTÓW	NR REJESTRU ZABYTKÓW, DATA
1	Kapliczka – Białobrzeska 57, dz. nr 2404	B-804 z 01.12.2016
2	Kościół parafialny – Decowskiego 2	A-131 z 03.02.1989
3	Pomnik ku czci poległych w I wojnie światowej i wojnie polsko-	B-175 z 19.02.2007

	bolszewickiej, Decowskiego	
4	Klasztor oo. Franciszkanów, w zespole franciszkanów – Franciszkańska 5	A-130 z 15.07.2005
5	Oficyna, w zespole franciszkanów – Franciszkańska 5	A-130 z 15.07.2005
6	Studnia klasztorna, w zespole franciszkanów - Franciszkańska 5	A-130 z 15.07.2005
7	Brama dzwonna, w zespole franciszkanów - Franciszkańska 5	A-130 z 15.07.2005
8	Ogrodzenie i bramka , w zespole franciszkanów - Franciszkańska 5	A-130 z 15.07.2005
9	Kościół klasztorny - Franciszkańska 5	A-1407 (d.10) z
10	Kaplica Oświęcimów -Franciszkańska 5	30.11.1947
11	Dom – Franciszkańska 9	A-1258 z 21.04.2014
12	Cmentarz żydowski – Goszczyńskiego	A-1273 (d.338) z 26.09.1995
13	Dom Sokoła – Grodzka 15	A-109 z 21.04.1987
14	Dom Caritas	A-1308 (d.202) z 27.05.1990
15	Dom – Grodzka 4	A-81 z 23.03.2004
16	Dom – Grodzka 6	A-145 z 30.12.1988
17	Kapliczka przydrożna św. Rodziny, Grodzka	B-952 z 14.10.2019
18	Pałac Kaczkowskich, Grodzka 41	A-128 z 30.12.1988
19	Park pałacowy	A-128 z 30.12.1988
20	Dom – Kapucyńska 1	A-304 z 02.12.1993
21	Dom – Kazimierza Wielkiego 1	A-1324 (d.243) z 03.07.1991
22	Dom – Kazimierza Wielkiego 2, dz. nr 2255 (Śródmieście)	A-880 z 10.08.2012
23	Dworzec kolejowy – Kolejowa 29	A-75 z 28.08.2003
24	Kościół św. Wojciecha – Korczyńska 18a	A-145 z 16.05.1989
25	Dom – Kościuszki 14	A-116 z 10.03.1988
26	Układ urbanistyczny – Kościuszki, Paderewskiego, Łukasiewicza	A-475 z 22.12.2015
27	Cmentarz rzymskokatolicki – stary – Krakowska	A-41 z 05.01.1984
28	Kapliczka MB Niepokalanej – Krakowska 151	B-135 z 23.12.2005
29	Dom – Lewakowskiego 1	A-278 z 20.10.2008
30	Budynek magazynowy – Lewakowskiego 1	A-278 z 20.10.2008
31	Dom – Lewakowskiego 4	A-311 z 22.07.1994
32	Dom – Lewakowskiego 6	A-1697 (d.98) z 25.06.1986
33	Dom – Lewakowskiego 16	A-179 z 17.11.1989
34	Dom – Lewakowskiego 22	A-231 z 14.02.1991
35	Dom – Lewakowskiego 24	A-203 z 10.05.1990
36	Dom – Lewakowskiego 35	A-1707 (d.132) 1 20.01.1989
37	Dom – Lwowska 1	A-1503 z 07.12.2017
38	Dom – Lwowska 15	A-154 z 27.04.2006
39	Dom – Lwowska 19	A-171 z 11.08.2006
40	Pomnik – Lwowska 19	A-171 z 11.08.2006
41	Dom – Lwowska 24	A-36 z 16.12.1983
42	Dom A. Lenika – Lwowska 6 (d.14)	A-1289 (d.292) z 20.05.1993
43	Dom – Łukasiewicza 1	A-136 z 23.02.1989
44	Budynek gospodarczy – Łukasiewicza 5	A-107 z 03.03.1987
45	Dom – Łukasiewicza 5	A-107 z 03.03.1987
46	Dom „dworek” - Mickiewicza 8	A-205 z 10.03.1990
47	Poczta – Mielczarskiego 9	A-263 z 29.01.1992
48	Figura przydrożna MB – Moniuszki 18a	B-419 z 02.08.2011
49	Dom – Mostowa 5	A-60 z 03.01.1985
50	Budynek gospodarczy – Mostowa 5	A-60 z 03.01.1985
51	Willa „Zacisze” - Nadbrzeżna 2	A-1043 (152) z 23.06.1989

52	Dom – Naftowa 18	A-1609 (A-274) z 17.03.1992
53	Dom – Niepodległości 47	A-484 (d.100) z 27.06.1986
54	Figura przydrożna Najświętsze Serce Pana Jezusa – Orzeszkowej 17	B-397 z 24.02.2011
55	Budynek ubezpieczalni – Paderewskiego 2	A-1205 (d.108) z 09.04.1987
56	Budynek ubezpieczalni – Paderewskiego 4	A-1205 (d.108) z 09.04.1987
57	Kapliczka MN Niepokalanej – Paderewskiego obok nr 7	B-275 z 10.11.2009
58	Rozlewnia piwa – Pawła z Krosna 8	A-1069 z 25.01.2013
59	Kościół parafialny – Piłsudskiego 5	A-1408 z 06.02.1931 (d. decyzje z 06.02.1931 i A-9 z 21.11.1948)
60	Dzwonnica kościelna – Piłsudskiego 5	
61	Plebania – Piłsudskiego 5	
62	Dom – Piłsudskiego 8	A-1440 z 08.02.2017
63	Dom Towarzystwa Zgoda – Piłsudskiego 14	A-1230 z 27.02.2014
64	Dom – Piłsudskiego 15	A-369 z 19.12.1997
65	Pałac biskupi – Piłsudskiego 16	A-52 z 25.11.1952
66	Dom – Piłsudskiego 19 – Fabryka Zegarów Wieżowych Michała Mięśowicza	A-221 z 12.11.1990
67	Dom – Piłsudskiego 23	A-215 z 17.11.2008
68	Klasztor - Plac Konstytucji 3 Maja 2	A-11 z 21.11.1948
69	Kościół klasztorny - Plac Konstytucji 3 Maja 2	A-11 z 21.11.1948
70	Ogród klasztorny	A-11 z 21.11.1948
71	Dom – Plac Konstytucji 3 Maja 3	A-118 z 05.05.1988
72	Dom – Podkarpacka 1	A-137 z 02.03.1989
73	Plac Trzeciejskich – Popiełuszki 103	A-130 z 16.01.1989
74	Park pałacowy	A-130 z 16.01.1989
75	Dom – Portiusa 2/ Rynek	A-21 z 30.09.1982
76	Dom – Portiusa 4	A-1470 z 24.06.2017
77	Dom Dunikowskiego – Prochownia 4	A-175 z 09.11.1989
78	Dom – Rynek 1	A-1 z 21.09.1982
79	Dom – Rynek 1a	A-2 z 21.09.1982
80	Dom – Rynek 2	A-3 z 21.09.1982
81	Dom – Rynek 3	A-4 z 22.09.1982
82	Dom – Rynek 4	A-485 (d.5) z 23.09.1982
83	Dom – Rynek 5	A-6 z 23.09.1982
84	Dom – Rynek 6	A-1700 (d.7) z 24.09.1982
85	Dom – Rynek 7	A-1638 (d.277) z 01.06.1960
86	Dom – Rynek 8	A-8 z 24.09.1982
87	Dom – Rynek 9/ Sienkiewicza 2	A-1283 (d.328) z 20.01.1995
88	Dom – Rynek 10	A-282 z 01.08.2008
89	Dom – Rynek 11	A-1394 (d9) z 24.09.1982
90	Dom – Rynek 12	A-10 z 24.09.1982
91	Dom – Rynek 13	A-11 z 27.09.1982
92	Dom – Rynek 14	A-12 z 29.09.1982
93	Dom – Rynek 15	A-13 z 27.09.1982
94	Dom – Rynek 16	A-529 (d.14) z 28.09.1982
95	Dom – Rynek 17	A-15 z 28.09.1982
96	Dom – Rynek 18	A-16 z 28.09.1982

97	Dom – Rynek 19	A-17 z 28.09.1982
98	Dom – Rynek 20	A-18 z 28.09.1982
99	Dom – Rynek 21	A-19 z 28.09.1982
100	Dom – Rynek 22	A-20 z 29.09.1982
101	Dom – Rynek 23/Piłsudskiego 1	A-22 z 30.09.1982
102	Dom – Rynek 24	A-23 z 01.10.1982
103	Dom – Rynek 25	A-24 z 001.10.1982
104	Dom – Rynek 26	A-25 z 01.10.1982
105	Dom – Rynek 27	A-26 z 04.10.1982
106	Dom Rynek 28/ Słowackiego	A-27 z 04.10.1982
107	Sad – Sienkiewicza 12	A-1361 (d.239) z 07.06.1991
108	Dom – Skargi 3	A-1188 (d.336) z 01.08.1995
109	Dom – Stapińskiego 6	A-217 z 05.01.1990
110	Dom – Staszica 1	A-151 z 23.06.1989
111	Dom – Staszica 10	A-31 z 23.11.200
112	Dom – Staszica 3 i 5	A-291 z 31.03.1993
113	Bursa – Szpetnara 9	A-111 z 25.08.1987
114	Dom – Wojska Polskiego 10	A-123 z 09.09.1988
115	Dom – Wojska Polskiego 12	A-129 z 06.12.1989
116	Dom – Wojska Polskiego 14	A-125 z 10.10.1988
117	Dom „Wojnarówka” - Wojska Polskiego 22	A-133 z 03.02.1989
118	Dom – Wojska Polskiego 4	A-127 z 05.11.1988
119	Dom – Wojska Polskiego 6-8	A-124 z 09.09.1988
120	Most na Badoniu – Wyszyńskiego, Krosno Suchodół	A-215 z 05.11.1990
121	Układ urbanistyczny – zespół staromiejski	A-376 z 27.08.2009
122	Figura przydrożna – Żółkiewskiego 41	B-11 z 10.12.1999
123	Jadalnia i sala gimnastyczna Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich – Żwirki i Wigury 3	A-1444 z 15.02.2017

Tabela 7. Wykaz zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie miasta Krosna.
Źródło: opracowanie własne na podstawie www.nid.pl/pl/ oraz Gminnej Ewidencji Zabytków na terenie miasta Krosna.

9.6.2. Wykaz obiektów zabytkowych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków.

Gminna ewidencja zabytków (GEZ), zgodnie z art. 22 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, prowadzona jest przez wójta, burmistrza lub prezydenta w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu miasta. Jest ona podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez samorząd gminny. W przypadku jakichkolwiek działań przy zabytkach figurujących w gminnej ewidencji zabytków nałożony jest obowiązek uzyskania uzgodnień Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

Lp.	Adres	Obiekt	Datowanie	Nr Rejestru Zabytków
1.	-----	historyczny układ urbanistyczny zespołu staromiejskiego miasta Krosna	XIV w. – XIX/XX w.	A-376 z 27 sierpnia 2009 r.
2.	-----	historyczny układ urbanistyczny części Krosna w rejonie ulic Kościuszki, Paderewskiego, Łukasiewicza	XIX/XX w.	A-475 z 22 grudnia 2015 r.
3.	Asnyka 6	dom drewniany	XIX/XX w.	
4.	Asnyka 45	dom drewniany	XIX/XX w.	
5.	Bema/Wypsiańskiego	kapliczka	1913 r.	

6.	Bema 1	dom murowany	XIX/XX w.	
7.	Białobrzaska	cmentarz choleryczny		
8.	Białobrzaska 57	kapliczka	1881	B-804 z 1 grudnia 2016 r.
9.	Białobrzaska 72	kapliczka	1869	
10.	Białobrzaska (w pobliżu posesji 107)	kapliczka	1870	
11.	Bieszczadzka 50	dom drewniany	1 ćw. XX w.	
12.	Bieszczadzka (w pobliżu posesji nr 116)	kapliczka	1835	
13.	Blich 2	hala targowa, murowana; ob. Centrum Dziedzictwa Szkoła	1875–1899	
14.	Blich 3	dom murowany	1900	
15.	Bursaki 1/Kapucyńska 2	kapliczka	1800–1825	
16.	Bursaki 7	dom murowany	1 ćw. XX w.	
17.	Chopina 15	kapliczka	1850-1899	
18.	Chopina 23	dom drewniany	XIX/XX w.	
19.	Chopina 73	dom murowany	pocz. XX w.	
20.	Chopina 80	kapliczka	1903	
21.	Chopina 95	dom drewniany	pocz. XX w.	
22.	Chopina 97	dom murowany	pocz. XX w.	
23.	Chopina 114	dom drewniany	pocz. XX w.	
24.	Chrobrego 2	dom murowany	pocz. XX w.	
25.	Chrobrego 3	dom murowany	pocz. XX w.	
26.	Chrobrego 13	dom murowany	pocz. XX w.	
27.	Chrobrego 19	dom drewniany	1 ćw. XX w.	
28.	Czajkowskiego 1/Plac Konstytucji 3 Maja	dom murowany	1875–1899	
29.	Czajkowskiego 5	dom murowany	1900–1939	
30.	Czajkowskiego 8	dom murowany	1900–1925	
31.	Czajkowskiego 13	dom murowany	1900–1949	
32.	Czajkowskiego 19/Olejarska	dom murowany	1900–1925	
33.	Czajkowskiego 21	dom murowany	1905	
34.	Czajkowskiego 25	dom murowany	XIX/XX w.	
35.	Czajkowskiego 35	dom drewniany	1900–1925	
36.	Decowskiego (w pobliżu posesji nr 88, działka 553)	kapliczka murowana	1911	
37.	Decowskiego	pomnik ku czci poległych w I wojnie św. i wojnie polsko - bolszewickiej	1 ćw. XX w.	B-175 z 19 lutego 2007 r.
38.	Decowskiego 1	dom drewniany	XIX/XX w.	
39.	Decowskiego 2	plebania murowana	1900-1925	
40.	Decowskiego 2	kościół parafialny p.w. NMP Królowej Polski, murowany	1928	A-131 z 2 marca 1989 r.
41.	Decowskiego 32	figura przydrożna św. Floriana	1900–1925	

42.	Decowskiego 59	dom drewniany	pocz. XX w.	
43.	Decowskiego 107	szkoła ludowa, murowana	1875-1900	
44.	Dębowa 1	dom drewniany	XIX/XX w.	
45.	Dębowa 1	budynek gospodarczy, drewniany	pocz. XX w.	
46.	Dębowa 8	kapliczka	pocz. XX w.	
47.	Dębowa 33	dom drewniany	XIX/XX w.	
48.	Dębowa 47a	dom drewniany	XIX/XX w.	
49.	Dębowa 51a	kapliczka	1940	
50.	Dębowa 53	dom murowany	pocz. XX w.	
51.	Dębowa 57	dom drewniany	XIX/XX w.	
52.	Dębowa 57	kapliczka	1875-1899	
53.	Dębowa 66	kapliczka	1878 r.	
54.	Dębowa 85 (d. 88)	dom drewniany	1898	
55.	Długa 79	dom drewniany	1927	
56.	Dmochowskiego 12 (bud. nr 1)	szkoła rolnicza, murowana, ob. PWSZ w Krośnie	1890–1899	
57.	Dmochowskiego 12 (bud.nr 2)	internat szkoły rolniczej, murowany, ob. PWSZ w Krośnie	1890–1899	
58.	Dmochowskiego12	spichlerz murowany, ob. PWSZ w Krośnie	1890–1899	
59.	Dmochowskiego 12	budynek tzw. rządówki z zespołu d. szkoły rolniczej, murowany, ob. PWSZ w Krośnie	Zrekonstruowany w l. 2009-2011	
60.	Drzymały 14	kapliczka	1862	
61.	Drzymały 17	dom drewniany	1900–1925	
62.	Drzymały 33	dom drewniany	1905	
63.	Franciszkańska 1	dom murowany	1900–1925	
64.	Franciszkańska 3	dom murowany	1900–1925	
65.	Franciszkańska 5	krzyż z zespołu klasztornego O.O. Franciszkanów	1764	
66.	Franciszkańska 5	kaplica Oświęcimów z zespołu klasztornego O.O. Franciszkanów, murowana	1647-1648	A-1407 (d. 10) z 30 listopada 1947 r.
67.	Franciszkańska 5	dzwonnica kościelna, murowana z zespołu klasztornego O.O. Franciszkanów	1904	A-130 z 15 lipca 2005 r.
68.	Franciszkańska 5	klasztor murowany z zespołu klasztornego O.O. Franciszkanów,	1591, poł. XIX w.	A-130 z 15 lipca 2005 r.
69.	Franciszkańska 5	studnia z zespołu klasztornego O.O. Franciszkanów	pocz. XX w.	A-130 z 15 lipca 2005 r.
70.	Franciszkańska 5	kościół p.w. Nawiedzenia NMP, murowany w zespole klasztornym O.O. Franciszkanów	1402	A-1407 (d. 10) z 30 listopada 1947 r.
71.	Franciszkańska 5	cmentarz przykościelny O.O. Franciszkanów	XVI-XVII w.	
72.	Franciszkańska 5	ogrodzenie z 2 bramkami z zespołu klasztornego O.O. Franciszkanów, murowane	1904	A-130 z 15 lipca 2005 r.
73.	Franciszkańska 9	dom murowany	1900–1925	A-1258 z 26 czerwca 2014 r.
74.	Franciszkańska 5	oficyna murowana z zespołu klasztornego O.O. Franciszkanów	1904	A-130 z 15 lipca 2005 r.
75.	Franciszkańska 10	kamienica	1 ćw. XX w.	
76.	Franciszkańska 13	dom murowany	1900–1925	

77.	Franciszkańska 15	dom murowany	1900–1925	
78.	Franciszkańska 17	dom murowany	1900–1925	
79.	Franciszkańska 19	kamienica	2 ćw. XX w.	
80.	Gałczyńskiego 37	dom drewniany	XIX/XX w.	
81.	Gałczyńskiego 74	kapliczka	1890	
82.	Goszczyńskiego	cmentarz żydowski	2 poł. XIX w.	A-1273 (d. A-338) z 26 maja 1995 r.
83.	Grodzka 2	ochronka p.w. św. Józefa przy Zgromadzeniu SS. Józefitek, murowana; ob. Caritas	1890–1910	A-1308 (d. A-202) z 7 maja 1990 r.
84.	Grodzka 4	dom murowany	1897	A-81 z 23 marca 2004 r.
85.	Grodzka 6	dom murowany, ob. Katolickie Liceum Ogólnokształcące	1890–1910	A-145 z 30 grudnia 1988 r.
86.	Grodzka 9	dom drewniany	1885–1910	
87.	Grodzka 11	willa murowana	1900–1910	
88.	Grodzka 12	fabryka włókiennicza, murowana	1892	
89.	Grodzka 15	Dom Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, murowany; ob. kino	1898–1939	A-109 z 21 kwietnia 1987 r.
90.	Grodzka 17	budynek Starostwa Powiatowego, murowany	l. 20-30 XX w.	
91.	Grodzka 19	dom murowany	1900–1910	
92.	Grodzka 22	dom murowany	1900–1939	
93.	Grodzka 27	dom murowany	1900–1939	
94.	Grodzka 31	kapliczka	1836	
95.	Grodzka 35	dom murowany	1900–1939	
96.	Grodzka 37	dom drewniany	1900–1939	
97.	Grodzka 39	zespół huty szkła nr 1	1923-1958	
98.	Grodzka 39	komin w płn. – zach. części hali fabrycznej huty szkła	1923-1926	
99.	Grodzka 39	komin w płd. – zach. części hali fabrycznej huty szkła	1953-1958	
100.	Grodzka 39	zbiornik przeciwpożarowy huty szkła	1863?-1958	
101.	Grodzka 39	hala produkcyjna huty szkła, murowana	1920–1950	
102.	Grodzka 39	budynek administracyjny huty szkła, murowany	1900–1939	
103.	Grodzka 41	pałac Kaczkowskich, murowany	1875-1899	A-128 z 30 grudnia 1988 r.
104.	Grodzka 41	park	1875-1899	A-128 z 30 grudnia 1988 r.
105.	Grodzka 43	dom murowany	1900-1939	
106.	Grodzka 45	budynek prosektorium z zespołu szpitala, murowany	l. 20-30 XX w.	
107.	Grodzka 45a (d. 45)	budynek główny szpitala, murowany	1900-1939	
108.	Grodzka 45b (d. 45)	budynek szpitala miejskiego, murowany; d. oddział położniczy	1900-1939	
109.	Grodzka 47	figura Chrystusa	1936	
110.	Grodzka 58	dom murowany	1900–1939	
111.	Grodzka (w pobliżu posesji nr 68a)	kapliczka przydrożna Świętej Rodziny	1900	B-952 z 14 października 2019 r.

112.	Grunwaldzka 2	kapliczka	1891	
113.	Grunwaldzka 12	dom ludowy i biblioteka, murowany, ob. rada dzielnicy Suchodół	1908	
114.	Grunwaldzka 15	szkoła murowana	1898	
115.	Kapucyńska 1	bank Krośnieńskiego Towarzystwa Zaliczkowego, murowany	1893-1894	A-304 z 2 grudnia 1993 r.
116.	Kapucyńska 3	kamienica	1900–1925	
117.	Kapucyńska 4	dom murowany	pocz. XX w.	
118.	Kapucyńska 5	dom murowany	1900-1925	
119.	Kapucyńska 6	dom murowany	1900–1925	
120.	Kapucyńska 7	kamienica	1900-1925	
121.	Kazimierza Wielkiego 1	dom murowany	1933	A-1324 (d. A-243) z 3 lipca 1991 r.
122.	Kazimierza Wielkiego 2	dom murowany	1925–1949	A-880 z 10 sierpnia 2012 r.
123.	Kazimierza Wielkiego 4	d. powszechna Szkoła Żeńska, murowana, ob. PWSZ w Krośnie	1902	
124.	Kazimierza Wielkiego 6 i 8	kolegium jezuickie, murowane, ob. PWSZ w Krośnie	1660-1667	
125.	Kletówki 24	dom drewniany	1 ćw. XX w.	
126.	Kletówki 29	dom murowany	1930–1939	
127.	Kletówki 33	dom drewniany	1920-1929	
128.	Kletówki 38 (d. 23)	kaplica Emaus, murowana	1775–1799	
129.	Kletówki 54	dom murowany	1920–1929	
130.	Kletówki 58	dom murowany	1920–1929	
131.	Kochanowskiego/Jana Pawła II 31	figura NMP	1911	
132.	Kochanowskiego 16	dom murowany	1890–1910	
133.	Kolejowa 5	Dom Kultury „Górnik”, murowany; ob. Regionalne Centrum Kultur Pogranicza	1925–1949	
134.	Kolejowa 7	dom murowany	1930-1950	
135.	Kolejowa 9	dom murowany	1930-1950	
136.	Kolejowa 13	dom murowany	1890-1910	
137.	Kolejowa 23	dom murowany	1900–1925	
138.	Kolejowa 29	dworzec kolejowy, murowany	1884	A-75 z 28 sierpnia 2003 r.
139.	Konopnickiej 4	dom drewniany	pocz. XX w.	
140.	Konopnickiej 4	budynek gospodarczy, murowany	1900–1925	
141.	Kopernika 6	kapliczka	1 ćw. XX w.	
142.	Kopernika 11	kapliczka	1881	
143.	Kopernika 84	kapliczka	1883	
144.	Korczyńska 11	kapliczka	1900–1925	
145.	Korczyńska 18a	kościół p.w. św. Wojciecha, drewniany	1450/1903	A-146 z 16 maja 1989 r.
146.	Korczyńska 18a	obelisk	1832	
147.	Korczyńska 18a	dzwonnica kościelna, drewniana	1925–1939	
148.	Korczyńska (w pobliżu posesji nr 55)	kapliczka	1946	
149.	Kościuszki 2	dom murowany	pocz. XX w.	

150.	Kościuszki 14	dom murowany	1904-1905	A-116 z 10 marca 1988 r.
151.	Kościuszki 25	dom murowany	I. 20-30 XX w.	
152.	Kościuszki 27	dom murowany	1900-1925	
153.	Kościuszki 41	dom murowany	XIX/XX w.	
154.	Kościuszki 45	dom murowany	1900-1925	
155.	Krakowska	Stary Cmentarz	1786-I. 20-te XX w.	A-41 z 5 stycznia 1984 r.
156.	Krakowska 3	dom murowany	pocz. XX w.	
157.	Krakowska 5	dom murowany	1925–1949	
158.	Krakowska 7/ Czuchry 1	dom murowany	I. 30 XX w.	
159.	Krakowska 9	dom murowany	XIX/XX w.	
160.	Krakowska (obok nr 20)	kapliczka z figurą św. Jana Nepomucena	1767	
161.	Krakowska 25	dom murowany	1900–1925	
162.	Krakowska 30	młyn murowany	XIX/XX w.	
163.	Krakowska 37	kapliczka	1933	
164.	Krakowska 40	kaflarnia murowana	XIX/XX w.	
165.	Krakowska 42	dom murowany	pocz. XX w.	
166.	Krakowska (w pobliżu posesji nr 45)	kapliczka	ok. 1912	
167.	Krakowska 70 (obiekt przemieszczony, pierwotnie przy posesji Suchodolska 78)	figura Chrystusa	1936	
168.	Krakowska 78	dom murowany	1 ćw. XX w.	
169.	Krakowska (w pobliżu posesji nr 95)	pomnik poległych w I wojnie św.	1 ćw. XX w.	
170.	Krakowska 100	dom drewniany	pocz. XX w.	
171.	Krakowska 138	dom drewniany	pocz. XX w.	
172.	Krakowska 140	dom murowany	pocz. XX w.	
173.	Krakowska 151 (dawn.147)	kapliczka	1863	B-135 z 23 grudnia 2005r.
174.	Krakowska 154	dom drewniany	1863	
175.	Krakowska 181	kapliczka	1880	
176.	Krakowska 264	dom drewniany	pocz. XX w.	
177.	Krakowska 302	dom drewniany	XIX/XX w.	
178.	Kręta 14	dom murowany	pocz. XX w.	
179.	Lewakowskiego 1	dom murowany	1875-1899	A-278 z 20 października 2008 r.
180.	Lewakowskiego 1	budynek gospodarczy	1875-1899	A-278 z 20 października 2008 r.
181.	Lewakowskiego 4	dom murowany	1875-1899	A-311 z 22 lipca 1994 r.

182.	Lewakowskiego 6	dom murowany	1920	A-98 z 25 czerwca 1986 r.
183.	Lewakowskiego 14	dom murowany	1920	
184.	Lewakowskiego 16	dom murowany	1914	A-179 z 17 listopada 1989 r.
185.	Lewakowskiego 22	dom murowany	1902	A-231 z 14 lutego 1991 r.
186.	Lewakowskiego 24	dom murowany	1900-1925	A-203 z 10 maja 1990 r.
187.	Lewakowskiego 35	dom drewniany	1850-1899	A-132 z 20 stycznia 1989 r.
188.	Lewakowskiego 51	dom drewniany	1894	
189.	Lotników (w pobliżu posesji nr 6, przy granicy działek 300/2 i 301/13)	kapliczka kamienna	1852	
190.	Lwowska 1	willa - dom murowany	1920–1939	A-1503 z 7 grudnia 2017 r.
191.	Lwowska 3	dom murowany	2 ćw. XX w.	
192.	Lwowska 6 (d. 14)	dom A. Lenika, murowany	1898	A-1289 (d. A-292) z 20 maja 1993 r.
193.	Lwowska 8	dom murowany	1925–1950	
194.	Lwowska 9	dom murowany	1925–1949	
195.	Lwowska 10	dom murowany	1900–1939	
196.	Lwowska 12	dom murowany	1900–1939	
197.	Lwowska 14	dom murowany	1900–1939	
198.	Lwowska 15	dom murowany (dworek)	1930-1939	A-154 z 27 lipca 2006 r.
199.	Lwowska 16	dom murowany	I. 20-30 XX w.	
200.	Lwowska 17	dom murowany	I. 30 XX w.	
201.	Lwowska 19	willa murowana z ogrodem	1920-1929	A-171 z 11 sierpnia 2006 r.
202.	Lwowska 19	pomnik (popiersie F. Chopina)	1920-1929	A-171 z 11 sierpnia 2006 r.
203.	Lwowska 24	dom murowany	1905-1909	A-36 z 16 grudnia 1983 r.
204.	Lwowska 24	kapliczka	1 poł. XIX w.	
205.	Łukasiewicza (w pobliżu posesji nr 53, działka 822/4)	budynki przemysłowe dawnej Fabryki Maszyn i Narzędzi Wiertniczych	1917 - 1920	
206.	Łukasiewicza 1	dom murowany	1900-1925	A-136 z 23 lutego 1989 r.
207.	Łukasiewicza 5	dom murowany	1900-1925	A-107 z 3 marca 1987 r.
208.	Łukasiewicza 5	budynek gospodarczy	1900-1925	A-107 z 3 marca 1987 r.
209.	Łukasiewicza 22	dom murowany	pocz. XX w.	
210.	Łukasiewicza 27	dom murowany	1930-1940	

211.	Łukasiewicza 47	dom murowany	I. 20 XX w.	
212.	Łukasiewicza 51	dom murowany	1900-1925	
213.	Łukasiewicza 53	dom drewniany	1900-1925	
214.	Łukasiewicza 62	klasztor S.S. Misjonarek św. Piotra Klawera, murowany	1929–1930	
215.	Łukasiewicza 65	willa „Marta”, murowana	I. 30 XX w.	
216.	Łukasiewicza 69	dom murowany	pocz. XX w.	
217.	Łukasiewicza 71	dom murowany	pocz. XX w.	
218.	Łukasiewicza 82 (d. 78)	kapliczka	1827	
219.	Łukasiewicza 87	dom Kulczyckich, murowany	1890-1910	
220.	Łukasiewicza 89	dom murowany	1900-1925	
221.	Łukasiewicza 90	dom murowany	1900-1925	
222.	Łukasiewicza 96	dom murowany	pocz. XX w.	
223.	Łukasiewicza 100	dom murowany	1900–1925	
224.	Łukasiewicza 108	dom drewniany	1900–1925	
225.	Łukasiewicza 114	dom murowany	1900–1925	
226.	Maczka/Baczyński ego	figura NMP	1959	
227.	Mickiewicza 8	dom murowany	1900-1925	A-205 z 10 września 1990 r.
228.	Mielczarskiego 9	poczta murowana	1907	A-263 z 29 stycznia 1992 r.
229.	Moniuszki 18a (d. 18)	kapliczka z figurą MB (d. Chrystus Frasobliwy)	1800-1849	B-419 z 2 sierpnia 2011 r.
230.	Moniuszki 22	dom drewniany	1900–1925	
231.	Moniuszki 45	dom drewniany	1 ćw. XX w.	
232.	Moniuszki 56	kapliczka	1890–1910	
233.	Mostowa 5	dom drewniany	1900-1925	A-60 z 30 stycznia 1985 r.
234.	Mostowa 5	budynek gospodarczy	1900-1925	A-60 z 30 stycznia 1985 r.
235.	Nad Lubatówką 7	kapliczka	1 ćw. XX w.	
236.	Nadbrzeżna 2	willa „Zacisze”, murowana	1905	A-1043 (d. A-152) z 23 czerwca 1989 r.
237.	Naftowa 8 (w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A.)	kotłownia rafinerii nafty – obiekt murowany	1906	
238.	Naftowa 8 (w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A.)	warsztat mechaniczny rafinerii nafty – obiekt murowany	1906	
239.	Naftowa 8 (w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A.)	budynek destylacji oleju rafinerii nafty – obiekt murowany	1906	
240.	Naftowa 8 (w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A.)	izba pomiarów – obiekt murowany	1953-1960	
241.	Naftowa 8	garaże – obiekt murowany	1953-1960	

	(w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A.)			
242.	Naftowa 8 (w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A.)	odlewnia z zespołu d. Krośnieńskich Warsztatów Remontowych – obiekt murowany	1953-1960	
243.	Naftowa 8 (w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A.)	hale obróbczo-montażowe T-2 z zespołu d. Krośnieńskich Warsztatów Remontowych – obiekt murowany	1953-1960	
244.	Naftowa 8 (w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A.)	kuźnia z zespołu d. Krośnieńskich Warsztatów Remontowych – obiekt murowany	1953-1960	
245.	Naftowa 8 (w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A.)	odlewnia i kotłownia wraz z kominem z zespołu d. Krośnieńskich Warsztatów Remontowych – obiekt murowany	1953-1960	
246.	Naftowa 18	dom murowany	1904	A 1609 (d. 274) z 17 marca 1992 r.
247.	Naftowa 22 (w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A.)	budynek garaży straży ogniowej i magazyny rafinerii nafty – obiekt murowany	1906	
248.	Naftowa 22 (w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A., na północ od wytwórni beczek)	magazyn świec rafinerii nafty – obiekt murowany	1906	
249.	Naftowa 30 (w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A.)	budynek straży ogniowej – obiekt murowany	1906	
250.	Naftowa (w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A., na północ od garaży)	fabryka beczek rafinerii nafty – obiekt murowany	1906	
251.	Naftowa (w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A., na zachód od wytwórni beczek)	magazyn surowców rafinerii nafty – obiekt murowany	1906	
252.	Niepodległości 2	dom murowany	XIX/XX w.	
253.	Niepodległości 10	dom murowany	1900–1939	
254.	Niepodległości 47	dom drewniany	1850-1899	A-484 (d. 100) z 27 czerwca 1986 r.

255.	Niepodległości 50	dom murowany	1900–1925	
256.	Ogrodowa 8	dom murowany	pocz. XX w.	
257.	Ogrodowa 11	dom murowany	pocz. XX w.	
258.	Ogrodowa 13 (d.1)	dom murowany	pocz. XX w.	
259.	Ogrodowa 13 (d.1)	oficyna drewniano – murowana	pocz. XX w.	
260.	Okrzei	park miejski	1930-1939	
261.	Okrzei 22	dom drewniany	pocz. XX w.	
262.	Ordynacka 1	dom murowany	1900-1925	
263.	Ordynacka 2	Hotel "Victoria", murowany	1900-1925	
264.	Ordynacka 3	dom murowany	1900-1925	
265.	Ordynacka 4	dom murowany	1900 - 1925	
266.	Ordynacka 5	dom murowany	1900-1925	
267.	Ordynacka 6	dom murowany	XIX/XX w.	
268.	Orzeszkowej (przy posesji nr 8)	kapliczka	1889	
269.	Orzeszkowej 17	figura Chrystusa	1894	B-397 z 24 lutego 2011 r.
270.	Orzeszkowej 20	dom murowany	1900-1925	
271.	Orzeszkowej 36	dom drewniany	1900-1925	
272.	Paderewskiego (w pobliżu posesji nr 7)	figura NMP	1906	B-275 z 10 listopada 2009 r.
273.	Paderewskiego 1/Podwale	dom murowany	1900-1925	
274.	Paderewskiego 2	dom murowany	1 ćw. XX w.	
275.	Paderewskiego 4	budynek Ubezpieczalni Społecznej, murowany	1900-1925	A-1205 (d. 108) z 9 kwietnia 1987 r.
276.	Paderewskiego 4a	budynek Ubezpieczalni Społecznej, murowany	1900-1925	A-1205 (d. 108) z 9 kwietnia 1987 r.
277.	Paderewskiego 7	Zespół Szkół Muzycznych	1974 r.	
278.	Parkowa	Ogród Jordanowski	1900-1925	
279.	Pawła z Krosna 8	budynek mieszkalno-usługowy, murowany (d. rozlewnia piwa)	pocz. XX w.	A-1069 z 25 stycznia 2013 r.
280.	Piastowska 23	dom murowany	1900-1939	
281.	Piastowska 29	dom murowany		
282.	Piastowska 40 (d.38)	dom drewniany	1900–1939	
283.	Piastowska 46	dom drewniany	1900–1939	
284.	Piastowska 66	dom murowany	1900–1939	
285.	Pigonia 12	dom drewniany	1 ćw. XX w.	
286.	Piłsudskiego 5	kościół parafialny p.w. Św. Trójcy, murowany	1342	A-1408 (d. 9) z 21 listopada 1948, a także wpis do rejestru zabytków przez LWKZ z 6 lutego 1931 r.
287.	Piłsudskiego 5	dzwonnica murowana z zespołu kościoła p.w. Św. Trójcy	1637-1651	A-1408 (d. 9) z 21 listopada 1948, a także wpis do rejestru zabytków przez LWKZ z 6 lutego 1931 r.

288.	Piłsudskiego 5	plebania murowana z zespołu kościoła p.w. Św. Trójcy	1634/1896	A-1408 (d. 9) z 21 listopada 1948, a także wpis do rejestru zabytków przez LWKZ z 6 lutego 1931 r.
289.	Piłsudskiego 5	ogrodzenie z bramą z zespołu kościoła p.w. Św. Trójcy, murowane	1886	
290.	Piłsudskiego 5	cmentarz parafialny przykościelny	XVI-XX w.	
291.	Piłsudskiego 8	dom murowany	1900-1925	A-1440 z 8 lutego 2017 r.
292.	Piłsudskiego 9	dom murowany	1900-1925	
293.	Piłsudskiego 10	dom murowany	1900-1925	
294.	Piłsudskiego 11	dom murowany	1900-1925	
295.	Piłsudskiego 13	dom murowany	1918	
296.	Piłsudskiego 14	Dom Towarzystwa Mieszczańskiego „Zgoda”, murowany; ob. Cech Rzemiosł Różnych	1909	A-1230 z 27 lutego 2014 r.
297.	Piłsudskiego 15	dom murowany	1900-1925	A-369 z 2 października 1997 r.
298.	Piłsudskiego 16	pałac biskupi, murowany; ob. Muzeum Podkarpackie	1550-1599	A-52 z 25 listopada 1952 r.
299.	Piłsudskiego 18	dom murowany	1890-1910	
300.	Piłsudskiego 19	dawna Fabryka Zegarów Wieżowych Michała Mięśowicza, murowana; (ob. Muzeum Rzemiosła)		A-221 z 12 listopada 1990 r.
301.	Piłsudskiego 21	dom murowany	1850-1875	
302.	Piłsudskiego 22	dom murowany	1940-1950	
303.	Piłsudskiego 23	dom murowany	1850-1875	A-215 z 17 listopada 2008 r.
304.	Piłsudskiego 31	dom murowany	1900-1925	
305.	Piłsudskiego 51	dom murowany	1900-1925	
306.	Piłsudskiego 53	dom murowany	1900-1925	
307.	Piłsudskiego 60	dom murowany	1 ćw. XX w.	
308.	Piłsudskiego 68	dom murowany	1 ćw. XX w.	
309.	Pl. Konstytucji 3 Maja (w pobliżu zespołu klasztornego O.O. Kapucynów)	cmentarz wojenny radziecki	1944-1945	
310.	Pl. Konstytucji 3 Maja 2	kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Św., murowany w zespole klasztorne O.O. Kapucynów	1771-1811	A-11 z 21 listopada 1948 r.
311.	Pl. Konstytucji 3 Maja 2	klasztor O.O. Kapucynów, murowany	1771-1811	A-11 z 21 listopada 1948 r.
312.	Pl. Konstytucji 3 Maja 2	ogród w zespole klasztorne O.O. Kapucynów	XVIII-XIX w.	A-11 z 21 listopada 1948 r.
313.	Pl. Konstytucji 3 Maja 2	ogrodzenie z bramą murowane z zespołu klasztorne O.O. Kapucynów	1800-1850	

314.	Pl. Konstytucji 3 Maja 2	figura NMP z zespołu klasztornego O.O. Kapucynów	2 poł. XIX w.	
315.	Pl. Konstytucji 3 Maja	pomnik I. Łukasiewicza	1932	
316.	Pl. Konstytucji 3 Maja	cmentarz wojenny żołnierzy radzieckich	1944	
317.	Pl. Konstytucji 3 Maja 1	dom murowany (d. drukarnia W. Lenika)	1800-1825	
318.	Pl. Konstytucji 3 Maja 3	dom murowany	1900-1925	A-118 z 5 maja 1988 r.
319.	Podkarpacka 1	dom murowany	1922	A-137 z 2 marca 1989 r.
320.	Podwale 1	dom murowany	1875-1900	
321.	Podwale 3	dom murowany	1925	
322.	Podwale 8	dom murowany	1925-1930	
323.	Podwale 10	dom murowany	1875-1910	
324.	Popiełuszki 73	destylarnia ropy naftowej I. Łukasiewicza, murowana; ob. dom	przed 1861	
325.	Popiełuszki 79	d. gumno z zespołu pałacowego (tzw. oficyna), murowane	po 1860	
326.	Popiełuszki 82	dom dyrektora cegielni, murowany	pocz. XX w.	
327.	Popiełuszki 98	budynek mieszkalny z zespołu cegielni, murowany	1918-1919	
328.	Popiełuszki 103	pałac Trzecieckich, murowany	1808	A-130 z 16 stycznia 1989 r.
329.	Popiełuszki 103	park z zespołu pałacowego	1800-1825	A-130 z 16 stycznia 1989 r.
330.	Popiełuszki 119	dom murowany	pocz. XX w.	
331.	Popiełuszki 123	budynek zarządu cegielni, murowany	ok. 1900	
332.	Popiełuszki 125	budynek garnczarni i kaflarni z zespołu cegielni, murowany	I. 80-te XIX w.	
333.	Portiusa 2 / Rynek	dom murowany	1890-1910	A-21 z 30 września 1982 r.
334.	Portiusa 4	kamienica	XIX/XX w.	A-1470 z 24 czerwca 2017 r.
335.	Portiusa 5	organistówka murowana	1700-1725	
336.	Portiusa 5	figura NMP	XIX/XX w.	
337.	Powstańców Śląskich 3	figura NMP	1933	
338.	Powstańców Śląskich 5	dom drewniany	1900-1910	
339.	Powstańców Śląskich 37	szkoła murowana	1875-1925	
340.	Powstańców Śląskich 45	figura św. Rodziny	1912	
341.	Powstańców Śląskich 45	dom murowany	1890-1910	
342.	Powstańców Śląskich 82	dom drewniany	XIX/XX w.	
343.	Powstańców Śląskich 103	dom drewniany	1890-1910	
344.	Powstańców Warszawskich 7	dom drewniany	XIX/XX w.	

345.	Powstańców Warszawskich 46	kapliczka	1807	
346.	Powstańców Warszawskich 52	kapliczka	1887	
347.	Powstańców Warszawskich 56	dom murowany	1900-1925	
348.	Powstańców Warszawskich 58	dom murowany	1925	
349.	Powstańców Warszawskich (przy posesji nr 58)	pomnik poległych w I wojnie św.	1 ćw. XX w.	
350.	Powstańców Warszawskich 63	krzyż przydrożny, drewniany	1 poł. XX w.	
351.	Powstańców Warszawskich 69	dom murowany	1890-1910	
352.	Powstańców Warszawskich 85	dom drewniany	1850-1899	
353.	Powstańców Warszawskich 89a	dom drewniany	XIX/XX w.	
354.	Powstańców Warszawskich 91	kapliczka	1850-1875	
355.	Powstańców Warszawskich 99	dom murowany	I. 20-te XX w.	
356.	Prochownia 4	dom Dunikowskiego, murowany	1890-1910	A-175 z 9 listopada 1989 r.
357.	Prusa 2	dom drewniano-murowany	pocz. XX w.	
358.	Prusa 4	dom drewniany	1890-1900	
359.	Prusa 6a	dom drewniany	XIX/XX w.	
360.	Prusa 12	dom drewniany	1875-1900	
361.	Prusa 34	dom drewniany	1875-1899	
362.	Prusa 78	dom drewniany	1880-1900	
363.	Prusa 89	dom drewniany	1880-1900	
364.	Prusa 94	dom murowany	pocz. XX w.	
365.	Pużaka 20	dom murowany	1 ćw. XX w.	
366.	Pużaka 53	dom murowany	1920-1929	
367.	Reymonta 4a/Nad Badoniem	kapliczka	k. XIX w.	
368.	Reymonta 5	dom drewniany	1890-1900	
369.	Reymonta 11/Prusa	figura NMP	1875-1900	
370.	Różana 10a	dom drewniany	XIX/XX w.	
371.	Rynek 1	dom murowany (ob. PWSZ w Krośnie)	1600-1650; 1800-1899	A-1 z 21 września 1982 r.
372.	Rynek 1a	Kamienica, (ob. PWSZ w Krośnie)	1600-1650; 1800-1899	A-2 z 21 września 1982 r.
373.	Rynek 2	dom murowany	1600-1699	A-3 z 21 września 1982 r.
374.	Rynek 3	dom murowany	1600-1699	A-4 z 22.09.1982
375.	Rynek 4	dom murowany	1600-1699	A-485 (d. 5) z 23 września 1982 r.
376.	Rynek 5	dom „Curia Praetoriana”, murowany	1500-1525	A-6 z 23 września 1982 r.
377.	Rynek 6	dom murowany	1500-1525	A-7 z 24 września 1982 r.

378.	Rynek 7	kamienica „Wójtowska”	1490-1510	277/ZN/60 z 1 czerwca 1960 r.
379.	Rynek 8	dom murowany	1500-1525	A-8 z 24 września 1982 r.
380.	Rynek 9	dom murowany	1800-1850	A-1283 (d. 328) z 20 stycznia 1995 r.
381.	Rynek 10	kamienica	1800-1899	A-282 z 1 sierpnia 2008 r.
382.	Rynek 11	dom murowany	1800-1899	A-1394 (d. 9) z 24 września 1982 r.
383.	Rynek 12	dom murowany	1800-1899	A-10 z 24 września 1982r.
384.	Rynek 13	dom murowany		A-11 z 27 września 1982r.
385.	Rynek 14	dom murowany		A-12 z 27 września 1982r.
386.	Rynek 15	dom murowany		A-13 z 27 września 1982r.
387.	Rynek 16	dom murowany	1800-1899	A-529 (d. 14) z 28 września 1982 r.
388.	Rynek 17	dom murowany		A-15 z 28 września 1982r.
389.	Rynek 18	dom murowany	1800-1899	A-16 z 28 września 1982r.
390.	Rynek 19	dom murowany	1800-1899	A-17 z 28 września 1982r.
391.	Rynek 20	dom murowany	1800-1899	A-18 z 29 września 1982r.
392.	Rynek 21	dom murowany	1800-1899	A-19 z 29 września 1982r.
393.	Rynek 22	dom murowany	1800-1899	A-20 z 29 września 1982r.
394.	Rynek 23/Piłsudskiego 1	dom murowany	1800-1899	A-22 z 30 września 1982r.
395.	Rynek 24/Piłsudskiego	dom murowany	1500-1525	A-23 z 1 października 1982 r.
396.	Rynek 25	dom murowany	1500-1525	A-24 z 1 października 1982 r.
397.	Rynek 26	dom murowany	1500-1525	A-25 z 1 października 1982 r.
398.	Rynek 27	dom murowany	1500-1525	A-26 z 1 października 1982 r.
399.	Rynek 28/Słowackiego 1	dom murowany	1500-1525	A-27 z 1 października 1982 r.
400.	Sienkiewicza 4	dom murowany	1900-1925	
401.	Sienkiewicza 12	Gmach Sądu, murowany	1913	A-1361 (d. 239) z 7 czerwca 1991 r.
402.	Sienkiewicza 13	dom murowany	1900-1925	
403.	Sikorskiego 1	dom murowany	I. 30 XX w.	
404.	Sikorskiego 4	dom drewniany	I. 20-30 XX w.	
405.	Sikorskiego 8	dom murowany	I. 30 XX w	
406.	Sikorskiego 16	dom murowany	I. 20-30 XX w.	

407.	Sikorskiego 20	dom drewniany	I. 20-30 XX w.	
408.	Sikorskiego 32	dom murowany	1925	
409.	Skargi 1	bursa Seminarium Nauczycielskiego, murowana; ob. szkoła podstawowa nr 1	1900-1925	
410.	Skargi 2	gmach Szkoły Realnej; ob. liceum ogólnokształcące nr 1	1905	
411.	Skargi 3	Seminarium Nauczycielskie Męskie, murowane; ob. gimnazjum nr 1	1891	A-1188 (d. 336) z 1 sierpnia 1995 r.
412.	Skargi 5	dom murowany	1900-1925	
413.	Słowackiego 2	dom murowany	1900-1925	
414.	Słowackiego 4	dom murowany	1900-1925	
415.	Słowackiego 6	dom murowany	1900-1925	
416.	Słowackiego 8	dom murowany	1900-1925	
417.	Słowackiego 9	dom murowany	1900-1925	
418.	Słowackiego 10	dom murowany	1908	
419.	Słowackiego 16	dom murowany	1900-1925	
420.	Słowackiego 20	dom murowany	1900-1925	
421.	Słowackiego 22	dom murowany	1900-1925	
422.	Stapińskiego 6	kapliczka	1 poł. XX w.	
423.	Stapińskiego 6	dom murowany (dworek)	1890-1910	A-217 z 5 listopada 1990 r.
424.	Stapińskiego 14	dom drewniany	XIX/XX w.	
425.	Stapińskiego 20 (d. 26)	dom drewniany	1 ćw. XX w.	
426.	Stapińskiego 21	dom murowany	pocz. XX w.	
427.	Stapińskiego 37	dom drewniany	1900-1925	
428.	Stapińskiego 41	kapliczka	1899	
429.	Stapińskiego 73	kapliczka	1891	
430.	Stapińskiego 73	dom drewniany	1932	
431.	Staszica 1	dom drewniany	1909	A-151 z 23 czerwca 1989 r.
432.	Staszica 2	Gmach Rady Powiatowej, murowany; ob. UM Krosno	1904-1905	
433.	Staszica 3-5	willa murowana z ogrodem	1900-1925	A-291 z 31 marca 1993 r.
434.	Staszica 10	dom murowany	1906	A-31 z 23 listopada 2000 r.
435.	Staszica 21	dom murowany	1900-1925	
436.	Staszica 22	dom murowany	1900-1914	
437.	Staszica 23	dom murowany	1900-1925	
438.	Stroma (w pobliżu posesji nr 1)	kapliczka	1890	
439.	Szczepanika 1	dom murowany	1900-1925	
440.	Szczepanika 2	dom murowany	1826	
441.	Szpetnara 9	bursa Gimnazjum Miejskiego, murowana ob. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2	1900-1925	A-111 z 25 sierpnia 1987 r.
442.	Szuby 2/Drzymały 16	dom drewniany	1900-1925	
443.	Szuby 23	dom drewniany	XIX/XX w.	
444.	Szuby 38	kapliczka	1884	

445.	Szuby 40	dom drewniany	1890–1910	
446.	Ściegiennego 23	dom drewniany	1925	
447.	Ślącza 3	dom drewniany	4 ćw. XIX w.	
448.	Ślącza 8a/Żeromskiego	figura MB	1901	
449.	Ślącza 9	dom drewniany	pocz. XX w.	
450.	Tkacka 7	dom murowany	1900-1925	
451.	Tkacka 28	dom murowany	1900-1925	
452.	Tkacka 30	dom murowany	1900-1925	
453.	Tysiąclecia 1 (w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A)	hala rozbieralni urządzeń wiertrniczych z zespołu d. Krośnieńskich Warsztatów Remontowych – obiekt murowany	1953-1960	
454.	Tysiąclecia (w zespole ZUNiG, ob. PGNiG Technologie S.A, na północ od nr 14)	hala remontowa i zajezdnia PKS – obiekt murowany	1953-1960	
455.	Walslebena 5	dom murowany	1900-1925	
456.	Walslebena 6	dom murowany	1925-1949	
457.	Walslebena 7	dom murowany	1925-1949	
458.	Walslebena 10	dom murowany	1925-1949	
459.	Walslebena 12	dom murowany	1925-1949	
460.	Wiejska 12	dom drewniany	pocz. XX w.	
461.	Wiejska 17	dom drewniany	1 ćw. XX w.	
462.	Wiejska 19	kapliczka	1850-1875	
463.	Wiejska 19	dom drewniany	1900-1925	
464.	Wiejska 23	dom drewniany	I. 20-30 XX w.	
465.	Wiejska 40	dom drewniany	1900-1925	
466.	Wiejska 40	kapliczka	1875	
467.	Wiejska 40	figura św. Rodziny	1925	
468.	Wieniawskiego 61	kapliczka	1887	
469.	Wierzbowa 12	dom drewniany	pocz. XX w.	
470.	Wierzbowa 12	kapliczka	1862	
471.	Wierzbowa 50	kapliczka	1907	
472.	Wisze 3	dom drewniany	1 ćw. XX w.	
473.	Wojska Polskiego 1	dom murowany	ok. 1925	
474.	Wojska Polskiego 4	figura NMP	1945-1960	
475.	Wojska Polskiego 4	dom murowany	1900-1925	A-127 5 listopada 1989 r.
476.	Wojska Polskiego 6-8	dom murowany	1900-1925	A-124 z 9 września 1988r.
477.	Wojska Polskiego 10	dom murowany	1900-1925	A-123 z 9 września 1988r.
478.	Wojska Polskiego 12	dom drewniany	1890-1910	A-129 z 6 grudnia 1989 r.
479.	Wojska Polskiego 14	dom murowany	1900-1925	A-125 z 10 października 1988 r.
480.	Wojska Polskiego 15	dom murowany	1950	

481.	Wojska Polskiego 22	dom „Wojnarówka”, murowany	1897	A-133 z 3 lutego 1989 r.
482.	Wojska Polskiego 32	dom murowany	1 ćw. XX w.	
483.	Wolności 6	dom murowany	I. 30 XX w.	
484.	Wolności 8	dom murowany	I. 20-30 XX w.	
485.	Wyspiańskiego 66	dom drewniany	1920-1939	
486.	Wyszyńskiego	most na Badoniu, murowany	1892 r.	A-215 z 5 listopada 1990 r.
487.	Wyszyńskiego	cmentarz rzymsko-katolicki, ob. komunalny	po 1913 r.	
488.	Wyszyńskiego/ Suchodolska	pomnik poległych w I wojnie św.	1 ćw. XX w.	
489.	Wyszyńskiego 36	dom drewniany	1 ćw. XX w.	
490.	Wyszyńskiego 66	dom drewniany	1 ćw. XX w.	
491.	Wyszyńskiego 72	kapliczka z figurą św. Floriana	1 ćw. XX w.	
492.	Wyszyńskiego 75	figura św. Antoniego	1921	
493.	Wyzwolenia 7	dom murowany	I. 20-30 XX w.	
494.	Zagórze 1	dom murowany	1 ćw. XX w.	
495.	Zjazdowa 3	dom murowany	1900-1925	
496.	Zjazdowa 6	dom murowany	1900-1925	
497.	Żeromskiego (w pobliżu posesji nr 22)	figura Chrystusa	1938	
498.	Żeromskiego 116	dom drewniany	XIX/XX w.	
499.	Żółkiewskiego 17	dom drewniany	1 ćw. XX w.	
500.	Żółkiewskiego 41	figura NMP	1905	B-11 z 10 grudnia 1999 r.
501.	Żwirki i Wigury 3	budynek d. jadalni i sali gimnastycznej Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich, murowany	1937-1938	A-1444 z 15 lutego 2017 r.

Tabela 8. Wykaz obiektów zabytkowych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków Nieruchomych położonych na terenie miasta Krosna. Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków Nieruchomych położonych na terenie miasta Krosna.

9.6.3. Stanowiska archeologiczne.

Na terenie miasta Krosna znajdują się stanowiska archeologiczne, które są śladem materialnej działalności ludzkiej w przeszłości. Stanowiska występujące na obszarze miasta pochodzą z różnych okresów dziejowych m.in.: okresu prahistorycznego, neolitu, epoki brązu, epoki kamiennej. Wykaz stanowisk przedstawia tabela poniżej.

STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE					
Lp.	Nr stan. w miejscowości	Nr AZP i nr stan. na obszarze	Funkcja obiektu	Kultura	Bliższa chronologia
1.	1	110-74/51	osada	Kultura prapolska	X - XI w.
2.	2	110-74/49	osada	kultura przeworska	okres lateński
3.	3	110-74/52	osada	Kultura przeworska	Okres rzymski
4.	4	110-74/65	ślad osadnictwa	kultura łużycka	III – IV, epoka brązu
5.	5	110-74/50	punkt osadniczy	Kultura łużycka, prapolska	Wczesne średniowiecze

6.	6	110-74/54	osada	Kultura prapolska	wczesne średniowiecze
7.	7	110-74/55	obiekt sakralny	Kultura prapolska	wczesne średniowiecze
8.	8	110-74/56	punkt osadniczy	kultura łużycka	--
9.	9	110-74/57	punkt osadniczy	Kultura prapolska	wczesne średniowiecze
10.	10	110-74/58	punkt osadniczy	--	neolit
11.	11	110-74/60	cmentarzysko szkieletowe	Kultura prapolska	wczesne średniowiecze
12.	12	110-74/61	punkt osadniczy	Kultura prapolska	wczesne średniowiecze
13.	13	110-74/62	śląd osadnictwa	--	neolit
14.	14	110-74/63	śląd osadnictwa	kultura przeworska	Okres rzymski
15.	15	110-74/64	śląd osadnictwa	kultura prahistoryczna, prapolska	Wczesne średniowiecze
16.	16	110-74/48	cmentarzysko szkieletowe	kultura ceramiki sznurowej	neolit
17.	17	110-74/32	punkt osadniczy	kultura prahistoryczna	--
18.	18	110-74/33	śląd osadnictwa	--	neolit
19.	19	110-74/35	punkt osadniczy	--	wczesna epoka brązu
20.	20	110-74/36	śląd osadnictwa	--	epoka kamienna
21.	21	110-74/37	punkt osadniczy	kultura prahistoryczna	--
22.	22	110-74/38	śląd osadnictwa	--	wczesna epoka brązu
23.	23	110-74/39	śląd osadnictwa	kultura prapolska, prahistoryczna	wczesne średniowiecze
24.	27	110-74/43	śląd osadnictwa	kultura prahistoryczna	--
25.	28	110-74/44	śląd osadnictwa	kultura prahistoryczna	--
26.	29	110-74/45	śląd osadnictwa	kultura prahistoryczna	--
27.	30	110-74/46	śląd osadnictwa	kultura ceramiki wstęgowej rytej	I faza neolitu
28.	31	110-74/47	śląd osadnictwa	kultura prahistoryczna	neolit
29.	32	110-74/53	punkt osadniczy	kultura prapolska	XII w.
30.	33	110-74/66	śląd osadnictwa	kultura ceramiki sznurowej	neolit
31.	37	110-73/1	śląd osadnictwa	kultura ceramiki sznurowej	neolit
32.	41	110-73/3	śląd osadnictwa	kultura prahistoryczna	--
33.	43	110-73/15	śląd osadnictwa	kultura prahistoryczna	epoka kamienna
34.	44	110-73/16	śląd osadnictwa	--	epoka kamienna
35.	45	110-73/17	osada	--	p. faza wczesnego średniowiecza
36.	46	110-73/40	śląd osadnictwa	--	wczesne średniowiecze
37.	47	111-74/27	śląd osadnictwa	--	wczesne średniowiecze
38.	48	111-74/28	śląd osadnictwa	kultura przeworska	późny okres wpl. rzymskich
39.	49	111-74/29	śląd osadnictwa	--	epoka brązu
40.	50	111-74/30	śląd osadnictwa	--	okres prahistoryczny
41.	51	111-74/31	śląd osadnictwa	--	Okres wpływ

					rzymskich
42.	52	111-74/32	śląd osadnictwa	--	neolit
43.	55	111-74/33	śląd osadnictwa	kultura ceramiki sznurowej	neolit
44.	57	111-74/34	śląd osadnictwa	--	Okres wędrówki ludów
45.	58	111-74/35	śląd osadnictwa	--	okres prahistoryczny, wczesne średniowiecze
46.	59	111-74/36	śląd osadnictwa	--	epoka brązu
47.	60	111-74/37	śląd osadnictwa	--	Neolit - wczesna epoka brązu
48.	61	111-74/38	śląd osadnictwa, osada	--	Schyłek neolitu – wczesna epoka brązu
49.	62	111-74/39	śląd osadnictwa	--	epoka kamienia
50.	63	111-74/40	osada	--	wczesne średniowiecze
51.	64	111-74/41	śląd osadnictwa osada	--	epoka kamienia, epoka brązu, wczesne średniowiecze
52.	65	111-74/42	śląd osadnictwa, osada	--	okres prahistoryczny, wczesne średniowiecze
53.	66	111-74/43	śląd osadnictwa		okres prahistoryczny, wczesne średniowiecze
54.	67	111-74/44	śląd osadnictwa, osada	kultura ceramiki wstęgowej rytej, kultura przeworska	Neolit, neolit – epoka brązu, późny okres wpływów rzymskich
55.	68	111-74/45	śląd osadnictwa	--	neolit, epoka brązu, okres prahistoryczny
56.	69	111-74/46	śląd osadnictwa	--	epoka brązu
57.	70	111-74/47	śląd osadnictwa	--	epoka brązu
58.	71	111-74/48	śląd osadnictwa	--	okres prahistoryczny
59.	72	111-74/49	śląd osadnictwa	--	epoka brązu
60.	73	111-74/50	śląd osadnictwa	--	wczesna epoka brązu
61.	74	111-74/51	śląd osadnictwa	--	epoka brązu
62.	75	111-74/52	śląd osadnictwa	--	Neolit - wczesna epoka brązu
63.	76	111-74/53	śląd osadnictwa	--	wczesna epoka brązu
64.	77	111-74/54	śląd osadnictwa	--	Wczesna epoka brązu
65.	78	111-74/55	śląd osadnictwa	--	neolit - wczesna epoka brązu
66.	79	111-74/56	śląd osadnictwa	--	wczesna epoka

					brązu
67.	80	111-74/57	śląd osadnictwa	--	neolit - wczesna epoka brązu
68.	81	111-74/58	śląd osadnictwa, osada	--	neolit - wczesna epoka brązu, epoka brązu
69.	82	111-74/59	śląd osadnictwa, osada	Kultura przeworska	Paleolit schyłkowy, epoka kamienia, neolit, neolit – wczesna epoka brązu, okres wpływów rzymskich
70.	83	111-74/60	śląd osadnictwa, osada	--	wczesna epoka brązu, okres prahistoryczny
71.	84	111-74/61	osada	kultura przeworska	późny okres wpływów rzymskich
72.	85	111-74/62	śląd osadnictwa	--	okres prahistoryczny
73.	86	111-74/63	śląd osadnictwa	--	neolit
74.	87	111-74/64	osada	--	okres prahistoryczny
75.	88	111-74/65	śląd osadnictwa	--	okres prahistoryczny
76.	89	111-74/66	osada	--	wczesne średniowiecze
77.	90	111-74/67	śląd osadnictwa	--	Schyłek neolitu – wczesna epoka brązu
78.	91	111-74/68	osada	--	wczesne średniowiecze
79.	92	111-74/69	śląd osadnictwa	--	Neolit – wczesna epoka brązu
80.	93	111-74/70	śląd osadnictwa	--	epoka kamienna, okres prahistoryczny
81.	94	111-74/71	śląd osadnictwa	--	wczesna epoka brązu
82.	95	111-74/72	śląd osadnictwa	--	Neolit – wczesna epoka brązu
83.	96	111-74/73	śląd osadnictwa	--	epoka brązu

Tabela 9. Wykaz stanowisk archeologicznych na obszarze miasta Krosna. Źródło: Karty ewidencyjne zabytków archeologicznych.

Poniżej została przedstawiona lista stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków województwa podkarpackiego:

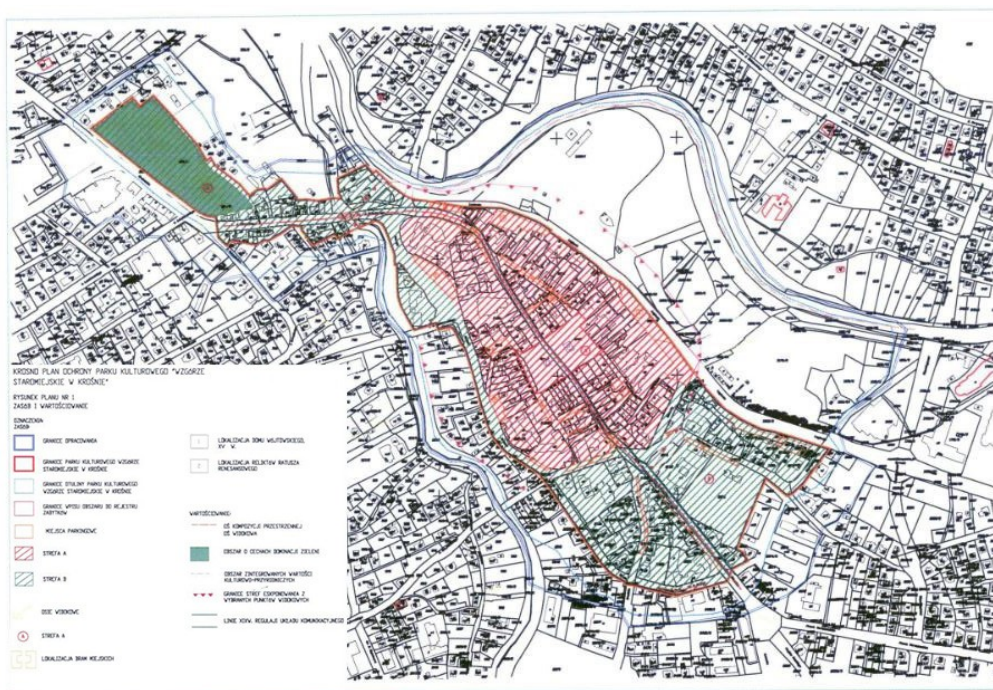
- stanowisko nr 1 AZP 110-74/51 – osada, relikty murów miejskich – rejestr zabytków nr C-1,
- stanowisko nr 2 AZP 110-74/49 – osada – rejestr zabytków nr 459/69,
- stanowisko nr 3 AZP 110-74/52 – osada – rejestr zabytków nr 449/68.

9.6.4. Park Kulturowy Wzgórze Staromiejskie w Krośnie.

Park Kulturowy Wzgórze Staromiejskie w Krośnie został utworzony na mocy Uchwały Nr IV/111/2019 Rady Miasta Krosna z dnia 25 stycznia 2019 r. Zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie i opiece nad zabytkami Park Kulturowy stanowi jeden z rodzajów form ochrony zabytków. Celem utworzenia parku kulturowego jest ochrona krajobrazu kulturowego oraz zachowanie wyróżniających się krajobrazowo

terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej. Park Kulturowy Wzgórze Staromiejskie w Krośnie został podzielony na dwie strefy: Strefę A obejmującą tereny Wzgórza Staromiejskiego oraz Strefę B obejmującą pozostałe tereny w granicach Parku. Głównym celem utworzenia parku była poprawa jakości przestrzeni publicznej oraz zagwarantowanie ochrony historycznej części miasta. Ustalenia jakie zostały wprowadzone na terenie Parku Kulturowego Wzgórze Staromiejskie pozwalają na zmniejszenie skali problemów estetyczno – przestrzennych, związanych z szyldami reklamowymi, urządzeniami technicznymi, lokalizacją małej architektury, prowadzeniem prac budowlanych, organizacją imprez, prowadzeniem ogródków gastronomicznych oraz usług handlu. Zgodnie z § 3, ust. 1. materialne i krajobrazowe dziedzictwo kulturowe na obszarze Parku chroni się poprzez:

- 1) zachowanie i ekspozycję dziedzictwa kulturowego i krajobrazu historycznego układu urbanistycznego Krosna,
- 2) ochronę historycznej linii zabudowy oraz form architektonicznych,
- 3) ochronę funkcjonalną i kompozycyjną zieleni miejskiej, szczególnie historycznych ogrodów, skwerów oraz zieleni stoków Wzgórza Staromiejskiego, z dopuszczeniem rewaloryzacji terenów zielonych,
- 4) ochronę osi, ciągów i punktów widokowych umożliwiających bliskie i dalekie widoku na charakterystyczne elementy zagospodarowania obszaru, ze szczególnym uwzględnieniem widoków na Wzgórze Staromiejskie, oraz widoków z obszaru Parku na charakterystyczne elementy zagospodarowania miasta,
- 5) ochronę krajobrazu kulturowego poprzez przeciwdziałanie nadmiernej rozbudowie działalności handlowej i usługowej, ingerującej w formę architektoniczną obiektów zabytkowych bądź zakłócającej ich ekspozycję, jak również ingerującej lub zakłócającej możliwość ekspozycji przestrzeni publicznej lub sprzecznej z tradycją kulturową Parku i związaną z nią estetyką,
- 6) wprowadzenie na mocy niniejszej uchwały zakazów i ograniczeń w zakresie prowadzenia robót budowlanych, działalności handlowej i usługowej, umieszczania nośników reklamowych i nośników informacji wizualnej oraz zbierania odpadów,
- 7) dążenie do ograniczenia ruchu pojazdów w obrębie najstarszej części miasta.

Rysunek 6. Plan Ochrony Parku Kulturowego „Wzgórze Staromiejskie w Krośnie” . Źródło: Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr IV/111/2019 Rady Miasta Krosna z dnia 25 stycznia 2019 r.

10. Krajobraz miasta Krosna.

Przez termin krajobraz należy rozumieć postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowane w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka.

Krosno zachowało czytelne, średniowieczne rozplanowanie centralnej części miasta. Otoczone murami, zlokalizowane na wzniesieniu pierwotne miasto posiadało kształt owalnicy i zlokalizowane było w widłach Wisłoka i Lubatówki. Założenie stanowiło zwarty układ urbanistyczny o regularnym kształcie z czworokątnym rynkiem i wychodzącymi z niego ulicami. Najstarszym budynkiem w obrębie rynku był kamienny dom wójtowski, który został zastąpiony w XVI w. ratuszem. Miasto posiadało rozbudowany system obronny w postaci bram przy ul. Krakowskiej i ul. Węgierskiej oraz basztów. W granicach obwarowań znajdowały się: kościół parafialny XIV-XVII w., kościół i klasztor oo. franciszkanów XIII-XVI w. oraz Pałac Biskupi. Poza bramami miasta powstawały przedmieścia. Jednym z nich było przedmieście Dolne, które stało się ośrodkiem gospodarczym. Ważnym elementem w krajobrazie miasta Krosna odgrywają rozwijające się w okresie międzywojennym zakłady wytwarzające szkoła budowlane i wyroby szklane. Poszczególne obręby posiadają swoje odrębne cechy, wynikające z kwestii ekonomicznych, administracyjnych oraz momentu przyłączenia do Krosna. Charakteryzują się własną strukturą przestrzenną, jak również gospodarczą i społeczną. Na terenie miasta występują wartościowe zabytki ruchome, które ze względu na miejsce występowania zostały podzielone na: zabytki należące do wyposażenia świątyń i klasztorów, zgromadzone w muzeach, nagrobki krośnieńskich nekropolii, pomniki, kapliczki oraz figury przydrożne.

Krajobraz kulturowy miasta Krosna jest kształtowany od XVI w. Jednym z najistotniejszych obszarów kulturowych w granicach administracyjnych Krosna jest układ urbanistyczny wpisany do rejestru zabytków (A-376 z dnia 27 sierpnia 2009 r.) wraz z warstwami kulturowymi miasta.

Miasto Krosna powinno realizować działania zmierzające do ochrony wartości kulturowych przede wszystkim poprzez wskazywanie ustaleń z zakresu ochrony zabytków, dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej w aktach prawa miejscowego, ustanowienie w formie uchwały rady gminy obszarów lub obiektów chronionych bądź w drodze rozporządzenia wojewody o wpisie do rejestru zabytków. Ponadto w celu odpowiedniego zabezpieczenia walorów krajobrazowych najcenniejszych kulturowo obszarów zaleca się również podjęcie działań prowadzących do realizacji uchwały w zakresie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane.

Do podstawowych elementów krajobrazu i tożsamości miasta Krosna należy zaliczyć: obszary zwartej zabudowy miejskiej, krajobrazy rolnicze, obszary leśne, zbiorniki i ciek wodne. W krajobrazie miasta na szczególną uwagę zasługuje historyczny układ urbanistyczny w skład którego wchodzi zabytkowe obiekty i zespoły obiektów, m.in.: Kościół Świętej Trójcy, zespół kościelny o.o. Franciszkanów, pałac Biskupów Przemyskich.

Wśród działań ukierunkowanych na zachowanie wartości obiektów dziedzictwa kulturowego uznaje się organizacyjne i finansowe wsparcie ochrony obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie Miasta. Miasto Krosno posiada Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2008 - 2012, przyjęty uchwałą Rady Miasta Krosna Nr XIX/308/07 z dnia 28 grudnia 2007 r., w którym wskazuje zadania w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. Na dzień sporządzania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna” miasto nie posiada aktualnego Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.

11. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.

Na dzień sporządzania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna”, Sejmik Województwa nie uchwalił audytu krajobrazowego dla województwa podkarpackiego.

12. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem.

12.1. Struktura społeczno – demograficzna miasta.

12.1.1. Zagadnienia demograficzne.

Łączna liczba ludności w mieście Krosno na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 45 944 osoby. Średnia gęstość zaludnienia wg danych z 31.12.2020 r. wynosi ok. 1 056 osób na km², a w 2010 r. wynosiła 1 092 os./km².

Zmiany ludnościowe na terenie miasta Krosna w poszczególnych latach przedstawia poniższe zestawienie:

rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	47 516	47 348	47 307	47 223	46 934	46 775	46 565	46600	46511	46291	45 944
mężczyźni	22 490	22 417	22 389	22 320	22 172	22 084	22 065	22 052	21 985	21855	21 668
kobiety	25 026	24 931	24 918	24 903	24 762	24 691	24 500	24 548	24 526	24436	24 276

Tabela 10. Zmiany ludnościowe na terenie miasta Krosna w latach 2010-2020. Źródło: GUS.

W ciągu ostatnich dziesięciu lat liczba mieszkańców na terenie miasta Krosna zmniejszyła się.

Struktura ludności wg płci i wieku w latach 2010-2020:

rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	47 516	47 348	47 307	47 223	46 934	46 775	46 565	46600	46511	46291	45 944
<u>W wieku przed-produkcyjnym:</u>	<u>6 746</u>	<u>6 633</u>	<u>6 606</u>	<u>6 592</u>	<u>6 524</u>	<u>6 427</u>	<u>6 338</u>	<u>6 338</u>	<u>6 345</u>	<u>6 285</u>	<u>6 230</u>
Mężczyźni	3 468	3 420	3 389	3 360	3 320	3 256	3 259	3 246	3 258	3 236	3 215
Kobiety	3 278	3 213	3 217	3 232	3 204	3 171	3 079	3 087	3 087	3 049	3 015
<u>W wieku produkcyjnym</u>	<u>32 462</u>	<u>32 041</u>	<u>31 660</u>	<u>31 146</u>	<u>30 566</u>	<u>30 075</u>	<u>29 529</u>	<u>29 143</u>	<u>28 711</u>	<u>28 255</u>	<u>27 763</u>
Mężczyźni	16 503	16 377	16 248	16 062	15 795	15 632	15 409	15 252	15 016	14 767	14 481
Kobiety	15 959	15 664	15 412	15 084	14 771	14 443	14 120	13 891	13 695	13 488	13 282
<u>W wieku poprodukcyjnym</u>	<u>8 308</u>	<u>8 674</u>	<u>9 041</u>	<u>9 485</u>	<u>9 844</u>	<u>10 273</u>	<u>10 698</u>	<u>11 124</u>	<u>11 455</u>	<u>11 751</u>	<u>11 951</u>
Mężczyźni	2 519	2 620	2 752	2 898	3 057	3 196	3 397	3 554	3 711	3 852	3 972
Kobiety	5 789	6 054	6 289	6 587	6 787	7 077	7 301	7 570	7 744	7 899	7 979

Tabela 11. Struktura ludności miasta Krosna w latach 2010-2020 r. Źródło: GUS.

Ruch naturalny ludności (31.12.2020 r.) :

miasto	W liczbach bezwzględnych			
	liczba ludności	urodzenia	zgony	przyrost naturalny
	45 944	373	553	-180

Tabela 12. Ruch naturalny ludności miasta Krosna w dniu 31.12.2020 r. Źródło: GUS.

Przyrost naturalny na terenie miasta Krosno, zgodnie z danymi GUS na 2020 r. jest ujemny, liczba zgonów przewyższa liczbę urodzeń.

Zgodnie z powyższymi tabelami, w mieście obserwuje się spadek liczby ludności. Jednak w porównaniu z innymi średnimi miastami, spadek liczby ludności jest stopniowy. Miasto narażone jest na zmiany w strukturze.

W oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego (*Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030*, www.stat.gov.pl) przeprowadzono analizę demograficzną dla miasta Krosna. Przewiduje się, że w perspektywie do 2030 r. liczba mieszkańców kształtować się będzie na poziomie 42 085 osób, co oznacza spadek o około 8,4% w stosunku do stanu obecnego.

Tworząc na terenie miasta przede wszystkim nowe miejsca pracy, wzmacniając zaplecze socjalne, edukacyjne oraz kulturalne można uzyskać zmniejszenie odpływu ludności z Gminy Miasto Krosno. Przy aktualnym trendzie wzrostu komfortu życia należy mieć na uwadze, aby nowe miejsca pracy gwarantowały rozwój zawodowy oraz atrakcyjne wynagrodzenie. Czynnikiem zachęcającym do zamieszkania w mieście są również dobrze rozwinięte zasoby mieszkaniowe, które należy rozwijać.

12.1.2. Zatrudnienie.

Na terenie miasta Krosna wysoki jest wskaźnik zatrudnienia w sektorze przemysłowym, głównie w branży motoryzacyjnej, przetwórstwa tworzyw sztucznych oraz lotnictwie. Mieszkańcy miasta zatrudnieni są przede wszystkim w sektorze prywatnym.

Stopa bezrobocia w Krośnie od wielu lat utrzymuje się na niskim poziomie, który jest jednym z najniższych w kraju. Od roku 2013 liczba osób bezrobotnych efektywnie spada. Największa liczba osób pozostających bez pracy występowała w 2013 r. (2 604 osób), od tego roku liczba osób pozostających bez pracy ulega stopniowemu zmniejszeniu. Obecnie według badań GUS na 2020 r. wynosi ona 947 osób. Stopa bezrobocia wynosi 3,2 %.

Na obszarze powiatu krośnieńskiego poziom bezrobocia na 2020 r. wyniósł 5,1%, co stanowi wskaźnik niższy niż poziom bezrobocia w województwie podkarpackim (7,9 %).

W strukturze bezrobotnych pod względem płci liczba bezrobotnych mężczyzn (50,4 %) jest bliska liczbie bezrobotnych kobiet (49,6%). Sytuacja w minionych latach była znacznie inna, to liczba bezrobotnych kobiet była znacznie większa niż mężczyzn, np.: w roku 2013 liczba bezrobotnych kobiet była aż o 184 osoby większa aniżeli liczba bezrobotnych mężczyzn.

Bezrobotni miasta Krosna zarejestrowani:

rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	2305	2208	2600	2604	2123	1796	1415	1003	789	695	947
mężczyźni	1071	1015	1231	1210	998	847	638	491	374	348	477
kobiety	1234	1193	1369	1394	1125	949	777	512	415	347	470

Tabela 13. Zarejestrowani bezrobotni miasta Krosna. Źródło: GUS

Widoczną cechą rynku pracy jest duża liczba bezrobotnych wśród grupy osób powyżej 50 roku życia. Wpływ na ww. tendencję ma za pewne szereg czynników, przede wszystkim proces starzenia się społeczeństwa, ale również brak odpowiednich kwalifikacji osób powyżej 50 roku życia.

W celu utrzymania niskiego bezrobocia należy wprowadzić nowe tereny o przeznaczeniu pod usługi, produkcję oraz wprowadzić programy wspierające rozwój gospodarki na terenie miasta Krosna. Wyznaczenie nowych terenów wiąże się także z podniesieniem standardów dróg oraz budową nowych, a także budową infrastruktury technicznej.

12.1.3. Struktura usługowa.

Miasto Krosno posiada w swoich granicach rozwiniętą bazę usługową dla obsługi ludności, w tym wielopłaszczyznową obiektów użyteczności publicznej. W obszarze zlokalizowane są m.in.: jednostki administracji samorządowej, obiekty usług edukacji i oświaty, obiekty opieki zdrowotnej, placówki opieki społecznej, instytucje, placówki i stowarzyszenia upowszechniania kultury, obiekty sportu, turystyki i rekreacji. Miasto jest ośrodkiem zapewniającym usługi podstawowe oraz usługi wyższego rzędu. Stanowi główny ośrodek usługowy na terenie powiatu. Krosno ma znaczenie na szczeblu regionalnym oraz subregionalnym.

Mieszkańcy na terenie miasta Krosna mogą skorzystać z wachlarza usług kulturalnych (muzea, biblioteki, kino), edukacyjno-oświatowych (szkoły, uczelnie, przedszkola, żłobki) czy sportu i rekreacji (Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, boiska, korty tenisowe, hale sportowe, park rowerowy, park linowy, stadion miejski, pływalnia, urzędzenia rekreacji codziennej).

Na terenie miasta działają placówki z zakresu bezpieczeństwa: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej oraz Komenda Miejska Policji.

W granicach miasta Krosna świadczone są usługi podstawowe, do których zaliczane są obiekty handlu. Według danych z Banku Danych Lokalnych w 2020 r. działalność prowadziło 16 supermarketów, hipermarket, 2 domy towarowe oraz dom handlowy.

Ponadto w mieście zlokalizowane są obiekty kultu religijnego, usługi administracyjne o zasięgu ponadlokalnym, na terenie miasta znajduje się Starostwo Powiatowe, siedziba władz powiatu, Okręgowy Urząd Górniczy, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych, delegatura Urzędu Wojewódzkiego, delegatura Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, Oddział Celny Podkarpackiego Urzędu Celno-Skarbowego, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, Zarząd Zlewni PGW Wody Polskie i inne obiekty administracyjne.

Istotną rolę pełnią obiekty związane ze służbą zdrowia i opieką społeczną. Na terenie miasta znajdują się liczne przychodnie i poradnie specjalistyczne. Wśród głównych obiektów opieki medycznej i społecznej na terenie miasta są:

- 1) Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II, w ramach którego prowadzona jest Poradnia Specjalistyczna, Punkt Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej, Ambulatorium Stomatologiczne.
- 2) Samodzielne Publiczne Pogotowie Ratunkowe.
- 3) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Przychodni i Poradni Specjalistycznych SPECMED Sp. z o.o.
- 4) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska "Medicus".
- 5) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Hipokrates".
- 6) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Krosno - Zdrowie" Sp. z o.o.
- 7) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Nasze Zdrowie".
- 8) Centrum Usług Medycznych "Eskulap" Kazimierz Moskal Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej.
- 9) Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Rzeszowie. Przychodnia w Krośnie.
- 10) Centrum Medyczne "Zdrowy Styl" Sp. z o.o.
- 11) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej S.A.- MED.
- 12) Centrum Zdrowia EUROMED Sp. z o.o.
- 13) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej.
- 14) Centrum Leczenia Nerwic "NERVUS".
- 15) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MAJA” Krosno.
- 16) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

Na terenie Krosna funkcjonuje 29 ogólnodostępnych aptek. W związku z występującą tendencją w zakresie starzenia się społeczeństwa, należy założyć wzrost zapotrzebowania związanego z ochroną zdrowia. W szczególności usług świadczących opiekę nad osobami starszymi. Na terenie miasta funkcjonują dwa środowiskowe domy samopomocy: ŚDS ul. Hallera dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz ŚDS ul. Kletówki dla osób z zaburzeniami psychicznymi, Dom Pomocy Społecznej Nr 1 „Rodzinne Gniazdo” dla osób, które wymagają opieki z powodu niepełnosprawności czy wieku oraz Dom Pomocy Społecznej nr 2 „Promyk Nadziei”.

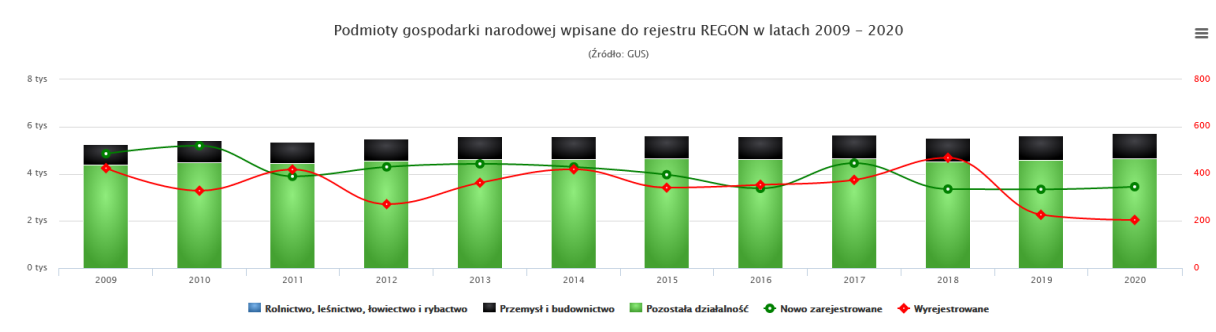
Na terenie miasta Krosna zlokalizowane są także obiekty bazy gastronomicznej i hotelowej, w szczególności w obszarze śródmiejskim miasta, gdzie mieszczą się główne atrakcje turystyczne.

12.1.4. Obiekty przemysłowe, składowe oraz infrastrukturalne.

Krosno stanowi ważny ośrodek o znaczeniu gospodarczym. Już od XVII wieku miasto rozwijało się w kierunku produkcyjno – usługowym oraz przemysłowym. Duże znaczenie dla rozwoju miasta miał przemysł naftowy oraz przemysł szklarski. W granicach administracyjnych miasta Krosna liczba podmiotów gospodarczych ulegała zwiększeniu.

Obecnie według danych GUS na 2020 r. liczba podmiotów gospodarczych na terenie miasta wynosiła 5 755 podmiotów gospodarczych, z czego 4 057 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, natomiast nowo zarejestrowanych podmiotów było 345.

Funkcjonujące na terenie miasta przedsiębiorstwa posiadają zróżnicowany zakres działalności, przeważają jednak podmioty specjalizujące się w sektorze usług oraz w przemyśle. Służą zarówno zaspokajaniu podstawowych potrzeb w zakresie handlu detalicznego, jak i oferują wyspecjalizowane usługi. Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w sekcji G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, aż 1397 firm. Bardzo ważnymi branżami w obszarze gospodarki miasta jest przetwórstwo przemysłowe, a szczególnie motoryzacja i lotnictwo, gdyż obejmują najwięcej firm, które są największymi pracodawcami, przy czym wdrażają innowacje i tworzą łańcuchy kooperacyjne na lokalnym rynku. Handel hurtowy i detaliczny jest najczęstszym rodzajem działalności wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Krośnie; kolejne miejsca należą do działu: naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (24.7%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (13.4%). Podmioty gospodarcze są zróżnicowane pod względem wielkości zakładu i liczby zatrudnionych. Przewagę posiadają jednak małe i średnie przedsiębiorstwa - w roku 2020 najwięcej, aż 5 505.

Rysunek 7. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2009 – 2020. Źródło: Polska w Liczbach.

Do największych podmiotów gospodarczych zlokalizowanych na terenie miasta Krosna należą m.in.:

- 1) BWI Poland Technologies Sp. z o.o.
- 2) Krosno Glass Sp. z o.o.
- 3) Krosglass S.A.
- 4) EBA SP. z o.o. Krosno
- 5) PGNiG Technologie S.A.
- 6) Nowy Styl Sp. z o.o.
- 7) FA Krosno S.A.
- 8) Collins Aerospace – Goodrich Aerospace Poland Sp. z o.o.
- 9) Splast Sp. k.
- 10) Cellfast Sp. z o.o.

12.2. Infrastruktura społeczna.

12.2.1. Oświata.

Edukacja publiczna należy do ważnych zadań miasta. Na terenie miasta Krosna zlokalizowanych jest 11 szkół podstawowych i 9 placówek przedszkolnych oraz oddziałów przedszkolnych publicznych oraz 6 niepublicznych. Są to:

1) przedszkola i oddziały przedszkolne publiczne:

- a) Przedszkole Miejskie Nr 1;
- b) Przedszkole Miejskie Nr 2;
- c) Przedszkole Miejskie Nr 3;
- d) Przedszkole Miejskie Nr 4;
- e) Przedszkole Miejskie Nr 5;
- f) Przedszkole Miejskie Nr 8;
- g) Przedszkole Miejskie Nr 10;
- h) Przedszkole Miejskie Nr 11;
- i) Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 5;

2) przedszkola niepubliczne:

- a) Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr Św. Józefa;
- b) Prywatne Przedszkole „Tęczowa Kraina”;
- c) Niepubliczne Przedszkole „Motylek”;
- d) Niepubliczne Przedszkole „Stokrotka”;
- e) Terapeutyczne Niepubliczne Przedszkole „Guziczek” Krosno;
- f) Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Planeta 21”;

3) szkoły:

- a) Szkoła Podstawowa nr 3 im. M. Konopnickiej;
- b) Szkoła Podstawowa nr 4 im. Eugeniusza Kolanki w Miejskim Zespole Szkół nr 7;
- c) Szkoła Podstawowa nr 5 im. Jana Pawła II;
- d) Szkoła Podstawowa nr 6 im. Janusza Korczaka w Miejskim Zespole Szkół nr 6;
- e) Szkoła Podstawowa nr 7 im. kardynała Stefana Wyszyńskiego w Miejskim Zespole Szkół nr 3;
- f) Szkoła Podstawowa nr 8 im. Dar Górników w Miejskim Zespole Szkół nr 8;
- g) Szkoła Podstawowa nr 10 im. kpt. Stanisława Betleja w Miejskim Zespole Szkół nr 1 w Krośnie;
- h) Szkoła Podstawowa nr 11 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym;
- i) Szkoła Podstawowa nr 12 w Miejskim Zespole Szkół Nr 2;
- j) Szkoła Podstawowa nr 14 z oddziałami sportowymi i integracyjnymi im. Polskich Olimpijczyków;
- k) Szkoła Podstawowa nr 15 w Miejskim Zespole Szkół nr 4;

Na terenie miasta Krosna funkcjonują placówki kształcenia ponadpodstawowego m.in.:

- a) I LO z Oddziałami Dwujęzycznymi im. M. Kopernika;
- b) II LO im. Konstytucji 3 Maja w Miejskim Zespole Szkół nr 4;
- c) ZSP nr 1 im. J. Szczepanika;
- d) ZSP nr 2 im. ks. S. Szpetnara;
- e) ZSM im. S. Staszica;
- f) ZSN-G im. I. Łukasiewicza;
- g) Zespół Szkół Elektrycznych i Ogólnokształcących;
- h) Zespół Szkół Architektoniczno-Budowlanych w Krośnie;
- i) Zespół Szkół Kształcenia Ustawicznego;
- j) Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. Ks. B. Markiewicza;
- k) Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym;
- l) Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 7 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym.

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Szkolnictwo podstawowe	ogółem	13	13	13	13	13	13	13	13	13	14
	oddziały w szkołach	130	130	131	131	137	150	142	166	188	210
	uczniowie	2798	2792	2750	2710	2852	3053	2831	3297	3832	3919

Tabela 14. Struktura uczących się w ciągu ostatnich kilku lat w szkołach podstawowych. Źródło: GUS.

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gimnazja	ogółem	7	7	8	8	8	8	8	0	0	-
	oddziały w szkołach	67	67	63	66	65	67	68	46	24	-
	uczniowie	1691	1660	1587	1639	1623	1685	1662	1120	567	-

Tabela 15. Struktura uczących się w ciągu ostatnich kilku lat w gimnazjach. Źródło: GUS.

rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dzieci w wieku 3-5 lat	1294	1400	1438	1495	1414	1369	1275	1262	1216	1217	1214
Dzieci w wieku 3-6 lat	1709	1804	1871	1945	1666	1844	1753	1694	1663	1621	1630
Dzieci w wieku 3-4 lat	887	970	989	978	928	878	847	819	808	804	819
Dzieci w wieku 4-6 lat	1255	1292	1390	1450	1231	1402	1351	1284	1267	1218	1214
Dzieci w wieku 6 lat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	416

Tabela 16. Zestawienie liczby dzieci w przedszkolach. Źródło: GUS.

rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	12	12	13	15	15	17	18	19	18	18
oddziały	59	59	61	67	69	71	82	89	91	91
miejsca	1431	1392	1440	1551	1578	1590	1796	1851	1827	-
dzieci	1420	1467	1519	1596	1585	1477	1720	1856	1849	1824

Tabela 17. Wychowanie przedszkolne razem. Źródło: GUS.

Z powyższych zestawień wynika, że liczba uczących się na przestrzeni kilku lat stopniowo wzrasta. Zauważalny jest przyrost dzieci w wieku przedszkolnym. W związku z powyższym należy utrzymać istniejące jednostki szkolne.

12.2.2. Pomoc społeczna.

Na terenie miasta występują również placówki świadczące usługi pomocy społecznej, mające na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin po zapewnieniu odpowiednich środków. Ośrodki pomocy pomagają osobom potrzebującym, umożliwiają przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych jak również zwiększają dostępność do usług zdrowotnych. Do placówek opieki społecznej należą:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie;
- 2) Dom Pomocy Społecznej Nr 1;
- 3) Dom Pomocy Społecznej Nr 2;
- 4) Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul Kletówki 7a;
- 5) Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. gen. J. Hallera 6/4;
- 6) Centrum Integracji Społecznej;
- 7) Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności dla miasta Krosna i Powiatu Krośnieńskiego;
- 8) Żłobek Miejski;
- 9) Niepubliczny Żłobek „Mali Odkrywcy”;
- 10) Niepubliczny Żłobek „Guziczek”;
- 11) Dzienny opiekun „Motylek”;

- 12) Opiekun Dzienny „Kolorowe Misie”;
- 13) placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego Dom Dziecka im. ks. Gorazdowskiego;
- 14) Wypożyczalnia sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i wspomagającego prowadzona przez Gminę Krosno,
- 15) Warsztat Terapii Zajęciowej,
- 16) Zakład Aktywności Zawodowej Nr 1,
- 17) Zakład Aktywności Zawodowej Nr 2,
- 18) Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Krośnie.

12.2.3. Administracja.

Krosno jest miastem na prawach powiatu, w związku z czym pełni funkcję administracyjną. W obszarze miejskim skupione są wszystkie najważniejsze instytucje świadczące usługi administracyjne, do których należą:

- 1) Urząd Miasta Krosna;
- 2) Powiatowy Urząd Pracy;
- 3) Sąd Rejonowy;
- 4) Urząd Skarbowy;
- 5) Starostwo Powiatowe w Krośnie.

12.2.4. Kultura.

Na terenie miasta istnieją placówki z zakresu kultury. Działalność skupia się wokół następujących instytucji kultury:

- 1) Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza,
- 2) Centrum Dziedzictwa Szkła,
- 3) Etnocentrum Ziemi Krośnieńskiej,
- 4) Spółdzielczych Domów Kultury.

Krosno ze względu na uwarunkowania historyczne nazywane jest „miastem szkła”. W mieście powstało Centrum Dziedzictwa Szkła, które w swojej ofercie posiada pokazy produkcji i zdobienia szkła, wystawy multimedialny, filmy ukazujące historię produkcji szkła. W obiekcie funkcjonują również wystawy czasowe. Natomiast Centrum Kultur Pogranicza prowadzi działalność w zakresie edukacji i upowszechniania kultury, poprzez organizację spotkań, prezentacji, pokazów poszczególnych kultur narodów. Etnocentrum Ziemi Krośnieńskiej zajmuje się działalnością związaną z lokalnymi tradycjami i kulturą ludową, propaguje tradycyjne pieśni, tańce, ponadto w obiekcie prowadzone są zajęcia nauki haftu, malarstwa i rzeźby. Spółdzielcze Domy Kultury są prowadzone w ramach działalności Spółdzielni Mieszkaniowych i mieszczą się na osiedlu ks. Br. Markiewicza, na osiedlu Traugutta oraz na osiedlu Szczepanika.

Na terenie miasta funkcjonuje kilka muzeów, m.in.: Muzeum Podkarpackie, Muzeum Rzemiosła, Muzeum Misyjne, Prywatne Muzeum Podkarpackich Pól Bitewnych.

Sieć Bibliotek Publicznych działających na terenie miasta tworzą: Krośnieńska Biblioteka Publiczna, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka oraz biblioteki parafialne. Krośnieńska Biblioteka Publiczna jest od 2004 roku placówką powiatową i posiada zbiór około 285 000 książek. W ramach działalności biblioteki organizowane są wydarzenia kulturalne promujące czytelnictwo. Pedagogiczna Biblioteka Województwa posiada zbiór liczący 110 680 książek i jest główną placówką, sprawującą nadzór nad innymi bibliotekami w powiecie. Dodatkowo na terenie miasta funkcjonuje 5 bibliotek parafialnych znajdujących się przy poszczególnych parafiach.

W ciągu roku na terenie miasta Krosna odbywają się liczne imprezy kulturalne i sportowe takie jak np.:

- a) Balony nad Krosnem.

- b) Dni Krosna.
- c) Szklany Festiwal – Glass Festival.
- d) Young Arts Festival.
- e) Świet(l)ne Miasto.
- f) Wjazd Króla.
- g) Karpackie Klimaty.
- h) Festiwal Sztuk Alternatywnych Nocne Teatralia Strachy.
- i) Krośnieńskie Spotkania Teatralne.

12.2.5. Turystyka i rekreacja.

Miasto Krosno posiada bardzo dobre warunki do rozwoju turystyki. Najbardziej zasobnym obszarem pod względem atrakcyjności turystycznej jest staromiejska część miasta. Posiada ona wyjątkowo cenne walory historyczno-kulturowe. Najcenniejsze obiekty zabytkowe zostały wskazane w pod rozdz. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Na szczególną uwagę zasługuje również fakt, iż Krosno posiada wiele obiektów przemysłowych. W Krośnie najczęściej odwiedzanym obiektem jest Centrum Dziedzictwa Szkła. Krosno posiada dobrze wyposażoną bazę noclegową co pozytywnie wpływa na ruch turystyczny.

Obiekty i obszary objęte ochroną pomimo wartości historycznych i architektonicznych pozostają często zaniedbane i niewykorzystane oraz zatraciły swoje pierwotne właściwości. Potencjalnie jednak mogą stanowić cel osób odwiedzających miasto Krosno. Należy zatem prowadzić działania budowlane polegające na remontach oraz adaptacji do nowych funkcji.

Miasto Krosno posiada również cenne elementy środowiska przyrodniczego. Obszar charakteryzuje się wyjątkowymi krajobrazami szczególnie w sąsiedztwie cieków wodnych, w dolinie rzeki Wisłok, potoku Lubatówka. W jego granicach administracyjnych zlokalizowane są obszary chronione na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Miasto Krosno położone jest w granicach wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody, do których należą:

- 1) Parki Krajobrazowe - Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy – otulina;
- 2) Obszary Chronionego Krajobrazu - Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu;
- 3) Obszary Natura 2000 – obszary siedliskowe – Wisłok Środkowy z Dopływami;
- 4) użytki ekologiczne - Dolina Potoku Badoń;
- 5) pomniki przyrody.

Elementy środowiska przyrodniczego mogą być wykorzystywane do wszystkich rodzajów turystyki i rekreacji.

Ponadto miasto Krosno stanowi atrakcyjny ośrodek wypoczynku. Na terenie miasta znajduje się Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w ramach którego funkcjonuje stadion lekkoatletyczny, boisko sportowe, hala sportowa, lodowisko, korty tenisowe, dodatkowo w mieście znajduje się kompleks otwartych basenów oraz kryte pływalnie.

Na terenie miasta powstały szlaki turystyczne, piesze, rowerowe, tj:

- 1) **Szlak pieszy – Strzyżów – Krosno PKP** – Szlak rozpoczyna się w Krośnie przy dworcu PKP i prowadzi do Strzyżowa. Długość szlaku wynosi 28,9 km.
- 2) **Szlak Architektury Drewnianej** – Szlak obejmuje aż 9 tras, a jego długość wynosi 1202 km. Na szlaku znajdują się 127 obiekty architektury drewnianej, którymi są kościoły, obiekty zabudowy wiejskiej, cerkwie, skanseny. Na szlaku Architektury Drewnianej na terenie miasta Krosna znajduje się kościół pw. św. Wojciecha.
- 3) **Szlak Dziedzictwa Kulturowego Miasta Krosna** – szlak obejmuje trasę turystyczną po Krośnie, na której znajduje się trzydzieści miejsc, np.: krośnieński rynek, Pałac Biskupi, Kościół oo. Franciszkanów, Stara Huta Szkła, Stary Cmentarz.
- 4) **Szlak naftowy** – wiąże się z przemysłową historią Krosna, obejmuje szyby naftowe i urządzenia z kopalni, pomnik Ignacego Łukasiewicza, Instytut Naftowy, wystawę lamp naftowych znajdującą się w Muzeum Podkarpackim.
- 5) **Transgraniczny szlak rowerowy Beskidzkie Muzea** – Początek szlaku znajduje się w Krośnie, przy Muzeum Podkarpackim. Długość całej trasy to 32 km, przebiega ona zarówno przez

Polskę, jak również przez Słowację. Szlak prowadzi przez Beskid Niski oraz Pogórze, na trasie znajduje się dwadzieścia jeden muzeów.

- 6) **Szlak Świątyń Karpackich** – również przebiegający przez tereny polsko – słowackie. Na szlaku znajduje się trzydzieści pięć obiektów kultury sakralnej. W Krośnie jest to Bazylika Farna oraz kościół i klasztor oo. Franciszkanów.

12.3. Rolnictwo.

Miasto Krosno stanowi gminę miejską. Rolnictwo w mieście Krosno nie odgrywa kluczowej roli. Użytki rolne zajmują ok. 62% powierzchni miasta. Rolnictwo nie jest przeważającym sektorem gospodarki w Krośnie, jego rola na przestrzeni lat uległa znacznemu zmniejszeniu.

W 2010 r. wg spisu powszechnego było 1 039 gospodarstwa rolnych, gdzie w 2002 r. liczba ta wynosiła 2 925. Przeważają gospodarstwa rolne do 1 ha włącznie. Analizując dane statystyczne, obserwujemy spadek ilości gospodarstw, produkcji rolnej i zwierzęcej w każdej gałęzi rolnictwa. Co potwierdza, że rolnictwo jest marginalnym kierunkiem rozwoju miasta.

Powierzchnie gospodarstw	Liczba gospodarstwa
ogółem	1 039
do 1 ha włącznie	608
1 - 5 ha	404
5 - 10 ha	16
10 -15 ha	4
15 ha i więcej	27

Tabela 18. Liczba gospodarstw rolnych w 2010 roku. Źródło: Podstawowe Informacje ze Spisu Powszechnego w 2010 r. Miasto Krosno. Źródło: GUS.

12.4. Budownictwo.

Głównym czynnikiem wpływającym na standard życia ludności danego obszaru są warunki mieszkaniowe. Obiekty budowlane znajdujące się na terenie miasta Krosna różnią się wiekiem, technologią wykonania, przeznaczeniem i wynikającą z powyższych parametrów energochłonnością. Spośród wszystkich budynków wyodrębniono podstawowe grupy obiektów: budynki mieszkalne, obiekty użyteczności publicznej, obiekty handlowe, usługowe i przemysłowe – podmioty gospodarcze.

W centralnej części miasta znajduje się zabudowa śródmiejska o szerokim zróżnicowaniu. Szczególnie ważną rolę odgrywa historyczny zespół staromiejski wraz z zabytkowymi obiektami. W tym obszarze wykształcił się szeroki wachlarz usług. W obszarze śródmiejskim występuje zwarta zabudowa pierzejowa osiągająca średnią wysokość od 2 do 3 kondygnacji z licznymi dominantami przestrzennymi o wyższych parametrach. Dominującym rodzajem zabudowy obszaru miejskiego jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna wraz z zabudową usługową. Obszary mieszkaniowe są ułożone promieniście od strony śródmieścia. Im dalej od centralnej części, tym bardziej przeważają budynki jednorodzinne. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w obszarze osiąga średnio od 1 do 2 kondygnacji, zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna od 4 do 5 kondygnacji, zabudowa usługowa 1 kondygnację. Część przemysłowa znajduje się pomiędzy ul. Tysiąclecia a lotniskiem, w zachodniej części miasta.

Urozmaiconą część miasta stanowi osiedle Grota-Roweckiego, w którym znajduje się skupisko bloków z kilkoma wieżowcami. Skupisko wieżowców tworzą dziesięciopiętrowe budynki, które zostały wybudowane na przełomie lat 80 i 90. Wysoka zabudowa wielorodzinna występuje również na osiedlu ks. Bronisława Markiewicza, które jest największym pod względem liczby ludności osiedlem w Krośnie. Tworzą je budynki, których wysokość jest bardzo zróżnicowana, obiekty mieszkalne posiadają od 5 do 10 kondygnacji. Dodatkowo, przy ul. Krakowskiej znajduje się budynek wielorodzinny, który wyróżnia się w przestrzeni swoją znaczną wysokością. W kierunku południowym od lotniska wykształciła się strefa inwestycyjna, która wciąż się rozwija. W granicach miasta występują również obszary zabudowy nieużytkowanej (pustostany). Tereny rolne są wypierane poprzez procesy urbanizacji, poprzez postępujący rozwój w zakresie zabudowy mieszkaniowej.

Obecnie liczba mieszkań na terenie miasta Krosna wynosi 18 197 (wg danych GUS na 2020 r.), natomiast w 2010 r. na terenie miasta było 16 600 mieszkań. Na przestrzeni lat można zauważyć tendencję wzrostową.

Przewiduje się, że w najbliższych latach popyt na nowe mieszkania utrzymywać się będzie na dotychczasowym poziomie. Przewidywany jest wzrost liczby gospodarstw domowych, przy równoczesnym zmniejszaniu się wskaźnika liczby osób przypadających na 1 gospodarstwo. W związku z tym zakłada się przyrost zapotrzebowania na energię ciepłą, gaz na cele komunalno - bytowe oraz dla celów ogrzewania, energię elektryczną w nowym budownictwie mieszkaniowym, a także w nowych budynkach użyteczności publicznej, usługowych i produkcyjnych.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba mieszkań	16 600	16 717	16 938	17 066	17 262	17 475	17 584	17 755	17 788	17 976
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania [m ²]	70,2	70,4	70,6	70,9	71,2	71,4	71,6	71,8	72,0	72,2
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m ²]	24,5	24,9	25,3	25,6	26,2	26,7	27,0	27,3	27,5	28,0

Tabela 19. Liczba mieszkań w mieście Krosno, Źródło: GUS.

12.5. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami należy do obowiązków podmiotów publicznych oraz odbywa się poprzez stosowanie uniwersalnego projektowania albo racjonalnych usprawnień. Należy uwzględnić potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami w prowadzonej oraz planowanej działalności oraz dążyć do usuwania barier (architektonicznych, cyfrowych i informacyjno-komunikacyjnych), a także zapobiegać ich powstawaniu.

Należy mieć na uwadze minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, m. in.:

- zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków,
- instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych,
- zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy,
- zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego,
- zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób,
- obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje,
- instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia,
- zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności – w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania,
- zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku,
- wymagania zawarte w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. 2019 poz. 848).

13. Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

Obszar miasta Krosna znajduje się w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Wisłok oraz potoku Lubatówka. Zagrożenie powodziowe może występować również okresowo w obszarach towarzyszących mniejszym ciekom.

Na terenie miasta Krosna nie występują zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, zgodnie z kryteriami ilościowo-jakościowym określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

14. Potrzeby i możliwości rozwoju miasta.

14.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne.

Analizy ekonomiczne

Zgodnie z danymi GUS na temat dochodów oraz wydatków budżetu miasta Krosna na jednego mieszkańca, w latach 2015 - 2020 prawie zawsze dochód na jednego mieszkańca był niższy niż wydatki na jednego mieszkańca. Jedynie w 2019 r. dochód przewyższał wydatki.

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dochody ogółem budżetu miasta Krosna na 1 mieszkańca w zł	6 390,43	6 267,82	6 123,07	7 001,93	8 993,61	8 920,11
Wydatki ogółem budżetu miasta Krosna na 1 mieszkańca w zł	6 924,75	5 886,24	6 539,84	7 703,03	8 364,68	9 887,33

Tabela 20. Dochody i wydatki na jednego mieszkańca miasta Krosna w latach 2015-2020. Źródło: GUS.

Dochody i wydatki w zł		2018	2019	2020
Dochody	Dochody ogółem	325 813 713	417 024 757	411 564 764
	Dochody własne	139 747 027	154 108 970	163 041 729
	Dotacje	93 891 440	127 100 416	134 031 194
	Subwencja ogólna	92 175 245	135 815 372	114 491 841
	Część oświatowa subwencji ogólnej	88 427 780	99 844 330	109 820 532
Wydatki	Wydatki ogólne	358 437 423	387 861 649	456 191 430
	Wydatki majątkowe	358 437 424	74 757 211	119 117 517
	Wydatki majątkowe inwestycyjne	358 437 425	72 595 320	119 117 517
	Wydatki bieżące	358 437 426	313 104 438	337 073 913
	Wydatki bieżące na wynagrodzenia	358 437 427	116 287 272	126 751 182
Środki pochodzące z innych źródeł m.in. środki z budżetu Unii Europejskiej		25 081 893	49 377 965	34 143 354

Tabela 21. Dochody i wydatki budżetu miasta Krosna w latach 2018-2020. Źródło: GUS.

Działy klasyfikacji budżetowej	Wydatki			Dochody		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Rolnictwo i łowiectwo	0,02%	0,02%	0,01%	0,02%	0,01%	0,01%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,28%	0,17%	0,01%	0,30%	0,15%	0,00%
Transport i łączność	14,00%	7,55%	18,08%	1,14%	7,58%	2,48%
Turystyka	0,40%	0,68%	0,29%	0,01%	0,01%	0,00%
Gospodarka mieszkaniowa	4,46%	4,20%	2,49%	2,70%	2,64%	2,32%
Działalność usługowa	0,40%	0,78%	4,77%	0,46%	0,76%	4,18%
Informatyka	0,00%	0,01%	0,29%	0,00%	0,01%	0,27%
Administracja publiczna	5,96%	5,48%	4,78%	0,74%	0,30%	0,58%
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,07%	0,08%	0,07%	0,08%	0,07%	0,07%
Obrona narodowa	0,02%	0,02%	0,02%	0,03%	0,02%	0,02%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3,27%	3,19%	2,89%	2,91%	2,50%	2,75%
Wymiar sprawiedliwości	0,03%	0,03%	0,03%	0,04%	0,03%	0,03%
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	0,00%	0,00%	0,00%	32,60%	26,25%	26,80%
Obsługa długu publicznego	1,16%	1,34%	0,81%	0,00%	0,00%	0,00%
Różne rozliczenia	0,00%	0,00%	0,00%	28,27%	32,57%	30,68%
Oświata i wychowanie	29,38%	29,72%	26,47%	3,37%	1,98%	1,65%
Ochrona zdrowia	0,45%	0,53%	0,34%	0,02%	0,07%	0,12%
Pomoc społeczna	5,79%	6,17%	5,48%	3,58%	3,19%	3,84%
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,47%	0,51%	0,49%	0,22%	0,22%	0,32%
Edukacyjna opieka wychowawcza	2,95%	3,95%	2,73%	0,15%	0,13%	0,29%
Rodzina	13,42%	14,56%	14,97%	12,79%	12,52%	15,47%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	8,75%	8,63%	8,92%	6,08%	5,31%	6,53%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4,87%	8,81%	3,04%	2,17%	3,19%	0,99%

Tabela 22. Wydatki i dochody w wybranych działach klasyfikacji budżetowej miasta Krosna. Źródło: GUS.

Priorytetem dla miasta Krosna jest realizacja jak największej ilości działań, które wzmocnią konkurencyjność miasta. Główne działania mają na celu rozwój gospodarczy miasta. Ponadto, miasto może skupić się również na wzroście poziomu atrakcyjności turystycznej miasta czy poprawie dostępności komunikacyjnej miasta.

W związku z powyższymi danymi, można stwierdzić, iż miasto Krosno w sposób realny planuje swoje wydatki. Niestety realizacja wielu inwestycji nie byłaby możliwa lub byłaby bardzo utrudniona bądź nieefektywna bez pozyskania środków zewnętrznych oraz środków od inwestorów prywatnych. Jak wynika z powyższych danych, w 2020 r. środki w dochodach budżetu miasta na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 34 143 354 mln zł. Jako że miasto największe koszty ponosi na oświatę i wychowanie oraz na transport i łączność, środki te mogą zagwarantować efektywniejsze wykonanie zamierzonych działań. Z pewnością dodatkowe środki wspomogą budowę sieci komunikacyjnej oraz infrastruktury zarówno technicznej jak i społecznej dla istniejącej oraz nowej zabudowy.

W „Programie Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2016-2023” przedstawiono podstawowe przedsięwzięcia, które są kluczowe w procesie rewitalizacji. Zadania inwestycyjne związane są głównie z zagospodarowaniem terenów i obiektami kubaturowymi na terenie miasta.

W oparciu o Strategię Rozwoju Miasta Krosna na lata 2014-2022 przedstawiono następujący cel strategiczny z obszaru „konkurencyjna gospodarka” - stymulowanie rozwoju konkurencyjnej gospodarki, tworzącej nowe miejsca pracy poprzez podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta oraz wspieranie przedsiębiorczości.

Analizy środowiskowe

Silną stroną pod względem środowiskowym jest położenie Krosna w widłach rzeki Wisłok i potoku Lubatówka. Na terenie opracowania występują także obszary cenne przyrodniczo oraz ścieżki pieszo – edukacyjne, które zwiększają atrakcyjność miasta. Jako słabe strony pod względem środowiskowym można wymienić słabą lesistość na terenie miasta wynoszącą zaledwie 0,6%, mała powierzchnia parków oraz urządzonych terenów zieleni, niewystarczająca ilość powierzchni przeznaczonych dla rekreacji mieszkańców.

Stan ekologiczny wód powierzchniowych na obszarze Krosna utrzymuje się jako dobry. Jedynie dla rzeki Wisłok, która jest głównym ciekim wodnym na obszarze opracowania, w 2015 r. w punkcie pomiarowym Odrzykoń, wynik wyszedł umiarkowany. Stan chemiczny rzeki określony jest jako dobry.

Stan wód podziemnych w zakresie stanu ilościowego na obszarze miasta Krosna określono jako dobry.

Mieszkańcy miasta Krosna mają obowiązek prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Zebrane odpady są przetwarzane oraz kompostowane w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów w Krośnie.

Głównym źródłem hałasu w Krośnie jest hałas drogowy powodowany przez drogę krajową nr 28 oraz dwie drogi wojewódzkie. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku Krosna przekraczane są przez hałas drogowy.

Na podstawie analizy wyników w postaci mapy akustycznej można stwierdzić kolejno, że:

- stan środowiska akustycznego w mieście jest zły,
- dopuszczalny poziom hałasu w środowisku jest przekraczany,
- ludność zamieszkała wzdłuż głównych dróg komunikacyjnych jest narażona na ponadnormatywny hałas w porze nocnej.

Wartość składowej elektrycznej pola magnetycznego w Krośnie jest ponad dziewięciokrotnie niższy od poziomu dopuszczalnego.

Największym problemem środowiskowym dla miasta jest wysokie zanieczyszczenie pyłowe.

Powyżej przedstawiony stan środowiska naturalnego miasta Krosna ukazuje problem związany z hałasem oraz zanieczyszczeniem pyłowym. Na podstawie danych z GUS można stwierdzić, że wydatki związane z gospodarką komunalną i ochroną środowiska wynoszą ok. 9% rocznie w ogólnym zestawieniu wydatków ponoszonych przez miasto. Zagrożeniem dla środowiska jest: niszczenie przyrody, niewystarczające fundusze na renowację kanałków oraz terenów nadrzecznych.

W oparciu o Strategię Rozwoju Miasta Krosna na lata 2014-2022 przedstawiono następujący cel strategiczny z obszaru „przestrzeń i środowisko” - kształtowanie przestrzeni miasta zapewniające rozwój gospodarczy z poszanowaniem środowiska.

Analizy społeczne

Silnymi stronami miasta Krosna pod względem społecznym są: obecność szkoły wyższej – Karpacka Państwowa Uczelnia w Krośnie, satysfakcjonujący zakres świadczeń medycznych, oferta instytucji kultury, bogata oferta nowoczesnej bazy sportowej oraz dobrze funkcjonujący system wsparcia dzieci i rodzin. Wydatki roczne związane z „rodziną” to około 15% w ogólnym zestawieniu wydatków ponoszonych przez miasto.

Natomiast jako słabe strony wskazano: niskie wynagrodzenie za pracę, spadek liczby mieszkańców (emigracje zarobkowe), spadek liczby studentów, starzenie się społeczeństwa, niewystarczająca w stosunku do potrzeb ilość środków publicznych na realizację ustawowych zadań.

Szansami dla miasta są pod względem społecznym: pozyskanie środków z funduszy zewnętrznych, zwiększenie liczby miejsc pracy, działania w kierunku zainteresowania młodych ludzi ofertą miasta i zatrzymanie ich na stałe.

Rada Gminy uchwaliła „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Krośnie na lata 2017-2022”, której celami strategicznymi są:

- Wieloaspektowa pomoc rodzinie.
 - pomoc dzieciom z rodzin, w tym dysfunkcyjnych, zagrożonych przemocą, opuszczającym

- pieczę zastępczą,
 - wsparcie osób i rodzin zagrożonych materialną degradacją i wykluczeniem społecznym,
 - profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych,
 - działania mające na celu pomoc chorym, starszym i niepełnosprawnym.
- Aktywizacja i wsparcie osób niepełnosprawnych.
 - intensyfikowanie działań w celu pomocy i aktywizacji osób niepełnosprawnych.
- Podejmowanie działań na rzecz seniorów.
 - rozwijanie usług społecznych na rzecz osób starszych,
 - aktywizacja osób starszych.
- Ochrona zdrowia.
 - propagowanie profilaktyki zdrowotnej,
 - upowszechnianie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców miasta Krosna.

Wszystkie powyższe działania mają za zadanie poprawę jakości życia mieszkańców.

W oparciu o Strategię Rozwoju Miasta Krosna na lata 2014-2022 przedstawiono następujący cel strategiczny z obszaru „kapitał ludzki i społeczny” - wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego prowadzące do poprawy jakości życia mieszkańców.

14.2. Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach funkcjonalnych w rozumieniu art. 5 pkt 6a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Zgodnie z prognozami demograficznymi przeprowadzonymi przez GUS, w mieście Krosno będzie postępował kryzys demograficzny. Prognoza demograficzna do 2050 roku wskazuje spadek liczby ludności i zmienność struktur demograficznych. W poniższej tabeli zamieszczono prognozowane zmiany struktury demograficznej:

rok	Prognozowane zmiany struktury demograficznej					
	ogółem	przedprodukcyjnym*	produkcyjnym	mobilnym	niemobilnym	poprodukcyjnym
2020	45 644	7 187	27 725	16 394	11 331	10 732
2025	44 172	6 599	26 079	14 131	11 948	11 494
2030	42 431	5 647	25 130	12 265	12 865	11 654
2035	40 445	5 072	24 151	10 711	13 440	11 222
2040	38 260	4 627	22 703	9 691	13 012	10 930
2045	35 961	4 289	20 224	8 779	11 445	11 448
2050	33 635	3 979	17 510	8 013	9 497	12 146

Tabela 23. Prognoza demograficzna do 2050 r. dla miasta Krosna, Źródło: Opracowanie własne na podst. GUS.

Legenda:

wiek przedprodukcyjny - 0 do 17 lat

wiek produkcyjny - od 18 lat do wieku emerytalnego

wiek mobilny - od 18 do 44 lat

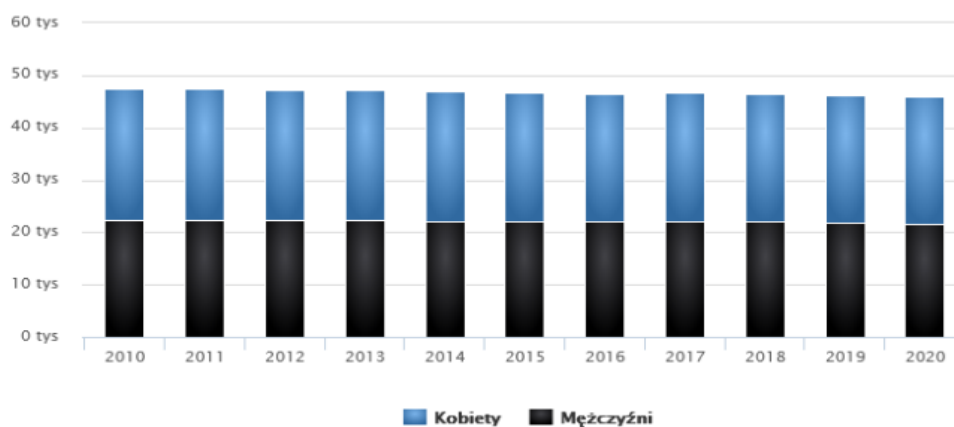
wiek niemobilny - od 45 lat do wieku emerytalnego

wiek poprodukcyjny - powyżej wieku emerytalnego

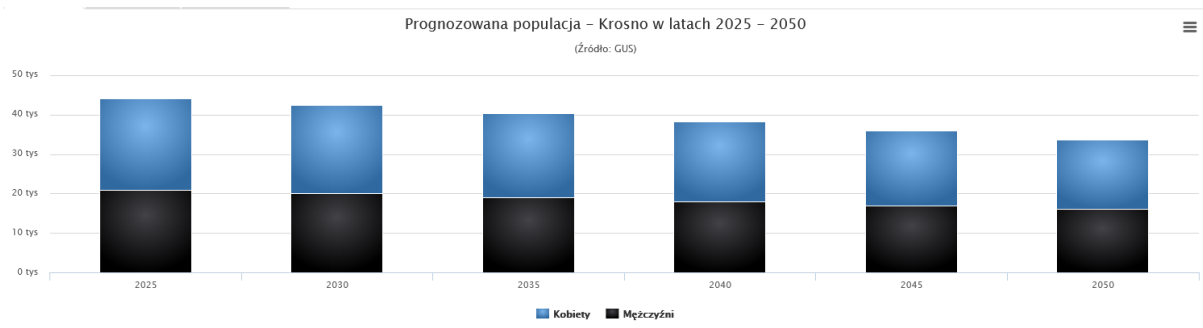
W poniższej tabeli zamieszczono prognozowaną demografię zmian liczby mieszkańców na terenie miasta Krosna:

rok	ludność miasta ogółem
2010	47 471
2011	47 348
2012	47 307
2013	47 223
2014	47 040
2015	46 840
2016	46 623
2017	46 395
2018	46 156
2019	45 906
2020	45 644
Prognoza demograficzna dla miasta Krosna.	
2025	44 172
2030	42 431
2035	40 445
2040	38 260
2045	35 961
2050	33 635

Tabela 24. Prognoza demograficzna dla miasta Krosna. źródło: Na podstawie danych z portalu Polska w liczbach.

Rysunek 8. Liczba ludności w latach 2010 – 2020. Źródło: Polska w liczbach.

Rysunek 9. Prognozowana liczba ludności. Źródło: Polska w liczbach.

Zgodnie z prognozami demograficznymi przeprowadzonymi przez GUS, w mieście Krosno liczba ludności będzie malała. Według analizy danych dotyczących powiatu nastąpi spadek liczby mieszkańców, szczególnie spadek prognozuje się dla ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Sytuacja taka spowoduje odwrócenie struktury wiekowej również na terenie miasta Krosna – co prowadzi do starzenia się społeczeństwa i jest to zjawisko negatywne. Prognoza dotycząca ogólnej liczby mieszkańców miasta Krosna w 2025 r. wynosi 44 172 osób, zaś w 2050 r. wynosi 33 635 osób. Z powyższego wynika, iż w zakresie czasowym 2020 - 2050 ogólna liczba ludności miasta Krosna zmaleje o 12 309 osób co świadczy o zjawisku wyludniania się miasta. Jest to zjawisko bardzo niepożądane i konieczne jest zastopowanie tego procesu, a w lepszej perspektywie odwrócenie tego procesu.

Aby doszło do polepszenia sytuacji demograficznej w Krośnie należy dążyć do stworzenia warunków dobrego rozwoju. Warto wykorzystać silne strony miasta oraz istniejące już uwarunkowania lokalne w celu stworzenia perspektywy rozwoju. Bogata oferta edukacyjno – wychowawcza, obecność szkół wyższych czy nowoczesna baza lokalowa to mocne strony miasta. Aby miasto stało się jeszcze bardziej interesujące dla osób w wieku produkcyjnym konieczny jest rozwój m.in. infrastruktury społecznej, tworzenie nowych miejsc pracy oraz wspieranie gospodarki, zwłaszcza sektora prywatnego.

14.3. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.

Budżet miasta Krosna jest zbilansowany. Polityka finansowa Krosna jest dostosowana do możliwości, a działania inwestycyjne są dopasowane do potrzeb mieszkańców i miasta. Gmina pozyskuje także dotacje z funduszy unijnych. Pieniądze te nie są jednak fundamentem rozwoju Krosna. Fakt ten stanowi o harmonijnie prowadzonym budżecie i jest wartością pozytywną i godną naśladowania.

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb lokalnego społeczeństwa należy do zadań własnych gminy w myśl ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.). Rozwój infrastruktury technicznej także zalicza się do zadań własnych gminy. Wśród zadań własnych z zakresu infrastruktury technicznej i społecznej można wyróżnić m.in.:

- wodociągi oraz zaopatrzenie w wodę,
- kanalizacja, oczyszczanie ścieków komunalnych,
- odbiór odpadów komunalnych,
- likwidacja wysypisk odpadów,
- zaopatrzenie w gaz,
- zaopatrzenie w energię,
- budowa i utrzymanie dróg gminnych,
- edukacja wynikająca z ustawy o samorządzie gminnym.

Realizacja zadań publicznych w celu zaspokojenia potrzeb swoich mieszkańców, włączając w to zapewnienie dogodnej jakości oraz warunków życia lokalnego społeczeństwa należy do zadań gminy.

Gminy mają możliwość następujących źródeł finansowania inwestycji infrastrukturalnych:

- 1) dochody własne gminy,
- 2) subwencje,
- 3) dotacje celowe,
- 4) dotacje celowe z funduszy celowych,
- 5) kredyty i pożyczki,
- 6) obligacje komunalne,
- 7) środki ze źródeł pozabudżetowych na zadania własne,
- 8) źródła finansowania ze środków zewnętrznych.

Podstawowym źródłem pozyskiwania przez gminy środków pieniężnych są dochody własne gminy powiększone o subwencje. Gmina nie ma wpływu na wysokość subwencji, odgrywa jednak znaczną rolę w kształtowaniu swoich wydatków i dochodów własnych. Dodatkowo gmina może zaciągać kredyty i pożyczki, a także emitować papiery wartościowe zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2021 poz. 305 z późn. zm.).

15. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę jest obowiązkowym elementem w dokumencie jakim jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, konieczność sporządzenia została nałożona ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2021 poz. 485). Na podstawie przeprowadzonych analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy formułuje się maksymalne w skali gminy bądź miasta zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. Następnie szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy bądź miasta, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. Kolejno szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. Porównuje się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

15.1. Maksymalne w skali miasta Krosna zapotrzebowanie na nową zabudowę.

Wśród uwarunkowań wynikających z potrzeb rozwoju miasta należy wymienić następujące czynniki:

- Występowanie luk w istniejącej zabudowie, niezabudowane działki, które stanowią potencjał do uzupełnienia, w nawiązaniu do charakteru obecnego budownictwa (zabudowa zwarta),
- Możliwość rozwoju produkcji i usług na terenie miasta w celu stworzenia nowych miejsc pracy,
- Prawidłowy i zrównoważony rozwój miasta wymaga planowania i tworzenia projektów do ubiegania się o dofinansowanie ze środków strukturalnych Unii Europejskiej.

Wśród uwarunkowań wynikających z możliwości rozwoju miasta należy wymienić:

- Aktywizowanie rozwoju produkcji - a także związany z tym rozwój ekonomiczny miasta,
- Dobre warunki do rozbudowy zakładów produkcyjnych,
- Potrzeba wprowadzenia usług sportu i rekreacji,
- Rozwój drobnej wytwórczości, handlu i usług oraz produkcji.

Na podstawie przeprowadzonych analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych, przy uwzględnieniu prognozy demograficznej oraz możliwości finansowych miasta, przewiduje się maksymalne zapotrzebowanie gminy na nową zabudowę do 2050 r.

Przyjęto następujący podział na podstawowe funkcje zabudowy występujące na terenie miasta Krosna:

- Strefa mieszkaniowa wielorodzinna,
- Strefa mieszkaniowa jednorodzinna,
- Strefa usługowo – mieszkaniowa,
- Strefa usługowa,
- Strefa aktywności gospodarczej,
- Strefa handlu o powierzchni powyżej 2000 m².

Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę zostało opracowane z podziałem na strefy zabudowy, które występują na terenie miasta Krosna, a jej wartości zostały wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, co jest zgodne z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym art. 10 ust. 5 pkt 1.

Przeanalizowano powierzchnię użytkową zabudowy dla poszczególnych stref, z uwzględnieniem różnych rodzajów zabudowy oraz zmiany jakie zaszły w ostatnich kilku latach. Biorąc pod uwagę przyjętą politykę funkcjonalno-przestrzenną miasta, prognozę demograficzną oraz konieczność zapewnienia należytych warunków bytu i rozwoju poprzez tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze usług oraz przemysłu, poprzez rozszerzenie infrastruktury technicznej, jak również uwzględniając zmiany jakie zachodzą w powierzchniach użytkowych w poszczególnych rodzajach zabudowy wyznaczono zapotrzebowanie na nową zabudowę.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę na terenie miasta Krosna, wyrażone powierzchnią użytkową zabudowy		
Lp.	Strefa	Zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy
		[ha]
1	Strefa mieszkaniowa wielorodzinna	9,20
2	Strefa mieszkaniowa jednorodzinna	352,10
3	Strefa usługowa	88,40
4	Strefa aktywności gospodarczej	343,20
5	Strefa handlu o powierzchni powyżej 2000 m ²	26,00
	RAZEM:	807,20

Tabela 25. Zapotrzebowanie na nową zabudowę na terenie miasta Krosna, wyrażone powierzchnią użytkową zabudowy. Źródło: Opracowanie własne.

Szczegółowe uzasadnienie oraz wyliczenia w kwestii zapotrzebowania na nowe powierzchnie użytkowe poszczególnych przeznaczeń terenów zostało przedstawione w poniższych podrozdziałach.

Zapotrzebowanie na nową powierzchnię zabudowy strefy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz zabudowy strefy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Maksymalne zapotrzebowanie na zabudowę strefy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz zabudowy strefy mieszkaniowej jednorodzinnej uzależnione jest od prognoz liczby ludności w określonym horyzoncie czasowym oraz zmian przeciętnych powierzchni użytkowych, które zależą od wielu czynników. Potrzeba wprowadzenia nowych terenów zabudowy mieszkaniowej liczona jest poprzez powierzchnie użytkową. Według danych pozyskanych z GUS liczba mieszkańców oddanych do użytkowania na przestrzeni lat 2015 - 2020 ma tendencje wzrostowe, a co za tym idzie można zauważyć zwiększenie zasobów mieszkaniowych w mieście.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba mieszkań	17 475	17 584	17 755	17 788	17 976	18 197
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	71,4	71,6	71,8	72,0	72,25	72,2
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań na osobę (m ² /os)	26,7	27,0	27,3	27,5	28,0	28,6
Liczba ludności	49 775	46 565	46 600	46 511	46 291	45 944
Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań	1 328 992,5	1 257 255	1 272 180	1 279 052,5	1 296 148	1 313 998,4
Liczba mieszkań oddanych do użytku	225	115	188	48	193	231

Tabela 26. Zasoby mieszkaniowe w latach 2015-2020. Źródło: portal Polska w liczbach.

W powyższej tabeli jako mieszkanie rozumie się zarówno lokal mieszkalny, jak i budynek mieszkalny jednorodzinny. W 2020 roku oddano do użytkowania 231 nowych mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania to 80,4 m², co jest wartością mniejszą od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa podkarpackiego (102,8 m²). Analizując dane dotyczące przeciętnej powierzchni użytkowej w perspektywie od roku 2015 można zauważyć tendencję wzrostową. W Polsce ww. wskaźnik wynosi 32,0 m². Miasto Krosno sukcesywnie dąży do zwiększenia wskaźnika przeciętnej powierzchni użytkowej. Na przestrzeni lat 2015 – 2020 nastąpił znaczny wzrost ww. wskaźnika w odniesieniu zarówno do miasta Krosna, jak i całego terenu Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w Krośnie to 18 197 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 396 mieszkań. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa podkarpackiego oraz porównywalna do średniej dla całej Polski. Średnio wskaźnik przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań na osobę podniósł się o 1,9 m² w okresie 5 lat, zatem w roku 2030 można spodziewać się wielkości około 32,4 m² przypadającej na 1 mieszkańca, a w 2050 roku 40,0 m².

Przeciętna powierzchnia użytkowa w Polsce wybudowanego mieszkania wynosi 88,6 m². Średnia powierzchnia mieszkania w budynkach jednorodzinnych, w skali kraju wyniosła 133,8 m², natomiast w budynkach wielorodzinnych, w skali kraju – 53,1 m². Na przestrzeni lat można zauważyć wzrost zamożności rodzin, zmianę modelu rodziny oraz podniesienie standardów, z czego wynika prawdopodobieństwo dalszych wzrostów powierzchni użytkowej i konieczność wprowadzenia nowych terenów pod zabudowę w strefie mieszkaniowej jednorodzinnej oraz wielorodzinnej. Z uwagi na wyżej wymienione czynniki do poniższych obliczeń przyjęto wskaźnik dla Polski. Aktualnie w całej istniejącej strefie mieszkaniowej, strefa mieszkaniowa wielorodzinna stanowi 15%, natomiast strefa mieszkaniowa jednorodzinna stanowi 85 %.

$$PM = \left(\text{prognozowana liczba ludności} \times \frac{\text{średni wskaźnik pow. mieszkania}}{\text{osobę}} \right) - \text{istniejące zasoby mieszkaniowe}$$

PM SMJ = 0,85 * (33 635 * 133,8) – 0,85* 1 313 998,4 = 3 825 308,55 – 1 116 898,64 = 2 708 409,91 m² = 270,84 ha (wynik dla strefy mieszkaniowej jednorodzinnej)

PW SMW = 0,15 * (33 635 * 53,1) – 0,15* 1 313 998,4 = 267 902,78 – 197 099,76 = 70 803,02 m² = 7,08 ha (wynik dla strefy mieszkaniowej wielorodzinnej)

Ustawodawca dopuścił, podczas wyliczenia zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%, zatem zapotrzebowanie na nową funkcję zabudowy w strefie mieszkaniowej jednorodzinnej szacuje się na **352,10 ha** powierzchni użytkowej, natomiast zapotrzebowanie na nową funkcję zabudowy w strefie mieszkaniowej wielorodzinnej szacuje się na **9,20 ha** powierzchni użytkowej.

Zapotrzebowanie na nową powierzchnię zabudowy strefy usługowej

Szeroko pojęte usługi są ważnym sektorem dla gospodarki Polski i miasta Krosna. Dostęp do usług podstawowych powinien być zapewniony wszystkim mieszkańcom. Stanowią one niezwykle ważną gałąź gospodarki, wpływającą na tworzenie nowych miejsc pracy oraz poprawę jakości życia mieszkańców. Aktualnie tereny usługowe mają potencjał do rozwoju. W Strategii Rozwoju Miasta Krosna na lata 2014 - 2022 wskazano, że „szczególne wsparcie powinno dotyczyć przede wszystkim firm z sektorów zaawansowanych technologii, oferujących atrakcyjną i trwałą pracę oraz wpływających na wzrost gospodarczy poprzez kooperację z lokalnymi przedsiębiorcami, jak również przyciąganie nowych poddostawców produktów i usług. Ważnym zadaniem jest tworzenie klimatu sprzyjającego prowadzeniu działalności gospodarczej na terenie Krosna, tworzeniu i utrzymywaniu miejsc pracy, zarówno przez nowych inwestorów, jak i firmy już obecne na lokalnym rynku.” Miasto Krosno jest miastem o wysokiej atrakcyjności inwestycyjnej, na co wskazują wysokie pozycje w rankingach, np.: opracowywanego przez „Newsweek” rankingu miast przyjaznych dla biznesu, w którym Krosno zajęło w 2011 r. pierwsze miejsce.

Atutem wspierającym rozwój usług jest położenie w Specjalnej Strefie Ekonomicznej „EURO – PARK” Mielec oraz dogodnie połączenia komunikacyjne. Krośnieński rynek pracy przyciąga mieszkańców okolicznych miejscowości. Według badań przeprowadzonych w 2010 r., Krosno jest najbardziej napływowym ośrodkiem pod względem liczby dojeżdżających pracowników ze wszystkich miast województwa podkarpackiego. Aż 46,1% ogółu pracujących dojeżdża tu do pracy spoza terenu Krosna.

Miasto Krosno posiada potencjał do stworzenia na terenie gminy inkubatora technologicznego bądź inkubatora przedsiębiorczości, ponieważ w Krośnie dąży się do osiągnięcia wysokiego poziomu rozwoju i konkurencyjności gospodarki. Biorąc pod uwagę wzrost powierzchni użytkowej budynków usługowych, w tym również biurowych, wzrost podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (stan na 2021 rok: 5 866 podmiotów, w tym 359 nowo zarejestrowanych) Krosno stanowi idealne miejsce do stworzenia interdyscyplinarnego ośrodka usługowego, który oferowałby pomoc dla początkujących przedsiębiorców. Inkubatory technologiczne to obszary łączące szereg usług, zapewniające powierzchnie biurowe, sale konferencyjne, centrum szkoleniowe, jak również część usługową w postaci bazy gastronomicznej. Dzięki połączeniu szerokiego zakresu usług, nowe przedsiębiorstwa mogą korzystać z ułatwień jakie niesie koncentracja różnego rodzaju usług w jednym miejscu, np.: współpraca różnych środowisk – naukowego oraz biznesowego, doradztwo finansowe, pomocy prawnej czy księgowej, szkolenia, branża IT. Często inkubatory przedsiębiorczości tworzone są przez uczelnie, w celu wspierania działalności gospodarczej pracowników uczelni, doktorantów i studentów. Ten rodzaj inkubatorów zazwyczaj posiada laboratoria badawcze. Średnia powierzchni inkubatorów technologicznych to **około 1 ha** (opracowanie własne na podstawie artykułu „Parki i inkubatory technologiczne w Polsce” - Jan Krzak oraz dostępnych na stronach internetowych danych liczbowych). Powstanie inkubatorów technologicznych czy przedsiębiorczości na terenie miasta stworzyłoby nowe możliwości rozwoju, jak również zachęciłby młodych ludzi do

pozostawiania w mieście i zahamowania procesu migracji.

Krosno, dzięki dostępności komunikacyjnej oraz atrakcyjnemu położeniu jest doskonałym miejscem do lokalizacji różnego rodzaju usług gastronomicznych oraz hotelarskich, tj. zajazdów przy szlakach drogowych, hoteli. Zabudowa usługowa to także centra konferencyjne i szkoleniowe. W przypadku sal konferencyjnych obowiązują standardy unijne, które wskazują, że przestrzenią optymalną, która powinna przypadać na jednego uczestnika to 2 m². Oprócz sal konferencyjnych, czy sal szkoleniowych niniejsze obiekty składają się również z przestrzeni gastronomicznych czy rekreacyjnych. Przy wyborze miejsca przeznaczonego na centra konferencyjne czy szkoleniowe brane są pod uwagę następujące czynniki: lokalizacja, bliskość aglomeracji miejskich, bliskość terenów rekreacyjnych oraz atrakcyjnych turystycznie, bliskość obiektów handlowych, dostępność komunikacyjną, dostępność parkingową. Dla stworzenia takiego rodzaju obiektów potrzeba średnio 5 ha powierzchni. Są jednak przypadki łączenia centrów konferencyjnych z przestrzeniami usług sportowych i rekreacyjnych, w którego skład wchodzi m.in. korty tenisowe, pola golfowe, ścieżki rowerowe, ścieżki rolkowe, tereny zieleni towarzyszącej, tereny parkowe. W takich przypadkach powierzchnia centrum to **około 20 ha** (opracowanie własne na podstawie dostępnych na stronach internetowych danych liczbowych).

W Polsce wciąż znajduje się niewystarczająca ilość obiektów kongresowych, w których istniałaby możliwość zorganizowania wydarzeń na dużą skalę, większość występujących obiektów pozwala na pomieszczenie około 3000 osób. Centrum kongresowe zazwyczaj składa się z hal wystawienniczych bądź pawilonów oraz sal konferencyjnych, w których organizowane są szkolenia, kongresy, targi, imprezy masowe i innego rodzaju wydarzenia. Dodatkowym atutem centrum kongresowego jest możliwość noclegu, czyli dodatkowo wygospodarowana przestrzeń stanowiąca bazę noclegową. Szacunkowa powierzchnia obiektów kongresowych to **od 5 ha do 10 ha** (opracowanie własne na podstawie dostępnych na stronach internetowych danych liczbowych).

W Strategii Rozwoju Miasta Krosna na lata 2014 – 2022 wskazano, iż brakuje miejsc noclegowych o standardzie turystycznym, dysponujących odpowiednią liczbą pokoi, umożliwiającą pobyt 40-osobowej i większej wycieczki w jednym obiekcie. Miasto Krosno posiada wiele atrakcji turystycznych, tj.: Centrum Dziedzictwa Szkła, Bazylika Farna z punktem widokowym na dzwonnicy, Rynek Starego Miasta, Muzeum Podkarpackie, Muzeum Rzemiosła, Muzeum Misyjne, kościoły: oo. Franciszkanów, oo. Kapucynów, św. Wojciecha, krzyż papieski i pomnik Św. Jana Pawła II. Wiele atrakcji znajduje się w okolicach Krosna, co jest znakomitym uzupełnieniem oferty dla turystów. Na atrakcyjność turystyczną miasta wpływa także organizacja plenerowych imprez cyklicznych, tj. Karpackie Klimaty i Balony nad Krosnem.

Obecnie w Polsce dynamicznie rozwija się enoturystyka, czyli szeroko rozumiany rozwój atrakcji turystyki winiarskiej, zwiedzanie winnic, udział w wydarzeniach związanych z produkcją wina, warsztaty. Kolebką przemysłowej uprawy winnego krzewu są województwa: podkarpackie oraz małopolskie. W województwie podkarpackim znajdują się jedynie trzy szlaki enoturystyczne. W południowej części miasta znajdują się tereny, które mogłyby zostać przeznaczone pod tereny usług turystycznych, w tym pod rozwój enoturystyki. Średnio na jedną winnicę przeznaczają się średnio **8 ha**.

Standardy projektowe nie określają maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę usługową. Ilość terenów przeznaczonych pod tę zabudowę nie wiąże się bezpośrednio z liczbą mieszkańców. Wpływ na rozwój funkcji usługowej ma m.in. polityka gminy, dostępność komunikacyjna, atrakcyjność gminy, co może zachęcić inwestorów do lokowania w danym miejscu swoich przedsiębiorstw.

W celu oszacowania zapotrzebowania na nową zabudowę usługową dokonano analizy łącznej powierzchni użytkowej nowych i rozbudowywanych budynków o tej funkcji w latach 2017 – 2021. Do tej grupy zaliczone zostały budynki hoteli, budynku biurowe, budynki handlowo – usługowe, budynki szkół i instytucji badawczych, budynki szpitali i zakładów opieki medycznych. W perspektywie ostatnich 5 lat powierzchnia użytkowa terenów strefy usługowej wzrasta rocznie 1 ha, co w perspektywie do 2050 roku dałoby zapotrzebowanie na ok. **29 ha**. Przyjęty średnioroczny wzrost powierzchni użytkowej terenów usługowych jest wartością uśrednioną, która nie uwzględnia współczesnych i przyszłych czynników wpływających na rozwój i zapotrzebowanie na tereny usługowe. Należy mieć również na względzie, że przytoczony sposób obliczeń nie jest miarodajny z uwagi na uwarunkowania miasta.

Rodzaj zabudowy	2017	2018	2019	2020	2021
budynki hoteli (ogółem)	0	2 780	0	0	0
- budynki hoteli (nowe)	0	2 583	0	0	0
- budynki hoteli (rozbudowane)	0	197	0	0	0
budynki biurowe (ogółem)	97	0	65	1 790	0
- budynki biurowe (nowe)	97	0	65	1 790	0
budynki handlowo-usługowe (ogółem)	23 774	3 942	3 055	4 770	3 964
- budynki handlowo-usługowe (nowe)	23 558	1 613	2 726	4 770	3 964
- budynki handlowo-usługowe (rozbudowane)	216	2 329	329	0	0
budynki szkół i instytucji badawczych (ogółem)	1 286	1 577	961	1 078	0
- budynki szkół i instytucji badawczych (nowe)	0	0	0	1 078	0
- budynki szkół i instytucji badawczych (rozbudowane)	1 286	1 577	961	0	0
budynki szpitali i zakładów opieki medycznej (ogółem)	0	722	0	0	81
- budynki szpitali i zakładów opieki medycznej (nowe)	0	722	0	0	81
Razem:	25157	9021	4081	7638	4045

Tabela 27. Zmiany w powierzchniach użytkowych zabudowy strefy usługowej w latach 2017 – 2021.

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z GUS.

Szacowane zapotrzebowania na podstawie istniejących terenów przeznaczonych pod usługi nie odzwierciedla faktycznego zapotrzebowania na tereny o takiej funkcji. Wyliczone w ten sposób zapotrzebowanie byłoby zbyt małe i nie adekwatne do polityki przestrzennej i trwającego rozwoju gospodarczego gminy, jak również przy jego obliczaniu nie sposób byłoby uwzględnić nowopowstałych pozytywnych czynników rozwoju (dostępność komunikacyjna, zainteresowanie ze strony przedsiębiorców) oraz aspektów, które dopiero wystąpią tj.: konieczność tworzenia nowych miejsc pracy).

Biorąc pod uwagę dalszy wzrost gospodarczy miasta, możliwość lokalizacji inkubatorów technologicznych i przedsiębiorczości, powstania nowoczesnej infrastruktury usługowej w formie zajazdów, bazy hoteli, centrów konferencyjnych oraz szkoleniowych, centrum kongresowego, hurtowni, postaci poradni specjalistycznych, ośrodków opieki społecznej, opiekuńczej czy pomocy społecznej, usług kultury, sportu i rekreacji, terenów zielonych i wypoczynku, usług społecznych związanych z obsługą mieszkańców, usług oświaty, placówek przedszkolnych, żłobków oraz podstawowych usług handlowych w postaci sklepów należy wyznaczyć do roku 2050 dalszy wzrost zapotrzebowania na powierzchnie usługowe, które wynosi **68 ha powierzchni użytkowej**. Na liczbę tą składają się szacunkowe średnie powierzchnie użytkowe, które miasto zamierza przeznaczyć na lokalizacje: inkubatorów technologicznych i ośrodków badawczych (około 1ha), usług gastronomiczno-hotelowych, rekreacyjnych i sportowych (około 20 ha), centra kongresowo-konferencyjne (około 10 ha), usługi turystyczne (około 8 ha) oraz obiekty biurowe, handlowe i inne (około 29 ha). Polityka przestrzenna jest ukierunkowana na rozwój gospodarczy, technologiczny, wprowadzanie nowych terenów jest jak najbardziej uzasadnione ekonomicznie, należy wyznaczać nowe miejsca pracy, jak również zapewnić dogodny dostęp do szerokiego wachlarza usług.

Ponieważ ustawodawca dopuścił niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%, zatem zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową funkcji usługowej szacuje się na **88,4 ha powierzchni użytkowej**.

Zapotrzebowanie na nową powierzchnię zabudowy strefy aktywności gospodarczej

Krosno jest miastem, w którym prężnie rozwija się przemysł. Przemysł i budownictwo wraz z sektorem usług jest jednym z czynników warunkujących aktualny i dalszy rozwój gospodarczy miasta. Osoby zatrudnione w branży przemysłowej i budowlanej stanowią najliczniejszą grupę osób. Do największych pracodawców w Krośnie należą: Krośnieńskie Huty Szkła KROSNO SA, BWI Poland Technologies Sp. z o.o., Goodrich Aerospace Poland Sp. z o.o., Nowy Styl sp. z o.o., PGNiG Technologie SA. W Krośnie wciąż obserwuje się przyrost firm przemysłowych. Najlepiej rozwinięte sektory przemysłu to: motoryzacyjny, szklarski, lotniczy, meblarski, naftowy i przetwórstwo tworzyw sztucznych.

W Strategii Rozwoju miasta Krosna na lata 2014 – 2022 wskazano, iż należy wspierać zarówno budowę nowych obiektów przemysłowych, jak i wznawianie działalności w oparciu o nieruchomości firm, wobec których ogłoszono upadłość. Miasto powinno rozwijać strefę aktywności gospodarczej poprzez działania wskazane w Strategii, tj.: zwiększenie potencjału inwestycyjnego miasta i konkurencyjności oferty skierowanej do inwestorów. Działania te dotyczą pozyskiwania (wykup, scalanie rozdrobnionych gruntów), uzbrajania i udostępniania atrakcyjnych terenów inwestycyjnych, przeznaczonych pod działalność

gospodarczą, głównie z branż przemysłu i innowacyjnych usług, w wyniku której na terenie Krosna będą tworzone nowe miejsca pracy. Dla zwiększenia różnorodności i atrakcyjności oferty inwestycyjnej miasta pożądane jest wyznaczenie nowych terenów dla rozwoju biznesu, włączenie ich do sieci transportowej poprzez budowę dróg dojazdowych oraz doprowadzenie niezbędnych sieci infrastruktury technicznej. Wpłyne to na poprawę atrakcyjności inwestycyjnej Krosna wśród przedsiębiorców, a w konsekwencji zainwestowania terenów – pobudzenie rozwoju gospodarczego.

W celu oszacowania zapotrzebowania na zabudowę aktywności gospodarczej dokonano analizy zmian w powierzchni użytkowej nowych i rozbudowywanych budynków o tej funkcji na przestrzeni 5 ostatnich lat, tj. w latach 2017 – 2021. Do grupy tej zaliczone zostały budynki przemysłowe, zbiorniki, silosy i budynki magazynowe.

Rodzaj budynku	2017	2018	2019	2020	2021
budynki przemysłowe (ogółem)	6 882	3 191	3 414	3 285	14 258
- budynki przemysłowe (nowe)	810	2 688	854	3 285	7 341
- budynki przemysłowe (rozbudowane)	6 072	503	2 560	0	6 917
zbiorniki, silosy i budynki magazynowe (ogółem)	4 673	2 369	117	5 944	151
- zbiorniki, silosy i budynki magazynowe (nowe)	3 935	855	0	5 666	151
- zbiorniki, silosy i budynki magazynowe (rozbudowane)	738	1 514	117	278	0
Razem (m2):	11555	5560	3531	9229	14409

Tabela 28. Zmiany w powierzchniach użytkowych zabudowy aktywności gospodarczej w latach 2017 – 2021. Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z GUS.

W perspektywie badanych 5 lat powierzchnia zabudowy aktywności gospodarczej wzrasta średnio o około 1 ha rocznie. Co wskazywałoby, że gdyby trend ten został utrzymany to w perspektywie 30 lat zapotrzebowanie na tereny aktywności gospodarczej wyniosłoby około **29 ha**. Przyjęty średnioroczny wzrost powierzchni użytkowej terenów aktywności gospodarczej jest wartością uśrednioną, która nie uwzględnia współczesnych i przyszłych czynników wpływających na rozwój i zapotrzebowanie ww. terenów. Oszacowana wartość nie bierze pod uwagę powyższych aspektów, jak również zainteresowania terenami przez inwestorów, konieczności zapewniania pracy dla prognozowanej liczby ludności. Zamiany, polegające na wprowadzaniu nowych terenów aktywności gospodarczej są niezbędne dla rozwoju miasta – w przypadku zaniechania przekształcenia terenów nastąpi odpływ ważnych dla rozwoju miasta inwestorów, co przełoży się bezpośrednio na poziom jakości i zamożności mieszkańców. Aktualnie można wskazać brak dostatecznej ilości terenów przeznaczonych pod zabudowę aktywności gospodarczej, przemysłową, produkcyjną. Biorąc pod uwagę dalsze zmiany ekonomiczne oraz gospodarcze miasto powinno wyznaczać nowe tereny produkcyjno – przemysłowe.

Istnieje konieczność wyznaczenia nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę przemysłową, produkcyjną, produkcyjno-usługową oraz różnego rodzaju aktywności gospodarczej wykraczającą swym obszarem poza tereny wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Polityka przestrzenna powinna rozwijać się w kierunku produkcyjnym, pozwoli to na tworzenie nowych miejsc pracy, a co za tym idzie poprawi komfort życia mieszkańców. Nowo projektowane tereny pod zabudowę aktywności gospodarczej powinny znajdować się na obszarach charakteryzujących się najlepszym dostępem do sieci komunikacyjnej oraz najlepszym stopniem wyposażenia w sieci wodociągowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, gazowe, ciepłownicze oraz sieci i urządzenia telekomunikacyjne. Obszary należy lokalizować w odpowiedniej odległości od zabudowy mieszkaniowej, aby nie powodowały uciążliwości ze względu na swoją działalność i nie zakłócały ładu przestrzennego. W związku z powyższym należy wyznaczyć również tereny znajdujące się poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej.

Coraz większą rolę w rozwoju przemysłu pełnią parki technologiczne, skupiające na swoim obszarze firmy z wybranej branży, na terenie parku znajdować się mogą również placówki naukowo-badawcze. Przy współpracy szeregu specjalistów oraz władz samorządowych wykorzystywane są nowoczesne technologie, rozwija się lokalna gospodarka, środowisko biznesowe, zaplecze naukowe. Parki technologiczne cieszą się wysokim zainteresowaniem przedsiębiorców nie tylko polskich, ale również zagranicznych. Parki technologiczne tworzą idealne warunki do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.

Dzięki prowadzonej działalności gospodarczej, produkcyjnej, handlowej, przemysłowej oraz

naukowej na ich terenie istnieje możliwość tworzenia nowych miejsc pracy. W województwie podkarpackim znajdują się cztery Parki Technologiczne, tj.: Mielecki Park Przemysłowy usytuowany na terenie Mielca, w skład którego wchodzi cztery obszary oraz Inkubator Przedsiębiorczości, ponadto Park Przemysłowy Gminy Leżajsk, Podkarpacki Park Naukowo – Technologiczny AEROPOLIS oraz Tarnobrzski Park Przemysłowo – Technologiczny. Parki technologiczne mają ściśle sprecyzowany charakter działalności, oferują przedsiębiorcom tereny inwestycyjne, powierzchnie biurowe, powierzchnie magazynowe wyposażone w niezbędną infrastrukturę techniczną. Charakterystyczną cechą parków technologicznych jest położenie w bliskim sąsiedztwie ważnych szlaków komunikacyjnych. Powierzchnia parków technologicznych jest zróżnicowana i zależy od prowadzonej na ich terenie działalności, lokalizacji, znajdujących się na ich terenie przedsiębiorstw, dla przykładu Mielecki Park Przemysłowy jest obszarem inwestycyjnym o powierzchni około 100 ha, natomiast Park Naukowo-Technologiczny „Świerk” zajmuje powierzchnię 28 ha. Dla porównania zakresu powierzchni, największy w Polsce park technologiczny posiada powierzchnię 528,84 ha, jest nim Krakowski Park Technologiczny (KPT) w skład którego wchodzi specjalna strefa ekonomiczna oraz park technologiczny. Natomiast średnia powierzchnia parku technologicznego w Polsce to ok. **65 ha** (opracowanie własne na podstawie artykułu „Parki i inkubatory technologiczne w Polsce” - Jan Krzak oraz dostępnych na stronach internetowych danych liczbowych).

W związku z powyższym miasto Krosno zważywszy na położenie w Specjalnej Strefie Ekonomicznej Euro-Park Mielec, przebieg ważnych szlaków komunikacyjnych, występowanie wolnych terenów inwestycyjnych posiada idealne predyspozycje do stworzenia w granicach miasta terenów przeznaczonych pod zabudowę przemysłową, produkcyjną, produkcyjno-usługową czy aktywności gospodarczej. Na nowo projektowanych terenach mogłyby powstać park technologiczny, które przyciągnie inwestorów, stworzy możliwość do powstania nowych miejsc pracy oraz pozytywnie wpłynie na dynamikę rozwoju gospodarczego miasta. Krosno posiada potencjał w postaci wolnych obszarów, które mogłyby stać się terenami inwestycyjnymi, na których rozwijałby się kompleksy technologiczne z powierzchniami magazynowymi oraz logistycznymi.

Szeroko rozumiane pojęcie zabudowy aktywności gospodarczej obejmuje również centra logistyczne, które definiuje się jako obiekty przestrzenne funkcjonalne, w skład których wchodzi powierzchnie magazynowe, usługi logistyczne, bazy transportowe oraz inne usługi towarzyszące. Centra logistyczne w zależności od rodzaju, wynikającego z zasięgu oddziaływania mogą posiadać od kilku do nawet kilkudziesięciu hektarów. W przypadku centrum o znaczeniu międzynarodowym potrzeba pomiędzy **100-150 ha**, o znaczeniu regionalnym pomiędzy 20 – 50 ha, lokalnym pomiędzy 5 – 10 ha oraz branżowym poniżej 5 ha (dane uzyskane ze strony internetowej „Encyklopedia Zarządzania – Centrum logistyczne”). Centrum logistyczne może obejmować szereg działalności gospodarczej. Może je tworzyć np.: skupisko przedsiębiorstw transportowych, obiektów usługowych dystrybucyjnych, powierzchni magazynowania – gromadzenia i dystrybucji towarów, platform przeładunkowych, punktów technicznych obsługi. Centra logistyczne pełnią ogromną rolę w sprawnym przepływie towarów, tworząc łańcuch dostaw, wpływają na wzrost sprawności i efektywności procesów logistycznych. Przy tworzeniu centra logistycznego brane są pod uwagę czynniki ekonomiczne, ekologiczne, transportowe jak również urbanistycznej. Przy lokalizacji uwzględnia się potrzebę zmniejszenia bezrobocia i konieczność utworzenia nowych miejsc pracy, strategię rozwoju lokalnego, strategię rozwoju regionalnego, ustabilizowanie niekontrolowanego rozwoju gospodarczego i utrzymywanie go na stałym, satysfakcjonującym poziomie. Ważne jest, aby centrum logistyczne posiadało dobrze dostosowaną infrastrukturę techniczną oraz transportową i komunikacyjną, zarówno wewnętrzną jak i zewnętrzną, aby zminimalizować jakiegokolwiek ograniczenia względem nośności czy przesyłu towarów. Krosno posiada ogromny potencjał na lokalizację centrum logistycznego. Miasto jest atrakcyjne pod względem przedsiębiorczości, posiada wolne grunty, które mogłyby zostać zagospodarowane w ten sposób, dogodną lokalizację i dostępność komunikacyjną, konieczność stworzenia nowych miejsc pracy, potencjał rynkowy, wzrastający poziom konkurencyjności. Wszystkie wyżej wymienione czynniki warunkują pozytywnie lokalizację centrum logistycznego na terenie miasta. Centra logistyczne są umieszczane zazwyczaj w miejscach gdzie nie istnieje jeszcze zabudowa, a tereny posiadają dobry dostęp do komunikacji i infrastruktury technicznej. Centra logistyczne wpływają na ożywienie inwestycyjne lokalnej gospodarki.

Do zabudowy aktywności gospodarczej zalicza się również stacje benzynowe, stacje obsługi pojazdów, bazy transportowe. Zabudowa może również występować w postaci warsztatów, które również

sprawdzą się w bliskim sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych. Ważne jest, aby zapewnić możliwość rozwoju istniejących już zakładów produkcyjnych czy przemysłowych, zapewniając im tereny do rozbudowy.

Prognozuje się również wzrost zapotrzebowania na tereny przeznaczone pod odnawialne źródła energii, w postaci farm fotowoltaicznych. Przyjmuje się, że pod budowę farmy fotowoltaicznej potrzebny jest teren o minimalnej powierzchni około **2 ha**. Powierzchnia ta zależy w szczególności od mocy farmy fotowoltaicznej.

Z powyższej analizy wynika, iż obecnie występujące tereny zabudowy przemysłowej, produkcyjnej nie są wystarczające, nie są w stanie zapewnić miejsc pracy dla obecnych mieszkańców, biorąc pod uwagę prognozy demograficzne nie będą w stanie zapewnić ich również dla przyszłych mieszkańców. Reasumując, przy uwzględnieniu wszystkich czynników, tj. czynników społecznych, demograficznych, ekonomicznych, urbanistycznych oraz prognozowanego rozwoju gospodarczego należy dążyć do wyznaczenia nowych obszarów zabudowy produkcyjnej.

Standardy projektowe nie określają maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę aktywności gospodarczej. Ilość terenów przeznaczonych pod tę zabudowę nie wiąże się bezpośrednio z liczbą mieszkańców. Wpływ na rozwój funkcji produkcyjnej ma m.in. polityka gminy, dostępność komunikacyjna, atrakcyjność gminy, co może zachęcić inwestorów do lokowania w danym miejscu swoich przedsiębiorstw.

Biorąc pod uwagę wszystkie aspekty, wnioski inwestorów, potencjał gospodarczy, dostępność komunikacyjną, możliwość lokalizowania obiektów wspomagających rozwój nowoczesnych technologii tj. parków technologicznych, centrów logistycznych, stref przemysłowych, stref produkcyjnych, baz transportowych, powierzchni magazynowych, hurtowni, stacji benzynowych, stacji obsługi pojazdów, nowych zakładów produkcyjnych należy stwierdzić, iż zapotrzebowanie powinno być znacznie większe aniżeli szacunkowe wyliczenia nieuwzględniające wszystkich wymienionych wskaźników wpływających na możliwość sytuowania niniejszej zabudowy.

Przy uwzględnieniu wszystkich powyższych wskaźników wskazano, że zapotrzebowanie na nową powierzchnię zabudowy aktywności gospodarczej wynosi **264 ha** powierzchni użytkowej. Na liczbę tą składają się szacunkowe średnie powierzchnie użytkowe, które gmina zamierza przeznaczyć na lokalizację: parku technologicznego (około 65 ha), centr logistycznych o znaczeniu międzynarodowym (około 150 ha), terenów pod rozwój odnawialnych źródeł energii (około 20 ha), zabudowy techniczno-produkcyjnej, przemysłowej oraz zabudowy produkcyjno-usługowej (około 29 ha).

Ponieważ ustawodawca dopuścił niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%, zatem zapotrzebowanie na nową funkcję produkcyjną szacuje się na **343,2 ha powierzchni użytkowej**.

Zapotrzebowanie na nową powierzchnię zabudowy strefy handlu o powierzchni powyżej 2000 m²

Istniejąca zabudowa strefy handlu o powierzchni powyżej 2000 m² zajmuje powierzchnię ok. 20 ha. Standardy projektowe nie określają maksymalnego zapotrzebowania na ten rodzaj zabudowy. Ilość terenów przeznaczonych pod tę zabudowę nie wiąże się bezpośrednio z liczbą mieszkańców. Wpływ na rozwój funkcji produkcyjnej ma m.in. polityka gminy, dostępność komunikacyjna, atrakcyjność miejsca, co może zachęcić inwestorów do lokowania w danym miejscu swoich przedsiębiorstw. Tereny handlu o powierzchni powyżej 2000 m² są wyznaczone w aktualnie obowiązujących planach miejscowych. Ich powierzchnie pokrywa zapotrzebowanie, które przyjęto zgodnie z dopuszczoną przez ustawodawcę niepewnością procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania (w tym przypadku istniejącej zabudowy), w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%, zatem zapotrzebowanie na nową funkcję produkcyjną szacuje się na **26 ha powierzchni użytkowej**.

15.2. Szacowana chłonność obszarów miasta Krosna.

Oszacowanie chłonności jest kolejnym etapem sporządzania bilansu. Poprzez pojęcie chłonności obszarów rozumie się liczbę mieszkańców jaką może pomieścić dany teren, z uwzględnieniem przeznaczenia terenu oraz określonych wskaźników zabudowy, jak również aktualny stan zagospodarowania przestrzennego. W analizie są uwzględniane tereny o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Z uwagi na brak wyjaśnienia w przepisach prawnych powyższego pojęcia, zdefiniowano następujące warunki, które powinny zostać w większości spełnione, żeby teren mógł zostać zdefiniowany jako obszar o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno- przestrzennej, tj.: dostęp do sieci

komunikacyjnej, do infrastruktury technicznej tj. wodociągowej, elektroenergetycznej, kanalizacyjnej, sąsiedztwo zabudowy – gęstość zabudowy.

Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach poszczególnych obrębów ewidencyjnych ogółem [ha]	
Obręby	Powierzchnia obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej
	[ha]
Krościenko Niżne	160,75
Suchodół	116,09
Białobrzegi	66,91
Przemysłowa	184,29
Śródmieście	316,45
Polanka	150,12
Turaszówka	133,65
RAZEM:	1128,26

Tabela 29. Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach obrębów ewidencyjnych [ha]. Źródło: Opracowanie własne.

Powierzchnia terenów poszczególnych rodzajów zabudowy w zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej z podziałem na obręby ewidencyjne					
Obręby	Strefa mieszkaniowa wielorodzinna	Strefa mieszkaniowa jednorodzinna	Strefa usługowa	Strefa aktywności gospodarczej	Strefa handlu o powierzchni powyżej 2000 m ²
	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
Krościenko Niżne	5,83	135,54	8,19	11,19	0,00
Suchodół	0,00	93,05	6,04	0,00	17,00
Białobrzegi	0,52	60,85	1,88	0,71	2,95
Przemysłowa	12,35	8,61	49,30	114,03	0,00
Śródmieście	75,95	130,17	101,98	8,35	0,00
Polanka	4,47	120,84	7,53	17,28	0,00
Turaszówka	1,31	111,51	11,06	9,77	0,00
RAZEM:	100,43	660,57	189,56	161,33	19,95

Tabela 30. Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej, z podziałem na obręby ewidencyjne, źródło: opracowanie własne.

Powierzchnia luk w zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej z podziałem na obręby ewidencyjne	
Obręby	Powierzchnia luk w zabudowie
	[ha]
Krościenko Niżne	37,33
Suchodół	64,11
Białobrzegi	19,56
Przemysłowa	22,14
Śródmieście	35,69
Polanka	25,40
Turaszówka	43,65
RAZEM	247,88

Tabela 31. Powierzchnia luk w istniejącej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej z podziałem na obręby ewidencyjne. źródło: opracowanie własne

Powierzchnia terenów miasta Krosna przeznaczona pod nową zabudowę (powierzchnia brutto)				
Lp.	Strefa	Chłonność o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej	Chłonność obszarów przeznaczonych pod nową zabudowę w planach miejscowych	Powierzchnia brutto terenów przeznaczonych pod zabudowę
		[ha]	[ha]	[ha]
1	Strefa mieszkaniowa wielorodzinna	37,18	11,06	48,24
2	Strefa mieszkaniowa jednorodzinna	99,15	277,72	376,87
3	Strefa usługowa	24,79	45,53	70,32
4	Strefa aktywności gospodarczej	61,97	126,71	188,68
5	Strefa handlu o powierzchni powyżej 2000 m2	24,79	25,93	50,72
	RAZEM:	247,88	486,95	734,83

Tabela 32. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz chłonność obszarów przeznaczonych pod nową zabudowę w planach miejscowych (łączna chłonność brutto), Źródło: opracowanie własne.

Powyższa tabela ukazuje strefy zabudowy tj. obszary o funkcji podstawowej wraz z funkcjami uzupełniającymi oraz terenami biologicznie czynnymi. Na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz dotychczas obowiązującego studium powierzchnie terenów brutto pomniejszono o powierzchnie biologicznie czynne. Warto zaznaczyć, iż miasto Krosno jest bardzo zróżnicowane pod względem występującej zabudowy, co więcej w niektórych częściach miasta następuje mieszanie się funkcji.

Poszczególne powierzchnie pod nową zabudowę pomniejszono o powierzchnię biologicznie czynną, zgodnie z przyjętymi wskaźnikami urbanistycznymi, zaprezentowanymi w poniższej tabeli.

Chłonność terenów przeznaczona pod nową zabudowę pomniejszona o powierzchnię biologicznie czynną (chłonność netto)			
	Powierzchnia brutto terenów przeznaczonych pod zabudowę	Procent powierzchni biologicznie czynnej	Suma powierzchni terenów przeznaczonych pod nową zabudowę pomniejszona o powierzchnię biologicznie czynną
Strefa mieszkaniowa wielorodzinna	48,24	30%	33,77
Strefa mieszkaniowa jednorodzinna	376,87	60%	150,75
Strefa usługowa	70,32	30%	49,22
Strefa aktywności gospodarczej	188,68	20%	150,94
Strefa handlu o powierzchni powyżej 2000 m²	50,72	10%	45,65
RAZEM:	734,83	-	430,33

Tabela 33. Powierzchnia terenów miasta Krosna przeznaczona pod nową zabudowę, z podziałem na poszczególne strefy, pomniejszona o powierzchnię biologicznie czynną. Źródło: opracowanie własne.

Powierzchnia terenów miasta Krosna przeznaczona pod nową zabudowę pomniejszoną o powierzchnię biologicznie czynną		
Lp.	Strefa	Suma powierzchni terenów przeznaczonych pod nową zabudowę pomniejszona o powierzchnię biologicznie czynną
		[ha]
1	Strefa mieszkaniowa wielorodzinna	33,77
2	Strefa mieszkaniowa jednorodzinna	150,75
3	Strefa usługowa	49,22
4	Strefa aktywności gospodarczej	150,94
5	Strefa handlu o powierzchni powyżej 2000 m²	45,65
	RAZEM:	430,33

Tabela 34. Powierzchnia terenów miasta Krosna przeznaczona pod nową zabudowę pomniejszoną o powierzchnię biologicznie czynną. Źródło: opracowanie własne.

W celu przeliczenia sumy powierzchni terenów przeznaczonych pod nową zabudowę na powierzchnię użytkową należy dla każdego rodzaju zabudowy w zależności od strefy przyjąć wskaźnik ilości kondygnacji.

Szacuje się, że powierzchnia użytkowa wynosi ok. 70% powierzchni całkowitej zabudowy. Zgodnie z powyższym sumę powierzchni terenów przeznaczonych pod nową zabudowę w zależności od strefy, w której występuje pomnożono przez wskaźnik 0,7.

Suma powierzchni terenów przeznaczonych pod nową zabudowę x wskaźnik 0,7 x liczba kondygnacji

Strefa mieszkaniowa wielorodzinna = 0,7 x 4 kondygnacji x 33,77 ha = **94,55 ha**

Suma powierzchni użytkowych zabudowy w strefie mieszkaniowej wielorodzinnej: **94,55ha.**

Strefa mieszkaniowa jednorodzinna = 0,7 x 2 kondygnacje x 150,75 ha = **211,05 ha**

Suma powierzchni użytkowych zabudowy w strefie mieszkaniowej jednorodzinnej: **211,05 ha.**

Strefa usługowa = 0,7 x 2 kondygnacji x 49,22 ha = **68,918 ha**

Suma powierzchni użytkowych zabudowy w strefie usługowej: **68,91 ha.**

Strefa aktywności gospodarczej = 0,7 x 1 kondygnacja x 150,94 ha = **105,66 ha**

Suma powierzchni użytkowych zabudowy w strefie aktywności gospodarczej: **105,33 ha.**

Strefa handlu o powierzchni powyżej 2000 m² = 0,7 x 1 kondygnacja x 45,65 ha = **31,95 ha**

Suma powierzchni użytkowych zabudowy w strefie handlu o powierzchni powyżej 2000 m²: **31,95 ha.**

Wszystkie powyższe wyliczenia zostały przedstawione w postaci tabelarycznej:

Łączna suma powierzchni użytkowej zabudowy miasta Krosno. Podsumowanie.			
Lp.	Funkcja	Suma powierzchni terenów przeznaczonych pod nową zabudowę pomniejszona o powierzchnię biologicznie czynną	Suma powierzchni użytkowych zabudowy miasta Krosna
		[ha]	[ha]
1	Strefa mieszkaniowa wielorodzinna	33,77	94,55
2	Strefa mieszkaniowa jednorodzinna	150,75	211,05
3	Strefa usługowa	49,22	68,91
4	Strefa aktywności gospodarczej	150,94	105,66
5	Strefa handlu o powierzchni powyżej 2000 m²	45,65	31,95
	RAZEM:	430,33	512,13

Tabela 37. Podsumowanie. Łączna suma powierzchni użytkowej zabudowy miasta Krosno. Źródło: opracowanie własne.

Z przeprowadzonych analiz ekonomicznych, społecznych, środowiskowych oraz prognozy demograficznej, zgodnie z danymi zaprezentowanymi w powyższej tabeli wynika, że w mieście Krosno nadal występuje zapotrzebowanie na nowe obszary zabudowy. Należy wyznaczyć obszary zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz produkcyjnej. Przemysł i usługi są ważnym sektorem dla gospodarki miasta Krosna. Dostęp do usług podstawowych powinien być zapewniony wszystkim mieszkańcom. Aktualnie tereny aktywności gospodarczej oraz usługowe mają potencjał do rozwoju. Miasto Krosno powinno dążyć do zapewnienia mieszkańcom łatwego dostępu do usług, wyznaczając tereny nowoprojektowanych usług, jak również dążyć do rozwoju stref aktywności gospodarczej, w tym produkcyjnych, produkcyjno – usługowych, aby zapewnić miejsca pracy. Przemysł i budownictwo wraz z sektorem usług jest jednym z czynników warunkujących aktualny i dalszy rozwój gospodarczy miasta.

15.3. Porównanie maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością obszarów gminy (bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę).

Aby ocenić, czy możliwości chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej spełniają zapotrzebowanie na nową zabudowę w mieście porównano wyniki szacunków z powyższych rozdziałów. Porównanie obrazuje poniższa tabela:

Porównanie zapotrzebowanie na nową zabudowę i sumy powierzchni użytkowej zabudowy					
Lp.	Strefa	Zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy [1]	Suma powierzchni użytkowej w podziale na funkcje [2]	Różnica, jeśli suma powierzchni użytkowej zabudowy przekracza zapotrzebowanie na nową zabudowę [2-1, gdy 2>1]	Różnica, jeśli zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy [1-2, gdy 1>2]
1	Strefa mieszkaniowa wielorodzinna	9,20	94,55	85,35	
2	Strefa mieszkaniowa jednorodzinna	352,10	211,05		141,05
4	Strefa usługowa	88,40	68,91		19,49
5	Strefa aktywności gospodarczej	343,20	105,66		237,54
6	Strefa handlu o powierzchni powyżej 2000 m ²	26,00	31,95	5,95	
	RAZEM:	807,20	512,13	91,31	

Tabela 38. Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę i chłonności obszarów miasta Krosna wyrażonych w powierzchni użytkowej nowej zabudowy. Źródło: Opracowanie własne.

Z porównania określonego zapotrzebowania oraz wyliczonej chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej przeznaczonych pod nową zabudowę oraz przeznaczonych pod nową zabudowę w planach miejscowych, wyrażonej w powierzchni użytkowej w podziale na funkcje zabudowy wynika, że dla terenów przeznaczonych pod funkcję:

- zabudowy strefy mieszkaniowej wielorodzinnej - chłonność obliczona na poziomie 94,55 ha jest większa niż zapotrzebowanie określone na poziomie 9,20 ha, co oznacza brak możliwości sytuowania nowej zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod tą funkcję, a nowa zabudowa może być realizowana tylko w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej;

- zabudowy strefy mieszkaniowej jednorodzinnej - chłonność obliczona na poziomie 211,05 ha jest mniejsza niż zapotrzebowanie określone na poziomie 352,10 ha, co oznacza możliwości sytuowania nowej zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej oraz

poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod tą funkcję, a nowa zabudowa o powierzchni 141,05 ha może być realizowana zarówno w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, jak i poza nimi.

- zabudowy strefy usługowej - chłonność obliczona na poziomie 68,91 ha jest mniejsza niż zapotrzebowanie określone na poziomie 88,40 ha, co oznacza możliwości sytuowania nowej zabudowy poza obszarami

o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod tą funkcję, a nowa zabudowa o powierzchni 19,49 ha może być realizowana zarówno w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, jak i poza nimi.

- zabudowy strefy aktywności gospodarczej - chłonność obliczona na poziomie 105,66 ha jest mniejsza niż zapotrzebowanie określone na poziomie 343,20 ha, co oznacza możliwości sytuowania nowej zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod tą funkcję, a nowa zabudowa o powierzchni 237,54 ha może być realizowana zarówno w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, jak i poza nimi.

- zabudowy strefy handlu o powierzchni powyżej 2000 m² - chłonność obliczona na poziomie 31,95 ha jest większa niż zapotrzebowanie określone na poziomie 26,00 ha, co oznacza brak możliwości sytuowania nowej zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod tą funkcję, a nowa zabudowa może być realizowana tylko w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej.

Biorąc pod uwagę przeprowadzone analizy ekonomiczne, społeczne, środowiskowe, prognozy demograficznej oraz sporządzony bilans zabudowy wykazały, że w mieście Krosno nadal występuje zapotrzebowanie na nowe obszary zabudowy. Istnieje zatem konieczność wprowadzenia nowej zabudowy poza zwartą strukturą funkcjonalno – przestrzennej w strefach: mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej oraz w strefie aktywności gospodarczej.

Zapotrzebowanie na zabudowę usługową, aktywności gospodarczej w kolejnych latach wzrośnie. Sporządzony bilans wykazuje, że nowo wyznaczone tereny wraz z korelacją z wykazanim zapotrzebowaniem na nową zabudowę i możliwą chłonnością terenów w większym stopniu pokrywają zapotrzebowanie na niniejsze tereny. W odpowiedzi na zmiany ekonomiczne oraz gospodarcze należy zapewnić należyte warunki bytowania, jakość życia poprzez zapewnienie miejsc pracy oraz miejsc integracji więzi społecznych. Istniejące obszary mogą okazać się niewystarczające w aspekcie zatrudnienia.

16. Stan prawny gruntów.

Na obszarze miasta większość gruntów stanowi własność prywatną. Znaczna część gruntów stanowi również własność samorządu terytorialnego, część gruntów należy do Skarbu Państwa. W związku z tym należy spodziewać się, że większość inwestycji na terenie miasta będzie miała charakter prywatny.

17. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Do występujących na terenie miasta Krosna obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych zaliczyć należy:

a) obiekty i obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszary Natura 2000 – obszar siedliskowy - Wiśtok Środkowy z Dopływami,
- Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy wraz z otuliną,
- użytki ekologiczne - Dolina Potoku Badoń;
- pomniki przyrody,
- rośliny i zwierzęta podlegające ochronie gatunkowej,

b) obiekty i obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:

- obiekty wpisane do rejestru zabytków,
- obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków,
- stanowiska archeologiczne,

c) obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2021 poz. 1326 z późn. zm.):

- grunty leśne,

d) obiekty i tereny objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo górnicze i geologiczne (Dz.U. 2021 poz. 1420 z późn. zm.):

- złoża surowców naturalnych,
- zbiorniki wód podziemnych.

18. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

Na obszarze miasta Krosna występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych, które zostały udokumentowane w Państwowym Instytucie Geologicznym. Opracowano mapy obszarów osuwania się mas ziemnych oraz terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Na terenie miasta znajdują się osuwiska aktywne ciągle, aktywne okresowo oraz osuwiska nieaktywne. Wszystkie zidentyfikowane osuwiska zostały przedstawione na załącznikach graficznych do niniejszego Studium.

Na terenie obszarów osuwania się mas ziemnych – osuwisk nieaktywnych, dopuszcza się rozbudowę, nadbudowę i przebudowę istniejących budynków oraz lokalizację nowej zabudowy pod warunkiem wykonania dokumentacji geologiczno-inżynierskiej potwierdzającej, że projektowana inwestycja nie naruszy równowagi gruntu i nie spowoduje uaktywnienia się osuwiska. Dokumentacja ta musi określać zalecenia dotyczące zabezpieczeń dla projektowanej zabudowy. Na pozostałych obszarach – osuwisk aktywnych ciągle oraz osuwisk aktywnych okresowo, lokowanie zabudowy nie powinno być dopuszczone.

19. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

19.1. Złoża kopalne.

Na terenie miasta Krosna występuje trzy udokumentowane złoża kopalin, Krościenko (NR 4789), Turaszówka (NR 4862) oraz Krościenko szac. (GZ 5312).

I.p.	Nazwa złoża	kopalina	Nr systemowy	Stan zagospodarowania	Pow. [ha]
1.	Krościenko	Ropa naftowa	NR 4789	złoże zagospodarowane	134,00
2.	Turaszówka	Ropa naftowa	NR 4862	eksploatacja złoża zaniechana	32,00
3.	Krościenko szac.	Gaz ziemny	GZ 5312	złoże o zasobach szacunkowych	brak danych

Tabela 40. Złoża surowców mineralnych występujących na terenie miasta Krosna. Źródło:
<http://geoportal.pgi.gov.pl/>

19.2. Zasoby wód podziemnych.

Miasto Krosno położone jest w granicach udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 432 „Dolina rzeki Wisłok”, który należy do zbiorników porowych. Dla ww. GZWP nie wyznaczono obszarów ochronnych – strefy najwyższej ochrony (ONO) oraz strefy wysokiej ochrony (OWO). GZWP nr 432 osiąga łączną powierzchnię 173,5 km² według dokumentacji hydrologicznej z 2013 r., jego wodoprzewodność wynosi 25-200 m²/d, a szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 10 080 m³/d.

Ponadto miasto Krosno położone jest w obrębie jednej Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 152 (region Górnej Wisły w pasie Zewnętrznych Karpat Zachodnich) (PLGW2000152), a jego powierzchnia to 2043,90 km².

19.3. Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Na terenie miasta nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

20. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.

Na terenie miasta Krosna występują obszary górnicze i tereny górnicze.

I.p.	Nazwa obszaru	Nr w rejestrze	Złoże	Status	Pow. obszaru górniczego [ha]
1.	Potok	2/1/81	Potok	aktualny	76,24
2.	Krościenko	1/3/52 WUG	Krościenko	zniesiony	110,91
3.	Krościenko I	2/1/64	Krościenko	aktualny	133,54
4.	Turaszówka 1	2/1/107	Turaszówka	zniesiony	23,46
5.	Turaszówka	1/3/57 WUG	Turaszówka	zniesiony	35,68

Tabela 41. Obszary i tereny górnicze występujące na terenie miasta Krosna. Źródło: <http://geoportal.pgi.gov.pl/>

Aktualne tereny górnicze zostały wyznaczone na podstawie decyzji wyznaczających tereny górnicze, tj.:

- „Potok” - wyznaczony decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 15.10.1997 r., znak: GK/wk/MN/3785/97,
- „Krościenko I” - wyznaczony decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 28.02.1997 r., znak: Bkk/MN/319/97.

21. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

21.1. Komunikacja.

21.1.1. Układ drogowy.

Miasto Krosno posiada rozwiniętą sieć komunikacyjną zapewniającą powiązania lokalne i ponadlokalne. W mieście łączna długość dróg wynosi 150,361 km, przy czym 11,37 km to drogi krajowe; 5,82 km to drogi wojewódzkie; 44,66 to drogi powiatowe; 95,93 to drogi gminne.

Miasto położone jest w zasięgu oddziaływania korytarzy transportowych ponadlokalnych, które tworzą:

- 1) korytarz krajowy:
 - DK nr 28 – klasy GP/G - relacji Zator – Medyka,
- 2) korytarze wojewódzkie:
 - DW nr 990 - klasy Z i G - relacji Twierdza – Krosno,
 - DW nr 991 - klasy Z i G - relacji Lutcza – Krosno,
- 3) korytarze powiatowe.

Wzrastający ruch drogowy i wzmożona eksploatacja dróg powoduje pogorszenie ich stanu. Część z nich wymaga modernizacji, w tym dostosowania do potrzeb mieszkańców. W granicach opracowania można stwierdzić braki w zakresie wyposażenia w chodniki i ścieżki rowerowe. Brak tego rodzaju elementów wpływa na obniżone bezpieczeństwo mieszkańców.

W sąsiedztwie miasta Krosna realizowane są inwestycje w zakresie budowy drogi ekspresowej S19 pomiędzy Lutczą i Domaradzem. Odcinek przebiegający w okolicach Krosna jest aktualnie w trakcie realizacji. Schematyczny przebieg trasy S19 przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 10. Realizacja odcinka S19 Lutcza - Domaradz. Źródło: GDDKiA.

21.1.2. Transport publiczny.

Komunikację zbiorową na terenie miasta Krosna jak i z miasta Krosna poza jego granice obsługuje zarówno transport publiczny, jak i firmy prywatne:

- "MIŚ" Sp. z o.o.,
- Wilusz Bogdan FTUH "BODEK",
- Kazimierz Niemiec Firma Transportowo - Usługowa "BESKID",
- Ewa Wielgos Firma Przewozowo-Handlowo-Usługowa,
- Paweł Mikosz Firma Przewozowo-Usługowo-Handlowa "MIKO",
- Adam Pudlik Firma Handlowo-Usługowa,
- "TRANS-USŁUGI" Sp. z o.o.,
- Fornal Józef Firma Handlowo-Usługowa,
- Michał Kielar,
- Robert Wołczański Przewóz Osób "DROMADER",
- Lucyna Blok Firma Przewozowo - Handlowo - Usługowa "KUBUŚ",
- Krzysztof Such Przewóz Osób.

MKS Sp. z o.o. Krosno posiada 46 autobusów, którymi wykonuje 1,8 mln km rocznie na 19 liniach komunikacyjnych. MKS dysponuje nowoczesnym, niskoemisyjnym taborem. Komunikacja autobusowa, łączy miasto Krosno z gminami Jedlicze, Chorkówka, Krościenko Wyżne, Korczyna, Miejsce Piastowe i Wojaszówka w zakresie zleconym przez Organizatora publicznego transportu zbiorowego. Połączenia komunikacyjne zapewniają mieszkańcom miasta dogodny dojazd do pracy i obiektów usługowych, w tym szkół i uczelni wyższych.

21.1.3. Transport kolejowy.

Na terenie miasta Krosna istnieje stacja kolejowa Krosno, która obsługuje pociągi osobowe regionalne oraz osobowe pociągi ekspresowe. W granicach miasta zlokalizowane są również przystanki osobowe PO Krosno Turaszówka, PO Krosno Polanka, PO Krosno Miasto oraz planuje się budowę kolejnych przystanków: PO Krosno Huta, PO Krosno Guzikówka, PO Krosno Południe. Miasto przecina linia kolejowa nr 108 relacji Stróże – Krościenko. Dworzec kolejowy powstał w 1884 r.

21.2. Infrastruktura lotnicza

W Krośnie znajduje się jedno lotnisko o nazwie Krosno i kodzie ICAO - EPKR. Infrastruktura lotniska przystosowana jest do wykonywania operacji lotniczych samolotami, które zabierają na pokład do 45 pasażerów. Lotnisko wykorzystywane jest obecnie głównie do celów szkoleniowych (pilotaż statków powietrznych), sportowych i lotnictwa prywatnego. Ideą działania lotniska jest pobudzenie rozwoju małego ruchu lotniczego na Podkarpaciu oraz rozwój branży lotniczej i około lotniczej.

Dodatkowo w Krośnie znajduje się przyszpitalne lądowisko pogotowia ratunkowego.

21.3. Stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej.

21.3.1. Zaopatrzenie w wodę.

Na terenie miasta Krosna łączna długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przemysłowej) w 2020 r. wynosiła 257,2 km, z czego 231,1 km do długość czynnej sieci rozdzielczej.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Krośnieński Holding Komunalny Sp. z o.o. jest odpowiedzialne za realizację zadań związanych z gospodarką komunalną, która ma na celu zaspokajanie potrzeb mieszkańców. W skład ww. spółki wchodzi Zakład Wodociągów i Kanalizacji. Pełni on rolę dostawcy wody dla miasta, sprawuje pieczę nad jej jakością oraz zapewnia ciągłość dostaw. Dodatkowo zakład jest odpowiedzialny za odbiór i oczyszczanie ścieków. Zakład Wodociągów i Kanalizacji tworzą trzy zakłady uzdatniania wody o zdolności produkcyjnej 38.000 m³/d oraz oczyszczalnia ścieków. Głównym i największym Zakładem Uzdatniania Wody jest ZUW „Besko” w Sieniawie na rzece Wisłok. Dwa pozostałe Zakłady Uzdatniania Wody to ZUW Szczepańcowa (uzdatnianie w sposób biologiczny, bez dodawania środków chemicznych) i ZUW Iskrzynia.

Obecnie 98,80% mieszkań w Krośnie jest wyposażone w instalacje techniczno – sanitarne jakimi są wodociągi.

21.3.2. Gospodarka ściekowa.

Na terenie miasta Krosna infrastruktura techniczna w zakresie odprowadzania ścieków – sieć kanalizacyjna jest dobrze rozwinięta. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi 169,6 km.

Obecnie wg danych GUS na 2020 r. wynika, iż istnieje 6 513 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. 98,41% mieszkań w Krośnie wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, a 97,69% mieszkań w łazienki.

Oczyszczalnia ścieków, która przyjmuje ścieki z Krosna, wchodzi w skład Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Krośnieński Holding Komunalny Sp. z o.o. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna z chemicznym strącaniem fosforu i linią fermentacji osadów oraz produkcją biogazu wykorzystywanego do celów energetycznych.

Głównymi źródłami zanieczyszczenia wód powierzchniowych są ścieki komunalne i przemysłowe. Znaczący wpływ mają również spływy powierzchniowe.

Długość sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej w 2020 r. wynosiła 65,94%. Oznacza to, iż sieć kanalizacyjna jest o wiele gorzej rozwinięta niż sieć wodociągowa. Świadczy to o konieczności rozbudowy sieci kanalizacyjnej na terenie miasta. Dzięki środkom unijnym Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej zrealizowało wiele istotnych inwestycji takich jak „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej miasta Krosna”. Dzięki projektowi zrealizowano takie zadania jak: budowa kanalizacji sanitarnej - Krosno, budowa suszarni słonecznej odwodnionych osadów ściekowych na oczyszczalni ścieków w Krośnie, budowa kanalizacji sanitarnej – Krosno, modernizacja głównych kolektorów kanalizacji sanitarnej czy przebudowa odcinków sieci wodociągowej o dużej awaryjności.

21.4. Stopień uporządkowania gospodarki energetycznej.

21.4.1. Zaopatrzenie w energię elektryczną.

Przez obszar miasta Krosna, przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV oraz najwyższego napięcia 400 kV:

- linia 110 kV relacji Strzyżów – Krosno,

- linia 110 kV relacji Krosno – Hankówka,
- linia 110 kV relacji Krosno – Krosno Huta,
- linia 110 kV relacji Krosno Huta – Krosno Podkarpacka,
- linia 110 kV relacji Krosno Podkarpacka – Krosno Wisze,
- linia 110 kV relacji Krosno Wisze – Krosno Iskrzynia,
- linia 400 kV relacji Krosno – Iskrzynia – Tarnów.

Powyżej wymienione linie wysokiego napięcia są na majątku i w eksploatacji PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów. Operatorem linii najwyższego napięcia 400 kV jest PSE S.A. Oddział w Radomiu. Dla napowietrznej linii elektroenergetycznej 400 kV relacji Krosno – Iskrzynia – Tarnów wskazuje się szerokość pasa technologicznego elektroenergetycznej linii przesyłowej nie mniejszą niż 80,0 m (po 40,0 m od osi linii). Przez teren miasta przebiegają także linie średniego napięcia 15 kV oraz 30 kV o relacjach: Krosno – Nieglowice, Krosno – Równe, Krosno – Iwonicz.

Miasto jest zasilane dzięki następującym stacjom elektroenergetycznym:

- stacja 110/30/15 kV GPZ Krosno (2 transformatory 110/SN o mocy 2x25 MVA),
- stacja 110/15 kV GPZ Krosno Podkarpacka (2 transformatory 110/SN o mocy 2x25 MVA),
- stacja 110/15 kV GPZ Krosno Wisze (2 transformatory 110/SN o mocy 2x16 MVA).

Powyżej wymienione stacje elektroenergetyczne są na majątku i w eksploatacji PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów.

Na terenie miasta Krosna znajdują się także urządzenia elektroenergetyczne 110 kV, które są na majątku odbiorców lub innych Operatorów Systemów Dystrybucyjnych takie jak:

- stacja 110/15 kV GPZ Krosno Huta, własność: Krośnieńskie Huty Szkła „KROSNO” S.A.,
- stacja 110/15 kV GPZ Krosno Polmo, własność: FENICE Poland Sp. z o.o. Jednostka Operatywna Krosno,
- linia 110 kV Krosno – Jedlicze, własność: ORLEN Południe S.A. Zakład Jedlicze,
- linia 110 kV Krosno Podkarpacka – Krosno Polmo, własność: FENICE Poland Sp. z o.o. Jednostka Operatywna Krosno.

Źródłami wytwórczej energii elektrycznej średniego napięcia przyłączonej do sieci należącej do PGE Dystrybucja S.A. są:

- elektrownia biogazowa Krosno MPGK o mocy przyłączeniowej 0,384 MW,
- jednostka kogeneracyjna na terenie Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego w Krośnie o mocy przyłączeniowej 0,199 MW,
- elektrownia na biomasę o mocy przyłączeniowej 1,317 MW,
- farma fotowoltaiczna o mocy przyłączeniowej 1,116 MW,
- farma fotowoltaiczna o mocy przyłączeniowej 0,650 MW,
- mała instalacja fotowoltaiczna o mocy przyłączeniowej 0,199 MW.

Źródłami wytwórczej energii elektrycznej niskiego napięcia przyłączonej do sieci należącej do PGE Dystrybucja S.A. są:

- elektrownia biogazowa Krosno „ELSTAP” o mocy przyłączeniowej 0,374 MW,
- mikroinstalacje fotowoltaiczne.

Jak wynika z danych pozyskanych z GUS, w 2019 r. odbiorcami energii elektrycznej było 18 824 gospodarstw zlokalizowanych na terenie Krosna. Zużycie energii elektrycznej szacuje się na 26 501,60 MWh przy czym zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca to 571,54 kWh.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Krośnie podejmuje liczne działania w kierunku uzyskania samodzielności energetycznej, m.in. przez rozwijanie oferty energii odnawialnej w postaci instalacji fotowoltaicznych.

21.4.2. Zaopatrzenie w ciepło.

Zaopatrzenie miasta Krosna w ciepło oparte jest głównie na:

- lokalnych kotłowniach opalanych węglem, olejem opałowym, gazem,
- kotłowniach zlokalizowanych na terenie zakładów energetyki cieplnej,
- indywidualnych źródłach i urządzeniach grzewczych na paliwa stałe (węgiel, drewno, odpady drzewne),
- indywidualnych źródłach energii odnawialnej (ogniwa fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, pompy ciepła).

Jak wynika z danych pozyskanych z GUS, długość sieci przesyłowej i rozdzielczej na terenie miasta Krosna wynosiła w 2019 r. 14,4 km, a długość przyłączy do budynków 24,4 km. Odbiorcami ciepła są w 67% gospodarstwa domowe, 23% budynki użyteczności publicznej. Pozostałe 10 % przypada m.in. na przemysł. Na potrzeby ogrzewania budynków i przygotowania ciepłej wody użytkowej dla obiektów użyteczności publicznej oraz budynków wielorodzinnych używa się kotłowni lokalnych. Miasto jest zaopatrzone w ciepło dzięki sieciowej energii cieplnej - ciepłowni miejskie, kotłowni w zakładach przemysłowych oraz inne indywidualne źródła ciepła. Zaopatrzeniem w ciepło miasta, wytwarzaniem, przesyłaniem i dystrybucją ciepła, a także wytwarzaniem energii elektrycznej w źródle odnawialnym zajmują się kotłownie i sieci ciepłownicze - Oddział Energetyki Ciepłej (Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej – Krośnieńskiego Holdingu Komunalnego Sp. z o.o.). Jest to główne źródło zaopatrzenia w ciepło miasta Krosno. Oprócz MPGK-OEC miasto jest zaopatrywane w energię cieplną przez kotłownie przemysłowe oraz źródła indywidualne. Źródłem zasilania systemu ciepłowniczego Miasta Krosna, jest Elektro Ciepłownia Łężańska, usytuowana przy ulicy gen. Władysława Sikorskiego 19 w Krośnie.

Eksplloatowane źródła w EC Łężańska

Blok węglowy wyposażony w kotły wodne	jeden kocioł WR-4,8 o mocy 4,8 MW
	trzy kotły WR-10 o mocy nominalnej 10,0 MW;
Biomasowy układ kogeneracyjny	jedno palenisko na biomasę wraz z kotłem odzysknicowym
	moduł ORC TURBODEN 14 CHP Split o mocy cieplnej 5,341 Mwt i mocy elektrycznej 1,255 MWe.

21.4.3. Zaopatrzenie w gaz.

Lokalnym Operatorem Systemu Dystrybucyjnego sieci gazowej na terenie miasta Krosna jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Tarnowie, Zakład w Jaśle. Poniżej przedstawiono stacje PSG Sp. z o. o. na terenie miasta Krosna:

- stacja redukcyjno-pomiarowa II^oKrosno – Kościuszki o przepustowości 3500 m³ /h,
- stacja redukcyjno-pomiarowa II^oKrosno – Grodzka o przepustowości 1000 m³ /h,
- stacja redukcyjna II^oKrosno – Łężańska o przepustowości 2000 m³ /h,
- stacja redukcyjno-pomiarowa II^oKrosno – Podkarpacka o przepustowości 1600 m³ /h,
- stacja redukcyjno-pomiarowa II^oKrosno – Szpital o przepustowości 300 m³ /h,
- stacja redukcyjno-pomiarowa II^oKrosno – Park o przepustowości 600 m³ /h,
- stacja redukcyjna II^oKrosno – Rayskiego o przepustowości 300 m³ /h,
- stacja redukcyjna II^oKrosno – Stapińskiego o przepustowości 300 m³ /h.

Przez obszar miasta Krosna przebiega także przesyłowa sieć gazowa wysokiego ciśnienia o relacji Strachocina - Warzyce i odgałęzieniach o realizacjach:

- Gazociąg do SRP Krosno Nr 8 – Turaszówka,
- Gazociąg do SRP Krosno Nr 5 – Krakowska,
- Gazociąg do SRP Krosno Karczyńska,
- Gazociąg do Węzła Turaszówka.

Właścicielem przesyłowej sieci gazowej wysokiego ciśnienia jest Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

Liczba czynnych przyłączy do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w 2019 r. wyniosła 7459 sztuk z czego 6 862 sztuk to czynne przyłącza dla budynków mieszkalnych. Na koniec 2019 r. na terenie miasta Krosna funkcjonowała czynna sieć o długości 302,991 km, w tym sieć przesyłowa o długości 14,825 km oraz sieć rozdzielcza o długości 288,166 km.

21.4.4. Energetyka odnawialna.

Energia odnawialna to energia pozyskana z wody, wiatru, promieniowania słonecznego, fal, prądów i pływów morskich, energia wytwarzana z biopaliw stałych, biogazu i biopaliw ciekłych oraz energia geotermalna. Odnawialne źródła energii (OZE) można taktować jako niewyczerpalne źródła energii. Dzieje się tak ponieważ za sprawą naturalnych i powtarzających się procesów przyrodniczych ich zasoby uzupełniają się nieprzerwanie. Dodatkowo pozyskiwanie energii z OZE jest mniej szkodliwe dla środowiska niż pozyskiwanie energii np. ze źródeł kopalnych.

Na terenie Krosna usytuowane są instalacje wykorzystujące odnawialne źródła energii, takie jak:

- instalacje kolektorów słonecznych: 164 o mocy 540 kW, 140 o mocy 520 kW i 5 o innej mocy,
- instalacje fotowoltaiczne: 392 o mocy 1433 kWp oraz 33 o innej mocy ,
- 74 kotły c.o. klasy 5 na biomasę (pellet),
- 23 gruntowe pompy ciepła z podgrzewaczem wody.

Jeśli chodzi o potencjał hydromorfologiczny, przez miasto Krosno przepływa Wisłok, który na odcinku 10km ma spadek poniżej 11m, i Lubatówka o spadku ok. 10m na odcinku 4,5 km. Jedyna turbina wodna o mocy 55 kWe administrowana przez MPGK znajduje się poza terenem Krosna. Niskie wydajności wód podziemnych obszaru Krosna nie mają dużego znaczenia hydrogeologicznego.

Wokół Krosna i w sąsiednich gminach są znaczne ilości nieużytków po terenach rolniczych. Jest to obecnie potencjalne źródło dostępnej biomasy.

Na terenie miasta znajdują się:

- MPGK Krosno Sp. z o.o. – Oddział Energetyki Ciepłej Instalacja biomasowa ORC ciepło energia elektryczna,
- 74 kotły na pellet o mocach jednostkowych 15; 20; 25; 45 kW, wspomniane wcześniej,
- MPGK Krosno Sp. z o.o. – Oddział Energetyki Ciepłej Kocioł biomasowy ciepło.

Na terenie Krosna znajdują się także elektrownie biogazu:

- MPGK Krosno Sp. z o.o.- ZUO Składowisko silnik na biogaz,
 - MPGK Krosno Sp. z o.o. – Oczyszczalnia Ścieków silniki na biogaz ciepło energia elektryczna,
- oraz 23 gruntowe pompy ciepła o mocach jednostkowych 6; 10, 13kW, wspomniane już wcześniej.

21.5. Telekomunikacja i dostęp do internetu.

Teren miasta Krosna posiada dostęp do usług telekomunikacyjnych i internetowych. Na terenie miasta świadczą usługi operatorzy sieci komórkowej jak: T-Mobile Polska S.A., Orange Polska S.A., P4 Sp. z .o.o., Polkomtel sp. z o.o., Aero2 Sp. z o.o.

W Krośnie działa również miejska sieć szerokopasmowa, która jest jedną z większych inwestycji miejskich, a jej celem było wspieranie rozwoju miasta jak i całego powiatu krośnieńskiego poprzez rozbudowę regionalnej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, przy jednoczesnym wyrównaniu dysproporcji w zakresie dostępu do Internetu. Główna stacja nadawczo-odbiorcza znajduje się na budynku wieżowca policyjnego przy ul. Lwowskiej a centrum zarządzania siecią zlokalizowano w budynku Urzędu Miasta Krosna.

21.6. Stopień uporządkowania gospodarki odpadami.

Zakład Unieszkodliwiania Odpadów w Krośnie jest jednym z trzech zakładów, które wchodzić w strukturę Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej – Krośnieński Holding Komunalny Sp. z o.o. W 2020 r. zakład przeszedł gruntowną modernizację i rozbudowę. Zastosowano także nowoczesne technologie takie jak np. separatory optyczne. Zakład składa się z części mechanicznej oraz części biologicznej. W tym momencie jest to jeden z najnowocześniejszych i najlepiej wyposażonych zakładów

unieszkodliwiania odpadów w Polsce. Zakład przyjmuje i przetwarza odpady nie tylko z miasta Krosna, ale także z 28 sąsiednich gmin.

W Krośnie zlokalizowany jest także Punkt Selektywnej Zbiorki Odpadów Komunalnych. PSZOK odbiera 20 różnych frakcji odpadów komunalnych, powstałych w gospodarstwach domowych mieszkańców miasta. PSZOK odbiera m.in. papier i tekturę, tworzywa sztuczne, metal, szkło, trawę, liście, gałęzie, odpady wielkogabarytowe, gruz budowlany, popiół, styropian, wełnę mineralną, opony, zużyte baterie i akumulatory, oleje odpadowe, opakowania po farbach oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

W Krośnie planowana jest budowa bloku energetycznego, który będzie opalany paliwem powstałym na bazie pozostałości z sortowania odpadów komunalnych. Z budowy bloku energetycznego skorzystają również inne gminy w województwa podkarpackiego. Głównym celem inwestycji jest produkcja energii cieplnej na potrzeby miejskiej sieci ciepłowniczej oraz energii elektrycznej na potrzeby własne spółki oraz innych obiektów miejskich poprzez wykorzystanie pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych, dzięki czemu zostanie zminimalizowana ilość składowanych odpadów.

22. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych w zakresie infrastruktury technicznej są następujące:

- Budowa sieci przesyłowej gazu ziemnego - gazociąg Strachocina – granica województwa - Pogórska Wola DN 1000 mm, MOP 8,4 MPa, L-98 km - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: GAZ SYSTEM S.A.
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 108 na odcinku Jasło - Nowy Zagórz - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: PKP PLK S.A.
- Budowa, rozbudowa, modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: jednostka samorządu terytorialnego, na terenie której będzie realizowane zadanie.
- Przebudowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: jednostka samorządu terytorialnego, na terenie której będzie realizowane zadanie.
- Odcinkowa regulacja potoku Śmierdziączka w km 0+000-2+400 potoku Ślącza w km 0+000-1+040 na terenie miasta Krosna oraz potoku Śmierdziączka w km 5+470-6+080 i potoku Olszyny w km 0+000-4+820 w miejscowości Korczyzna, gm. Korczyzna - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
- Ochrona przed powodzią terenów położonych w zlewni potoków: Ślącza, Śmierdziączka i Olszyny, zlokalizowanych na terenie gmin: Krościenko Wyżne. Korczyzna, Krosno woj. podkarpackie – jednostka odpowiedzialna za inwestycji: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
- Budowa lewego wału o długości 373 m na cieku Wisłok (km modelu 151+560 – 152+000) - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
- Budowa lewego wału o długości 385 m na cieku Wisłok (km modelu 149+900 – 152+000) - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
- Budowa lewego wału o długości 402 m na cieku Lubatówka (km modelu 2+085 - 2+310)- jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
- Budowa prawego wału o długości 379m na cieku Lubatówka (km modelu 6+134 - 6+635)-jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
- Modernizacja części mechanicznej Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: MPGK Krosno Sp. z o.o.
- Modernizacja części biologicznej Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów - etap I i II - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: MPGK Krosno Sp. z o.o.
- Wsparcie obszaru kultury w województwie podkarpackim poprzez realizację projektów infrastrukturalnych kluczowych dla rozwoju regionu i państwa, służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego:
 - Modernizacja zabytkowego dworca PKP na potrzeby funkcjonowania Etnocentrum Ziemi Krośnieńskiej - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Miasto Krosno.

- Rewaloryzacja i modernizacja zabytkowych budynków Muzeum Podkarpackiego w Krośnie dla zachowania i prezentacji unikatowego dziedzictwa regionu - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Muzeum Podkarpackie w Krośnie.
- Modernizacja kluczowych elementów infrastruktury mających istotny wpływ na poprawę dostępności do jednej z podstawowych grup usług publicznych, jakimi są usługi zdrowotne w woj. podkarpackim:
 - Podkarpacka sieć opieki psychiatrycznej i geriatrycznej jako odpowiedź na wyzwania demograficzne i cywilizacyjne.
 - Wojewódzki Szpital Podkarpacki w Krośnie - Regionalne Centrum Senioralnej Opieki oraz Regionalne Centrum Psychiatrii - kompleksowa opieka dla dzieci, młodzieży i dorosłych - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Wojewódzki Szpital Podkarpacki w Krośnie.

23. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej.

Na terenie miasta Krosna, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2021 poz. 2233 z późn. zm.), występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Wisłok:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%.

Na występowanie lokalnych podtopień narażone mogą być również tereny w bezpośrednim sąsiedztwie mniejszych cieków i zbiorników wodnych.

24. Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z analizami, diagnozami stanu istniejącego oraz uwarunkowań, przedstawiono poniżej podsumowanie uwarunkowań wpływających na ustalenia kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego miasta Krosna:

1. Należy wykorzystać rezerwy terenowe, w celu uzupełniania zabudowy oraz kształtowania zabudowy zwartej z uwzględnieniem harmonizacji zabudowy.
2. Należy bezwzględnie zachować walory krajobrazowe i przyrodnicze istniejące na terenach chronionych oraz wzdłuż obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej.
3. Utrzymanie dotychczasowej poprawnej kondycji różnorodnych składników środowiska przyrodniczego, wymaga dalszej prawidłowej gospodarki i kontynuowania działań poprawy stanu środowiska przyrodniczego.
4. Miasto Krosno położone jest w cennym przyrodniczo obszarze, w związku z czym wszelkie działania planistyczne powinny być podporządkowane i wypracowane w zgodzie z ochroną przyrody i środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi. Obszar miasta przejawia unikatowe wartości przyrodnicze i środowiskowe, które powinny zostać zachowane.
5. Miasto Krosno ma uwarunkowania do rozwoju usług turystyki, jako ośrodka o znaczeniu regionalnym.
6. Jednym z nadrzędnych kierunków rozwoju miasta jest utrzymanie wysokich walorów środowiska kulturowego i przyrodniczego. W tym celu należy przewidzieć i rozbudowywać bazę turystyczną oraz szlaki turystyczne.
7. Należy rozważyć możliwość wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w zakresie wykorzystywania energii solarnej i produkcji biomasy.
8. Należy dążyć do zwiększenia dostępności do internetu o dużej prędkości z bezpłatnym dostępem, co podniesie walory ekonomiczne, gospodarcze i edukacyjne miasta.
9. Należy nie dopuszczać do rozpraszania zabudowy.
10. Polityka przestrzenna powinna być kształtowana harmonijnie, w zgodzie z istniejącą przyrodą oraz zgodnie z potrzebą kształtowania wysokiej jakości przestrzeni i wysokich warunków życia społeczności miasta Krosna.
11. Należy dążyć do ograniczenia lokalizacji zabudowy na terenach narażonych na ponadnormatywne oddziaływanie, w szczególności: hałasu, drgań i pól elektromagnetycznych.

III. CZĘŚĆ II - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA KROSNO

25. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Rozwój przestrzenny miasta Krosna należy kształtować następująco:

1. Politykę zagospodarowania miasta należy rozwijać w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju oraz ład przestrzenny.
2. Zabudowa powinna być kształtowana w sposób zwarty. Należy stosować politykę związaną z nierozprasaniem zabudowy mieszkaniowej i wyznaczeniem terenów pod jej perspektywiczny rozwój.
3. W strefie śródmiejskiej, historycznej miasta Krosna należy dążyć do tworzenia reprezentacyjnych przestrzeni publicznych, wprowadzania nowej zabudowy z poszanowaniem wartości kulturowych.
4. W polityce rozwoju mieszkalnictwa należy dążyć do stworzenia warunków do podniesienia standardu zamieszkiwania tj. wzrostu jakości budowanych mieszkań, ich wyposażenia oraz remontu mieszkań zaniedbanych.
5. Na obszarze miasta wyznacza się tereny dla perspektywicznego rozwoju funkcji produkcyjnej, drobnej wytwórczości i usług.
6. Należy rozwinąć sferę związaną z usługami. Nowoprojektowane usługi w zabudowie mieszkaniowej należy lokalizować wzdłuż dróg.
7. Należy traktować priorytetowo usługi związane z produkcją jako lokalnej tradycji.
8. W celu rozwoju małych przedsiębiorstw, dopuszcza się lokalizację zabudowy o funkcji usługowej nieuciążliwej na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.
9. W poszczególnych przeznaczeniach terenu pod zabudowę mieszkaniową zarówno jednorodzinną jak i wielorodzinną dopuszcza się jako funkcję uzupełniającą i wzbogacającą program przestrzenny lokalizację wg potrzeb: usług podstawowych, usług rzemiosła i wytwórstwa, usług publicznych, usług rekreacji w zieleni - w/w funkcja uszczegółowiona być powinna na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
10. Należy wykorzystać istniejące walory kulturowe oraz walory krajobrazowe, na rozwój turystyki.
11. Należy zapewnić przekształcenia i rozwój środowiska kulturowego w kierunku kształtowania ładu przestrzennego, harmonii ze środowiskiem naturalnym, jako niezbędnego czynnika jakościowego środowiska życia człowieka.
12. Należy dążyć do utrzymania układu ciągów ekologicznych, poprzez zakaz ich zabudowy.
13. Należy podnieść standardy poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej oraz systemu komunikacji.
14. Niezależnie od określonego przeznaczenia, w każdym z terenów wyznaczonych w Studium, uwzględniając przepisy odrębne dopuszcza się lokalizację urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz melioracji.
15. Przy planowaniu rozwoju przestrzennego za priorytet uznaje się ochronę terenów o wartościach przyrodniczych, krajobrazowych oraz terenów istotnych dla zachowania bioróżnorodności, w tym ochronę przed niekontrolowaną zabudową oraz użytkowaniem.
16. Należy wzbogacić oraz poprawić dostępność przestrzeni publicznych służących dla rekreacji mieszkańców.
17. Należy utrzymać i racjonalnie wykorzystywać system przyrodniczy dla potrzeb turystyczno-krajoznawczych, rekreacyjnych i usługowych obiektów środowiska kulturowego.
18. Zapewnić normatywne warunki sanitarne zamieszkiwania ludności w zakresie jakości wód i powietrza atmosferycznego, poziomu hałasu i wibracji oraz elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego, m.in. poprzez lokalizowanie zabudowy poza zasięgiem istniejących uciążliwości.
19. Należy dążyć do stworzenia właściwych warunków do zaspokojenia potrzeb społecznych w zakresie przemieszczania się ludzi i towarów na terenie miasta, jak też i przemieszczeń zewnętrznych, w tym tranzytu ludzi i towarów przez tereny miasta
20. Należy uporządkować zasady rozmieszczania i lokalizacji reklam, szyldów, tablic reklamowych,

pylonów, reklam wolnostojących i wielkopowierzchniowych.

Do czasu zakończenia opracowywania niniejszego Studium w województwie podkarpackim nie ukończono sporządzania audytu krajobrazowego.

26. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

26.1. Tereny przeznaczone pod zabudowę.

Studium wskazuje podstawowe, uzupełniające i dopuszczalne funkcje terenów, przyjmując zasadę przemienności funkcji, służącą zróżnicowaniu struktury przestrzennej miasta.

Niezależnie od określonych w Studium przeznaczenia i sposobu zagospodarowania, na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się:

1. korygowanie przebiegu linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu w przypadku konieczności dopasowania ich do ewidencyjnych granic działek,
2. lokalizację niewyznaczonych w Studium:
 - urządzeń, obiektów i infrastruktury technicznej związanych z zaopatrzeniem w wodę, energię elektryczną, ciepło i gaz, gospodarką ściekową oraz telekomunikacją,
 - ciągów komunikacyjnych,
 - szlaków turystycznych, ciągów pieszych i rowerowych.
3. lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy poniżej 500kW.

Strefa mieszkaniowa wielorodzinna MW

W strefie mieszkaniowej wielorodzinnej funkcją przeważającą jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, która znajduje się głównie w centralnej części miasta Krosna. W strefie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej dopuszczana jest również:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa usługowa,
- zabudowa produkcyjna nieuciążliwa, wprowadza się zakaz lokalizacji zabudowy produkcyjnej uciążliwej oraz magazynowo – składowej,

posiadające odmienne, zróżnicowane parametry i wskaźniki.

Ponadto w strefie mieszkaniowej wielorodzinnej:

- jako funkcję uzupełniającą dopuszcza się tereny zieleni;
- preferuje się lokalizację usług w parterach budynków, z zapewnieniem dostępu do przestrzeni publicznej ulic i placów;
- dopuszcza się uzupełnianie funkcjonalnie o miejsca parkingowe, drogi, infrastrukturę techniczną, place publiczne, zielen w formie urządzonej, urządzenia wodne oraz małą architekturą;
- dopuszcza się lokalizację miejsc parkingowych w obiektach kubaturowych podziemnych i naziemnych;
- standardy i wskaźniki winny być dostosowane do istniejących budynków zlokalizowanych w otoczeniu nowo-realizowanego budynku;
- proporcje między funkcjami powinny być określane w planach miejscowych z uwzględnieniem wniosków właścicieli i inwestorów.

Strefa mieszkaniowa jednorodzinna MN

W strefie mieszkaniowej jednorodzinnej funkcją przeważającą jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (w tym bliźniacza i szeregowa), która znajduje się na peryferyjnych obszarach miasta. W strefie mieszkaniowej jednorodzinnej dopuszczana jest również:

- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna o zaniżonych parametrach,

- zabudowa usługowa,
- zabudowa produkcyjna nieuciążliwa, wprowadza się zakaz lokalizacji zabudowy produkcyjnej uciążliwej oraz magazynowo – składowej,

o zróżnicowanych parametrach i wskaźnikach.

Ponadto w strefie mieszkaniowej jednorodzinnej:

- jako funkcję uzupełniającą dopuszcza się tereny zieleni,
- dopuszcza się uzupełnianie funkcjonalnie o miejsca parkingowe, drogi, infrastrukturę techniczną, place publiczne, zielen w formie urządzonej, urządzenia wodne oraz małą architekturą;
- standardy i wskaźniki winny być dostosowane do istniejących budynków zlokalizowanych w otoczeniu nowo-realizowanego budynku;
- proporcje między funkcjami powinny być określane w planach miejscowych z uwzględnieniem wniosków właścicieli i inwestorów.

Strefa usługowo-mieszkaniowa U/M

Strefa usługowo-mieszkaniowa jest strefą bardzo zróżnicowaną, w której zabudowa usługowa wraz z zabudową mieszkaniową jednorodziną oraz wielorodzinną występują równorzędnie. Strefa usługowo – mieszkaniowa kształtuje się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych miasta tj. wzdłuż drogi krajowej nr 28, wzdłuż ul. Rzeszowskiej oraz ul. Korczyńskiej. Ponadto, w strefie usługowo-mieszkaniowej dopuszcza się:

- zabudowę produkcyjną.

Dzięki strefie usługowo-mieszkaniowej mieszkańcy będą mieć zapewniony dostęp do podstawowych usług, co znacznie poprawi komfort i jakość życia.

Ponadto w strefie usługowo - mieszkaniowej:

- jako funkcję uzupełniającą dopuszcza się tereny zieleni,
- usługi preferowane w parterach budynków, z zapewnieniem dostępu do przestrzeni publicznej ulic i placów,
- dopuszcza się uzupełnianie funkcjonalnie o miejsca parkingowe, drogi, infrastrukturę techniczną, place publiczne, zielen w formie urządzonej, urządzenia wodne oraz małą architekturą,
- dopuszcza się lokalizację miejsc parkingowych w obiektach kubaturowych podziemnych i naziemnych,
- standardy i wskaźniki winny być dostosowane do istniejących budynków zlokalizowanych w otoczeniu nowo-realizowanego budynku,
- proporcje między funkcjami powinny być określane w planach miejscowych z uwzględnieniem wniosków właścicieli i inwestorów.

Strefa aktywności gospodarczej P/U, Strefa aktywności gospodarczej P/U1 (na terenach byłego lotniska Iwonicz)

W strefie aktywności gospodarczej P/U przeważa różnego rodzaju zabudowa produkcyjna. W strefie aktywności gospodarczej P/U1 (na terenach byłego lotniska Iwonicz) proponuje się utworzenie strefy inwestycyjnej. Poprzez strefę aktywności gospodarczej rozumie się zabudowę produkcyjną, przemysłową, składów i infrastruktury oraz instalacji fotowoltaicznych, zabudowę produkcyjno-usługową, zabudowę usługową. Przemysł i produkcja wraz z sektorem usług jest jednym z czynników warunkujących aktualny i dalszy rozwój gospodarczy miasta. Na rozwój gałęzi przemysłu mają wpływ uwarunkowania historyczne, położenie miasta oraz powiązania komunikacyjne. Strefa aktywności gospodarczej pełni bardzo ważną funkcję, gdyż stwarza możliwość rozwoju gospodarczego miasta, wpływa pozytywnie na komfort życia mieszkańców oraz zapewnienie miejsc pracy.

W strefie aktywności gospodarczej P/U oraz w strefie aktywności gospodarczej P/U1 (na terenach byłego lotniska Iwonicz):

- dopuszcza się lokalizację baz, składów, magazynów, hurtowni, centrów logistycznych, obiektów produkcyjnych, rzemieślniczych,
- dopuszcza się produkcję specjalistyczną.

- dopuszcza się lokalizację usług.

Jako funkcję uzupełniającą w strefie aktywności gospodarczej P/U oraz w strefie aktywności gospodarczej P/U1 (na terenach byłego lotniska Iwonicz):

- dopuszcza się tereny zieleni,
- dopuszcza się lokalizację obiektów infrastruktury, tj. stacji transformatorowych, linii kablowych,
- dopuszcza się lokalizację urządzeń wykorzystujących energię słoneczną oraz niezbędną infrastrukturę techniczną o mocy powyżej 500 kW,
- dopuszcza się uzupełnianie funkcjonalnie o miejsca parkingowe, drogi, infrastrukturę techniczną, place publiczne, zielen w formie urządzonej, urządzenia wodne oraz małą architekturą,
- dopuszcza się lokalizację miejsc parkingowych w obiektach kubaturowych podziemnych i naziemnych,
- proporcje między funkcjami powinny być określane w planach miejscowych z uwzględnieniem wniosków właścicieli i inwestorów.

Celem uzbrojenia w sieć elektroenergetyczną przyłączonych do miasta Krosna terenów po zlikwidowanym lotnisku „Iwonicz” w strefie aktywności gospodarczej P/U1 (na terenach byłego lotniska Iwonicz) dopuszcza się budowę nowych linii wysokiego (110 kV), średniego (15kV) i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych WN/SN i SN/nN.

Należy stosować rozwiązania eliminujące lub ograniczające ewentualne przyszłe oddziaływanie planowanej zabudowy wyłącznie do granic terenu inwestycji.

Strefa usługowa U

Strefa usługowa obejmuje głównie zabudowę usługową. Strefa usługowa jest ukierunkowana na koncentrację szerokiego wachlarza usług o znaczeniu podstawowym, administracyjnym, kulturowym, sportowym, zdrowotnym. Strefa usług jest bardzo zróżnicowana pod względem rodzaju występujących w niej usług. Funkcjami uzupełniającymi zabudowę usługową są:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,
- zabudowa produkcyjna.

Strefa usługowa kształtuje się w formie usług:

- podstawowych;
- publicznych;
- zdrowia;
- opieki społecznej;
- socjalnych;
- administracji;
- turystyki;
- sportu i rekreacji;
- wypoczynku;
- kultury;
- kultu religijnego;
- handlu,
- rzemiosła;
- gastronomii itd.

Ponadto w strefie usługowej:

- dopuszcza się lokalizację terenów sportu i rekreacji oraz zieleni,
- dopuszcza się uzupełnianie funkcjonalnie o miejsca parkingowe, drogi, infrastrukturę techniczną, place publiczne, zielen w formie urządzonej, urządzenia wodne oraz małą architekturą;

- dopuszcza się lokalizację miejsc parkingowych w obiektach kubaturowych podziemnych i naziemnych;
- proporcje między funkcjami powinny być określone w planach miejscowych z uwzględnieniem wniosków właścicieli i inwestorów.

Należy stosować rozwiązania eliminujące lub ograniczające ewentualne przyszłe oddziaływanie planowanej zabudowy wyłącznie do granic terenu inwestycji.

Strefa usług turystycznych UT

Strefa usług turystycznych jest ukierunkowana na rozwój turystyki, poprzez koncentrację głównie zabudowy w formie zabudowy rekreacji indywidualnej oraz zabudowy letniskowej wraz z zabudową usługą.

Ponadto w strefie usług turystycznych dopuszcza się:

- zabudowę rekreacji indywidualnej oraz zabudowy letniskowej,
- lokalizację obiektów związanych z enoturystyką,
- lokalizację ogródków działkowych oraz kieszonkowych,
- zabudowę pensjonatową, hotelarską,
- jako funkcję uzupełniającą funkcję związaną z ruchem turystycznym oraz rekreacją w zieleni oraz sportem.

Strefa historycznego centrum miasta Ms

Strefę historycznego centrum miasta stanowi jego centralna część, którą tworzy zespół staromiejski. Centrum miasta stanowi zabudowa śródmiejska, przechodząca stopniowo w zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz wielorodziną. Strefa stanowi mieszankę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz usługowej. Historyczne centrum jest wizytówką miasta, łączącą szereg funkcji. Niniejsza strefa posiada znaczenie turystyczne. Poprzez plac miejski oraz obiekty gastronomiczne, kulturowe – muzea stanowi miejsce spotkań i integracji więzi społecznych. W strefie historycznego centrum miasta znajdują się obiekty administracji.

Strefa historycznego centrum miasta występuje w formie:

- zabudowy usług centrotwórczych oraz o charakterze ogólnomiejskim;
- zabudowy usług administracji, kultury, oświaty i kultu religijnego;
- zabudowy usług nieuciążliwych oraz nieuciążliwej produkcji, rzemiosła, drobnej wytwórczości;
- terenów zieleni,
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz wielorodzinnej,
- dopuszcza się uzupełnianie funkcjonalnie o miejsca parkingowe, drogi, infrastrukturę techniczną, place publiczne, zieleń w formie urządzonej, urządzenia wodne oraz małą architekturą;
- dopuszcza się lokalizację miejsc parkingowych w obiektach kubaturowych podziemnych i naziemnych;
- standardy i wskaźniki winny być dostosowane do istniejących budynków zlokalizowanych w otoczeniu noworealizowanego / przebudowywanego / nadbudowywanego / rozbudowywanego budynku;
- usługi preferowane w parterach budynków, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzeni publicznej ulic i placów;
- lokalizowanie zabudowy śródmiejskiej zgodnie z przepisami odrębnymi w odniesieniu do zabudowy śródmiejskiej; przez zabudowę śródmiejską zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie rozumie się zgrupowanie intensywnej zabudowy na obszarze śródmieścia. Zabudowa śródmiejska znajduje się obecnie w strefie historycznego centrum miasta i może być lokalizowana w granicach tej strefy.

Strefa usług handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² UC

Strefa usług handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² obejmuje zabudowę usługową, w formie usług:

- obiektów handlowych o powierzchni powyżej 2000m²,
- administracji,
- rekreacji,
- gastronomii,
- rozrywki,
- jako funkcję uzupełniającą dopuszcza się tereny zieleni,
- dopuszcza się lokalizację garaży;
- dopuszcza się miejsca parkingowe w formie placów parkingowych.
- dopuszcza się uzupełniane funkcjonalnie o drogi, infrastrukturę techniczną, place publiczne, zielen w formie urządzonej, urządzenia wodne oraz małą architekturą;
- dopuszcza się lokalizację miejsc parkingowych w obiektach kubaturowych podziemnych i naziemnych.

Strefa zieleni Z

Strefa zieleni obejmuje tereny istniejących zadrzewień, zieleni publicznej, zieleni nieurządzonej, zieleni publicznej i usług, ogródków działkowych.

Strefa zieleni powinna pozostawać w formie przyrodniczo – aktywnej. W strefie zieleni (na terenach zieleni publicznej, zieleni nieurządzonej, zieleni publicznej i usług oraz ogródków działkowych) dopuszcza się lokalizację:

- altan i budynków gospodarczych,
- obiektów i urzędzeń usługowych związanych z obsługą podstawowego zagospodarowania terenu,
- obiektów i urzędzeń małej architektury,
- obiektów ogrodowych,
- toalet publicznych,
- usług kultury, sportu, handlu i gastronomi, jako funkcji uzupełniającej,
- sieci i urzędzeń infrastruktury technicznej,
- ulice wewnętrzne, miejsca postojowe dla samochodów osobowych użytkowników ogrodów, place zabaw.

Parametry i wskaźniki dla strefy zieleni, w których dopuszcza się lokalizacji wyżej wymienionej zabudowy:

Maksymalna wysokość zabudowy:	6 m
Maksymalna powierzchnia zabudowy:	20
Minimalny procent terenów biologicznie czynnych:	70
Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:	0,2

Strefa cmentarzy ZC

Dla strefy cmentarzy określa się użytkowanie cmentarzy na podstawie przepisów odrębnych, dopuszcza się lokalizację usług o charakterze cmentarnym oraz budynków typowych dla zabudowy cmentarza (tj. kaplica, kolumbaria) jako funkcji uzupełniającej. W przypadku poszerzania istniejących lub lokalizacji nowych cmentarzy należy przeprowadzić badania potwierdzające spełnienie warunków określonych w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w

sprawie określenia jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U.Nr 52, poz.315).

Maksymalna wysokość zabudowy:	12 m
Maksymalna powierzchnia zabudowy:	20
Minimalny procent terenów biologicznie czynnych:	20
Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:	0,4

Strefa istniejących lasów ZL

Strefa istniejących lasów:

- powinna pozostać w użytkowaniu leśnym lub pozostawać w formie przyrodniczo aktywnej;
- dopuszcza się lokalizację obiektów wykorzystywanych dla potrzeb gospodarki leśnej: budynków i budowli, urządzeń melioracji wodnych, linii podziału przestrzennego lasu, dróg leśnych, terenów pod liniami energetycznymi, szkółkami leśnymi, miejscami składowania drewna, a także wykorzystywanych na parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

Strefa wód powierzchniowych WP

Do strefy wód powierzchniowych należą rzeki, ciekі, rowy, istniejące i projektowane zbiorniki wodne.

Dla strefy określa się:

- należy zachować istniejące sieci rowów i systemów drenarskich zapewniających prawidłowe funkcjonowanie odwodnienia i odbioru wód,
- dopuszcza się przeznaczenie zbiorników wodnych na funkcje rekreacyjne – kąpieliska,
- dopuszcza się lokalizacje pomostów oraz obiektów przystani, za wyłączeniem obszarów siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000.

Strefa infrastruktury technicznej IT

Strefa infrastruktury technicznej obejmuje obszary istniejących oraz projektowanych terenów związanych z infrastrukturą elektroenergetyczną, wodno-ściekową, gazową, ciepłowniczą, telekomunikacyjną, zajmujących duże powierzchnie. Strefa infrastruktury technicznej występuje w formie:

- zabudowy stacji elektroenergetycznej 110/15 kV, urządzeń elektroenergetycznych oraz niezbędnej infrastruktury technicznej; zabudowy związanej z gospodarką wodno-ściekową, gazową, ciepłowniczą, telekomunikacyjną,

Maksymalna wysokość zabudowy:	10
Maksymalna powierzchnia zabudowy:	90
Minimalny procent terenów biologicznie czynnych:	10
Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:	0,9

Należy stosować rozwiązania eliminujące lub ograniczające ewentualne przyszłe oddziaływanie planowanej zabudowy wyłącznie do granic terenu inwestycji.

Strefa komunikacji kolejowej KK

Strefa komunikacji kolejowej obejmuje tereny kolejowe przez które przebiegają linie kolejowe, tereny infrastruktury kolejowej i technicznej wraz z urządzeniami towarzyszącymi służącymi obsłudze kolejowego przewozu towarowego i pasażerskiego oraz obiektów infrastruktury usługowej o przeznaczeniu transportowo – logistycznym, masztów telekomunikacyjnych służących obsłudze tegoż terenu, dróg, przejazdów kolejowych i związanych z nimi obiektów infrastruktury technicznej. W strefie komunikacji kolejowej dopuszcza się:

- lokalizację zabudowy i infrastruktury związanej z obsługą pasażerów komunikacji kolejowej,
- lokalizację dworców kolejowych, autobusowych i busowych oraz niezbędną infrastrukturę

- uzupełniającą,
- lokalizację usług,
- lokalizację parkingów, w tym rowerowych.

Maksymalna wysokość zabudowy:	10
Maksymalna powierzchnia zabudowy:	90
Minimalny procent terenów biologicznie czynnych:	10
Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:	2,7

Strefa lotnika KL

Strefa lotniska obejmuje istniejące tereny lotniska, znajdujące się w południowej części miasta.

W strefie lotniska dopuszcza się:

- lokalizację zabudowy i infrastruktury związanej z obsługą pasażerów komunikacji lotniskowej,
- lokalizację dworców kolejowych, autobusowych i busowych oraz niezbędną infrastrukturę uzupełniającą,
- lokalizację usług,
- lokalizację magazynów, składów, baz,
- lokalizację garaży, parkingów, w tym również rowerowych.

Maksymalna wysokość zabudowy:	15 m, (z uwagi na lokalizację terenów w sąsiedztwie lotniska, maksymalna wysokość zabudowy należy szczegółowo określać w miejscowych planach)
Maksymalna powierzchnia zabudowy:	90
Minimalny procent terenów biologicznie czynnych:	10

Poniższa tabela ukazuje szczegółowe parametry i wskaźniki zabudowy dla poszczególnych stref.

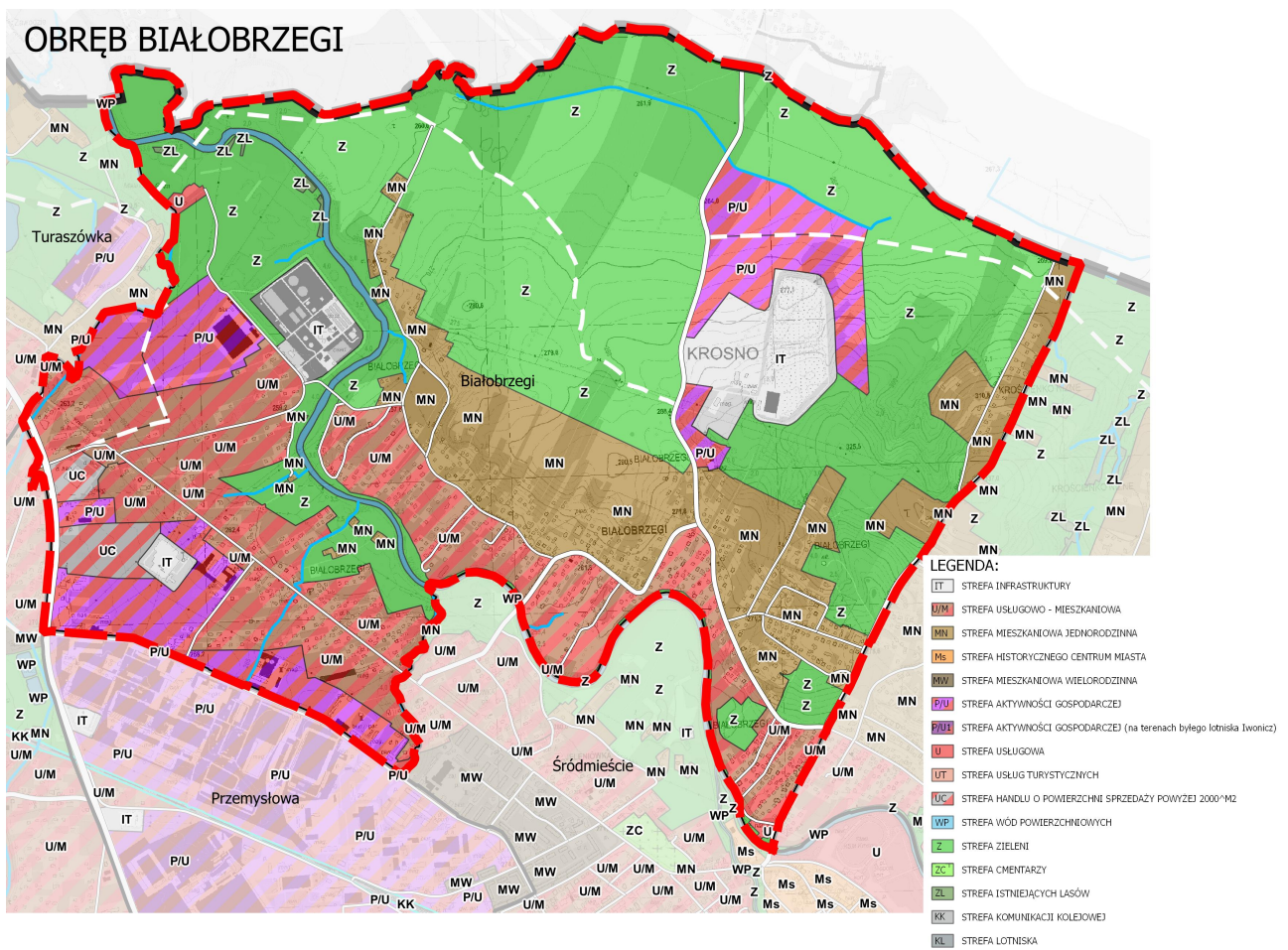
Funkcja / Strefa	Wskaźnik	Strefa mieszkaniowa wielorodzinna (MW)	Strefa mieszkaniowa jednorodzinna (MN)	Strefa usługowo-mieszkalniowa (U/M)	Strefa aktywności gospodarczej (P/U)	Strefa aktywności gospodarczej (na terenie byłego lotniska lwonicz) (P/U1)	Strefa usługowa (U)	Strefa usług turystycznych (UT)	Strefa handlu o powierzchni powyżej 2000 m ² (Uc)	Strefa historycznego centrum miasta (Ms)
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	Maksymalna wysokość zabudowy:	12 m	10 m	10 m	10 m	10 m	10 m	-	-	12 m
	Maksymalna powierzchnia zabudowy:	30 %	30 %	30 %	30 %	30 %	30 %	-	-	100 %
	Minimalny procent terenów biologicznie czynnych	30 %	50 %	30 %	30 %	30 %	20 %	-	-	0 %

	:									
	Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:	0,9	0,85	0,6	0,6	0,6	0,6	-	-	3,0
Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinną	Maksymalna wysokość zabudowy:	30 m * 36 m (dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w obrębie Śródmieście)	12 m	18 m	18 m	18 m	18 m	-	-	18 m
	Maksymalna powierzchnia zabudowy:	40 %	30 %	40 %	40 %	40 %	40 %	-	-	100 %
	Minimalny procent terenów biologicznie czynnych:	25 %	30 %	25 %	30 %	30 %	30 %	-	-	0 %
	Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:	4,0 *6,0 (dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w obrębie Śródmieście)	1,2	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	-	-
Zabudowa usługowa	Maksymalna wysokość zabudowy:	10 m	10 m	10 m	10 m	10 m	10 m	10 m	20 m	12 m
	Maksymalna powierzchnia zabudowy:	50 %	50 %	60 %	60 %	60 %	70 %	50 %	80 %	100 %
	Minimalny procent terenów	25 %	30 %	20 %	10 %	10 %	10 %	30 %	10 %	0 %

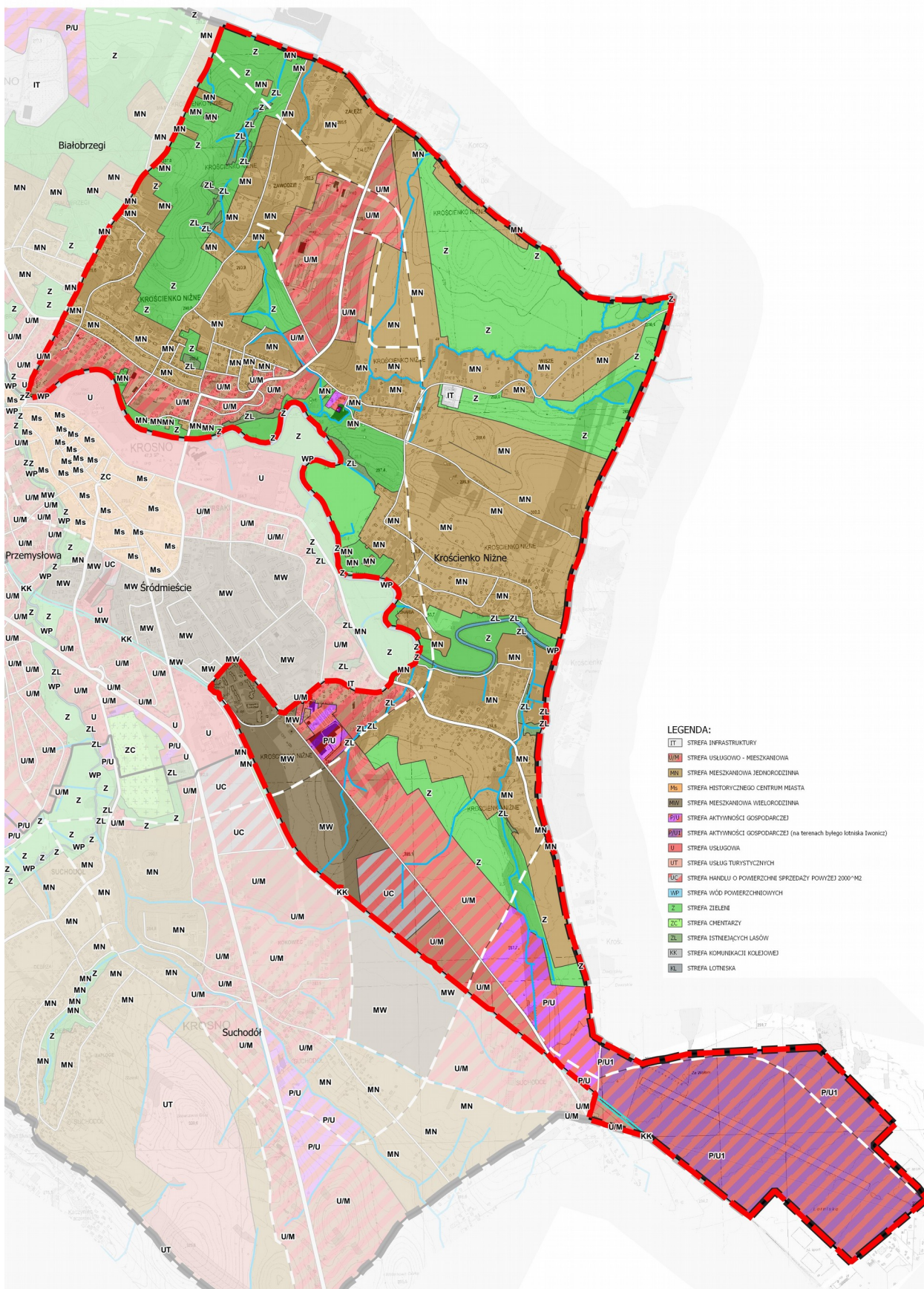
	biologicznie czynnych :									
	Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:	1,5	1,0	1,8	1,8	1,8	2,1	1,0	3,2	3,0
Zabudowa produkcyjna	Maksymalna wysokość zabudowy:	15 m	10 m	15 m	20 m, (z uwagi na lokalizację terenów w sąsiedztwie lotniska, maksymalna wysokość zabudowy należy szczegółowo określać w miejscowych planach)	50 m	20 m	-	-	-
	Maksymalna powierzchnia zabudowy:	50 %	50 %	60 %	80 %	85 %	60 %	-	-	-
	Minimalny procent terenów biologicznie czynnych :	10 %	20 %	10 %	5 %	5 %	10 %	-	-	-
	Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:	1,0	0,5	1,2	2,4	2,5	1,8	-	-	-
Zabudowa rekreacji indywidualnej	Maksymalna wysokość zabudowy:	-	-	-	-	-	-	10 m,	-	-
	Maksymalna powierzchnia zabudowy:	-	-	-	-	-	-	40 %	-	-
	Minimal	-	-	-	-	-	-	30 %	-	-

ny procent terenów biologicznie czynnych :	-	-	-	-	-	-	-	0,8	-	-
Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:										

Poniżej przedstawiony został podział na strefy w poszczególnych obrębach.

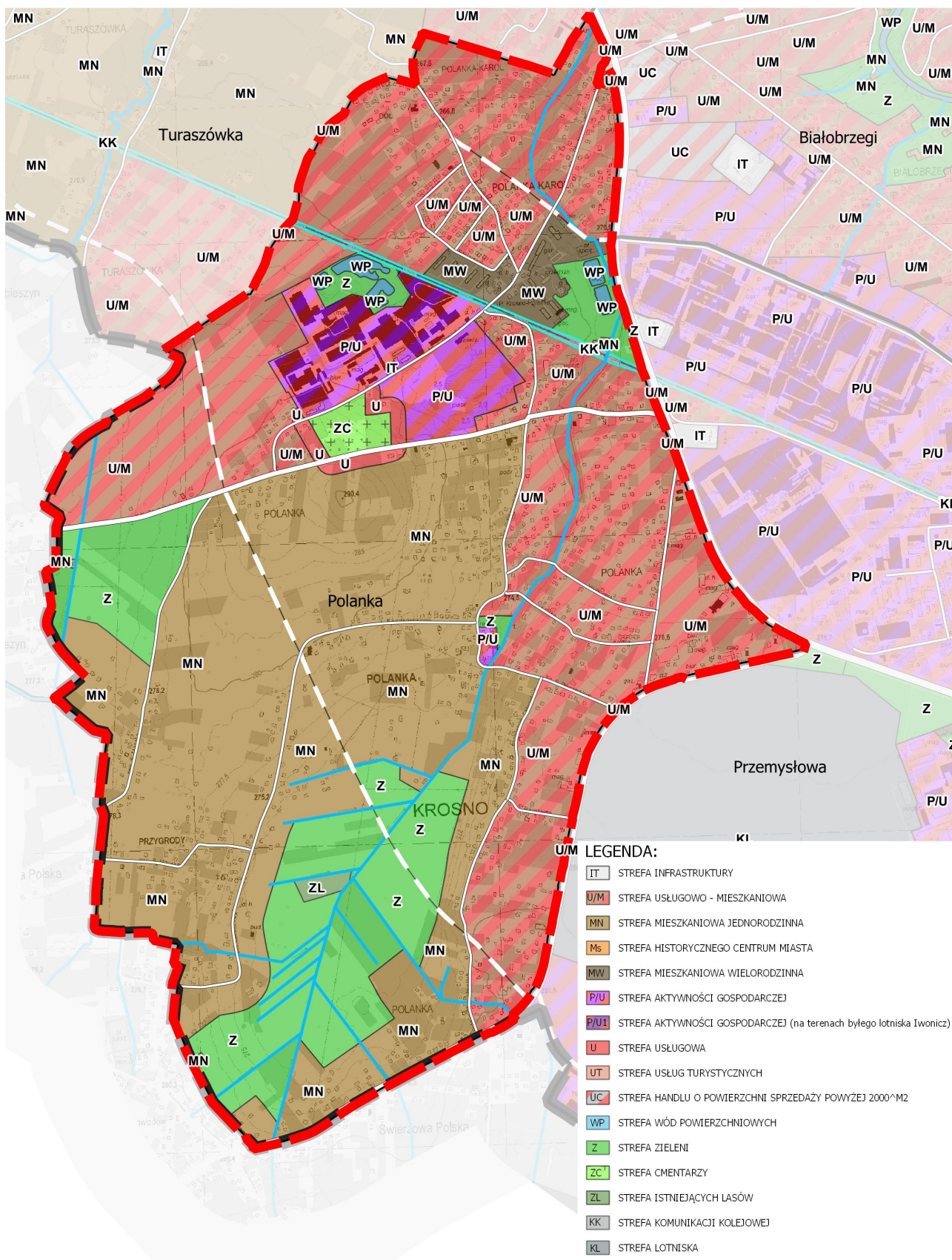

OBRĘB KROŚCIENKO NIŻNE

- LEGENDA:**
- IT STREFA INFRASTRUKTURY
 - UM STREFA USŁUGOWO - MIESZKANIOWA
 - MN STREFA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA
 - Ms STREFA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA
 - MW STREFA MIESZKANIOWA WIELORODZINNA
 - PU STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ
 - PU1 STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ (na terenach byłego kłostka Iwonicz)
 - U STREFA USŁUGOWA
 - UT STREFA USŁUG TURYSTYCZNYCH
 - UC STREFA HANDLU O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWIĘZ 2000 M²
 - WP STREFA WÓD POWIERZCHNIOWYCH
 - Z STREFA ZIELENI
 - ZC STREFA CMENTARZY
 - ZL STREFA ISTNIEJĄCYCH LASÓW
 - KK STREFA KOMUNIKACJI KOLEJOWEJ
 - KL STREFA LOTNIESKA

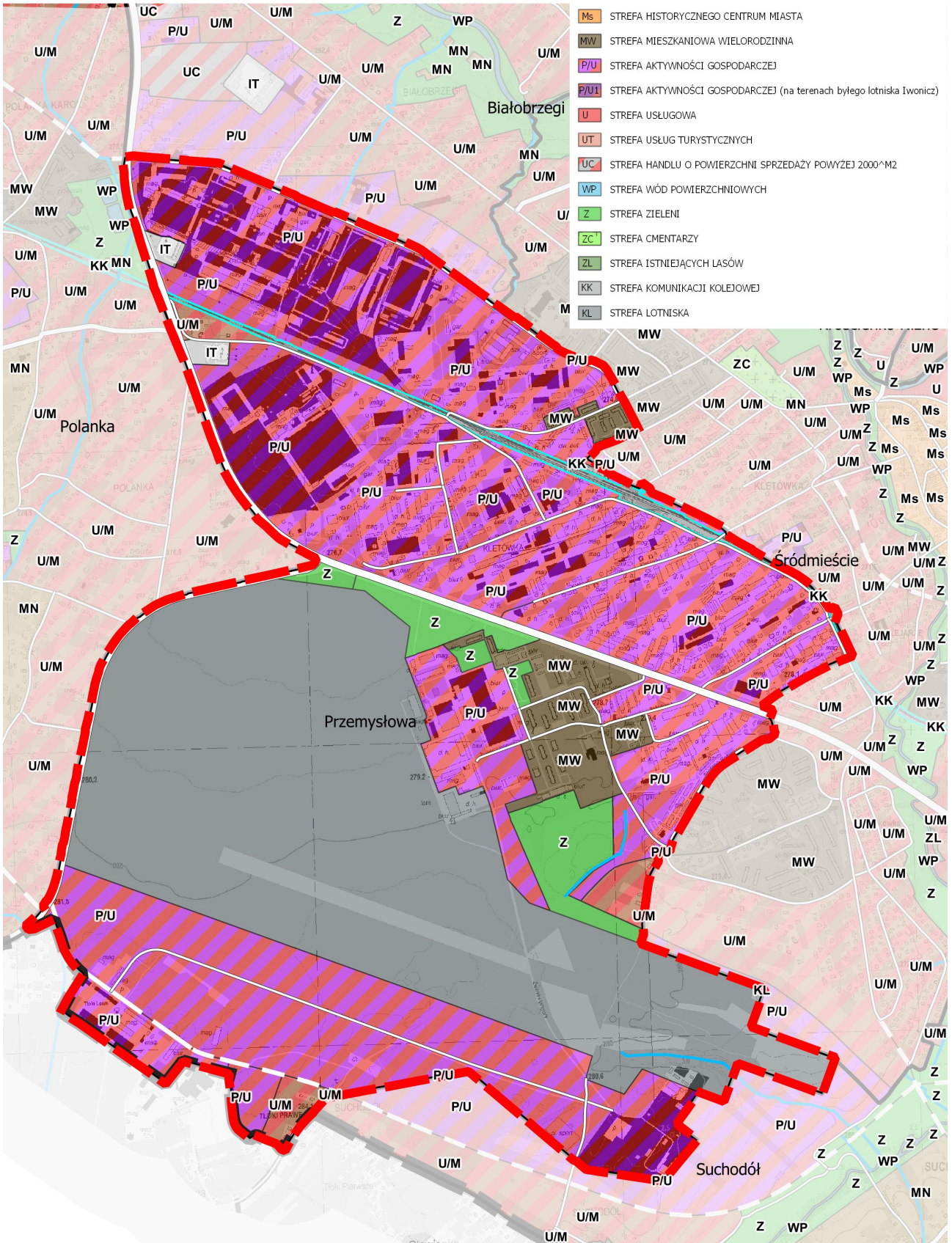
OBRĘB POLANKA

OBRĘB PRZEMYSŁOWA

LEGENDA:

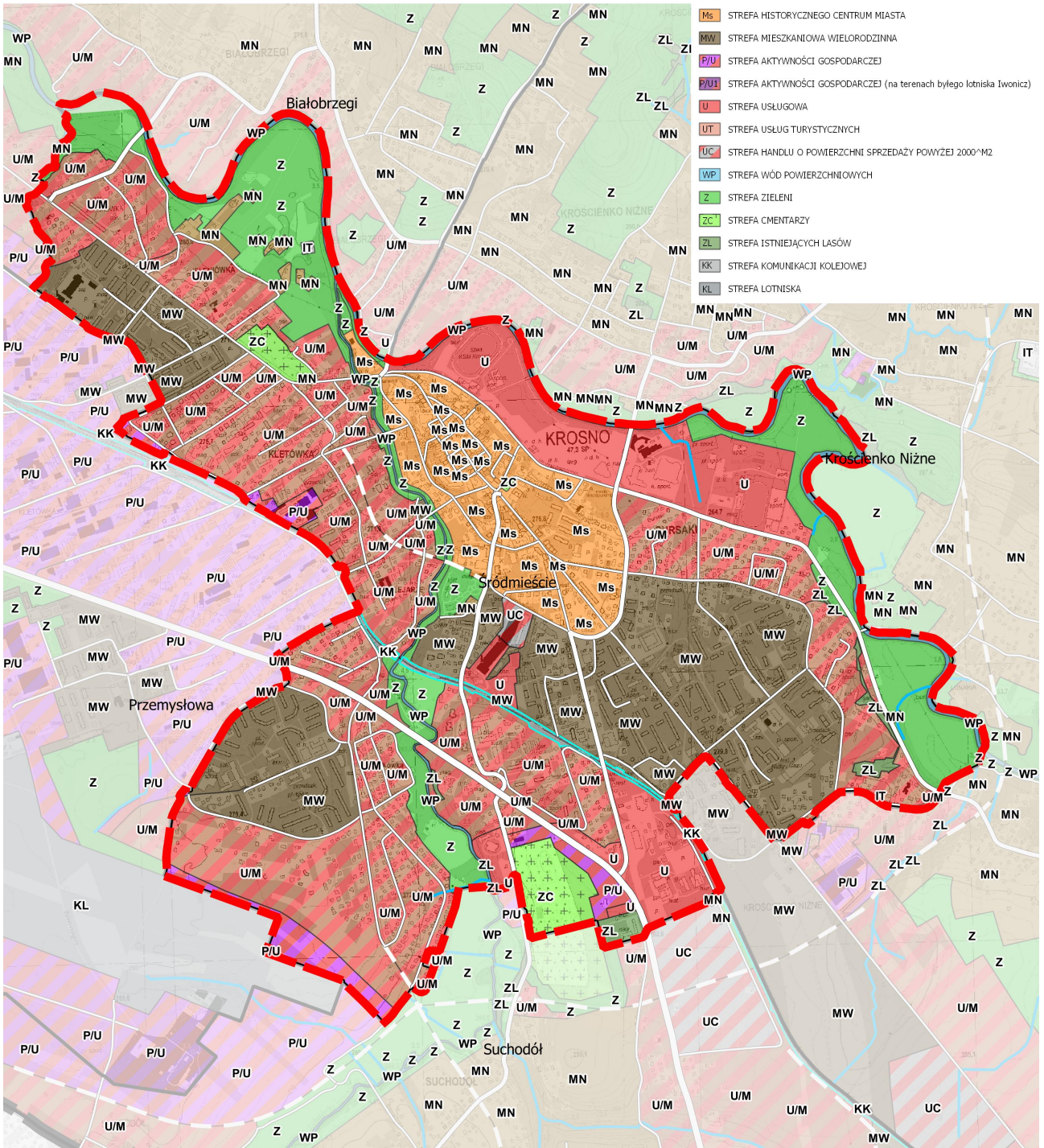
- IT STREFA INFRASTRUKTURY
- U/M STREFA USŁUGOWO - MIESZKANIOWA
- MN STREFA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA
- Ms STREFA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA
- MW STREFA MIESZKANIOWA WIELORODZINNA
- P/U STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ
- P/U1 STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ (na terenach byłego lotniska Iwonicz)
- U STREFA USŁUGOWA
- UT STREFA USŁUG TURYSTYCZNYCH
- UC STREFA HANDLU O POMICZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000^m2
- WP STREFA WÓD POWIERZCHNIOWYCH
- U/ Z STREFA ZIELENI
- ZC STREFA CMENTARZY
- ZL STREFA ISTNIEJĄCYCH LASÓW
- KK STREFA KOMUNIKACJI KOLEJOWEJ
- M KL STREFA LOTNISKA

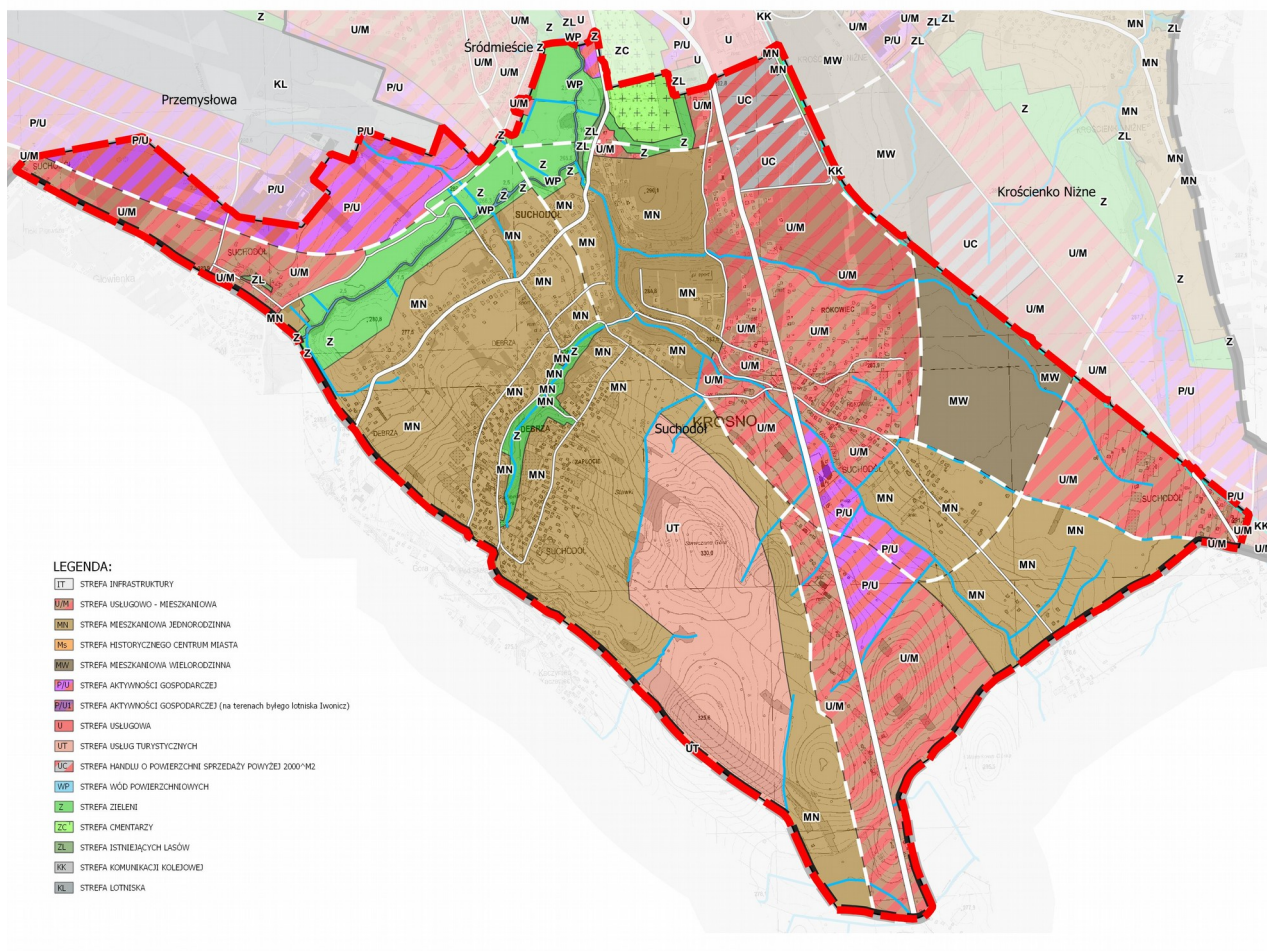
OBRĘB ŚRÓDMIEŚCIE

LEGENDA:

- STREFA INFRASTRUKTURY
- U/M STREFA USŁUGOWO - MIESZKANIOWA
- MN STREFA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA
- Ms STREFA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA
- MW STREFA MIESZKANIOWA WIELORODZINNA
- P/U STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ
- P/U1 STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ (na terenach byłego lotniska Iwonicz)
- U STREFA USŁUGOWA
- UT STREFA USŁUG TURYSTYCZNYCH
- UC STREFA HANDLU O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000*2
- WP STREFA WÓD POWIERZCHNIOWYCH
- Z STREFA ZIELENI
- ZC STREFA CMENTARZY
- ZL STREFA ISTNIEJĄCYCH LASÓW
- KK STREFA KOMUNIKACJI KOLEJOWEJ
- KL STREFA LOTNISKA

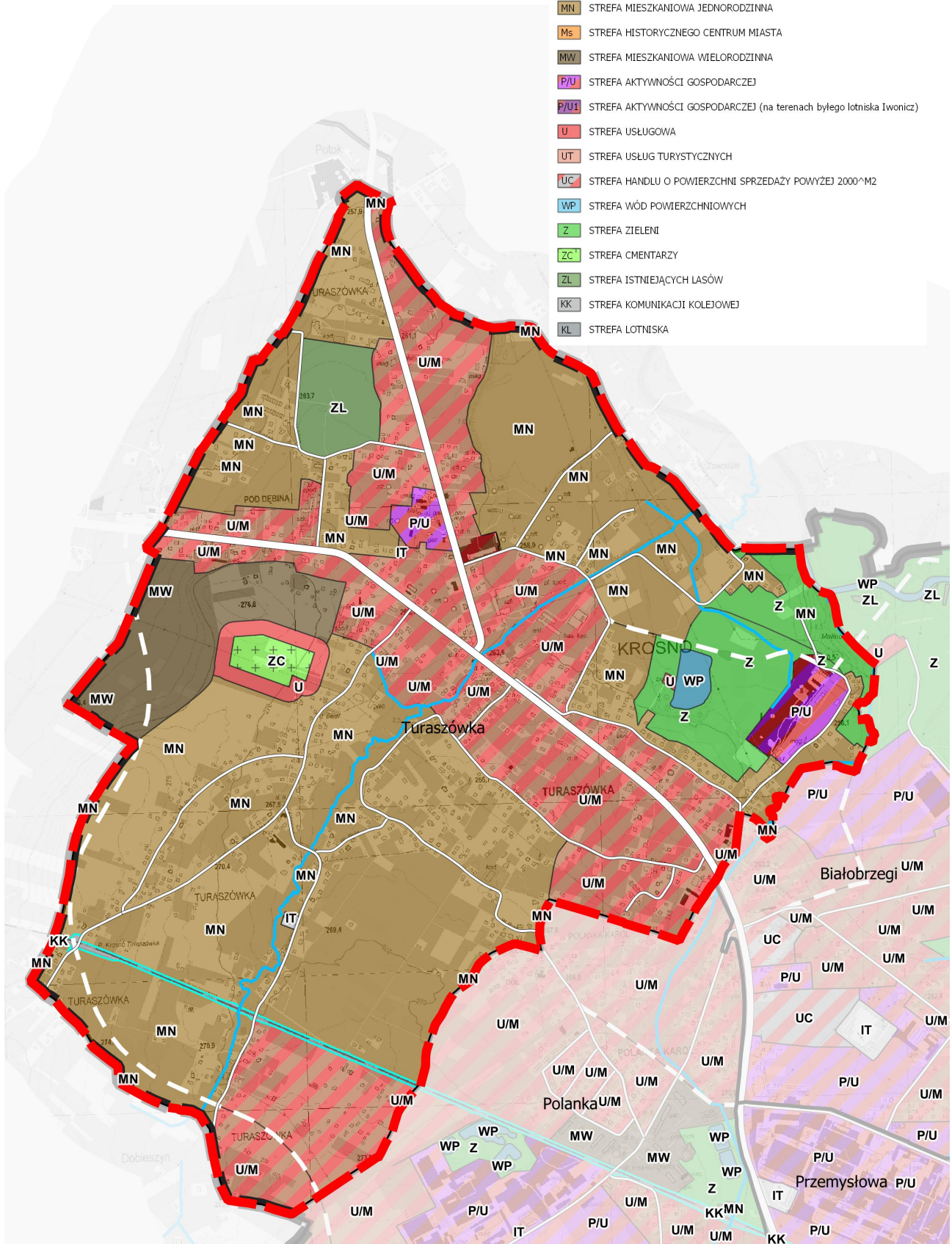
OBRĘB SUCHODÓŁ

OBRĘB TURASZÓWKA

LEGENDA:

- IT STREFA INFRASTRUKTURY
- U/M STREFA USŁUGOWO - MIESZKANIOWA
- MN STREFA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA
- Ms STREFA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA
- MW STREFA MIESZKANIOWA WIELORODZINNA
- P/U STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ
- P/U1 STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ (na terenach byłego lotniska Iwonicz)
- U STREFA USŁUGOWA
- UT STREFA USŁUG TURYSTYCZNYCH
- UC STREFA HANDLU O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M²
- WP STREFA WÓD POWIERZCHNIOWYCH
- Z STREFA ZIELENI
- ZC STREFA CMENTARZY
- ZL STREFA ISTNIEJĄCYCH LASÓW
- KK STREFA KOMUNIKACJI KOLEJOWEJ
- KL STREFA LOTNISKA

Rysunki 10 – 17. Strefy w poszczególnych obrębach. Źródło: opracowanie własne.

Kierunki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów przeznaczonych pod zabudowę:

1. Zagospodarowanie terenów obecnie zurbanizowanych oraz przewidywanych w dotychczasowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, powinno uwzględniać podstawowe wartości przestrzenne i architektoniczne miasta.
2. W sporządzanych planach miejscowych należy przeciwdziałać rozpraszaniu zabudowy, oraz nadmiernemu rozprzestrzenianiu się terenów zurbanizowanych. Do przyszłych miejscowych planów zagospodarowania miasta wskazane jest sporządzenie katalogu lokalnych form architektonicznych, który powinien być stosowany do przyszłych planów lokalnych i dokumentacji technicznej. Plany te winny szczegółowo określić warunki kształtowania zabudowy w celu zapewnienia twórczej ewolucji lokalnych form architektonicznych.
3. Dopuszcza się rozbudowę, nadbudowę i przebudowę istniejących budynków.
4. Przy wznoszeniu nowych obiektów należy stosować formy architektury twórczo nawiązujące do tradycyjnych form lokalnych.
5. Standardy i wskaźniki powinny nawiązywać do istniejących budynków zlokalizowanych w otoczeniu noworealizowanego / przebudowywanego / nadbudowywanego / rozbudowywanego budynku.
6. Tereny zabudowy mieszkaniowej mogą być uzupełnione o funkcje usługowe – niewpływające negatywnie na środowisko przyrodnicze.
7. Przy określaniu warunków nowej zabudowy w obszarach chronionych należy stosować obowiązujące zasady Karty Weneckiej, określające zasady naśladowania istniejącej starej zabudowy.
8. Wskazana funkcja i zasady zagospodarowania określają podstawowy kierunek przeznaczenia terenu, w obrębie każdego wyodrębnionego na rysunku Studium obszaru, oznaczonego symbolem, o którym mowa w tabeli dotyczącej: "funkcji terenu, podstawowych ustaleń."
9. Wszystkie rodzaje obszarów zabudowy oznaczone symbolem literowym (wg tabeli dot. oznaczeń terenów oraz funkcji terenu, podstawowych ustaleń) mogą być uzupełniane funkcjonalnie o miejsca parkingowe, drogi, infrastrukturę techniczną, place publiczne, zieleń w formie urządzonej, urządzenia wodne oraz małą architekturą.
10. Dopuszcza się lokalizację miejsc parkingowych w obiektach kubaturowych podziemnych i naziemnych.
11. Wzdłuż dróg i ulic lokalnych zaleca się stosowanie zieleni izolacyjnej.
12. Należy ograniczyć tendencję (wynikającą z przyczyn własnościowych) do zabudowywania terenów wzdłuż głównych dróg, ponieważ prowadzi to do rozproszenia zabudowy, jest nieekonomiczne (ze względu na uzbrojenie terenu). Skutkuje to konfliktami zarówno społecznymi jak i przestrzennymi oraz do zatrzymania inwestycji drogowych, a także przemyka otwarcia widokowe i zakłóca równowagę przyrodniczą.
13. Postuluje się ustanowienie jako rekompensaty w obrębie nowych zakładów produkcyjnych terenów zieleni izolacyjnej.
14. Postuluje się wprowadzenie pasa zieleni izolacyjnej wokół istniejących i projektowanych cmentarzy.
15. Ustalenie zasad i kontrola kolejności zajmowania pod zabudowę poszczególnych terenów - powinna obowiązywać zasada: najpierw uzbrojenie terenu potem zabudowa.
16. Dopuszcza się użytkowanie terenu zgodnie ze stanem istniejącym (możliwość utrzymania istniejącego zagospodarowania terenu).
17. Należy ograniczyć lokalizację zabudowy chronionej akustycznie w sąsiedztwie obiektów mogących powodować negatywnie oddziaływanie.
18. Dopuszcza się lokalizację budowli ochronnych (tj. schronów i ukryć) zgodnie z przepisami odrębnymi.

Kształtując lokalny ład przestrzenno - architektoniczny należy m. in. kierować się zasadami:

1. Harmonizacji zabudowy z krajobrazem i elementami przyrody.
2. Poszanowania lokalnych i regionalnych tradycji architektonicznych, przejawiającego się w wykorzystywaniu najlepszych i charakterystycznych starych form i elementów architektonicznych przy tworzeniu zabudowy spełniającej wymogi współczesnego budownictwa.
3. Harmonizacji nowej zabudowy z wartościową zabudową istniejącą.
4. Eksponowania wartościowych dominant architektonicznych i zachowania cennych osi widokowych.

5. Kształtowania właściwych proporcji pomiędzy przestrzeniami publicznymi w szerokim znaczeniu a przestrzeniami prywatnymi.
6. Kształtowania reprezentacyjnych przestrzeni publicznych o wysokich walorach estetycznych.
7. Kształtowania właściwych relacji przestrzennych pomiędzy budynkami, w tym stosownie do okoliczności, czytelnych linii zabudowy ulic oraz funkcjonalnie rozplanowanych zespołów budynków w ramach posesji.
8. Racjonalizacji kosztów uzbrojenia terenów inwestycyjnych.

Wytyczne dotyczące zagospodarowania oraz parametry i wskaźniki urbanistyczne zawarte w ramach charakterystyki poszczególnych terenów stanowią podstawę określenia ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przy czym dopuszcza się ich modyfikację, w zakresie określonym ustaleniami Studium.

Określona wysokość zabudowy nie dotyczy obiektów infrastruktury technicznej, masztów, silosów, kominów, dominant obiektów sakralnych, zadaszeń nad trybunami i terenowymi urządzeniami sportowymi oraz budowli i urządzeń przemysłowych, zwałowisk i składowisk. W stosunku do ww. obiektów maksymalną wysokość zabudowy należy określić indywidualnie na etapie opracowania planu miejscowego.

26.2. Tereny wyłączone spod zabudowy.

Tereny wyłączone spod zabudowy obejmują oznaczone na rysunku Studium, główne i pośrednie ciągi ekologiczne, w ramach których dopuszcza się wyłącznie lokalizację niezbędnej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz remont istniejącej zabudowy.

Ponadto, wyłączone spod zabudowy są obszary szczególnego zagrożenia powodzią, pasy technologiczne linii energetycznych 110 kV i 400 kV oraz strefy kontrolowane gazociągów, przy czym ich zabudowa jest dopuszczona zgodnie ze wskazanymi w Studium kierunkami, przy zachowaniu ograniczeń zdefiniowanych w przepisach odrębnych.

27. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.

Każda działalność człowieka ingeruje w środowisko przyrodnicze i zakłóca jego funkcjonowanie. Należy dążyć do tego, by przyroda nie straciła możliwości samoistnej odnowy i nie dopuszczać do zniszczenia zasobów nieodnawialnych. Rozwój miasta musi zachodzić na zasadach rozwoju zrównoważonego (rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny z jednoczesną ochroną środowiska przyrodniczego i poszanowaniem jego elementów). Oznacza to konieczność określenia zasad zagospodarowania pozwalających na zachowanie zasobów środowiska przyrodniczego, w tym poprzez ochronę jego cennych zasobów, przy jednoczesnym racjonalnym wykorzystaniu jego walorów.

Do głównych celów polityki zagospodarowania przestrzennego miasta w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów należą:

- zapobieganie przekształcaniu i degradacji powierzchni ziemi,
- ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- ochrona jakości powietrza atmosferycznego,
- ochrona przed hałasem komunikacyjnym i przemysłowym,
- wdrożenie nowoczesnego systemu gospodarowania odpadami,
- ochrona walorów środowiska, przyrody i krajobrazu,
- współdziałanie w kształtowaniu systemu i ochrona obszarów chronionych,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska na skutek wystąpienia awarii przemysłowych oraz awarii wynikających z transportu materiałów niebezpiecznych.

W związku z powyższym wskazane jest podjęcie następujących działań:

- rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej, budowa kanalizacji deszczowej eliminującej w maksymalny sposób indywidualne sposoby utylizacji ścieków sanitarnych i deszczowych,
- kompleksowe rozwiązanie odprowadzania ścieków opadowych z ciągów komunikacyjnych, placów i parkingów oraz oczyszczenie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- zachowanie oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych,
- przeciwdziałanie degradacji chemicznej gleb poprzez ochronę powietrza i wód powierzchniowych,
- racjonalne stosowanie wapna, nawozów sztucznych i środków ochrony roślin na terenach rolnych i leśnych,
- eksploatacja złóż wyłącznie w ramach wyznaczonych terenów eksploatacji surowców,
- utrzymanie właściwego funkcjonowania urządzeń melioracji wodnych, a w przypadku przekwalifikowywania gruntów rolnych, na których występują obiekty melioracyjne, na inne (budowlane, przemysłowe, zalesienia) wyłączenie obszarów zmeliorowanych na zasadach określonych w przepisach odrębnych,
- utrzymywanie drożności rowów, kanałów i urządzeń melioracyjnych,
- utrzymanie i ochrona naturalnej roślinności w postaci łąk, zadrzewień i zakrzewień, stanowiącej obudowę brzegów rzek i cieków,
- dążenie przy zagospodarowaniu terenów zabudowy do maksymalnego zatrzymania wód w granicach nieruchomości, np. poprzez rozsączanie miejscowe bądź retencję terenową,
- ograniczenie możliwości lokalizacji nowej zabudowy na terenach charakteryzujących się wysokimi walorami przyrodniczymi,
- w razie zaistnienia takiej potrzeby, zagospodarowywanie naturalnych terenów zielonych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów zurbanizowanych, na tereny: sportu, rekreacji, wypoczynku, które będą charakteryzować się dużą powierzchnią biologicznie czynną i będą w niewielkim stopniu zniekształcać tereny przyrodnicze przez co utrzymają one ciągłość systemu ekologicznego,
- zachowanie naturalnego ukształtowania dolin, z systemem zadrzewień i zakrzewień,
- ograniczenie rozpraszania i lokalizowania zabudowy na terenach otwartych,
- stosowanie zieleni izolacyjnej dla terenów szczególnie uciążliwych dla środowiska i negatywnie wpływających na krajobraz miasta,
- stosowanie systemów grzewczych ograniczających negatywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego,
- rozwój zieleni i terenów zielonych,
- konieczność zachowania korytarzy przewietrzania, w tym klinów napowietrzających, stanowiących naturalne lub projektowane obszary wolne od zabudowy, mające na celu poprawę przepływu powietrza,
- ograniczenie możliwości realizacji nowej zabudowy narażonej na ponadnormatywne oddziaływanie hałasu, drgań i pól elektromagnetycznych.

Na obszarze miasta Krosna nie występują uzdrowiska.

27.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione oraz przewidziane do ochrony na podstawie przepisów szczególnych.

27.1.1. Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody.

Na terenie miasta Krosna występują następujące formy ochrony przyrody:

- Parki Krajobrazowe - Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy – otulina,
- Obszary Chronionego Krajobrazu - Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszary Natura 2000 – obszary siedliskowe – Wisłok Środkowy z Dopytywami,
- użytki ekologiczne - Dolina Potoku Badoń,

- pomniki przyrody,
- rośliny i zwierzęta podlegające ochronie gatunkowej,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Zostały one szczegółowo omówione w części dotyczącej „Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego”.

Działania na obszarach objętych ochroną muszą być podporządkowane ustaleniom przepisów szczególnych i aktów stanowiących szczególne formy ochrony przyrody.

Proekologiczna polityka miasta powinna koncentrować się również na eliminacji wszelkich zagrożeń oraz na działaniach prowadzących do renaturalizacji tych obszarów, jeśli istnieje taka możliwość.

Eliminację zagrożeń można osiągnąć przez:

- zorganizowanie systemu usuwania odpadów,
- zbudowanie systemów kanalizacyjnych w ślad za wodociągami grupowymi,
- zgazyfikowanie całego miasta i użycie gazu do celów grzewczych,
- zwiększenie lesistości obszaru,
- stworzenie systemu retencjonowania wód.

27.1.2. Obszary chronione na podstawie przepisów o lasach, ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Zgodnie z art. 10 a ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych przepisów rozdziału 2 dotyczącego ograniczania przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne nie stosuje się do gruntów rolnych położonych w granicach administracyjnych miasta.

Ochronie podlegają grunty leśne. Należy w miarę możliwości nie przeznaczać gruntów gleb chronionych oraz leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Polityka przestrzenna w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych:

1. Maksymalne zachowanie w użytkowaniu rolniczym gleb najlepszych.
2. Ochrona przed dewastacją i niekorzystną zmianą stosunków wodnych.
3. Nierozpraszanie zabudowy zwłaszcza na terenach najlepszych gleb.
4. Ochrona gleb organicznych (gleby mułowe, murszowe, murszowate i torfowe), głównie pod użytkami zielonymi, występujących w dnach dolin i obniżeniach terenowych.
5. Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych jako ważnego elementu lokalnego układu powiązań ekologicznych, w tym wszelkiej, naturalnej sukcesji roślinnej (głównie brzozy), jako wstępnego etapu dolesień planowych.
6. Zakaz wznoszenia w lasach obiektów budowlanych z wyjątkiem obiektów integralnie związanych z gospodarką leśną.
7. Utrzymanie zasięgów lasów istniejących, z docelowymi zalesieniami.
8. Dbłość o stan zdrowotny i sanitarny lasów.
9. Wprowadzanie nowych zalesień na najśłabszych glebach zwłaszcza w sąsiedztwie lasów istniejących.
10. Przystosowanie lasów do funkcji rekreacyjnej.
11. Prowadzenie zgodnie z zasadami proekologicznymi gospodarki leśnej.

27.1.3. Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów prawa wodnego.

Wokół ujęć wód podziemnych służących do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę do picia i potrzeb gospodarstw domowych oraz do produkcji artykułów żywnościowych należy ustanowić bezpośrednie strefy ochrony oraz ewentualnie - pośrednią strefę ochrony, zgodnie z przepisami szczególnymi.

Bezpośrednie strefy ochrony należy przyjąć jako obszar fizycznie wygrodzony i wyłączony z użytkowania innego niż związany z eksploatacją wody.

Studium określa obowiązek ochrony istniejących urządzeń melioracji wodnych, które powinny być użytkowane zgodnie z ich przeznaczeniem.

Na terenach przeznaczonych pod zabudowę, zajmując część terenów, na których występują urządzenia melioracji wodnych szczegółowych (drenowanie, rowy melioracyjne), należy zapewnić sprawne działanie systemów na terenach przyległych, zapobiegając zakłóceniom stosunków wodnych, niszczenia lub uszkodzenia urządzeń wodnych. W przypadku przebudowy urządzeń melioracji wodnych należy uzyskać pozwolenie wodnoprawne.

Polityka przestrzenna w zakresie ochrony zasobów wodnych:

1. Zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i gruntu.
2. Określenie warunków ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem w opracowaniach planistycznych i decyzjach administracyjnych.
3. Monitorowanie stanu czystości wód i podejmowanie działań mających doprowadzić do podwyższenia jej jakości.

27.2. Rekreacja i turystyka.

Walory przyrodnicze i krajobrazowe oraz liczne zabytki, umożliwiają rozwój turystyki i wypoczynku.

Rozwój miasta pod względem turystycznym i wypoczynkowym można osiągnąć poprzez następujące działania:

1. Podniesienie standardu istniejącej bazy turystyczno – wypoczynkowej, m.in.: przez modernizację i uzupełnienie infrastruktury technicznej oraz budowę obiektów o standardzie odpowiadającym normom europejskim.
2. Wykorzystanie istniejącej zabudowy śródmiejskiej z możliwością modernizacji i rozbudowy dla rozwoju bazy gastronomicznej w postaci niewielkich restauracji, barów, kawiarni z uwzględnieniem kuchni regionalnej.
3. Wspieranie rozwoju bazy turystycznej.
4. Większe wykorzystanie istniejącej bazy sportowej.
5. Rozbudowę istniejących tras i szlaków rowerowych.
6. Rozwój i promocję usług i produktów regionalnych.
7. Promocję walorów turystycznych miasta w kraju i za granicą.
8. Rozbudowę istniejących tras i szlaków rowerowych, turystyki kwalifikowanej pieszej, samochodowej, w oparciu o spójny system z gminami sąsiednimi.
9. Zagospodarowanie nadrzecznych bulwarów Wisłoka i Lubatówki.

28. Obszary i zasady ochrony krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Udokumentowanie, zachowanie i właściwe eksponowanie wartości dziedzictwa kulturowego jest obowiązkiem władz państwowych, samorządowych i społeczeństwa. Działalność ta stanowi element edukacji i rozbudzania poczucia tożsamości narodowej i lokalnej. Musi jednak, co jest bardzo trudne, godzić element czysto ochroniarski z potrzebami adaptacji do współczesności. Dziedzictwo kulturowe stanowi wartość podlegającą ochronie prawnej.

Ochrona dóbr kultury materialnej jest także zadaniem polityki przestrzennej. Obiekty kultury materialnej powinny być wykorzystywane i użytkowane z zapewnieniem opieki konserwatorskiej, rewaloryzacji oraz nadawania im odpowiednich funkcji użytkowych.

Zabytki architektoniczne i urbanistyczne oraz zabytki archeologiczne zostały szczegółowo wymienione w części dotyczącej „Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego”. Podlegają one ochronie prawnej na mocy przepisów w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

W zakresie ochrony wartości kulturowych na terenie miasta Krosna ustalono historyczne rozplanowanie przestrzenne, historyczną strukturę funkcjonalną, wartościowe obiekty kubaturowe oraz wartości ekspozycyjne-krajobrazowe. Wnioski wyływające ze stanu wartości kulturowych terenu objętego opracowaniem, umożliwiły określenie stref ochrony konserwatorskiej.

Strefy te grupują obszary i zespoły o podobnej wartości kulturowej, przyrodniczej i krajobrazowej.

Wyznaczenie w ich zasięgu chronionych pojedynczych obiektów, umożliwi ponadto ich ochronę niezależnie od charakteru strefy w jakiej się znajdują.

W celu ochrony krajobrazu kulturowego jakim odznacza się Wzgórze Staromiejskie w Krośnie został utworzony Park Kulturowy. Podzielony jest na dwie strefy:

- 1) **Strefa A** - obejmuje tereny Wzgórza Staromiejskiego,
- 1) **Strefa B** - obejmuje pozostałe tereny w granicach Parku.

W granicach wyodrębnionych stref ochronnych obowiązują następujące ustalenia w formie zakazów, wymagań i postulatów:

Wytyczne konserwatorskie dla obu stref:

- zakaz wykonywania robót budowlanych prowadzących do zmian walorów kulturowych i krajobrazowych Parku,
- zakazuje się prowadzenia w odniesieniu do budynków frontowych robót budowlanych, prowadzących do zmian wystroju elewacji,
- zakazuje się prowadzenia w odniesieniu do oficyn i zabudowań gospodarczych na zapleczu historycznych kamienic, które mają wpływ na wygląd panoramy wzgórze staromiejskiego. Prowadzących do zmian wystroju elewacji,
- zakaz budowy, rozbudowy i nadbudowy oficyn o wysokości wyższej niż kalenica budynku frontowego na danej posesji,
- zakaz rozbiórki obiektu zabytkowego wpisanego wyłącznie do ewidencji zabytków z uwzględnieniem przepisów odrębnych oraz dopuszcza się możliwość odbudowy takiego obiektu z uwzględnieniem wytycznych konserwatorskich,
- nakaz zachowania zabytkowej stolarki i ślusarki otworowej, w tym: okien, witryn, bram wejściowych i bram wjazdowych
- zakaz lokalizacji stałych obiektów i urządzeń, za wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
- zakaz lokalizacji tymczasowych obiektów i urządzeń, za wyjątkiem takich jak: sceny, estrady, stragany, stoiska, kioski, ogródki gastronomiczne, pawilony sprzedaży ulicznej, pawilony wystawowe, przekrycia namiotowe oraz inne przekrycia o samodzielnej ażurowej konstrukcji, instalowane jako okolicznościowe urządzenie przestrzeni publicznej wyłącznie na czas trwania wystawy, pokazu lub imprez,
- zakaz lokalizacji anten, masztów oraz innych urządzeń technicznych na dachach budynków frontowych w miejscach widocznych z poziomu przechodnia od strony przestrzeni publicznej ,
- zakazu umieszczania na terenie ogródków gastronomicznych urządzeń nagłaśniających emitujących wysokie natężenie dźwięku.

Dodatkowe wytyczne konserwatorskie dla strefy A;

- zakaz montażu rolet po zewnętrznej stronie otworów okiennych i drzwiowych,
- zakaz urządzania parkingów w obrębie ul. Rynek,
- zakaz wieszania banerów wyborczych,
- zakaz przesłaniania, wyklejania i zaklejania powierzchni witryn i okien wystawowych oraz drzwi wejściowych do lokali, a przeszklenia powinny być przezroczyste.

W celu **ochrony obiektów** znajdujących się w **Wojewódzkiej i Gminnej Ewidencji Zabytków**, określa się:

- utrzymanie obiektów w jak najlepszym stanie technicznym – bez naruszenia ich wartości zabytkowej,
- zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące warunków i zakresu ochrony w zależności od potrzeb.

W celu ochrony zabytków wpisanych do **Rejestru Zabytków** ustala się, że jakiegokolwiek prace budowlane, konserwatorskie, restauratorskie przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków bądź w jego otoczeniu wymagają uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na ich

wykonywanie. Inwestor powinien wystąpić z takim wnioskiem do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków przed wystąpieniem o pozwolenie budowlane.

W stosunku do historycznych układów urbanistycznych wpisanych do Rejestru Zabytków również zachodzi konieczność uzyskania pozwolenia konserwatorskiego przy pracach budowlanych, konserwatorskich restauratorskich przy zabytkach bądź ich otoczeniu, także w stosunku do nowych obiektów znajdujących się na tych terenach.

W celu ochrony zabytków jakimi są **stanowiska archeologiczne** określa się następujące warunki:

- w przypadku prowadzenia jakichkolwiek prac ziemnych w granicach stanowiska archeologicznego konieczna jest realizacja wyprzedzających badań archeologicznych wykonywanych przez uprawnionego badacza za zgodą Urzędu Ochrony Zabytków na koszt inwestora.
- Badania należy również realizować w przypadku wykonywania działań, które na trwałe uniemożliwią dostęp do terenu np. domy na palach, wykonanie nasypów z kruszywa itp.
- Badania archeologiczne mogą być wykonywane przez uprawnioną osobę, po uzyskaniu zgody w Urzędzie Ochrony Zabytków.

Miasto Krosno posiada „Gminny Program Ochrony nad Zabytkami na lata 2008-2012”, w którym określone są zasady ochrony dziedzictwa kulturowego miasta oraz działania mające na celu podniesienie świadomości społecznej o wartościach duchowych i materialnych otaczających nas krajobrazów i konieczności większej troski każdego o ich ochronę, należyte kształtowanie i pielęgnację.

Priorytetem ochrony walorów dziedzictwa kulturowego winno być w szczególności dostosowanie form nowej zabudowy do historycznego otoczenia w sposób zachowujący harmonię formalną i funkcjonalną.

Ustalenia „Gminnego Programu Ochrony nad Zabytkami” stanowią podstawę do:

1. Określenia potrzeb w zakresie ustanowienia w planach miejscowych stref ochrony konserwatorskiej obejmujących obszary, na których należy wprowadzić stosowne do potrzeb ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę zabytków.
2. Określenia obszarów wymagających przekształceń – rewaloryzacji i odtworzenia zdegradowanych fragmentów układu urbanistycznego.
3. Zapewnienia właściwej opieki nad zabytkami.

Ochrona dziedzictwa kulturowego miasta wymaga:

- remontów, modernizacji i odtwarzania obiektów zabytkowych,
- ochrony zespołów budownictwa drewnianego,
- umiejętnego zagospodarowania sąsiedztwa obiektów zabytkowych i historycznych układów urbanistycznych,
- kontynuacji rozpoznania archeologicznego na terenie miasta i uwzględniania ich wyników podczas planowania przestrzennego i działalności inwestycyjnej.

Należy także objąć ochroną wartości zabytkowych cmentarzy poprzez zachowanie i konserwację zabytków architektury oraz nagrobnej sztuki sakralnej, zachowanie i rewaloryzację historycznej kompozycji - w tym osi kompozycyjnych oraz skomponowanych układów zieleni.

29. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

29.1. Komunikacja.

Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i technicznej powinien dążyć do poziomu w pełni zapewniającego:

- ochronę zdrowia mieszkańców,
- wysoki standard życia mieszkańców,
- stworzenie dobrych warunków do dynamicznego rozwoju gospodarczego miasta.

Wobec wzrastającej ruchliwości społeczeństwa i gwałtownego zwiększenia obciążenia transportu drogowego i wzrastającej liczby zwłaszcza indywidualnych środków transportu, kierunki działań w zakresie transportu zmierzać muszą do poprawy jakości infrastruktury, zwłaszcza w kierunku zapewnienia większego bezpieczeństwa, usprawnienia ruchu, wyeliminowania zbędnych kolizji oraz uciążliwości dla okolicznych mieszkańców. Należy rozbudowywać oraz przebudowywać istniejące drogi w celu dostosowania się do rozwijającego się wciąż transportu drogowego.

Dla spełnienia zwiększonych wymogów w zakresie komunikacji i transportu i w związku z tym usunięcia ograniczeń dla rozwoju miasta w tym zakresie należy:

- Przeprowadzić kompleksowy proces modernizacji i poprawy jakości odcinków dróg gminnych.
- W celu zapewnienia odpowiedniej segregacji ruchu pojazdów o odmiennych parametrach ruchu, co przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa, należy opracować i wdrożyć program budowy ścieżek rowerowych na terenie miasta.
- Na obszarze całego miasta dopuszcza się realizację dróg gminnych i wewnętrznych oraz parkingów niewyznaczonych w Studium, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Rozwój lotniska.
- Poprawa dostępności komunikacyjnej w zakresie komunikacji kolejowej.
- Rozbudowa i przebudowa istniejących dróg.

29.1.1. Układ drogowy.

Układ drogowy miasta Krosna będzie tworzył zhierarchizowany system, składający się z:

- układu podstawowego, do którego wejdą drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe, klasy głównej (G) i zbiorczej (Z), mające znaczenie ponadlokalne i lokalne o istotnym znaczeniu dla miasta,
- układu obsługującego: drogi lokalne (L) i dojazdowe (D), o znaczeniu lokalnym, tworzone przez pozostałe drogi powiatowe oraz gminne.

Głównymi celami rozwoju układu drogowego są:

- zapewnienie powiązań z siecią dróg nadrzędnych, dostępności celów podróży w mieście, obsługa terenów rozwojowych oraz umożliwienie funkcjonowania komunikacji autobusowej i busowej,
- poprawa funkcjonalności układu drogowego, poprzez uwzględnienie zróżnicowanych funkcji dróg poszczególnych kategorii i klas w układzie transportowym, ochronę dróg wyższych klas przed nadmierną dostępnością, uwolnienie zwartych obszarów zabudowy od ruchu tranzytowego,
- respektowanie zasady ciągłości planistycznej i efektywna ochrona korytarzy rezerwowanych pod budowę nowych odcinków dróg z wyjątkiem terenów, które zostały nadmiernie obudowane i nie zapewniają uzyskania wymaganych klas technicznych,
- komunikowanie nowych terenów zabudowy osiedlowej, projektowanej w sąsiedztwie tego układu, wyłącznie poprzez odcinki dróg niższych klas (funkcjonujące w systemie dróg lokalnych),
- poprawa warunków i bezpieczeństwa ruchu.

Miasto posiada dobrze rozwinięty układ komunikacyjny. W celu zwiększenia bezpieczeństwa i poprawy płynności ruchu, zakłada się systematyczną rozbudowę, przebudowę i modernizację układu drogowego, w tym również, jeśli pozwala na to istniejące zagospodarowanie, poprzez sparаметryzowanie zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami.

Uwzględniając nowo wyznaczone oraz dotychczas niezagospodarowane tereny zabudowy, jak również wysoki potencjał turystyczny miasta i rosnące zapotrzebowanie na tereny związane z rekreacją, należy dążyć do sukcesywnej rozbudowy systemu komunikacji poprzez realizację nowych dróg dojazdowych oraz ścieżek rowerowych.

Poza drogami wskazanymi na rysunku Studium, w zależności od potrzeb lokalnej społeczności, możliwa jest realizacja nowych dróg, których przebieg zostanie ustalony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub w drodze decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

Uzupełnienie dróg publicznych stanowi sieć dróg wewnętrznych pełniących drugorzędną rolę w układzie komunikacyjnym miasta, najczęściej dojazdów do pojedynczych zespołów zabudowy.

29.1.2. Ruch pieszy i rowerowy.

Należy uwzględniać potrzeby ruchu pieszego poprzez tworzenie dogodnych, krótkich i bezpiecznych powiązań dla pieszych, w tym dojść do przystanków komunikacji zbiorowej i odpowiednie kształtowanie przestrzeni publicznych pod kątem jej udostępniania przede wszystkim dla pieszych i rowerzystów.

Celem rozwoju dróg rowerowych jest zapewnienie każdemu chętnemu możliwości korzystania z roweru, poruszania się bezpiecznie w dogodnych warunkach środowiskowych, uczynienie z roweru atrakcyjnego środka lokomocji oraz podniesienie walorów turystycznych miasta.

Drogi rowerowe (wydzielone, ciągi pieszo-jezdne lub pasy rowerowe) powinny zapewnić powiązania rejonów mieszkalnych z miejscami pracy, szkołami, handlem i usługami oraz terenami atrakcyjnymi turystycznie i rekreacyjnie.

29.1.3. Parkingi.

Wskaźniki parkowania dla poszczególnych terenów należy różnicować i uzależniać od określonego rodzaju przeznaczenia, zakładanego sposobu zagospodarowania oraz rzeczywistego zapotrzebowania wynikającego w szczególności z funkcji danego obiektu. Miejsca te powinny zaspokajać potrzeby parkowania samochodów mieszkańców, użytkowników, pracowników oraz uwzględniać dobową rotację samochodów.

Realizacja miejsc postojowych w ramach poszczególnych przedsięwzięć powinna następować w ramach terenów inwestycji. W przypadku rozbudowy istniejących obiektów lub uzasadnionego braku możliwości realizacji miejsc postojowych w ramach działki budowlanej dopuszcza się w celu zapewnienia obsługi komunikacyjnej wykorzystanie ogólnodostępnych parkingów.

Dodatkowo należy przewidywać miejsca dla przechowywania (postojów) rowerów.

Na parkingach dla samochodów osobowych, należy również wyznaczać miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową.

29.2. Infrastruktura techniczna.

29.2.1. Zaopatrzenie w wodę.

Ze względu na występujący deficyt wody w studniach oraz na ich jakość nie odpowiadającą wymogom stawianym wodzie do celów spożywczych należy zrealizować zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowych, zasilanych ze stacji wodociągowych na terenie miasta Krosna.

Studnie mogą stanowić źródło wody dla potrzeb gospodarczych. Zasięgi stref ochrony sanitarnej wokół studni w poszczególnych stacjach wodociągowych równe wielkościom stref ochrony bezpośredniej, określonym w przepisach odrębnych.

W zakresie zaopatrzenia w wodę określa się następujące kierunki rozwoju:

1. utrzymanie i w miarę potrzeby modernizacja istniejących ujęć wód podziemnych, służących do zbiorowego zaopatrywania ludności w wodę pitną oraz stacji uzdatniania wody zlokalizowanych na terenie miasta Krosna,
2. utrzymanie i modernizacja istniejącej sieci wodociągowej,
3. sukcesywna rozbudowa istniejącego systemu wodociągowego,
4. dopuszcza się utrzymanie istniejących przykładowych ujęć wód podziemnych,
5. indywidualne źródła zaopatrzenia dopuszcza się jedynie przejściowo lub gdy będzie to uzasadnione ekonomicznie z racji znacznego oddalenia posesji od głównej koncentracji zabudowy i przy zapewnieniu jakości wody według wymogów określonych dla wody przeznaczonej do picia.

29.2.2. Ograniczenia rozwoju wynikające z istniejących i projektowanych stref sanitarnych i bezpieczeństwa.

Obowiązuje zakaz lokalizacji nowych funkcji chronionych w wyznaczonych strefach ochrony sanitarnej od terenów cmentarzy.

Strefy bezpieczeństwa od odwiertów czynnych

Na terenie miasta Krosno znajdują się odwierty czynne oraz odwierty zlikwidowane. Należy zachowywać 50 m odległości od dróg publicznych, linii kolejowych, budynków administracyjnych i mieszkalnych oraz od innych obiektów z otwartym ogniem niezwiązanych z ruchem zakładu górniczego otworowego, dla odwiertów czynnych, za wyjątkiem odwiertów dla których ww. odległość została zmniejszona, tj.:

- Kronem 15 – odległość zmniejszona do 35,0 m,
- Kronem 4 – odległość zmniejszona do 26,0 m,
- Kronem 41 – odległość zmniejszona do 30,0 m,
- Kronem 12 – odległość zmniejszona do 30,0 m.

Należy zachowywać 50 m odległości od dróg publicznych, linii kolejnych, budynków administracyjnych i mieszkalnych oraz od innych obiektów z otwartym ogniem niezwiązanych z ruchem zakładu górniczego otworowego dla: tłoczni ropy naftowej, tłoczni gazu ziemnego, zbiorników na ropę naftową i gaz ziemny oraz łapaczek ropy naftowej za wyjątkiem baterii zbiorników Kronem-12, dla której ww. odległość została zmniejszona do 30,0 m. Należy również zachowywać strefy ochronne wolne od zabudowy dla odwiertów zlikwidowanych o promieniu $r=5,0$ m, za wyjątkiem odwiertu Amelia – 60, dla którego ww. strefa wynosi $r=10,0$ m. Strefa ochronna wolna od zabudowy od czynnych ropociągów wynosi 2,0 m licząc od osi ropociągów w obie strony.

29.2.3. Odprowadzanie ścieków.

W zakresie gospodarki ściekowej określa się następujące kierunki rozwoju:

- utrzymanie istniejącej oczyszczalni ścieków,
- utrzymanie i w miarę potrzeb modernizacja istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej,
- sukcesywna rozbudowa istniejącego systemu kanalizacji sanitarnej,
- generalnie zakłada się budowę i rozbudowę zbiorczych systemów kanalizacyjnych,
- egzekwowanie zakazu odprowadzania ścieków nieoczyszczonych do cieków wodnych i rowów melioracyjnych oraz wód gruntowych,
- gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi z terenów utwardzonych dróg publicznych, placów, parkingów wielostanowiskowych, terenów przemysłowych winno się odbywać w ramach systemu kanalizacji deszczowej; w miejscach nie wyposażonych w sieć kanalizacji deszczowej dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do bezodpływowych zbiorników naziemnych lub podziemnych; ponadto z terenów dróg publicznych dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych systemem powierzchniowego odprowadzania wód tj. za pomocą rowów usytuowanych wzdłuż pasa drogowego, na pozostałych obszarach dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych w ramach powierzchni biologicznie czynnych,
- zrzuty wód opadowych muszą być podczyszczone do parametrów określonych w przepisach odrębnych.

29.2.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną.

Rozbudowa elementów układu elektroenergetycznego powinna następować równocześnie z zagospodarowaniem nowych terenów przeznaczonych do zabudowy. Należy także podejmować działania zmierzające do systematycznej modernizacji i rozbudowy infrastruktury elektroenergetycznej, mającej na celu zaspokojenie potrzeb odbiorców oraz zwiększenie sprawności całego systemu zaopatrzenia w energię elektryczną.

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną określa się następujące kierunki rozwoju:

- budowę dwutorowej linii elektroenergetycznej 110 kV w technologii napowietrzno-kablowej od stacji elektroenergetycznej Krosno Iskrzynia celem utworzenia nowych relacji Krosno Iskrzynia – Krosno oraz Krosno Iskrzynia – Strzyżów (poprzez wpięcie w istniejącą linię 110 kV relacji Krosno – Strzyżów),
- zarezerwowanie pasa terenu i szerokości 18 m (po 9 m w obie strony od osi linii),

- zapewnienie dostępu do sieci elektroenergetycznej przyłączonych do miasta Krosna terenów po zlikwidowanym lotnisku „Iwonicz” celem uzbrojenia terenu niezbędne będzie wybudowanie stacji transformatorowo-rozdzielczej (GPZ) 110/15 kV wraz dwoma liniami kablowymi 110 kV długości ok. 2,5 km,
- dopuszcza się modernizację i przebudowę istniejących linii elektroenergetycznych (w tym kablowanie istniejących linii napowietrznych) i stacji transformatorowych, w uzgodnieniu i na warunkach określonych przez dysponenta sieci,
- dopuszcza się budowę nowych linii wysokiego (110 kV), średniego (15 kV) i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych WN/SN i SN/nN,
- przy zagospodarowaniu terenów należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z przebiegu istniejącej infrastruktury elektroenergetycznej spełniając wymagania Polskich Norm oraz aktualnie obowiązujących przepisów,
- w przypadku wystąpienia kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi sieciami elektroenergetycznymi należy sieci te przystosować do nowych warunków pracy określonych przez dysponenta sieci,
- wyklucza się z zadrzewiania obszary pod liniami elektroenergetycznymi w pasach:
 - dla linii 110 kV – 20 m (po 10 m w obie strony od osi linii),
 - dla linii SN – 11 m (po 5,5 m w obie strony od osi linii),
 oraz w pasach przeznaczonych dla infrastruktury elektroenergetycznej.

29.2.5. Zaopatrzenie w ciepło.

Zaleca się rozwój źródeł ciepła opartych o energię z odnawialnych źródeł energii w postaci: energii słonecznej, energii geotermalnej (pompy ciepłne), biomasy i biogazu.

W zakresie zapotrzebowania na ciepło określa się następujące kierunki rozwoju:

- utrzymanie istniejącego indywidualnego systemu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem modernizacji i wymiany urządzeń grzewczych na urządzenia o wysokiej sprawności grzewczej i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń,
- sukcesywne zastępowanie paliw stałych w kotłowniach i paleniskach indywidualnych proekologicznymi systemami ogrzewania, w tym niekonwencjonalnymi i opartymi na odnawialnych źródłach energii,
- dalsza gazyfikacja miasta.

29.2.6. Zaopatrzenie w gaz i ropę naftową.

W zakresie zaopatrzenia w gaz określa się następujące kierunki rozwoju:

- uzyskanie nowych połączeń z krajowym układem przesyłowym gazu zwiększających wydajność techniczną systemu poprzez rozbudowę gazociągu wysokiego ciśnienia,
- rozbudowa istniejącej sieci gazowej na terenie miasta z istniejącej sieci gazociągowej, rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci rozdzielczych,
- w celu poprawy stanu środowiska wraz z rozwojem sieci gazowej należy wprowadzać sukcesywne ograniczenia, a następnie zakaz stosowania paliw stałych do celów komunalno-bytowych oraz grzewczych,
- dla istniejących gazociągów wysokiego ciśnienia oraz istniejących stacji redukcyjno-pomiarowych I^o obowiązują strefy kontrolowane o szerokości zgodnej z przepisami odrębnymi (w strefach kontrolowanych zabrania się w szczególności lokalizowania wszelkiej zabudowy, nasadzenia drzew i krzewów w tym w szczególności zalesiania terenu oraz wieloletnich upraw sadowniczych oraz podejmowania działalności mogącej zagrozić trwałości gazociągu).

Dopuszcza się prowadzenie prac poszukiwawczych tj. badań geofizycznych i wierceń za gazem ziemnym i ropą naftową oraz budowy infrastruktury technicznej związanej z poszukiwaniem oraz eksploatacją złóż ropy naftowej i gazu ziemnego. Dopuszcza się również budowę nowych urządzeń i obiektów budowlanych związanych z eksploatacją gazu ziemnego i ropy naftowej.

29.2.7. Gospodarka odpadami.

Najważniejszym zadaniem miasta w zakresie gospodarki odpadami jest ograniczenie do minimum negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko oraz maksymalny wzrost ich gospodarczego wykorzystania.

W zakresie gospodarki odpadami określa się następujące kierunki rozwoju:

- ograniczenie składowania odpadów komunalnych,
- budowa bloku energetycznego, który będzie wykorzystywał pozostałości po segregacji jako wkład do produkcji ciepła,
- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców
- propagowanie wiedzy z zakresu segregacji odpadów,
- tworzenie Punktów Zbierania Odpadów Niebezpiecznych,
- rozbudowa i budowa zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- usuwanie wyrobów zawierających azbest,
- budowa instalacji do termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne oraz komunalnych osadów ściekowych.

29.2.8. Telekomunikacja.

W zakresie systemu łączności określa się następujące kierunki rozwoju:

- rozbudowa systemów telekomunikacji w zakresie urządzeń telefonii przewodowej oraz bezprzewodowej (z wykorzystaniem nowoczesnych technologii),
- rozbudowa i modernizacja infrastruktury światłowodowej,
- objęcie terenu całego miasta zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej,
- pełny dostęp do łączy telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych, szerokopasmowego internetu oraz sieci bezprzewodowej.

29.2.9. Ochrona powietrza

W systemie ogrzewania indywidualnego należy sukcesywnie przechodzić na paliwa bezpieczne ekologicznie (gaz, olej opałowy, także energia elektryczna) szczególnie w rejonach dużych zgrupowań zabudowy. Dla projektowanych rejonów urbanizacji należy rozważyć możliwość zastosowania kotłowni lokalnych, bazujących również na ekologicznych nośnikach energii.

29.2.10. Ochrona przed hałasem

W terenach możliwych przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu komunikacyjnego, tj.: wzdłuż głównych dróg, na terenach o funkcji chronionej (zabudowa mieszkaniowa, usługowa itp.) należy liczyć się z koniecznością odpowiedniego zabezpieczenia w postaci pasów zieleni wysokiej (w miejscach gdzie pozwalają na to warunki terenowe), lub okien dźwiękoszczelnych, ewentualnie innych skutecznych rodzajów zabezpieczeń. Wszelkie działania w zakresie ochrony przed hałasem powinny być prowadzone kompleksowo, w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony zdrowia mieszkańców miasta.

29.2.11. Infrastruktura lotnicza

Obszar miasta znajduje się w granicach powierzchni ograniczających wysokość zabudowy wynikających z położenia w otoczeniu lotniska.

30. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

Inwestycje celu publicznego należy rozumieć zgodnie z przepisami odrębnymi.

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym na obszarze miasta obejmują w szczególności:

1. modernizację (przebudowę i rozbudowę) oraz budowę nowych odcinków dróg gminnych klasy zbiorczej, lokalnej i dojazdowej, wraz z towarzyszącą infrastrukturą,
2. budowę nowych ścieżek rowerowych, wraz z towarzyszącą infrastrukturą,
3. modernizację oraz budowę nowych ciągów pieszych, wraz z towarzyszącą infrastrukturą,
4. budowę nowych oraz modernizację/rozbudowę istniejących linii elektroenergetycznych SN i nN oraz stacji transformatorowych SN/nN,
5. modernizację oraz budowę nowych urządzeń obsługi technicznej w zakresie gazownictwa (stacje redukcyjno – pomiarowe I⁰) wraz z rozdzielczą siecią gazową (średniego i niskiego ciśnienia),
6. modernizację oraz budowę nowych urządzeń obsługi technicznej w zakresie zaopatrzenia w wodę (ujęcia wody, stacje uzdatniania wody, zbiorniki retencyjne wody pitnej) wraz z siecią wodociągową,
7. modernizację oraz budowę nowych urządzeń obsługi technicznej w zakresie oczyszczania ścieków (w tym przydomowych oczyszczalni ścieków) wraz z siecią kanalizacyjną (kanalizacji sanitarnej i deszczowej),
8. rozwój systemu gromadzenia, wywozu i segregacji odpadów,
9. adaptację i utrzymanie ciągów drenażowych i melioracji wodnych,
10. budowę zbiorników retencyjnych,
11. inwestycje związane z ochroną obiektów zabytkowych,
12. modernizację oraz budowę nowych obiektów użyteczności publicznej (administracji lokalnej, publicznych szkół podstawowych, publicznych przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo - wychowawczych, publicznych obiektów ochrony zdrowia, zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, itp.),
13. modernizację oraz budowę nowych obiektów usług turystycznych i rekreacyjnych (bazy noclegowej, gastronomicznej itp.),
14. modernizację oraz w miarę potrzeby budowę nowych mieszkań socjalnych,
15. modernizację oraz w miarę potrzeby rozbudowę istniejących cmentarzy,
16. modernizację oraz w miarę potrzeby zakładanie nowej zieleni urządzonej,
17. modernizację oraz w miarę potrzeby budowę nowych publicznych usług sportu,
18. modernizację oraz w miarę potrzeby budowę nowych publicznych usług kultury (np. świetlic środowiskowych) i sportu (boiska sportowe),
19. modernizację oraz w miarę potrzeby budowę pozostałych urządzeń i obiektów obsługi technicznej służących zaspokojeniu zbiorowych potrzeb mieszkańców.

Wszelkie niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania miasta Krosna obiekty i urządzenia, a w szczególności: obiekty obsługi technicznej, urządzenia wodne i melioracji, drogi gminne, drogi wewnętrzne, obiekty i urządzenia komunikacji wodnej, zielen parkową, publiczne usługi sportu, ciągi pieszo-jezdne, ciągi piesze, ścieżki rowerowe, ogólnodostępne parkingi (miejsca postojowe dla samochodów) i garaże, miejsca lokalizacji pojemników do czasowego gromadzenia odpadów stałych, można realizować na każdym terenie w sposób nie kolidujący z funkcją tych terenów i przepisami odrębnymi.

31. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Zgodnie z ustaleniami „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego – perspektywa 2030” przewiduje się następujące inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym na terenie miasta Krosna:

1. budowę sieci przesyłowej gazu ziemnego – gazociąg Strachocina – granica województwa – Pogórska Wola Dn 1000 mm, MOP 8,4 MPa, L= 98 km,
1. rewitalizację linii kolejowej nr 108 na odcinku Jasło – Nowy Zagórz,
2. budowę, rozbudowę i modernizację sieci kanalizacji sanitarnej,
3. przebudowę, rozbudowę, modernizację oczyszczalni ścieków,
4. odcinkową regulację potoku Śmierdziączka w km 0+00-2+400 i potoku Ślączak w km 0+000-1+040 na terenie miasta Krosna oraz potoku Śmierdziączka w km 5+470-6+080.

32. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej.

W granicach miasta Krosna obszary, dla których obowiązek opracowania planu miejscowego wynika z przepisów odrębnych to:

- tereny obejmujące poszerzenie istniejących lub budowę nowych cmentarzy.

W Studium nie wyznacza się:

- obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.

W Studium wyznacza się obszary przestrzeni publicznej:

- tereny usług, oznaczone na rysunku Studium symbolem „U”,
- strategiczne przestrzenie publiczne.

Działania w celu kreowania obszarów przestrzeni publicznej będą wpływać na poprawę jakości życia na obszarze miasta Krosna przez zaspokojenie potrzeb społecznych, kulturalnych, estetycznych mieszkańców i pozostałych użytkowników oraz promowanie miejscowości. Umożliwią rozwój tożsamości lokalnej społeczności, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki miasta oraz wpływać będą na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej Krosna. Pożądane jest zachowanie, rozwój, ukształtowanie przestrzeni publicznych. Takie przestrzenie, urządzone, bądź wzbogacane w formie np. parku, skweru, placów, w tym placu zabaw itp. służyć powinny z jednej strony potrzebom poprawy wizerunku miasta i uczynienia go bardziej atrakcyjnymi, a z drugiej strony sprzyjać mają aktywizacji ludności, zaspakajaniu ich potrzeb oraz rozwijaniu kontaktów międzyludzkich.

Obszary przestrzeni publicznej powinny być uwzględnione poprzez odpowiednie ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Wskazane jest dalsze utrzymywanie reprezentacyjnej przestrzeni publicznej na rynku. Będzie to pozytywnie wpływać na lokalną tożsamość miasta oraz wpłynie na podwyższenie rangi strefy historycznej miasta, stworzenia atrakcji turystycznej oraz aktywności mieszkańców.

33. Obszary, dla których miasto zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Miejscowe plany zagospodarowania pokrywają 62,2% powierzchni miasta. W związku z uchwaleniem Studium, część terenów, będzie wymagała zmiany obowiązujących lub uchwalenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Założeniem optymalnym i celem planowania przestrzennego jest etapowe pokrycie planami miejscowymi całego terenu miasta Krosna. Uwzględniając powyższe, jak również nasilenie ruchu budowlanego oraz liczby i rozmieszczenia wniosków dotyczących zmiany zagospodarowania przestrzennego należy stwierdzić, iż priorytetowymi obszarami w zakresie opracowania nowych planów miejscowych są:

- tereny, w stosunku do których określono inne przeznaczenie lub zasady zagospodarowania niż wynikające z ustaleń obowiązujących planów miejscowych,
- tereny, w wyniku realizacji których nastąpi zmiana przeznaczenia, w szczególności tereny gruntów rolnych przeznaczane na cele nierolnicze (tereny nowoprojektowanej zabudowy),
- tereny związane z realizacją inwestycji celu publicznego.

34. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

34.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna.

Restrukturyzacja rolnictwa powinna zmierzać w kierunku wielkopowierzchniowych specjalistycznych gospodarstw rolnych.

Ze względu na wysoką dynamikę przemian na obszarach wiejskich oraz ze względu na niską opłacalność działalności rolniczej proponuje się wyróżnienie trzech grup gospodarstw:

- I grupa: gospodarstwa o powierzchni > 5 ha, nastawiona głównie na skoncentrowaną produkcję – powinna to być największa i najbardziej rozwijająca się grupa ze względu na charakter gminy oraz jej uwarunkowania,
- II grupa: gospodarstwa o powierzchni 2-5 ha, gospodarstwa dwu- oraz wielozawodowe, o profilu produkcji specjalistycznej oraz działalności pozarolniczej,
- III grupa: gospodarstwa najmniejsze obszarowo o produkcji rolniczej przeznaczonej na samozaopatrzenie.

Kierunki istniejącej produkcji rolnej należy dostosować do predyspozycji rolniczej przestrzeni produkcyjnej i do koniunktury na rynku żywnościowym. Równocześnie należy spełnić warunek bezpieczeństwa form i technologii produkcyjnych pod względem ochrony środowiska, zwłaszcza zasobów wodnych miasta.

Należy dążyć do zacieśniania związku przemysłu spożywczego z producentami.

W związku z ochroną przyrody na terenie miasta, zjawiskami, które obnażyły negatywne skutki uprzemysłowionej produkcji rolnej na świecie, a także koniecznością ochrony wód podziemnych miasta przed skażeniami, promowanym kierunkowo modelem produkcji rolnej w mieście Krosno powinno być rolnictwo ekologiczne.

34.2. Leśna przestrzeń produkcyjna.

Istniejące na terenie miasta Krosna lasy wchodzą w skład obszaru lasów wielofunkcyjnych, tj. spełniających funkcje: ochrony przyrody, rekreacji i turystyki, produkcji drewna. W mieście lasów jest stosunkowo mało.

Obszary leśne w mieście są lasami prywatnymi. Gospodarka leśna polega głównie na :

- prowadzeniu różnorodnych form ochrony drzewostanu,
- zapewnienia stabilności ekosystemów,
- zachowaniu bioróżnorodności i leśnych zasobów genowych,
- planowych dolesieniach,
- pozysku drewna.

W zakresie kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej określa się następujące kierunki i zasady:

- bezwzględna ochrona kompleksów leśnych, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów i obszarów najcenniejszych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym: najstarszych drzewostanów (> 100 lat), użytków szczególnie chronionych (np. siedlisk podmokłych), lasów wodochronnych, lasów glebochronnych,
- rekultywacja drzewostanów uszkodzonych przez przemysł i szkodniki, a także w wyniku szkód naturalnych (pożary, wiatrolomy),
- dolesienia na obszarach najstabszych gleb w sposób łączący małe kompleksy enklaw w większe,

- zwiększanie dostępności kompleksów leśnych, zwłaszcza obiektów i obszarów najcenniejszych przyrodniczo i krajobrazowo poprzez prowadzenie szlaków turystycznych, ścieżek przyrodniczych i tras rowerowych.

35. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.

35.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

W granicach miasta stwierdzono występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*. W sąsiedztwie rzeki Wisłok oraz potoku Lubatówka zlokalizowane są obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tj.: obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz na terenach zagrożonych powodzią obowiązują zakazy, nakazy, ograniczenia i dopuszczenia wynikające z przepisów odrębnych z zakresu gospodarki wodnej.

W celu ograniczenia skutków powodzi w uzasadnionych przypadkach na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią należy wprowadzić:

- pasy ochronne wzdłuż cieków wodnych o szerokości min. 15 m licząc od górnej krawędzi skarpy brzegowej,
- zakaz wprowadzania zabudowy kubaturowej, zwartych przegród, nasypów, za wyjątkiem urządzeń hydrotechnicznych, służących zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego,
- konieczność zachowania naturalnego kształtu i charakteru koryta rzeki, wraz z towarzyszącą roślinnością drzewiastą, krzewiastą i zielną,
- zakaz wykonywania prac ziemnych naruszających naturalną rzeźbę terenu i budowę geologiczną,
- zakaz wprowadzania zmian w naturalnym układzie hydrograficznym oraz wód gruntowych.

W zakresie systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego i regulacji stosunków wodnych wyrazem polityki przestrzennej ważne są także:

- utrzymanie i konserwacja urządzeń melioracji szczegółowej, tj.: sieci drenarskiej oraz rowów, z obowiązkiem ich przebudowy – w razie wystąpienia kolizji z planowanym zagospodarowaniem – w sposób umożliwiający prawidłowe działanie systemu na terenach sąsiednich,
- realizacja rozbudowy obiektów małej retencji, z zastosowaniem rozwiązań umożliwiających migrację organizmów wodnych.

35.2. Obszary osuwania się mas ziemnych.

Na obszarze miasta Krosna występują obszary predysponowane do powstania ruchów masowych oraz osuwiska aktywne, aktywne okresowo oraz nieaktywne na rysunku Studium.

Na terenie miasta rozpoznano łącznie 55 osuwisk. Według projektu SOPO (systemu osłony przeciwosuwiskowej) wyznaczono obszary „predysponowane” do powstawania osuwisk. Wyznaczono 12 terenów zagrożonych ruchami masowymi. Tereny zagrożone ruchami masowymi znajdują się w obrębach: Krościenko Niżne w sąsiedztwie rzeki Wisłok, w sąsiedztwie ul. Fryderyka Chopina oraz w sąsiedztwie terenu górniczego „Krościenko I”, w obrębie Suchodół pomiędzy ul. Wiejską a ul. Bolesława Prusa oraz z sąsiedztwie Lubatówki, w obrębie Śródmieście w sąsiedztwie Lubatówki oraz ul. Fryderyka Chopina. Zauważalne jest duże zróżnicowanie osuwisk pod względem częstotliwości ich występowania, wielkości i charakteru. Rozmieszczenie osuwisk jest nierównomierne. Najwięcej osuwisk zlokalizowanych jest na północy oraz południu miasta.

Na powyższych obszarach, na terenach przeznaczonych pod zabudowę - jej realizacja może nastąpić wyłącznie po trwałym ustabilizowaniu terenu z zastosowaniem odpowiednich metod technicznych ustalonych w projekcie geotechnicznym w rozumieniu przepisów w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych. Wprowadzanie zabudowy na tych terenach powinno być rozpatrywane na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

36. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

Na terenie miasta Krosna brak jest obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny. Obszary takie mogą być wyznaczone w złożach, o ile wymagać będą tego przepisy prawa geologicznego i górniczego z tytułu warunków eksploatacji w/w złóż na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

37. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

Na obszarze miasta Krosna nie występują obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. 2015 poz. 2120).

38. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

Zgodnie z „Programem Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2016 – 2023” zostały wyznaczone dwa obszary przeznaczone do rewitalizacji:

- Obszar nr 1 „Polanka”.
- Obszar nr 2 „Centrum”.

Wyodrębnione obszary charakteryzują się występowaniem różnego rodzaju negatywnych zjawisk kryzysowych (w szczególności koncentracji problemów o charakterze społecznym – m.in. patologie, wykluczenie społeczne, brak poczucia bezpieczeństwa) oraz zostały oznaczone na rysunku Studium.

39. Obszary zdegradowane.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXV/692/20 Rady Miasta Krosna z dnia 28 sierpnia 2020 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2016 – 2023”, na podstawie ogólnej diagnozy oraz przyjętych kryteriów delimitacji, został wyznaczony obszar zdegradowany (oznaczony na rysunku Studium), który obejmuje: dzielnicę Polanka, dzielnicę Śródmieście, osiedle Południe, osiedle Tysiąclecia oraz dzielnicę Białobrzegi.

Obszar zdegradowany stanowi 35,86% powierzchni miasta, zajmując powierzchnię 15,61 km². Na obszarze zdegradowanym występują problemy w sferze społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej.

40. Granice terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa.

Na terenie miasta Krosna występują tereny zamknięte. Są nimi tereny kolejowe położone na terenie miasta Krosna. Teren zamknięty stanowią działki wymienione w decyzji Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe. W bezpośrednim sąsiedztwie terenów kolejowych obowiązują ograniczenia, zakazy i nakazy, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu transportu kolejowego.

41. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Strefy ochronne w związku z lokalizacją farm fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 500 kW ograniczają się do granic obszaru inwestycji. Na terenie miasta nie wyznacza się takich stref ochronnych. Lokalizacja planowanych paneli fotowoltaicznych oraz urządzeń elektroenergetycznych w pobliżu i w miejscu skrzyżowań z liniami elektroenergetycznymi musi spełniać wymagania zawarte w przepisach odrębnych.

Ponadto na terenie miasta dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy poniżej 500 kW, z wyłączeniem ciągów przyrodniczych oraz obszarów chronionych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

42. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Na terenie miasta Krosna wyznacza się obszary przeznaczone do lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Dla obszarów tych należy sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

IV. UZASADNIENIE I SYNTEZA

Sporządzenie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest niezbędnym ogniwiem procesu planowania przestrzennego, który ustawowo jest procesem ciągłym. Studium, jako etap poprzedzający sporządzanie planów miejscowych, wskazuje pełen zakres możliwości realizacji przedsięwzięć planistycznych, idei i zamierzeń rozwoju oraz ograniczeń czy ochrony, w bliskiej i dalszej perspektywie czasowej. Pomimo, iż nie posiada ono statusu prawa miejscowego, stanowi podstawowy dokument systemu planowania przestrzennego, którego celem jest rozpoznanie aktualnej sytuacji miasta, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jego rozwojem, a następnie sformułowania długofalowej polityki przestrzennej.

Uwzględniając kryteria wynikające z obowiązujących opracowań planistycznych, złożonych wniosków, a także istniejącego stanu zagospodarowania miasta, uwarunkowań środowiskowych oraz przepisów odrębnych - szczególnie w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody oraz dóbr kultury dokonano waloryzacji obszaru miasta oraz określono kierunki polityki funkcjonalno-przestrzennej, której graficznym odzwierciedleniem jest rysunek Studium „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” wskazujący lokalizację poszczególnych terenów.

Uzupełnieniem określonego na rysunku przeznaczenia są zapisy tekstu Studium wskazujące możliwą formę oraz stopień zainwestowania poszczególnych terenów.

Należy jednak pamiętać, iż ze względu na skalę Studium oraz jego ogólność, wynikającą z wymogu określenia polityki przestrzennej dla całego obszaru miasta, ostateczne przesądzenie co do przeznaczenia danego terenu nastąpi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Podjęte decyzje planistyczne uwzględniają zarówno wymogi ładu przestrzennego jak i zrównoważonego rozwoju, co oznacza, że wskazane tereny zabudowy wyznaczone zostały w poszanowaniu wartości środowiska, przyrody, środowiska kulturowego, a przede wszystkim walorów krajobrazowych.

Przy sporządzaniu Studium uwzględniono, w możliwie szerokim zakresie, dotychczasową politykę przestrzenną wynikającą z obowiązujących opracowań planistycznych przy czym realizacja określonych zadań i kierunków rozwoju powinna obejmować różne perspektywy czasowe, niejednokrotnie determinowane czynnikami będącymi poza władzą samorządu miasta.

Ustalenia zawarte w tekście i na rysunku Studium wyrażają kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta, nie są zaś ścisłym przesądzeniem o formie oraz granicach zainwestowania i użytkowania terenów. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy uściślić granice terenów wyłączonych spod zabudowy, uwzględniając: istniejące uwarunkowania, w szczególności istniejącą zabudowę, projektowane oraz nie określone na rysunku, ze względu na skalę opracowania, lecz dopuszczoną zapisami Studium infrastrukturę techniczną.

Miasto Krosno odznacza się wysokim stopniem zwartości zabudowy – skupiają się tutaj wszystkie rodzaje zabudowy mieszkaniowej (wielorodzinna, jednorodzinna). Miasto pełni funkcje centrotwórczą – jest ośrodkiem administracyjnym, usługowym oraz mieszkaniowym. Sieć usługowa jest rozwinięta w stopniu dobrym dla obsługi miasta.

Jednym z istotnych atutów miasta Krosna są walory historyczne oraz unikatowe zabytki objęte ochroną konserwatorską – najważniejsze obszary o znaczeniu kulturowym zlokalizowane są w historycznym układzie urbanistycznym. Walorem i atutem miasta są również jego walory przyrodniczo-krajobrazowe. Najbardziej cennymi obszarami przyrodniczymi są tereny wzdłuż rzeki Wisłok.

Zadaniem Studium było stworzenie warunków dla takiego rozwoju przestrzennego, który pozwoliłby na zdyskontowanie istniejących walorów oraz zniwelowanie narastających problemów i konfliktów przestrzennych. W rozwiązaniach Studium zaproponowano rozwój miasta jako obszaru z nastawieniem na rozwój funkcji gospodarczej, w tym funkcji przemysłowej, handlowej, usługowej oraz rozwój rynku pracy, ponadto rozwój usług edukacyjnych oraz związanych z tym funkcji szkoleniowej, konferencyjnej. Ważne jest wspieranie roli Krosna, którą pełni jako ośrodek administracyjny. Zwraca się także uwagę na rozwój funkcji turystycznej, kulturowej, rekreacyjnej, w którym powinny być rozwijane funkcje usługowe, rzemiosło.

Rozwojowi temu powinno sprzyjać wykorzystanie, uwypuklenie i uatrakcyjnienie istniejących zasobów dziedzictwa kulturowego i historii obszarów miasta oraz wykorzystanie walorów środowiskowych. Należy pielęgnować walory estetyczne, historię i kulturę miasta.